

I ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

Na temelju članka 39. i 41. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23), članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) i članka 31. Statuta Karlovačke županije (Glasnik Karlovačke županije 29/23 i 12/25), Županijska skupština Karlovačke županije, na 7. sjednici održanoj **19. prosinca 2025.** godine, donijela je

ZAKLJUČAK**Članak 1.**

Prihvaća se Izvješće o stanju u prostoru Karlovačke županije za razdoblje 2020. – 2024.

Članak 2.

Ovaj Zaključak objavit će se u „Glasniku Karlovačke županije“.

KLASA:024-02/25-02/19

URBROJ:2133-01-01/01-25-1

Karlovac, 19. prosinca 2025. god.

PREDSJEDNIK ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Josip Vlašić, bacc. ing. mech.

Na temelju članka 47. i 59. Statuta Karlovačke županije (Glasnik Karlovačke županije broj 29/23 i 12/25) županica Karlovačke županije donosi

ZAKLJUČAK

- 1. Utvrđuje se Izvješće o stanju u prostoru Karlovačke županije za razdoblje 2020.-2024. i upućuje se Županijskoj skupštini na razmatranje.*
- 2. Za izvjestitelja određuje se Slađana Fumić, ravnateljica Javne ustanove Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije.*

KLASA: 024-01/25-04/18

URBROJ: 2133-01-01/07-25-1

Karlovac, 9. prosinca 2025. god.

ŽUPANICA

Martina Furdek Hajdin, dipl. ing. arh.

REPUBLIKA HRVATSKA
KARLOVAČKA ŽUPANIJA
JAVNA USTANOVA
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE KARLOVAČKE ŽUPANIJE

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU KARLOVAČKE ŽUPANIJE 2020.-2024.

Karlovac, prosinac 2025.

Naziv dokumenta:

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU KARLOVAČKE ŽUPANIJE 2020.-2024. GODINE

Izrada:

Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije
Križanićeva 11
47000 Karlovac

Stručni tim na izradi:

Sladana Fumić, dipl.iur., ravnateljica Zavoda
Marinko Maradin, dipl.ing.arh., viši stručni savjetnik za prostorno planiranje
Tatjana Basar, dipl.ing.arh., viša stručna savjetnica za prostorno planiranje (do 17.9.2025.)
Darija Šenk, mag.ing.aedif., viša stručna suradnica za planiranje infrastrukture
Dušan Milković, stroj.teh., stručni referent za ISPU i GIS, prostorno uređenje i dokumentaciju podataka u prostoru
Vilma Stopfer Svečnjak, magistra inženjerka krajobrazne arhitekture (od 18.9.2025.)

Odgovorni voditelj izrade:

Tatjana Basar, dipl.ing.arh. (do 17.9.2025.)
viša stručna savjetnica za prostorno planiranje

Marinko Maradin, dipl.ing.arh. (od 18.9.2025.)
viši stručni savjetnik za prostorno planiranje

 MARINKO MARADIN
dipl.ing.arh.
OVLAŠTENI ARHITEKT
URBANIST
A-U 568

Ravnateljica

Sladana Fumić, dipl.iur.

KLASA: 350-03/24-01/1
URBROJ: 2133-86-01/01-41
Karlovac, 5. prosinca 2025.

Sadržaj

UVOD.....	5
I. POLAZIŠTA.....	6
1. Ciljevi izrade Izješća	6
2. Zakonodavno-institucionalni okvir	9
3.1. Osnovni podaci i pokazatelji	10
3.2. Prirodna i geografska obilježja	12
3.3. Upravno-teritorijalna podjela.....	18
3.4. Stanovništvo	22
3.5. Socijalno-gospodarska struktura	30
4. Karlovačka županija u okviru prostornog uređenja Države.....	35
II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA.....	37
1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Karlovačke županije.....	37
2. Sustav naselja.....	40
2.1 Društvena infrastruktura.....	43
3.1. Poljoprivreda.....	50
3.2. Proizvodnja, poduzetništvo, trgovina i obrt	62
3.3. Područja posebne namjene	67
3.4. Turizam, sport i rekreacija.....	69
3.5. Iskorištavanje mineralnih sirovina	76
3.6. Ribarstvo i lovstvo	82
3.7. Vodnogospodarski sustavi.....	86
4. Opremljenost prostora od značaja za Karlovačku županiju.....	91
4.1. Prometna infrastruktura	91
4.2. Energetski sustavi.....	103
4.3. Opskrba pitkom vodom i odvodnja otpadnih voda	112
4.4. Gospodarenje otpadom.....	117
5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja	119
5.1. Zaštićene prirodne vrijednosti	121
5.2. Krajobraz.....	126
5.3. Zelena infrastruktura.....	127
5.4. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara	128
6. Obvezni prostorni pokazatelji.....	132
III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA	136
1. Izrada prostornih planova.....	136

2.	Provedba prostornih planova	144
3.	Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor.....	146
4.	Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog izvješća o stanju u prostoru	147
1.	Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Karlovačke županije s obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove	149
3.	Preporuke mjera aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja	151
V.	IZVORI PODATAKA	157

UVOD

Izvešće o stanju u prostoru je dokument koji se izrađuje za razdoblje od četiri godine u svrhu i s ciljem praćenja stanja u prostoru i području prostornog uređenja na temelju Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 67/23) i sukladno Pravilniku o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15).

Izvešćem o stanju u prostoru (područne) regionalne samouprave izvješćuje se županijska skupština, te stručna i šira javnost o stanju u prostoru u županiji za određeno četverogodišnje razdoblje.

Izrađuje ga Zavod za prostorno uređenje županije, a donosi predstavničko tijelo područne (regionalne) samouprave.

Izvješća o praćenju stanja u prostoru Karlovačke županije izrađuju se sukladno zakonskim obvezama Županije, kontinuirano od prvog izvješća iz 1995. godine do zadnjeg, usvojenog 2020. godine.

Prvo Izvješće (i Program mjera), izrađeno 1995. godine, na temelju Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94) kao dvogodišnja obaveza. Usvojeno je na Županijskoj skupštini 28. veljače 1995. (Glasnik županije Karlovačke 6/95).

Sedmo Izvješće za period 2016.-2020. izrađeno je u razdoblju 2019. do 2020. godine, tijekom postupka izrade VI. Izmjena i dopuna Prostornog plana Karlovačke županije, kao i početaka izrade Državnog plana prostornog razvoja kao plana nove generacije (Odluka o izradi DPPR kao podzakonski propis stupila je na snagu 5.5.2018. godine). Izvješće je prihvaćeno na Županijskoj skupštini održanoj 28. svibnja 2020. godine, o čemu je Odluka o prihvaćanju objavljena u Glasniku Karlovačke županije 28/20.

Ovo, **osmo Izvješće** izrađeno je tijekom izrade VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Karlovačke županije, kao i u tijeku postupaka transformacije prostornih planova uređenja gradova i općina te Prostornog plana Županije.

I. POLAZIŠTA

1. Ciljevi izrade Izvješća

Sukladno zakonskim obvezama ovo Izvješće o stanju u prostoru Karlovačke županije izrađuje se s pokazateljima u odnosu na prethodno Izvješće i na: Strategiju prostornog razvoja Republike Hrvatske, Državni plan prostornog razvoja, prostorne planove posebnih obilježja, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje državne razine koji su od utjecaja na održiv razvoj na županijskoj razini te prostorni plan županije kao i prostorne planove niže razine, ali i u odnosu na druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje niže razine koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru Karlovačke županije.

Analizira se stanje i trendovi prostornog razvoja, provedba prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te daju prijedlozi za unaprijeđenje razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Od 1995. godine se kroz Izvješća kontinuirano prate procesi i promjene u prostoru Karlovačke županije, a predloženim planskim mjerama nastoje se dati smjernice koje bi se primjenjivale pri izradi budućih prostorno planskih dokumenata, čime se nastoji kvalitetno i dugoročno održivo odgovoriti na postavljene prostorne izazove.

Temeljni dokumenti kojima su određeni osnovni ciljevi razvoja u prostoru bili su Strategija prostornog uređenja RH (1997.) i Program prostornog uređenja RH (1999. i 2013.). Njima su definirani kriteriji i smjernice za uređenje prostornih i drugih cjelina te dani prijedlozi prioriteta za ostvarivanje ciljeva prostornog uređenja. Strategija daje dugoročni okvir prostornog razvoja u cjelini i po sektorima, dok je program odredio i osnove za organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora, sustav središnjih naselja i sustav razvojne državne infrastrukture, mjere i smjernice za zaštitu i unapređenje okoliša, te naglasio prioritete i direktno se primjenjivao pri izradi resornih i sektorskih razvojnih programa, a osobito pri izradi prostornih planova županija, općina, gradova i naselja te prostornih planova područja posebnih obilježja.

2017. godine donesena je nova Strategija prostornog razvoja RH, u okviru novih društvenih okolnosti članstva RH u Europskoj uniji i velikog broja sektorskih razvojnih dokumenata čija provedba utječe na prostor, usmjerava razvoj pojedinih prostornih sustava u okviru zajedničke EU politike; čijom se provedbom osiguravaju i alociraju znatna financijska sredstva, koja je moguće koristiti i za potrebe prostornog razvoja. Očekuje se daljnja operacionalizacija Strategije kroz prostorno planske dokumente na Državnoj (Državni plan prostornog razvoja), županijskoj (prostorni planovi županija) te lokalnoj razini (prostorni planovi uređenja gradova/općina), sukladno važećem zakonskom okviru.

Državni plan prostornog razvoja (dalje DPPR), čija je izrada započeta odlukom Ministra prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine KLASA: 350-03/24-02/1, URBROJ: 531-01-24-3 od 13.3.2024. godine ima slijedeće ciljeve i programska polazišta:

- odrediti prostorno planska rješenja za tematske cjeline i podcjeline infrastrukture, a sve na temelju analize postojećeg stanja, posebnosti prostora i postojećih djelatnosti, namjene i

načina korištenja prostora te njihovim utjecajima na okoliš i zaštićena kulturna i prirodna dobra i resurse, poštujući osnovne ciljeve i načela prostornog uređenja određena Zakonom i uzimajući u obzir interakciju u smislu sprečavanja konflikta s namjenama i korištenjem okolnog prostora i moguće utjecaje vezano za klimatske promjene, potres, poplave i dr., a sve prema raspoloživim podacima

- u cilju povezivanja teritorija Republike Hrvatske s europskim sustavima prostornog uređenja potrebno je planirati i integrirati infrastrukturne i druge sadržaje vodeći računa o međunarodno prihvaćenim infrastrukturnim koridorima i drugim sadržajima od utjecaja na Plan uz zaštitu integralnih vrijednosti prostora, razumno korištenje i zaštita prirodnih dobara, očuvanje prirode, zaštitu okoliša i prevenciju od rizika onečišćenja; zaštitu kulturnih dobara i vrijednosti; cjelovitost vrijednih ekosustava i kakvoća mora, nacionalna sigurnost i obrana Republike Hrvatske te zaštita od prirodnih i drugih nesreća
- programska polazišta Plana sadržana su u temeljnom državnom dokumentu za usmjerenje razvoja u prostoru Strategiji prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 106/17), te ostalim strateškim dokumentima Republike Hrvatske. Slijedom navedenog, na području teritorijalnog mora Republike Hrvatske nije dozvoljeno planiranje obnovljivih izvora energije
- sastavni dio polazišta Plana je analiza i ocjena dosadašnje planske koncepcije razvoja prostora i planskih rješenja važećih dokumenata prostornog uređenja: Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99 i 84/1) i važećih prostornih planova županija.

Izrada DPPR-a vrši se za sljedeće prostorno tematske cjeline i podcjeline infrastrukturnih sustava državnog značaja

- Cestovni promet – autoceste i brze ceste
- Željeznički promet
- Zračni promet
- Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina
- Elektroenergetika - proizvodnja i prijenos električne energije, pripadajuće vodne građevine za proizvodnju električne energije i obnovljivi izvori energije na kopnu.

Izrada DPPR-a je u tijeku i nalazi se u postupku utvrđivanja sadržaja strateške studije.

Temeljni Prostorni plan Karlovačke županije (kao plan regionalne razine) usvojen je na Županijskoj skupštini 2001. godine. Tijekom godina prošao je šest izmjena i dopuna, od kojih je zadnja sveobuhvatna izmjena usvojena od strane Županijske skupštine Karlovačke županije u prosincu 2022. godine.

Prostorni plan Karlovačke županije je razradio ciljeve prostornog uređenja županije poštujući odrednice dane Strategijom i Programom prostornog uređenja RH te je odredio smjernice i dao okvire prostornog razvoja općina i gradova. Tijekom godina, Županijski plan je sve više i više

operacionalizirao provedbenu komponentu u dijelu građevina od važnosti za ųupaniju i RH do donošenja Državnog plana prostornog razvoja, a koja je provedbena komponenta dodatno naglašena kroz VI. Izmjene Plana.

Detaljno planiranje prostora, do razine katastarske čestice, dovršeno je donošenjem svih prostornih planova uređanja gradova i općina 2008. godine, a detaljnije provedbeno planiranje kroz urbanističke i detaljne planove uređanja nastavljeno je za pojedine lokacije od većeg razvojnog interesa, kao što su gradovi, centri naselja te poslovne i turističke zone.

Zakonom o prostornom uređanju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23) definirana je i obaveza uspostave i razvoja Informacijskog sustava prostornog uređanja Republike Hrvatske – dalje ISPU (određena još Zakonom o prostornom uređanju i gradnji iz 2007. godine), u kojem su ųupanijski zavodi za prostorno uređanje imali značajnu ulogu u vođenju i upravljanju tim sustavom u okviru svojih ovlasti, kroz unos podataka te praćenja provođenja prostornih planova i praćenja procesa i stanja u prostoru. Danas, implementacijom sustava e-planovi ISPU dobiva novu dimenziju interoperabilnosti kroz uvođenje vektorskih GIS baziranih prostorno planskih podataka točnosti do razine katastarske čestice, koji bi trebali značajno ubrzati i unificirati postupke izrade i donošenja prostornih planova.

Svijest o prostornom potencijalu ųupanije i praktično djelovanje u području zaštite i uređanja prostora trebaju naglasiti vrijednosti prostora ųupanije, te zaustaviti negativne pojave u njemu.

Izješće ukazuje i na nužnost korištenja informacijskog sustava prostornih pokazatelja i podataka za praćenje stanja u prostoru, te na važnost edukacije i informiranja stručne i najšire javnosti o području urbanizma i prostornog planiranja.

Prijedlozima za unaprjeđenje prostornog razvoja Izješće, a posljedično tome i prostorni planovi, moraju odgovoriti na zadatke postavljene Planom razvoja Karlovačke ųupanije 2021.-2027. usvojenim na 14. sjednici ųupanijske skupštine Karlovačke ųupanije održanoj dana 30. ožujka 2023. godine.

Kao RAZVOJNI PRIORITET PLANA RAZVOJA određeni su:

1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO I ODRųIVO DRUŠTVO

- Povećanje konkurentnosti i održivosti gospodarstva
- Unaprjeđenje turističke ponude
- Razvoj kulturnih djelatnosti i sadržaja
- Unaprjeđenje dostupnosti obrazovanja i osposobljavanja

2. OTPORNA I SIGURNA ųUPANIJA

- Poboljšanje dostupnosti i učinkovitosti zdravstvene zaštite i usluga zdravstvene skrbi
- Poticanje zdravog i aktivnog života kroz sport i rekreaciju
- Unaprjeđenje dostupnosti i učinkovitosti usluga socijalne skrbi
- Unaprjeđenje sustava civilne zaštite i vatrogastva

3. ZELENA, DIGITALNA I POVEZANA ŽUPANIJA

- Očuvanje i održivo upravljanje okolišem i prirodnom baštinom
- Poticanje energetske tranzicije i korištenja obnovljivih izvora energije
- Povećanje konkurentnosti i održivosti poljoprivrede i biogospodarstva
- Poboljšanje prometne povezanosti i sigurnosti u prometu
- Razvoj napredne komunikacijske infrastrukture i digitalna transformacija Karlovačke županije

4. RAVNOMJERAN RAZVOJ ŽUPANIJE

- Poticanje gospodarskog rasta i održivog razvoja na depriviranim područjima
- Poticanje ravnomjernog razvoja Karlovačke županije

2. Zakonodavno-institucionalni okvir

Zakon o prostornom uređenju iz 1994. godine propisao je periodičnu obvezu izrade izvješća o stanju u prostoru, a do 2007. godine postojala je i obveza donošenja Programa mjera unapređenja stanja u prostoru kao plana obaveza u daljnjem planiranju na regionalnom nivou.

Izrada Izvješća o stanju u prostoru propisana je važećim Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23) za razdoblje od četiri godine, uz sadržaj propisan Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14, 19/15) (dalje: Zakon, Pravilnik i Izvješće).

Zakon je propisao praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja putem Informacijskog sustava prostornog uređenja u skladu s Uredbom o informacijskom sustavu prostornog uređenja (NN 115/15.), kojom je propisana struktura, sadržaj, način rada, oblik i elektronički standard informacijskog sustava prostornog uređenja, ovlasti i obveze u vođenju i upravljanju tim sustavom, te javnopravna tijela koja su prostorne i druge podatke dužna učiniti dostupnima putem informacijskog sustava.

Kako predmetni sustav nije još u potpunosti uspostavljen, kod izrade ovog Izvješća koristili su se samo dostupni podaci (područje prostornog planiranja, zaštita prirode), dok su svi ostali podaci koji mogu biti od značenja za izradu Izvješća zatraženi od nadležnih javnopravnih tijela i drugih tijela s javnim ovlastima Sukladno Pravilniku. U slučaju nedobivanja očitovanja, korišteni su podaci iz važećeg Prostornog plana Karlovačke županije.

JU Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije izrađuje Izvješće kao Zakonom određeni izrađivač, a razmatra ga Županijska skupština Karlovačke županije. Izvješće se po donošenju objavljuje u Glasniku Karlovačke županije, te dostavlja Ministarstvu nadležnom za poslove prostornog uređenja, u roku 15 dana od dana objave.

3. Osnovna prostorna obilježja Karlovačke županije

3.1. Osnovni podaci i pokazatelji

Površina, stanovništvo i naselja (popis 2021. godine)

– površina županije	3.627 km ²
– broj gradova	5
– broj općina	17
– broj naselja	648
– broj stanovnika	112.195
– gustoća naseljenosti	30,94 stan./ km ²

Grad Karlovac kao županijsko središte je najveći urbani centar Županije. Gradovi Duga Resa i Ozalj u znatnoj su mjeri vezani na grad Karlovac, dok su gradovi Ogulin i Slunj prostorno udaljeniji od županijskog središta i razvojno više autonomni.

Granice županije

Karlovačka županija je središnje smještena županija Republike Hrvatske.

Kontaktne županije su:

- Zagrebačka;
- Sisačko – moslavačka;
- Ličko – senjska;
- Primorsko – goranska.

Granice prema Primorsko goranskoj i Ličko senjskoj županiji se većim dijelom poklapaju s reljefnim toponimima, geografskim, odnosno krajobraznim granicama, dok su granice prema Zagrebačkoj i Sisačko moslavačkoj manje prostorno izražene.

Karlovačka županija graniči i sa dvjema državama: Slovenijom te Bosnom i Hercegovinom. S 32% županijskih granica koje su ujedno i državne granice, s 9 od ukupno 21 JLS koje graniči sa

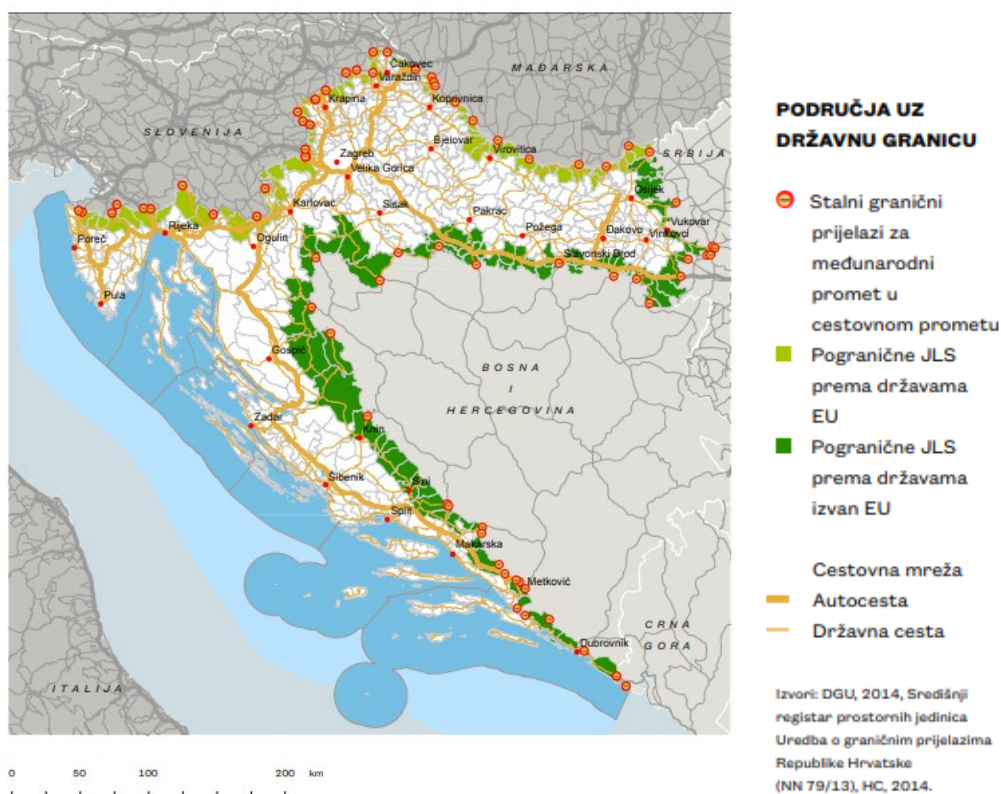
susjednim državama (5 sa Slovenijom i 4 s Bosnom i Hercegovinom), taj prostor zahtijeva poseban režim prostornog uređenja u skladu s važećim zakonima i propisima.

Na prostoru Županije nalazi se više graničnih prijelaza raznih kategorija. Prema Sloveniji bilo je više graničnih prijelaza koji su ulaskom Republike Hrvatske u Schengenski režim 1. siječnja 2023. izgubili svoju raniju funkciju:

- stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu Jurovski Brod i Pribanjci te stalni granični prijelaz za međunarodni željeznički promet II kategorije Kamanje na željezničkom kolodvoru Bubnjarci
- stalni granični prijelazi za pogranični promet Pravutina, Prilišće, Obrež, Vivodina, Brezovica i Kašt

Prema Bosni i Hercegovini uspostavljen je Schengenski režim, a u funkciji su:

- stalni granični cestovni prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu Maljevac
- stalni granični prijelaz za pogranični promet Gejkovac, Bogovolja, Pašin Potok i Kordunski Ljeskovac

Kartogram I.: Sustav naselja i pogranična područja

3.2. Prirodna i geografska obilježja

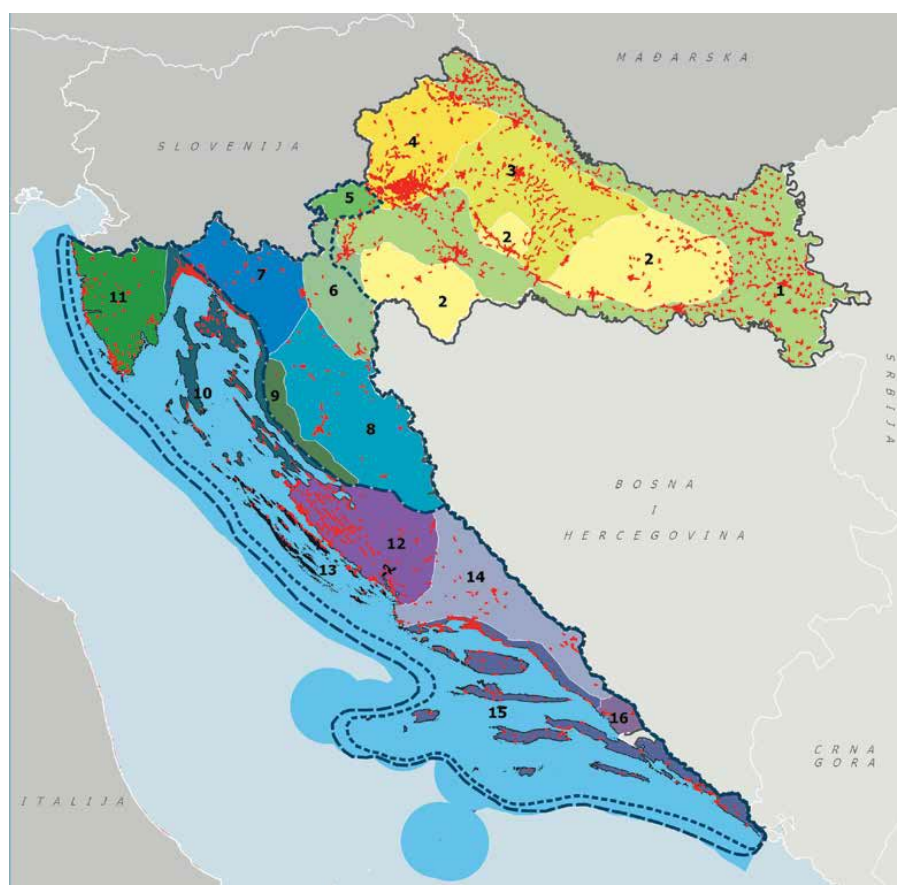
Reljef, tlo, klima, rijeke

Prostor Karlovačke ųupanije je kontaktni prostor dviju geografskih regija Republike Hrvatske – Gorske i Panonske Hrvatske i kao takav karakteriziran je obilježjima obiju regija kroz sve njihove prostorne parametre i njihovim utjecajima na prostorno, društveno i gospodarsko uređenje. Najniųa kota terena je 108 m.n.m. na izlazu rijeke Kupe s podruĉja ųupanije, a najviša Vrh Kula na Bjelolasici, visine 1534 m.n.m., cca 15 km zraĉne linije zapadno od centra Ogulina. Prostor nema posebnih zajedniĉkih karakteristiĉnih obilježja, veĉ je veoma raznolik, od ųirokih naplavnih dolina rijeka na ravniĉarskom sjeveru, do uskih rijeĉnih kanjona i dolina izmeĉu planinskih vrhova u juųnom dijelu ųupanije. Zbog velikih razlika u karakteristikama prostora, razliĉiti su i modusi njegovog ureĉenja i korištenja.

Osnovne krajobrazne jedinice s obzirom na prirodna obilježja u cijelosti ili djelomiĉno na podruĉju ųupanije su:

- nizinska podruĉja sjeverne Hrvatske;
- panonska gorja;
- ųumberaĉko i Samoborsko gorje;
- Kordunska zaravan;
- Gorski Kotar;
- Lika.

1. Nizinska područja sjeverne Hrvatske	7. Gorski kotar	14. Dalmatinska zagora
2. Panonska gorja	8. Lika	15. Obalno područje srednje i južne Dalmacije
3. Bilogorsko-moslovački prostor	9. Vršni pojas Velebita	16. Donja Neretva
4. Sjeverozapadna Hrvatska	10. Kvarnersko-velebitski prostor	
5. Žumberak i Samoborsko gorje	11. Istra	
6. Kordunska zaravan	12. Sjeverno-dalmatinska zaravan	
	13. Zadarsko-šibenski arhipelag	
		Izgrađena područja
		Jadransko područje
		Krško područje

Krajobrazna regionalizacija Hrvatske (SPRRH 2017.)

Klima je kontinentalna, ublažena maritimnim utjecajem (na najbližem dijelu samo 12 km zračne linije do mora, pravac Klenovica – Drežnica), što se očituje veličinom oscilacija godišnjih temperatura i rasporedom većeg dijela godišnjih oborina u hladnijem dijelu godine, s odstupanjima prema višoj nadmorskoj visini i položaju prema Dinarskom prostoru.

Unutar kontinentalne fitogeografske regije (raspored biljnih zajednica), u kojoj se nalazi područje Karlovačke županije, uočavaju se slijedeći pojasevi:

- glavne nizinske i poplavne zone na sjeveru;
- brdski (područje šume hrasta kitnjaka i običnog graba);

- predplaninski (područje predplaninske šume bukve);
- gorski (područje šume bukve i jele).

Prema pedološkim karakteristikama tla (podjela na nivou Hrvatske), najvećim dijelom (središnji i južni dio Županije) prevladavaju skupine tla marginalno pogodnih za poljoprivredu, zatim skupine tla srednje pogodne za poljoprivredu uz veća ograničenja (sjeverni i manji istočni dio Županije) te manjim dijelom skupine tla srednje pogodne za poljoprivredu (na sjevernom dijelu Županije). Tla pogodna za poljoprivredu uz vodotoke zbog režima voda u najvećem broju slučajeva ne mogu biti optimalno korištena bez regulacije vodotoka.

Područje Karlovačke županije pripada u cijelosti slivu rijeke Kupe, koja od izvora do Ozlja ima karakteristike krške rijeke, a nizvodno karakter nizinske rijeke. Ostali vodotoci također u gornjem i srednjem dijelu toka imaju karakteristike krških rijeka, a u donjem nizinskih. U krškom dijelu je specifična problematika zagađenja podzemnih voda, gdje zagađenje ima gotovo istovremeni utjecaj na kvalitetu cjelokupnog toka podzemnih voda. U nizinskom dijelu prisutan je problem poplavlivanja površina uz vodotok, što znatno ograničava korištenje velikih površina i zahtjeva regulaciju u prostoru i dodatna ulaganja prilikom svakog zahvata u prostoru (hidromelioracije, temeljenje objekata, zaštita od poplava i sl.).

Prema SPRRH, jugozapadno područje Županije nalazi se iznad potencijalnih rezervi podzemnih voda prve razine.

U hidrogeološkom smislu područje Karlovačke županije možemo podijeliti na dvije osnovne hidrogeološke jedinice:

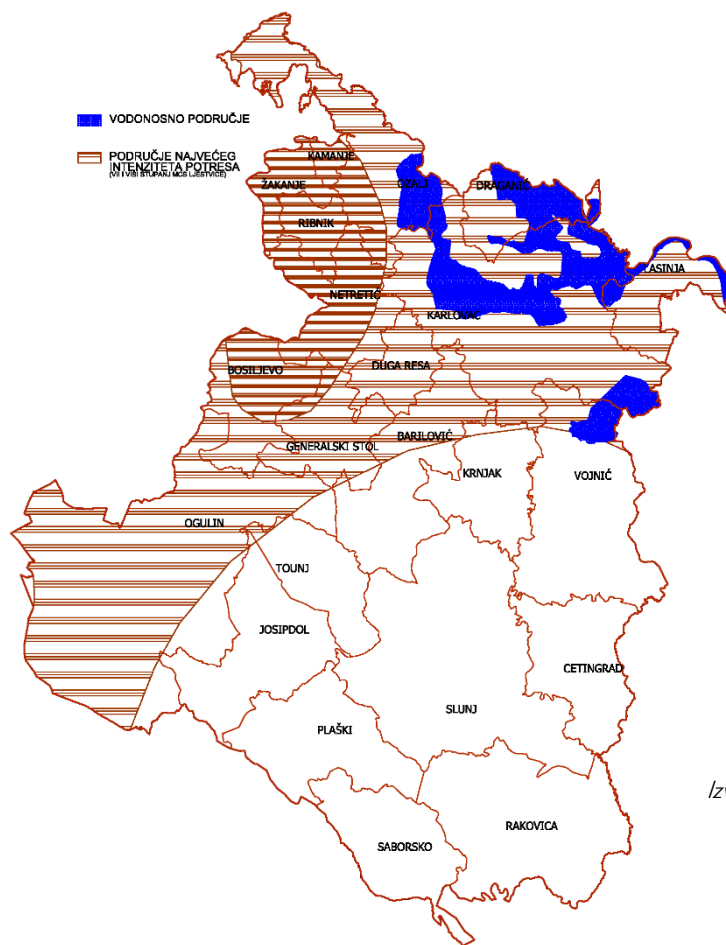
- jedinica mezozojskih karbonatnih naslaga,
- jedinica mlađih kenozojskih naslaga.

Osnovni pečat području Karlovačke županije daje jedinica karbonatnih naslaga (krš), koju u osnovi čine vapnenci i dolomiti mezozojske starosti. Prema dubini erozione baze, odnosno dubini do koje je doprla karstifikacija, unutar ove jedinice izdvajaju se dvije zone:

- zona visokog krša – zapadno od Ogulina, Josipdola i Plaškog,
- zona plitkog ili fluvio krša – istočno od Ogulina do pravca koji ide od Ozlja preko Karlovca do Duga Rese i Slunja.

Iako pripada prostorno planskoj cjelini Središnje Hrvatske, na njenom području nalazi se i Ogulinsko – Plašćanska kotlina, koja pripada dinarskom planinskom sustavu. Taj sustav, dužine oko 700 km i širine 32-35 km, najuži je na pravcu Karlovac – Rijeka. U tome kontekstu blizina zapadne županijske granice od obale Jadranskog mora upućuje na činjenicu da je na jugozapadnom dijelu Županije prisutan utjecaj sjevernojadranskog područja, što za posljedicu ima prodore toplih zračnih masa s mora, koje donose obilje oborina.

Na području Karlovačke županije nalaze se zone VI, VII i VIII stupnja intenziteta potresa sa više aktivnih ili moguće aktivnih dionica rasjeda te manje površina klizišta i nestabilnih terena.

*Kartogram II.: Ograničenja u korištenju
Izvor: Prostorni plan Karlovačke županije, dokumentacija
ZPUKZ*

Preduvjeti za nastanak klizišta prisutni su u brežuljkastim i planinskim područjima, na jugozapadu na području Kordunske zaravni kao i na jugu i jugozapadu na području Like i Gorskog kotara. Karta zoniranja podložnosti na klizanje Karlovačke županije izrađena je 2023. godine u okviru projekta PRI-MJER – Primjena istraživanja klizišta za razvoj mjera ublažavanja i prevencije rizika. Na karti su prikazane zone podložnosti na klizanje na regionalnoj razini za klizišta nastala procesima klizanja i tečenja. Predviđena primjena karte na regionalnoj razini u sektorima upravljanje rizicima, prostorno planiranje i upravljanje vodama.

Karta zoniranja podložnosti na klizanje Karlovačke županije

Sanja Bernat Gazibara, Martin Krkač, Marko Sinčić,
Snježana Mihalić Arbanas

ORIGINALNO MJERILO KARTE:
1:25 000

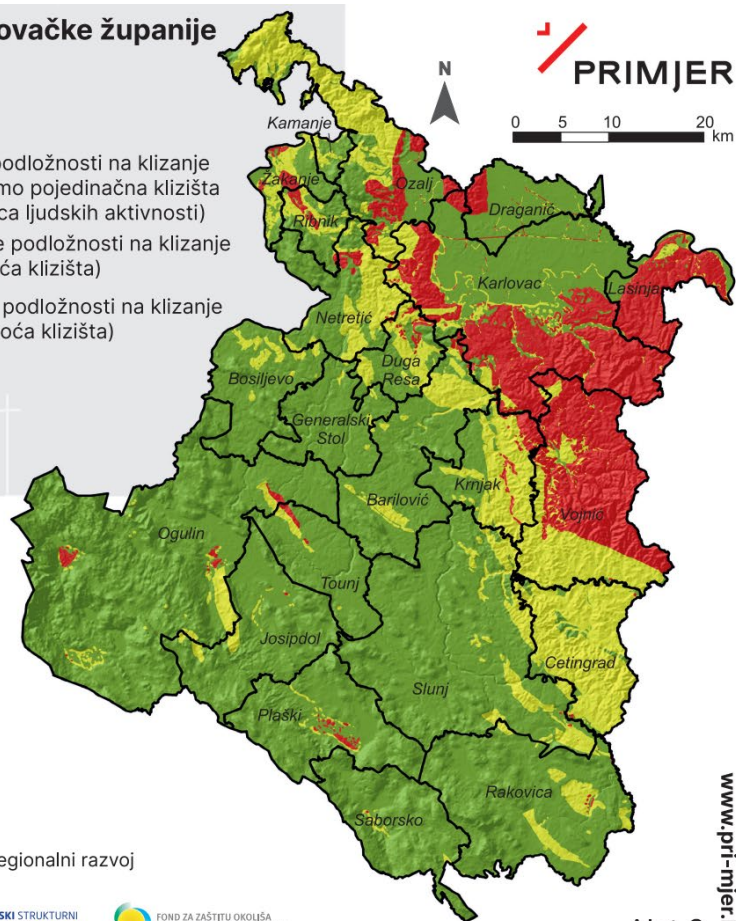
DATUM IZRADE:
ožujak 2023.

PARTNERI:
Rudarsko-geološko-naftni fakultet
Sveučilišta u Zagrebu
Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

PROJEKT:
Primjenjena istraživanja klizišta za razvoj mjera ublažavanja
i prevencije rizika (PRI-MJER), K.K.05.1.1.02.0020

Legenda

- zona niske podložnosti na klizanje
(moguća samo pojedinačna klizišta
kao posljedica ljudskih aktivnosti)
- zona srednje podložnosti na klizanje
(niska gustoća klizišta)
- zona visoke podložnosti na klizanje
(visoka gustoća klizišta)

Karta podložnosti na klizanje Karlovačke županije prikazuje zoniranje cijelog područja županije s obzirom na prostornu vjerojatnost pojava klizišta, odnosno procesa klizanja i tečenja.

Razlikuju se tri vrste zona: zelene zone u kojima je pojava klizišta vrlo rijetka i posljedica je ljudskih aktivnosti; žute i crvene zone za koje je karakteristična određena gustoća klizišta s obzirom na prirodne (geomorfološke) preduvjete.

Izradu karte sufinancirala je Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj

Sveučilište u Zagrebu
RUDARSKO
GEOLOŠKO
NAFTNI FAKULTET

Sveučilište
u Rijeci
Građevinski
fakultet

Europska unija
"Zajedno do boljitka EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA
I ENERGETSKU UČINKOVITOST

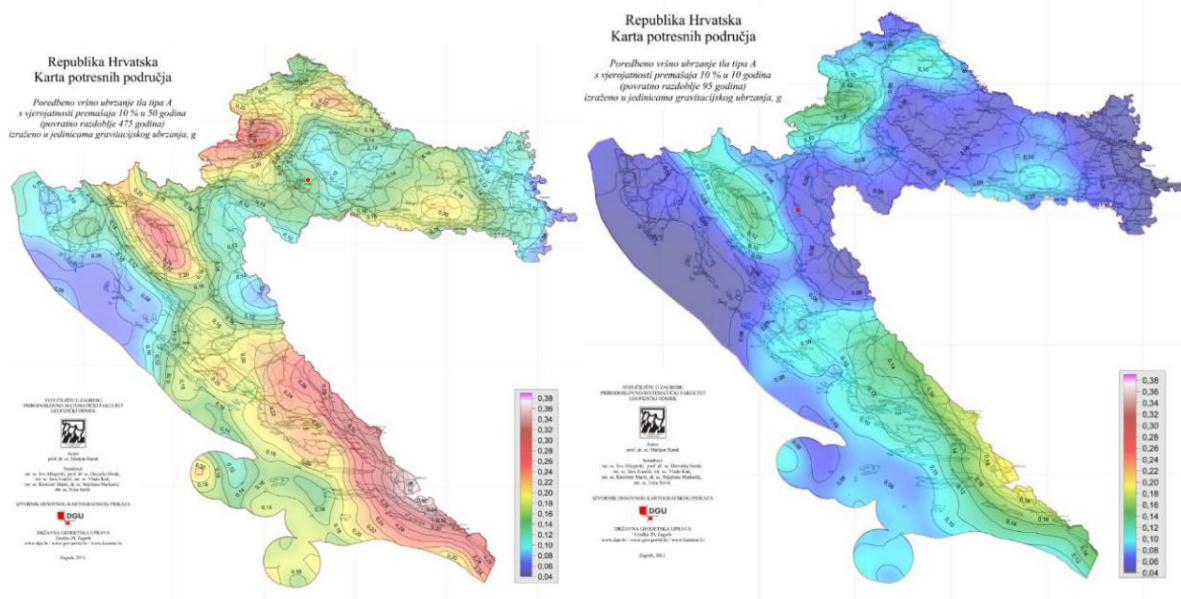
Alat 3

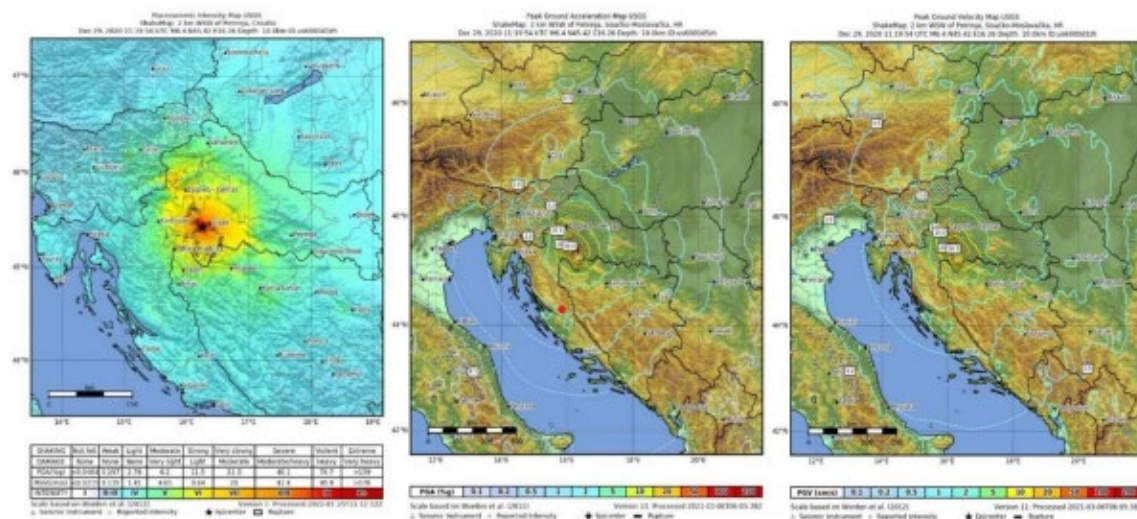
www.pri-mjer.hr

Karta zoniranja podložnosti na klizanje Karlovačke županije

Izvor: pri-mjer.hr

Za ovo izvještajno razdoblje specifična su 2 razorna potresa u Hrvatskoj: prvi koji je 22. ožujka 2020. godine pogodio Grad Zagreb i drugi - potres kod Petrinje 28. i 29.12.2020. godine, koji je ostavio posljedice i na području Karlovačke županije.

Slika 30. Karte trešnje, potres kod Petrinje, 29. 12. 2020., $M_L = 6.2$
 Lijevi dio slike prikazuje intenzitet, srednji dio PGA (vršnu akceleraciju), a desni PGV (vršnu brzinu) osciliranja tla pri potresu. Preuzeto iz USGS Earthquake Hazards Program [21]

Karte potresnih područja i karte trešnje potresa kod Petrinje

Izvor: Priručnik za integraciju seizmoloških podataka u sustav prostornog planiranja Republike Hrvatske na lokalnoj i regionalnoj razini, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Zagreb, 2023.

U veljači 2021. godine donesene su izmjene Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom kojim su u Zakon uvrštene Sisačko-moslavačka i Karlovačka županija.

3.3. Upravno-teritorijalna podjela

Ulaskom Hrvatske u EU, upravno teritorijalna podjela je uz gradove, općine i županije, dobila i podjelu prema statističkoj klasifikaciji prostornih jedinica, kao statistički oblik sagledavanja prostora za potrebe analiza prostora članica EU.

Statistička klasifikacija prostornih jedinica RH – NUTS 2

NUTS (fr. Nomenclature des unités territoriales statistiques – hrv. nomenklatura prostornih jedinica za statistiku) predstavlja hijerarhijski sustav za identifikaciju i klasifikaciju prostornih jedinica za potrebe službene statistike u zemljama članicama EU. Koristi se od 1988. godine s ciljem uspoređivanja regija unutar EU i raspodjele financijskih sredstava.

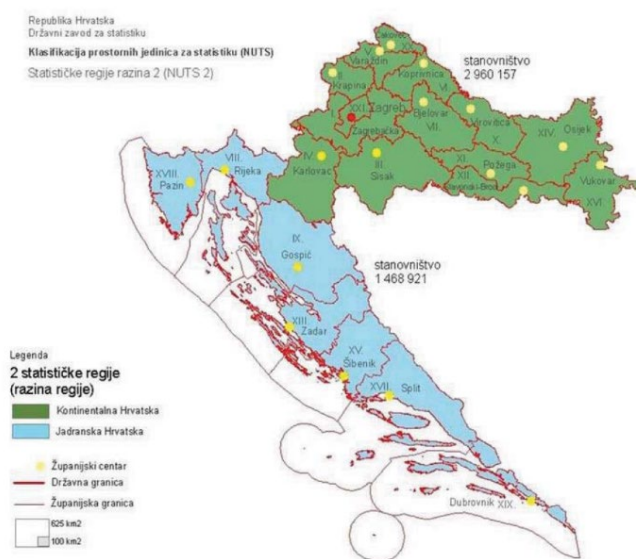
Od 2013. do 2019. godine Hrvatska je sagledavana kroz 2 statističke regije – Kontinentalnu i Jadransku Hrvatsku (regiju).

Prema važećoj NUTS nomenklaturi statističkih teritorijalnih jedinica, Hrvatska je podijeljena na 4 statističke regije NUTS 2 razine, i to:

- Panonska Hrvatska
 - Karlovačka županija
 - Sisačko-moslavačka županija
 - Bjelovarsko-bilogorska županija
 - Virovitičko-podravska županija
 - Požeško-slavonska županija
 - Brodsko-posavska županija
 - Vukovarsko-srijemska županija
 - Osječko-baranjska županija
- Sjeverna Hrvatska
 - Međimurska županija
 - Varaždinska županija
 - Koprivničko-križevačka
 - Krapinsko-zagorska županija
 - Zagrebačka županija

- Jadranska Hrvatska
 - Istarska županija
 - Primorsko-goranska županija
 - Ličko-senjska županija
 - Zadarska županija
 - Šibensko-kninska županija
 - Splitsko-dalmatinska županija
 - Dubrovačko-neretvanska županija
- Grad Zagreb
 - Grad Zagreb

Teritorijalna podjela na statističke jedinice NUTS 2

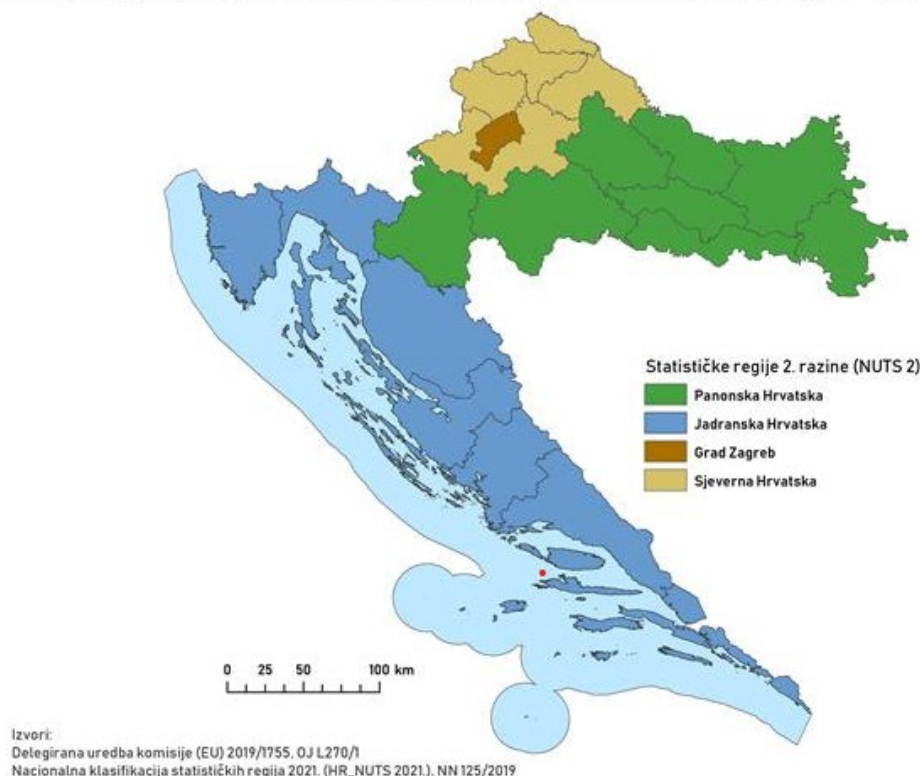
NUTS2 podjela Hrvatske 2013.-2019.

NUTS2 podjela Hrvatske 2019.-2021.

NUTS2 klasifikacija stupila je na snagu 1.1.2021.

Nova podjela Republike Hrvatske na 4 statističke regije 2. razine (NUTS 2)

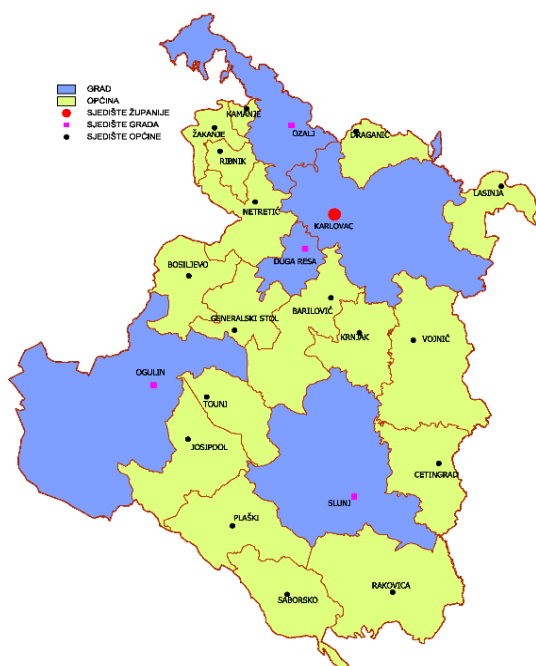

NUTS2 klasifikacija danas ima ključnu ulogu u što boljem iskorištavanju sredstava koja su na raspolaganju kroz Kohezijsku politiku Europske unije, čiji je glavni cilj osiguravanje financijskih sredstava za manje razvijene regije zemalja članica Europske unije.

Reorganizacija hrvatske NUTS2 klasifikacije u četiri statističke regije značajno poboljšava uvjete za daljnju provedbu Kohezijske politike u Hrvatskoj, jer omogućuje da veći dio područja Republike Hrvatske ostvari pravo na veći stupanj regionalnih potpora nego što bi to bio slučaj da se nastavi s korištenjem prethodne klasifikacije. Izdvajanje Grada Zagreba u posebnu regiju omogućilo je povoljnije uvjete za ostale hrvatske regije, posebice one u Panonskoj Hrvatskoj, a Zagrebu se otvaraju mogućnosti razvoja prema vlastitim potrebama.

Gradovi i općine Karlovačke županije

Prostorni obuhvat Karlovačke županije određen je Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06 - ispravak, 95/08 - Odluka USHR, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15). Sjedište Karlovačke županije (IV) je u Karlovcu, a u njezinom sastavu je pet gradova (Karlovac, Duga Resa, Ogulin, Ozalj i Slunji) te sedamnaest općina (Barilović, Bosiljevo, Cetingrad, Draganić, Generalski Stol, Josipdol, Kamanje, Krnjak, Lasinja, Netretić, Plaški, Rakovica, Ribnik, Saborsko, Tounj, Vojnić i Žakanje), s ukupno 648 naselja. Na temelju navedenog Zakona, utvrđeni su nazivi i sjedišta, način utvrđivanja i promjene granica i općina i gradova i druga pitanja od značaja za područno ustrojstvo jedinica lokalne i regionalne samouprave.

Kartogram III.: Gradovi i općine u Karlovačkoj županiji Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica I.: Stanovništvo po JLS, Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. g., Državni zavod za statistiku

Naziv JLS	Broj naselja u JLS	Površina (km ²)
Grad Karlovac	52	402,23
Grad Duga Resa	28	60,44
Grad Ogulin	24	536,88
Grad Ozalj	97	179,52
Grad Slunji	66	392,40
Općina Barilović	44	176,29
Općina Bosiljevo	43	110,68
Općina Cetingrad	36	137,11
Općina Draganić	1	72,49
Općina Generalski Stol	25	99,51
Općina Josipdol	14	165,52
Općina Kamanje	7	14,67
Općina Krnjak	30	112,13
Općina Lasinja	8	82,34
Općina Netretić	42	117,13
Općina Plaški	8	157,56
Općina Rakovica	27	256,63
Općina Ribnik	17	39,45
Općina Saborsko	4	132,68
Općina Tounj	7	96,58
Općina Vojnić	46	240,49
Općina Žakanje	22	44,90
UKUPNO	648	3.627,63

U registru prostornih jedinica vode se podaci za sljedeće vrste prostornih jedinica: država (ujedno i prostorna jedinica za statistiku 1. razine), prostorna jedinica za statistiku 2. razine, županija i Grad Zagreb (ujedno i prostorna jedinica za statistiku 3. razine), grad, općina, naselje, dostavno područje poštanskog ureda, jedinice mjesne samouprave (gradski kotar, gradska četvrt, područje mjesnog odbora), zaštićena i štićena područja, katastarska općina, katastarsko područje na moru, statistički krug, popisni krug, ulica, trg i zgrada s pripadajućim kućnim brojevima. U registru se također vode i podaci o područjima mjesne nadležnosti katastarskih ureda, kao i podaci o

podrućjima mjesne nadležnosti općinskih sudova te podaci o drugim vrstama prostornih jedinica kada je to određeno posebnim propisima.

Granice između općina, odnosno gradova, određene u pravilu granicama rubnih katastarskih općina, a u slučaju da se iste ne podudaraju s granicama rubnih naselja, odnosno mjesta koja ulaze u sastav pojedine JLS, smatra se da granicu predstavlja granica rubnih naselja prikazana u službenoj evidenciji prostornih jedinica, odnosno registru prostornih jedinica pri Državnoj geodetskoj upravi (dalje u tekstu: DGU). U slučaju da granice rubnih katastarskih općina, odnosno naselja, nisu u Registru jednoznačno prikazane, susjedne jedinice lokalne samouprave dogovorno mogu uskladiti ove granice.

Za potrebe izrade prostornih planova preuzeti su podaci iz registra prostornih jedinica DGU prema zatečenom stanju. Uočeno je da postoje razlike u podacima u važećoj prostorno planskoj dokumentaciji različitih razina te službenoj evidenciji DGU, te je do sada izvršeno više usklađivanja tih granica sukladno zakonskim propisima.

Sa stanovišta prostornog planiranja, problematika nepodudaranja granica naselja i katastarskih općina te drugih evidencija dolazi do izražaja u slučaju nepodudaranja na granicama susjednih općina/gradova/ųupanija, kad se dovodi u pitanje nadležnost donošenja odluka pojedinih gradskih/općinskih vijeća i ųupanijskih skupština za sporni prostor. To je posebno izraženo kada se radi o građevinskim podrućjima naselja, posebice o njihovim izgrađenim i naseljenim dijelovima, gdje građani ostvaruju pojedina prava i imaju osigurane određene javne usluge od strane JL/RS. U prethodnom izvješćajnom razdoblju su uočeni nedostaci te vrste riješeni na podrućju Karlovac/Netretić i Duga Resa/Generalski Stol, dok tijekom ovog izvješćajnog razdoblja tih izmjena nije bilo.

Kako se granice naselja još uvijek razlikuju od katastarskih granica koje vode nadležni uredi za katastar, kao trajno rješenoje nameće se potreba usklađivanja svih podataka u središnjem registru prostornih jedinica s katastarskim podlogama, uz suradnju ųupanije i JLS te dogovornim usklađenjem gdje god je to moguće, odnosno potrebno.

Potrebno je provesti: usklađenje digitalnih granica sa službenim evidencijama u katastru, kao i dogovorno usklađenje susjednih jedinica lokalne samouprave gdje su evidentirani problemi i nelogičnosti, a sve u skladu sa Zakonom o podrućjima ųupanija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj.

3.4. Stanovništvo

Broj stanovnika

S obzirom na rezultate popisa stanovništva iz 2021. godine, u odnosu na 2011. godinu, kao referentnu za izradu važećeg Prostornog plana ųupanije, biljeųi se znaćajan pad broja stanovništva.

Najvažniji brožčani pokazatelji su:

- broj stanovnika	112.195
- gustoća naseljenosti	30,94 stan./ km ²
- broj kućanstava	42.685
- broj stanova	69.553
- prosječan broj članova kućanstva	2,60

U izvještajnom razdoblju proveden je novi službeni popis stanovništva. Nastavlja se kontinuirani pad broja stanovnika Karlovačke županije – u periodu 10 godina došlo je do smanjenja broja stanovnika sa 128.899 koliko ih je bilo 2011. godine na 112.195 stanovnika na popisu 2021. godine, što predstavlja smanjenje za 16.704 stanovnika ili cca 13% u odnosu na broj stanovnika iz 2011. godine.

Smanjenjem broja stanovnika smanjena je i gustoća naseljenosti – sa 35,55 stan./km² na 30,94 stan./km².

Broj kućanstava smanjen je sa 47.552 iz 2011. godine na 42.685 kućanstva 2021. godine.

Prosječan broj osoba u kućanstvu smanjen je sa 2,71 na 2,60.

Najviše je kućanstava sa 1 članom – 12.853, zatim sa 2 člana – 11.347, sa 3 člana – 7.443, sa 4 člana – 5.932, sa 5 članova – 2.820, sa 6 članova 1.475, sa 7 članova 545, sa 8 članova 150, sa 9 članova 62, sa 10 članova 23, sa 11 i više članova – 35.

Iako je broj stanova povećan sa 68.218 na 69.553 stana, veliki je udio nenastanjenih stanova – čak 19.842, odnosno 28,5%.

Promjena starosne strukture, gdje je vidljivo daljnje povećanje udjela stanovništva starijeg od 65 godina u ukupnom stanovništvu Županije, uz smanjenje broja stanovnika najalarmantniji je podatak o demografskim kretanjima.

Ova demografska slika u prostoru znači daljnje smanjenje gustoće naseljenosti, što u pojedinim dijelovima Županije dovodi do gotovo demografski ispražnjenih područja, sa gustoćom naseljenosti manjom od 10 stanovnika/km². U građevinskom smislu, smanjenje broja stanovnika rezultira napuštenim građevinskim područjima, koja su opremljena određenom komunalnom infrastrukturom. Daljnje održavanje te infrastrukture u redovitoj funkciji za potrebe sve slabije naseljenih građevinskih područja postaje sve neracionalnije, odnosno sve skuplje po pojedinačnom korisniku, odnosno održavanje lokalne infrastrukture na tim područjima s ekonomskog stanovišta postaje neodrživo.

Povećanje broja stanovnika starijih od 65 godina dodatno potencira demografsku i gospodarsku problematiku, obzirom da uz pretežito staračka domaćinstva u demografski ispražnjenim ruralnim područjima nema značajnijih gospodarskih (poljoprivrednih) aktivnosti, što dovodi do zapuštanja obradivih poljoprivrednih površina.

	Broj stanovnika	Udio u ukupnom broju stanovnika županije
GRADOVI:		
Duga Resa	10.212	9,10%
Karlovac	49.377	44,01%
Ogulin	12.246	10,91%
Ozalj	5.837	5,20%
Slunj	4.224	3,76%
OPĆINE:		
Barilović	2.673	2,38%
Bosiljevo	1.040	0,93%
Cetingrad	1.491	1,33%
Draganić	2.541	2,26%
Generalski stol	2.171	1,94%
Josipdol	3.419	3,05%
Kamanje	827	0,74%
Krnjak	1.332	1,19%
Lasinja	1.322	1,18%
Netretić	2.439	2,17%
Plaški	1.650	1,47%
Rakovica	2.230	1,99%
Ribnik	362	0,32%
Saborsko	466	0,42%
Tounj	1.002	0,89%
Vojnić	3.602	3,21%
Žakanje	1.732	1,54%
UKUPNO:	112.195	100,00%

Tablica II: Udio stanovnika JLS u broju stanovnika Županije; Izvor: DZS

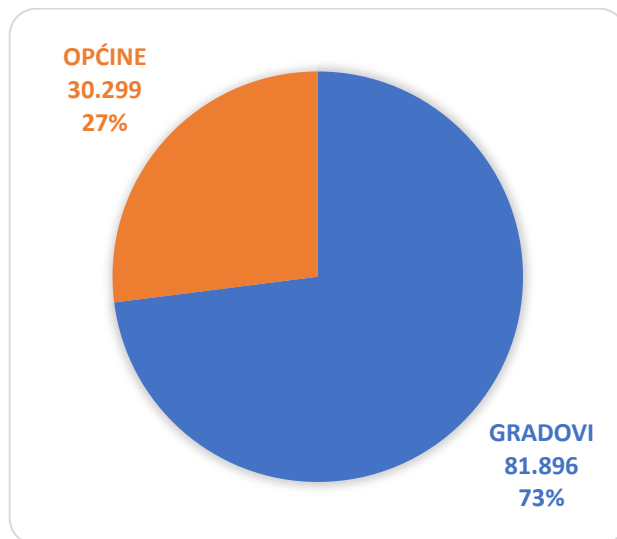
Gustoća naseljenosti

Karlovačka županija, iza Ličko-senjske ima najmanju prosječnu gustoću naseljenosti, od 30,94 stanovnika/km², dok je prosjek Republike Hrvatske 71,5 stanovnika/km².

Populacija od 112 195 stanovnika Karlovačke županije raspoređena je u pet gradova i sedamnaest općina sa različitim brojem stanovnika i gustoćama naseljenosti. Prema podacima iz Popisa stanovništva 2021. godine na području Karlovačke županije najgušće je naseljen grad Duga Resa (167,41 st/km²), zatim slijedi Karlovac s gustoćom od 123,13 stanovnika na km² te općina Kamanje 55,13 st/km², dok sve ostale jedinice lokalne samouprave bilježe gustoću manju od 40 st/km². Općina Saborsko ima najmanju gustoću naseljenosti na području Županije tek 3,53 st/km².

U 5 gradova živi 73% stanovništva županije, dok je na ruralnim područjima (van centara jedinica lokalne samouprave) gustoća naseljenosti ekstremno niska. Broj naselja bez stalnog stanovništva porastao je od 2011. do 2021. sa 19 na 33, a postoji i niz naselja sa jednim ili tek nekoliko stanovnika, pa se taj cijeli prostor može smatrati demografski ispražnjenim. Više od 200 naselja

ima gustoću naseljenosti manju od 10 stanovnika/km², a još 248 naselja ima gustoću naseljenosti manju od prosjeka ųupanije. Na području Karlovačke ųupanije samo se 70 naselja od njih ukupno 648 prema gustoći naseljenosti i broju stanovnika mogu smatrati razvojno perspektivnim. To su prije svega gradska središta i naselja u njihovom neposrednom okruženju, te dio područja općine Rakovice uz državnu cestu D1.

Graf I.: Broj i udio stanovnika prema tipu JLS u Karlovačkoj ųupaniji; Izvor: DZS

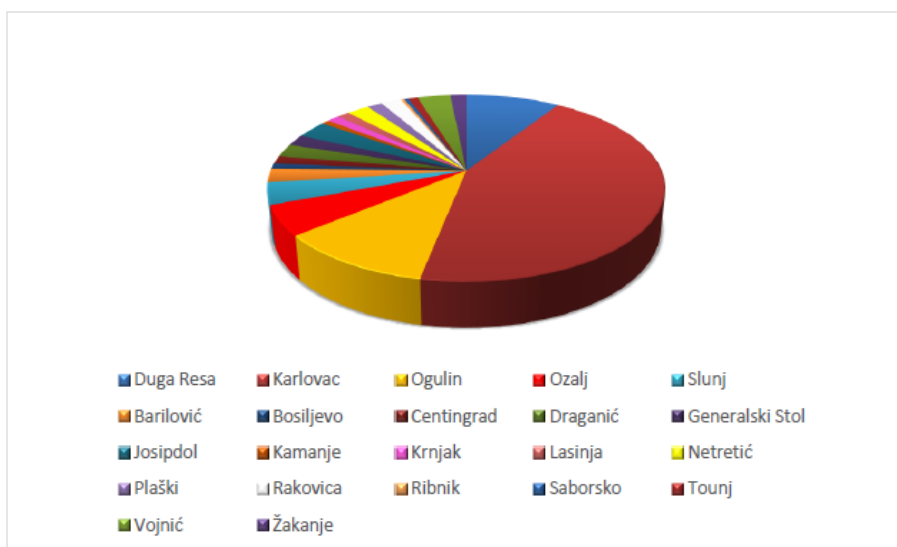
Najnepovoljnija demografska situacija je u općinama Saborsko (3,53 st./km²), Rakovica (8,71 st./km²), Ribnik (8,83 st./km²), Bosiljevo (9,29 st./km²), Plaški (10,51 st./km²), Cetingrad (10,88 st./km²).

Po veličini i razvojnoj snazi, ųupaniju obilježavaju općine s malim brojem stanovnika, gdje najmanja Općina Ribnik ima samo 362 stanovnika.

	POVRŠINA		STANOVNICI		GUSTOĆA
	km ²	%	broj	%	broj stan/ km ²
Karlovačka	3.626	100,00	112.195	100,00	30,94
GRADOVI	1.572	43,35	81.896	72,99	52,10
Duga	61	1,68	10.212	9,10	167,41
Karlovac	401	11,06	49.377	44,01	123,13
Ogulin	538	14,84	12.246	10,91	22,76
Ozalj	179	4,94	5.837	5,20	32,61
Slunj	393	10,84	4.224	3,76	10,75
OPĆINE	2.054	56,65	30.299	27,01	14,75
Barilović	176	4,85	2.673	2,38	15,19
Bosiljevo	112	3,09	1.040	0,93	9,29
Cetingrad	137	3,78	1.491	1,33	10,88
Draganić	73	2,01	2.541	2,26	34,81
Generalski	100	2,76	2.171	1,94	21,71
Josipdol	167	4,61	3.419	3,05	20,47
Kamanje	15	0,41	827	0,74	55,13
Krnjak	112	3,09	1.332	1,19	11,89
Lasinja	82	2,26	1.322	1,18	16,12
Netretić	114	3,14	2.439	2,17	21,39

Plaški	157	4,33	1.650	1,47	10,51
Rakovica	256	7,06	2.230	1,99	8,71
Ribnik	41	1,13	362	0,32	8,83
Saborsko	132	3,64	466	0,42	3,53
Tounj	96	2,65	1.002	0,89	10,44
Vojnić	239	6,59	3.602	3,21	15,07
Žakanje	45	1,24	1.732	1,54	38,49

Tablica III: Gustoća naseljenosti po JLS u Karlovačkoj županiji; Izvor: DZS

Graf II. Prikaz broja stanovnika Karlovačke županije po gradovima i općinama; Izvor: DZS

Gradovi ne mogu očekivati daljnji priljev stanovništva sa ruralnih područja jer su ista demografski prazna ili oskudna, već se ukupan demografski razvoj mora temeljiti na imigraciji, odnosno privlačenju novog stanovništva (iz grada Zagreba, ali i drugih prekograničnih područja).

Migracije stanovništva

Migracije kao prostorna komponenta su u vezi s ukupnom potrebom za životnim prostorom na nekom području, dok dnevne migracije dovode do potražnje za prometnom infrastrukturom na rutama migracija.

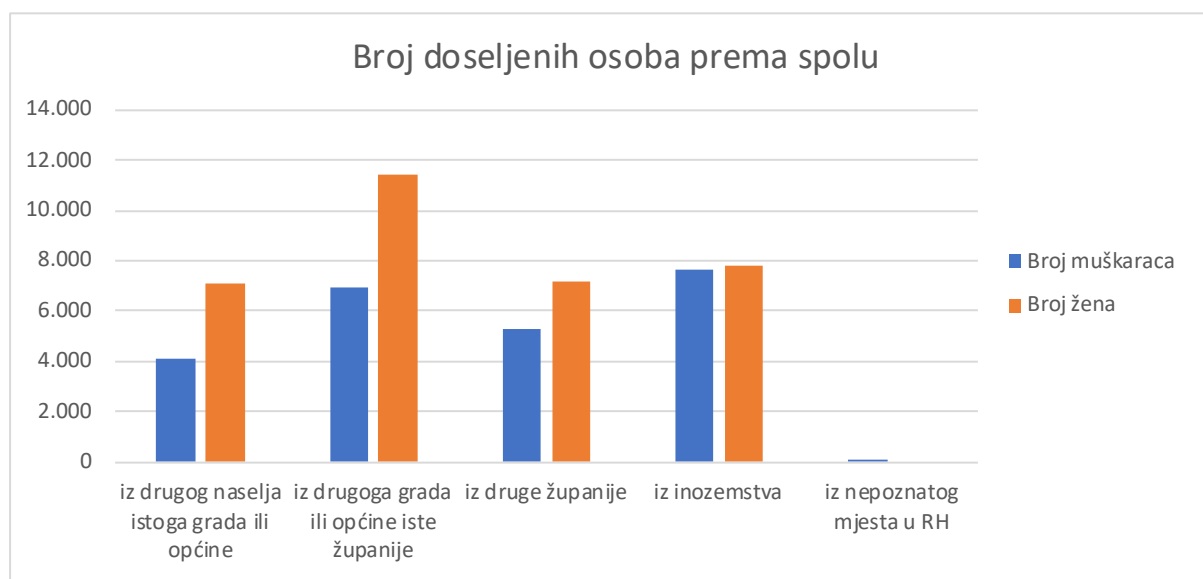
Prema priopćenju DZS u izvještajnom periodu koji obuhvaća 2020., 2021., 2022. i 2023. godinu, migracije u Karlovačkoj županiji su pozitivne, sa saldom od +614 stanovnika – doseljeno je 8.073 stanovnika, a odseljeno njih 7.459.

Iz županije je u migracijama prema drugim županijama i prema drugim državama u 2023. godini odseljeno 673 ljudi u drugu županiju i 1.134 u inozemstvo. Prema dobnoj strukturi, među iseljenima prevladava stanovništvo između 25 i 40 godina starosti, uz osjetno veći broj žena u odnosu na muškarce.

U ukupnom broju stanovnika koji iznosi 112.195 prema popisu stanovništva 2021. godine, njih 54.706 su oni koji od rođenja stanuju u istom naselju, dok je njih 57.489 doselilo u mjesto stanovanja.

Osobe doseljene	Broj muškaraca (M)	Udio u ukupnom broju muškaraca (%)	Broj žena (Ž)	Udio u ukupnom broju žena (%)	Broj M+Ž	Udio u ukupnom broju stanovnika (%)
iz drugog naselja istoga grada ili općine	4.079	7,50	7.108	12,29	11.187	9,97
iz drugoga grada ili općine iste županije	6.904	12,70	11.451	19,81	18.355	16,36
iz druge županije	5.275	9,70	7.181	12,42	12.456	11,10
iz inozemstva	7.678	14,12	7.809	13,51	15.487	13,80
iz nepoznatog mjesta u RH	4	0,01	0	0,00	4	0,00
Ukupno doseljenih	23.940	44,02	33.549	58,03	57.489	51,24

Tablica IV: Broj i udio doseljenih osoba prema spolu u ukupnom broju stanovništva Karlovačke županije; Izvor: DZS

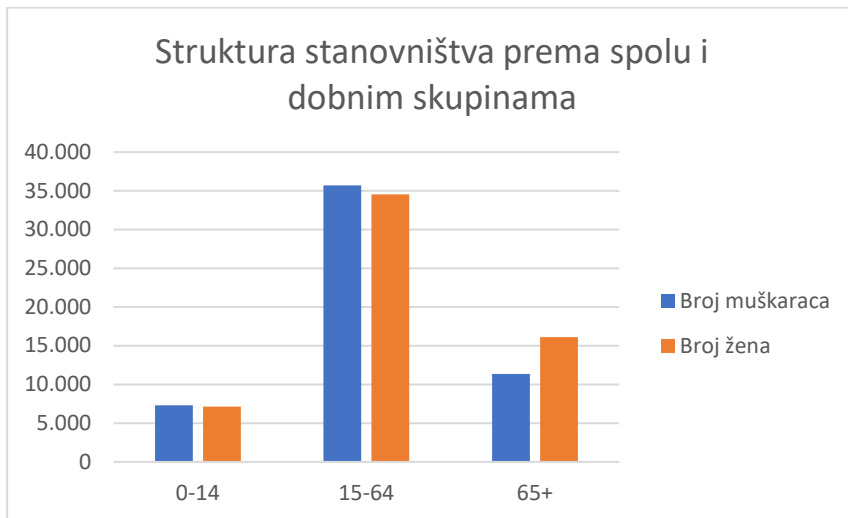
Graf

III: Broj doseljenih osoba prema spolu u ukupnom broju stanovništva Karlovačke županije; Izvor: DZS

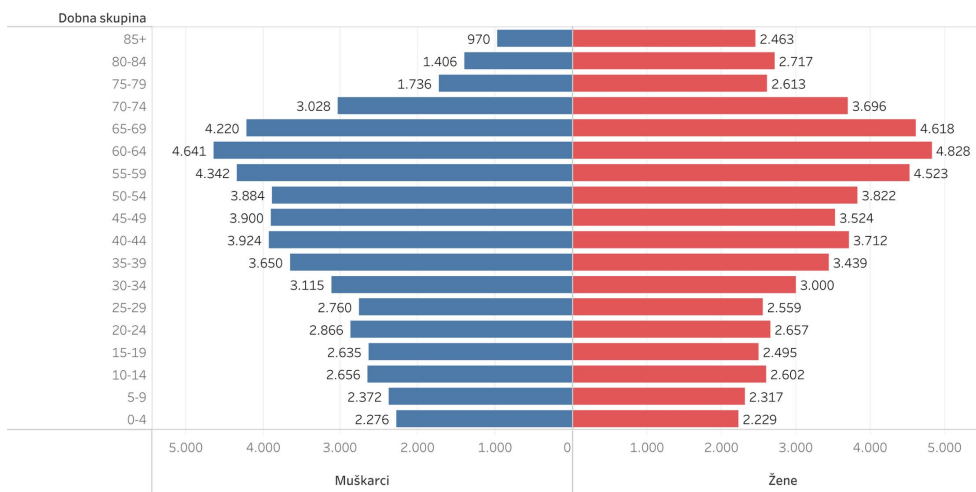
Dobna skupina	Broj muškaraca (M)	Udio u ukupnom broju muškaraca (%)	Broj žena (Ž)	Udio u ukupnom broju žena (%)	Broj M+Ž	Udio u ukupnom broju stanovnika (%)
0-14	7.304	13,43	7.148	12,36	14.452	12,88

15-64	35.717	65,68	34.559	59,78	70.276	62,64
65+	11.360	20,89	16.107	27,86	27.467	24,48
UKUPNO	54.381	100,00	57.814	100,00	112.195	100,00

Tablica V: Struktura stanovnika po spolu i dobnim skupinama; Izvor: DZS

Graf IV: Struktura stanovnika po spolu i dobnim skupinama; Izvor: DZS

Graf V: Piramida stanovništva Karlovačke županije prema Popisu 2021.

Broj kućanstava te broj, vrsta i struktura stanova

Broj kućanstava smanjen je sa 47.552 iz 2011. godine na 42.685 kućanstva 2021. godine, dakle ima 4.867 kućanstava manje, što je smanjenje od 11,4%.

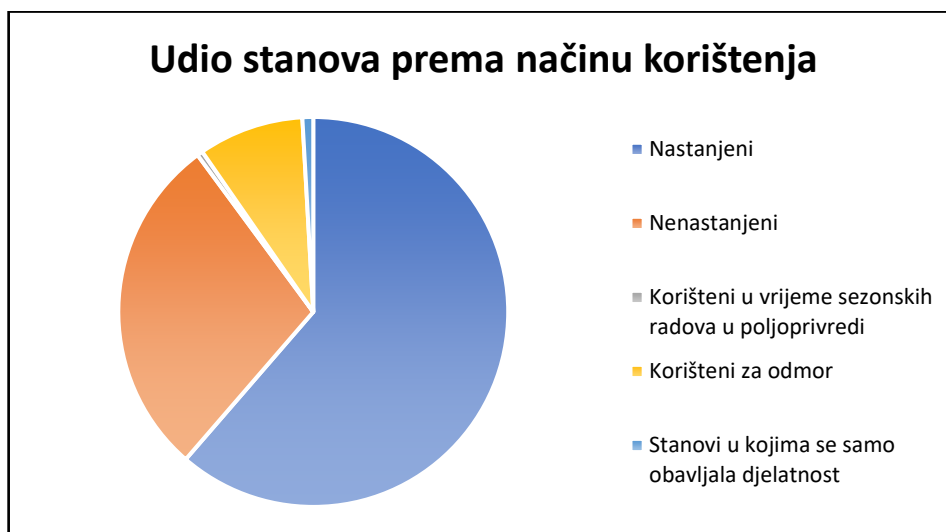
Kontinuirani je to proces: prema popisu stanovnika 1991. godine broj kućanstava je bio 59.940, da bi doživio znatan pad na 49.640 do popisa 2001., koji se nastavio do 2011. godine, kad je popisano 47.552 kućanstava.

Prosječno kućanstvo, po popisu 2011. godine je brojilo 2,71 članova, i smanjilo se u odnosu na 2001. godinu (2,86), a 2021. je dodatno smanjen broj članova na 2,60.

Broj stanova raste: 2011. godine je bilo 68.218 stanova, a popis 2021. bilježi 69.553 stana. Ukupan broj stanova povećao se dakle u zadnjih 10 godina za 1.335, pri čemu je udio stanova za stalno stanovanje 89,88%.

Način korištenja stana		Broj stanova	Površina (m ²)
Stanovi za stalno stanovanje	Nastanjeni	42.675	3.878.618
	Nenastanjeni	19.842	1.333.584
	Ukupno	62.517	5.212.202
Stanovi koji se koriste povremeno	U vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	328	16.883
	Za odmor	6.085	403.580
	Ukupno	6.413	420.463
Stanovi u kojima se samo obavljala djelatnost		623	48.682
UKUPNO		69.553	5.681.347

Tablica VI: Broj i površina stanova prema načinu korištenja; Izvor: DZS

Graf VI: Udio stanova prema načinu korištenja; Izvor: DZS

Broj soba	Broj stanova	Površina (m ²)
1 soba	4.062	149.671
2 sobe	11.172	635.580
3 sobe	10.358	771.648
4 sobe	9.272	1.009.475

5 soba	5.757	932.822
6 soba	1.299	204.984
7 soba	368	77.735
8 soba	238	56.003
9 i više soba	149	40.700

Tablica VII: Broj i površina stanova prema broju soba; Izvor: DZS

Pad broja stanovnika jedna je od najvećih prepreka boljem ekonomskom razvoju i napretku. Sukladno kretanju broja stanovnika nužno je ponovno ispitivanje i određivanje prostorno-planskih mjera i rješenja, kao osnovni pokazatelj za gospodarska i socijalna strateška usmjerenja održivog razvoja.

Stanovništvo Karlovačke županije smanjuje se jačim intenzitetom (za 3,32 %) od stanovništva RH – u Karlovačkoj županiji smanjenje je -12,96%, a u RH -9,64%; a sami proces depopulacije Karlovačke županije uzrokuje negativan prirodni prirast stanovništva kao najvažniji demografski trend.

3.5. Socijalno-gospodarska struktura

Regionalni razvoj

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17 i 118/18) nastoji se uravnotežiti regionalni razvoj Republike Hrvatske u svrhu što učinkovitijeg korištenja sredstava iz EU fondova. Prethodno zakonodavstvo je uređivalo pojedine prostore za koje je ocijenjeno da trebaju specifičnu podršku u razvoju, kao brdsko-planinska, područja posebne državne skrbi, otoci i sl., za koje su bili doneseni posebni zakoni, koji su, uz potrebne izmjene i dopune, i danas na snazi.

Zakonski okvir regionalnog razvoja veže se uz ocjenu stupnja razvijenosti pojedinih regija, a provodi se sukladno planskim dokumentima politike regionalnog razvoja, odnosno Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/2021), Razvojne strategije Karlovačke županije 2020.+ i Strategije razvoja većeg urbanog područja Karlovac za razdoblje 2021.-2027. U strateški okvir mogu se uključiti i programi koji se razvijaju i provode u sklopu politike regionalnog razvoja (npr. Program poticanja regionalne konkurentnosti i urbanog razvoja te Program održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja i drugih područja s razvojnim posebnostima), a kao okvirom regionalnog razvoja smatraju se i druge teritorijalne strategije (npr. strategije lokalnih akcijskih grupa), programski dokumenti za korištenje EU fondova pa i sektorske strategije koje dijelom obuhvaćaju pitanja regionalnog razvoja.

Stupanj razvijenosti

U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti. Prema Uredbi o indeksu razvijenosti (NN 131/17) indeks razvijenosti izračunava se na temelju sljedećih pokazatelja:

- stope nezaposlenosti
- dohotka po stanovniku
- proračunskih prihoda jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku
- općega kretanja stanovništva
- stope obrazovanosti
- indeksa starenja.

JLP(R)S se razvrstavaju u skupine razvijenosti, pri čemu se uvijek polazi od prosječnog praga razvijenosti (indeks 100), gdje jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koje imaju vrijednost indeksa veću od 100 spadaju u područje iznadprosječne razvijenosti, dok jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koje imaju vrijednost indeksa manju od 100 spadaju u područje ispodprosječne razvijenosti. Pri tome se jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju u četiri skupine:

- skupina jedinice područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
- skupina jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
- skupina jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
- skupina jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Prema vrijednosti indeksa razvijenosti od 97,951 Karlovačka županija nalazi se na 12. mjestu od 21 županije u RH, i kao takova svrstana je u 2. razvojnu skupinu županija, što predstavlja poboljšanje u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, kada je bila 14. s indeksom razvijenosti 95,191.

Kratka analiza vrijednosti standardiziranih pokazatelja pokazuje iznadprosječnu vrijednost prosječnog dohotka po stanovniku (103,56 %), gotovo prosječnu vrijednost stupnja obrazovanja (97,91 %) i iznadprosječnu vrijednost stope nezaposlenosti (105,20 %).

Loš pokazatelj je indeks starenja (88,13 %), koji predstavlja najlošiji pokazatelj iza Šibensko-kninske, Primorsko-goranske županije i Ličko-senjske županije), Pokazatelj općeg kretanja stanovništva (98,34 %) znatno je pak poboljšao u odnosu na proteklo razdoblje kad je njegova vrijednost bila niža (91,16 %).

Unutar Karlovačke županije, od JLS, kao iznadprosječni su razvrstani gradovi Karlovac, Duga Resa, Ogulin i Ozalj te Općine Rakovica, Draganić, Josipdol i Barilović, dok su ostale JLS razvrstane kao ispodprosječno razvijene. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje pomak iz ispodprosječnih u zadnju četvrtinu iznadprosječnih ostvarile su općine Draganić, Josipdol i Barilović.

Provedba prethodno važeće Razvojne strategije Karlovačke županije za razdoblje do 2020.+ bila je usmjerena na nastojanje da se realiziraju osnovni strateški ciljevi:

- oživljavanje ruralnog prostora kroz uravnotežen razvoj svih područja,
- konkurentno gospodarstvo, razvoj poljoprivrede, turizma i infrastrukture,
- jačanje ljudskih resursa i strateško planiranje razvoja,
- održivo upravljanje okolišem, prirodnim resursima i kulturnom baštinom,

gdje se najveći dio odnosio na projekte infrastrukture

Važeća Razvojna strategija 2020+ u 10 prioritetnih strateških projekata je usmjerena na:

- Održivi razvoj prostora i učinkovito upravljanje razvojem županije kroz razvoj komunalne i prometne infrastrukture, očuvanje prirode i okoliša te jačanje energetske infrastrukture
- Oživljavanje i održiv razvoj ruralnog područja kroz unapređenje ruralnog turizma, razvitka primarne infrastrukture i razvoj ljudskih potencijala

Razvojna strategija Karlovačke županije 2020+ usvojena je u lipnju 2019. godine (Glasnik Karlovačke županije 26a/19) i sukladno njezinim strateškim projektima i usmjerenjima bit će potrebno preispitati i po potrebi prilagoditi planske postavke Prostornog plana Karlovačke županije.

Plan razvoja Karlovačke županije 2021.-2027. također je dokument na temelju kojeg treba usmjeravati programe i planove prostornog uređenja.

Područja posebne državne skrbi

Zakon o područjima od posebne državne skrbi (NN 86/08, 57/11, 51/13, 148/13, 76/14, 147/14, 18/15 i 106/18) odredio je tri skupine područja posebne državne skrbi, a na kojima se, na temelju drugih zakona, ostvaruju određena prava. Tim Zakonom su dijelovi područja Karlovačke županije proglašeni kao područja posebne državne skrbi i to:

1. Prva skupina – područje općina Cetingrad i Rakovica te Grada Slunja,
2. Druga skupina – područje općina Barilović, Josipdol, Krnjak, Lasinja, Plaški, Saborsko i Tounj te na području Grada Karlovca naselja Banska Selnica, Banski Moravci, Blatnica Pokupska, Brezova Glava, Brežani, Brođani, Cerovac Vukmanički, Donja Trebinja, Donji Sjeniĉak, Gornja Trebinja, Gornji Sjeniĉak, Ivanković Sela, Ivošević Selo, Kablar, Kamensko te dio naselja Karlovac (Gornje Mekuše, Sajevac i Turanj), Klipino Brdo, Kljaić Brdo, Knez Gorica, Lipje, Manjerovići, Okić, Popović Brdo, Ribari, Skakavac, Slunjska Selnica, Slunjski Moravci, Tušilović, Udbinja, Utinja i Vukmanić.

3. Treća skupina – općine Bosiljevo, Generalski Stol, Netretić, Ribnik

Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17 i 118/18) je od siječnja 2015. godine u cijelosti zamijenio poticaje određene Zakonom o područjima od posebne državne skrbi te Zakonom o brdsko-planinskim područjima.

Brdsko planinska područja

Zakonom o brdsko planinskim područjima (NN 118/18) se kao dijelom opće politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske utvrđuju posebni ciljevi upravljanja razvojem brdsko-planinskih područja, koja su, prema odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj, određena kao područja s razvojnim posebnostima.

Na području Karlovačke županije jedinice lokalne samouprave koje ostvaruju status brdsko-planinskog područja su:

- I. skupina – JLS sa statusom potpomognutog područja: Saborsko, Plaški i Josipdol;
- II. skupina – JLS koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u trećoj i četvrtoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave: Ogulin i Rakovica.

Brdsko-planinska područja su područja od interesa i pod posebnom zaštitom Republike Hrvatske radi poticanja demografske obnove, naseljavanja i stvaranja pretpostavki da se prirodni i drugi gospodarski resursi što kvalitetnije koriste za gospodarski razvoj ovih područja i Republike Hrvatske u cjelini, uz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti.

Nositelji i sudionici razvoja brdsko-planinskih područja (RH, JRS i JLS) dužni su u svojim planovima i programima posebno predviđati sljedeće skupine mjera:

- demografske mjere
- gospodarske mjere
- fiskalne mjere
- socijalne mjere
- mjere jačanja administrativnih kapaciteta za učinkovit i održiv razvoj brdsko-planinskog područja
- mjere za provedbu programa integriranih teritorijalnih ulaganja.

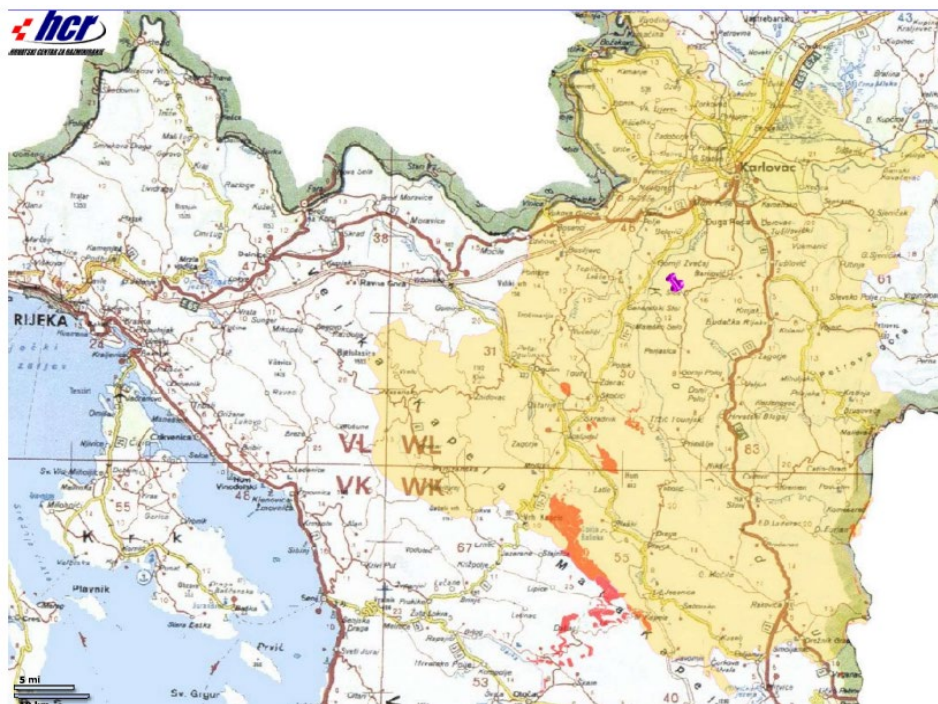
Minski sumnjiva područja

Prema podacima Hrvatskog centra za razminiranje na dan 11.3.2024. na području RH minski sumnjiva površina iznosi 91,2 km² od kojeg se na području Karlovačke županije nalazi 13,1 km², što iznosi 14,36% minski sumnjive površine RH. Minski sumnjiva površina Karlovačke županije nalaze se na području četiri općine, a to su općine: Plaški (9,1 km²), Josipdol (3,4 km²), Rakovica (0,1 km²) i Saborsko (0,5 km²).*

U odnosu na prethodno Izješće i podatak iz svibnja 2019. godine, kada je površina minski sumnjivog područja i područja zagađenog isključivo neeksplozivnim ubojnim sredstvima u Karlovačkoj županiji iznosila 46 km² i prostirala se na području 6 jedinica lokalne samouprave u

južnom dijelu Županije, vidljivo je znatno smanjenje minski sumnjivog područja 2024. godine (u 5 godina očišćeno je 33km²).

Ono gotovo u cijelosti obuhvaća šumska područja (99 %), a ostatak su poljoprivredne površine. Ta područja su gospodarski, ekološki i sigurnosni problem lokalnog stanovništva i sveukupnog razvoja. U tijeku su aktivnosti na rješavanju problema preostalih miniranih područja.

(*Izvor podataka: MUP-Ravnateljstvo civilne zaštite za Procjenu rizika od velikih nesreća Karlovačke županije).

Kroz izmjene i dopune prostornih planova potrebno je detaljno pratiti i evidentirati minski sumnjivi prostor te ga prikladno planski valorizirati.

4. Karlovačka županija u okviru prostornog uređenja Države

Karlovačka županija smještena je u središnjem dijelu Hrvatske, na jedinom spoju sjeverne i južne Hrvatske unutar njenih granica. S obzirom na prirodna obilježja, na prostoru Županije susreću se nizinska područja sjeverne Hrvatske, panonska gorja, Žumberačko i Samoborsko gorje, Kordunska zaravan, Gorski kotar i Lika. S obzirom na jedinstven geostrateški položaj u prostoru Države, veliki utjecaj na prostor županije određen je u okviru prostornog uređenja Države, naročito u dijelu infrastrukturnih sustava koji prolazi vrlo uskim prostorom Karlovačke županije.

Sukladno Zakonu, dokumenti prostornog uređenja državne razine su Program prostornog uređenja RH (donesen po prije važećim zakonima) te prostorni planovi državne razine, odnosno Državni plan prostornog razvoja, te prostorni planovi područja posebnih obilježja (nacionalni parkovi, parkovi prirode i područja posebnih obilježja određenih Programom), a koje donosi Hrvatski sabor.

Na područnoj (regionalnoj) razini donose se prostorni plan županije i urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja posebnih obilježja županijskog značaja, a koje donosi Županijska skupština.

Na lokalnoj razini su: prostorni planovi uređenja JLS te generalni urbanistički plan i urbanistički planovi lokalnog značaja, koje donosi gradsko odnosno općinsko vijeće.

Dokument prostornog uređenja užeg područja mora biti usklađen s dokumentom prostornog uređenja šireg područja.

Važeći su dokumenti prostornog uređenja državnog značaja važeći za područje Karlovačke su:

- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17)
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99 i 76/13) u dijelu u kojem nije u suprotnosti sa Strategijom
- Prostorni plan područja posebnih obilježja Nacionalnog parka Plitvička Jezera (NN 49/14, 32/18)
- Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Žumberak-Samoborsko gorje (NN 125/14, ispravak 5/15)

Na osnovu Zakona, djelatnost prostornog uređenja obavlja se putem Zavoda za prostorno uređenje Karlovačke županije kao stručnog tijela, te putem upravnog odjela nadležnog za poslove prostornog uređenja. Na temelju Zakona Zavod vrši sljedeće poslove:

- izradu, odnosno koordinaciju izrade i praćenje provedbe Prostornog plana županije
- izradu izvješća o stanju u prostoru
- vođenje informacijskog sustava prostornog uređenja i upravljanje njime u okviru njegovih ovlasti
- pripremu polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja
- pružanje stručne savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova lokalne razine
- druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Zavoda.

Stručno upravno tijelo vrši stručne poslove prostornog uređenja kao nositelj izrade prostornih planova, dok upravno tijelo vrši upravne poslove prostornog uređenja kao tijelo koje izdaje akte za provedbu prostornih planova, uz osiguranje dostupnosti tih prostornih planova u analognom obliku.

Prvi Prostorni plan Karlovačke županije donesen je 2001. godine, nakon čega su slijedile prve sveobuhvatne izmjene i dopune donesene 2008. godine. Daljnje donesene izmjene su bile ciljane (treće 2013., pete 2014. i četvrte 2017. godine) te druge sveobuhvatne 2018. godine. Trenutačno su važeće VI. Izmjene i dopune donesene 2022. godine. Elaborat pročišćenog teksta odredbi za provedbu i grafičkog dijela plana objavljen je 2023. godine (GKŽ 10/2023).

U tijeku su VII. Izmjene i dopune Prostornog plana Karlovačke županije.

Sve izmjene rađene su sukladno Strategiji prostornog uređenja RH i Programu prostornog uređenja RH, dok će daljnje Izmjene PPKŽ trebati vršiti sukladno Strategiji prostornog razvoja RH, ali i usmjerenjima, odnosno u interakciji sa Državnim planom prostornog razvoja i strateškom studijom izrađenom za potrebe izrade Državnog plana prostornog razvoja u dijelu koji se odnosi na građevine i druge zahvate u prostoru državnog značaja, a koje su time stavljene u nadležnost Republike Hrvatske.

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Karlovačke županije

Osnovna namjena prostora planirana prostorno planskim dokumentima može se načelno podijeliti na površine namijenjene građenju (građevinska područja naselja, izdvojeni dijelovi građevinskih područja izvan naselja gospodarskih i drugih namjena te infrastruktura) te negradive površine poput poljoprivrednih, šumskih i vodnih, a koje uz zone eksploatacije te površine posebnih namjena čine osnovnu plansku podjelu svakog prostornog plana.

Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije sukladno Zakonu te mogućnostima i potrebama pojedinih korisnika, prati stanje u prostoru, a kroz davanje mišljenja na elaborate prostornih planova JLS prati planske parametre od važnosti za korištenje prostora.

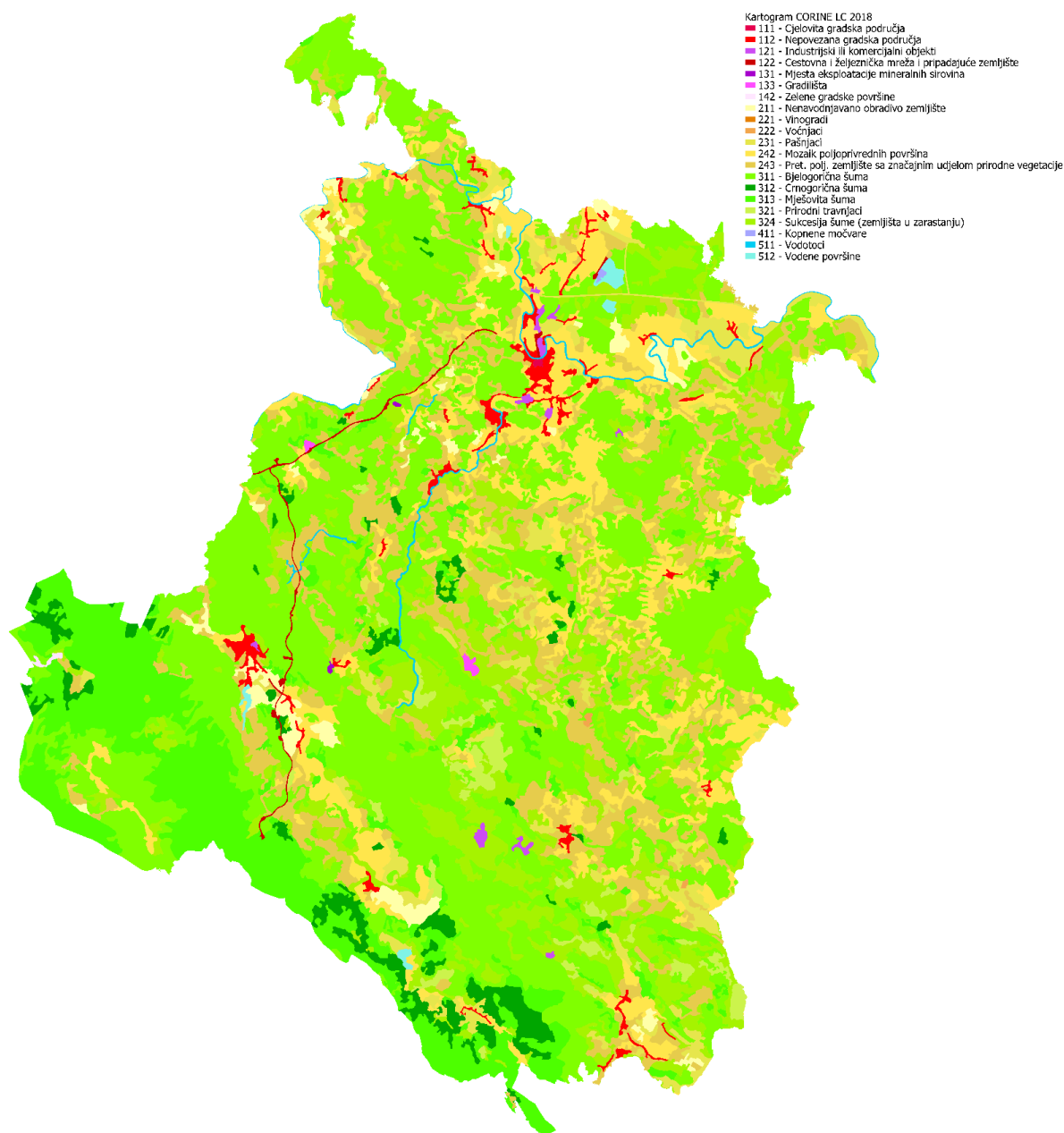
U odnosu na podatke iz prethodnog izvješća, utvrđeno je da je u izvještajnom razdoblju došlo do povećanja površine građevinskih područja naselja, gdje se kroz usvojene izmjene i dopune 12 prostornih planova uređenja gradova i općina u razdoblju 2020. – 2024., površina građevinskog područja povećala za 406,34 ha.

STRUKTURA	u ha	%
Izgrađeni i neizgrađeni dio GP naselja	16.831,34	4,64
Izgrađene strukture izvan GP naselja	4.657,82	1,28
Eksploatacija mineralnih sirovina	406,79	0,11
Posebna namjena	24.374	6,72
Površine infrastrukturnih sustava	124,75	0,03
Poljoprivredne površine isključive namjene	52.523,60	14,48
Šumske površine isključive namjene	201.349,61	55,50
Ostale poljoprivredne i šumske površine	57.906,05	15,96
Vodne površine	4.197,15	1,16
Područja uzgajališta	392,14	0,11
Karlovačka županija	362.763	

Tablica VIII: Prostorna struktura Karlovačke županije u prostornim planovima, dokumentacija ZPU KŽ

Podaci o korištenju zemljišta, za potrebe prostornog planiranja su temeljeni na procjenama, s obzirom da službeni katastarski i statistički podaci prate stanje u prostoru sa znatnim kašnjenjem i najčešće su ovisni o podacima koje dostavi vlasnik, odnosno korisnik zemljišta.

Jedan od servisa kojim je osigurano praćenje promjene stanja u korištenju prostora i pokrovu zemljišta je digitalna baza podataka o pokrovu zemljišta CORINE Land Cover (dalje CLC) . Od ukupno 44 utvrđene klase na Europskoj razini u Hrvatskoj je utvrđeno 40, a u Karlovačkoj županiji 19, razvrstanih u pet osnovnih klasa pokrova zemljišta koji jedinstvenom EU metodologijom, na temelju satelitskih slika kartira pokrov. Zadnje stanje zemljišnog pokrova u Karlovačkoj županiji, utvrđeno je prema podacima baze podataka CORINE (COOrdination of INformation on the Environment), na web stranici Hrvatske agencije za okoliš i prirodu iz 2018. godine.

Kartogram IV: CORINE Land Cover - digitalna baza podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova i namjeni korištenja zemljišta u Republici Hrvatskoj za 2018. g. - Stanje zemljišnog pokrova u Karlovačkoj županiji za 2018. g. Izvor: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

POKROV I NAMJENA KORIŠTENJA ZEMLJIŠTA U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI - CORINE KLASSE POKROVA ZEMLJIŠTA 2018. g.	Površina (ha)	% površine županije
1. Čovjekom utjecane površine	6.695,28	1,85%
<i>1.1 Naseljena područja</i>	<i>4.481,86</i>	<i>1,24%</i>
1.1.1. Cjelovita gradska područja	54,34	0,01%
1.1.2. Nepovezana gradska područja	4.427,52	1,22%
<i>1.2 Industrijske, poslovne i prometne površine</i>	<i>1.718,77</i>	<i>0,47%</i>
1.2.1. Industrijski ili komercijalni objekti	750,89	0,21%
1.2.2. Cestovna i željeznička mreža s pripadajućim zemljištem	967,88	0,27%
<i>1.3. Rudokopi, odlagališta i gradilišta</i>	<i>286,44</i>	<i>0,08%</i>

1.3.1. Mjesta eksploatacije mineralnih sirovina	64,21	0,02%
1.3.3. Gradilišta	222,23	0,06%
1.4. Umjetna, nepoljoprivredna vegetacija	208,21	0,06%
1.4.2. Športsko rekreacijske površine	208,21	0,06%
2. Poljoprivredne površine	113.469,19	31,31%
2.1. Obradene površine	6.668,44	1,84%
2.1.1. Oranice	6.668,44	1,84%
2.2. Trajni nasadi	109,52	0,03%
2.2.1. Vinogradi	4,01	0,00%
2.2.2. Voćnjaci	105,51	0,00029
2.3. Livade i pašnjaci	15.334,48	4,24%
2.3.1. Pašnjaci	15.334,48	4,23%
2.4. Usitnjene, raznolike poljoprivredne površine	91.356,75	25,21%
2.4.2. Mozaik poljoprivrednih površina	41.479,74	11,44%
2.4.3. Pret. polj. zemljište sa značajnim udjelom prirodne vegetacije	49.877,01	13,76%
3. Šume i ostala prirodna vegetacija	238.703,20	65,86%
3.1. Šume	186.506,33	51,46%
3.1.1. Bjelogorična šuma	139.135,40	38,39%
3.1.2. Crnogorična šuma	9.678,45	2,67%
3.1.3. Mješovita šuma	37.692,48	10,40%
3.2. Grmolike i travne, prirodne biljne zajednice	52.196,87	14,40%
3.2.1. Prirodni travnjaci	4.935,88	1,36%
3.2.4. Sukcesija šume (zemljišta u zarastanju)	47.260,99	13,04%
4. Močvarna zemljišta	56,99	0,02%
4.1. Kopnene močvare	56,99	0,02%
4.1.1. Kopnene močvare	56,99	0,02%
5. Vode	2.849,50	0,79%
5.1. Kopnene vode	2.849,50	0,79%
5.1.1. Vode tekućice	2.048,11	0,57%
5.1.2. Vode stajaćice	801,39	0,22%
NEMA PODATAKA	988,84	0,18%
UKUPNO	362.763	100%

Tablica IX: CORINE Land Cover - digitalna baza podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova i namjeni korištenja zemljišta u Republici Hrvatskoj za 2018. g. - Stanje zemljišnog pokrova u Karlovačkoj županiji za 2018. g.

Usporede li se podaci iz prostorno planske dokumentacije Zavoda s podacima iz baze CLC, mogu se uočiti znatne razlike površina za pojedine namjene. Riječ je i o različitim kategorijama namjena, pa ih je teško apsolutno usporediti. Za prostorno se planiranje koriste podaci o korištenju zemljišta, pri čemu se težište stavlja na zemljište koje je izgrađeno i na kojemu se planira gradnja. Stoga sve dostupne podatke treba uzeti u razmatranje uz primjerene analize, kako bi mogli služiti za potrebe budućih racionalnog i održivog planiranja kroz održivu namjenu i korištenje prostora, kao i u svrhu racionalizacije građevinskih područja naselja.

2. Sustav naselja

Strategijom prostornog razvoja RH (2017.) utvrđena je potreba optimizacije sustava naselja kroz policentričnost, gdje srednje veliki i mali gradovi moraju imati ključnu ulogu na regionalnoj razini. Iako je u europskom kontekstu potrebno dati poseban značaj snaženju uloge glavnog grada i regionalnih središta, istodobno se ističe i njihova solidarna obveza prema jačanju uloge srednjih i malih gradova u nacionalnom sustavu naselja.

Strategijom prostornog razvoja, kao krovnim prostorno planskim dokumentom, postavljen je sljedeći planirani sustav središnjih naselja:

- Karlovac i Ogulin - regionalno središte
- Duga Resa, Ozalj i Slunj – subregionalno središte
- Sjedišta općina – područna i lokalna središta

Isto tako, naglašava se potreba integralnog planiranja područja urbanih aglomeracija, sa zaštitom povijesnih dijelova i kvalitetnim postavkama razvoja te integralnim razvojem sustava infrastrukture koji bi trebali pružiti istu razinu usluge u svim dijelovima aglomeracije. Posebice je to istaknuto u aglomeracijama koje se ustrojavaju prema Zakonu o regionalnom razvoju, gdje je nužno unaprijediti koordinaciju djelovanja u odnosu na primjenu zakona iz područja prostornog uređenja i regionalnog razvoja, koji se preklapaju po tim pitanjima.

Stoga je potrebno:

- osnažiti Karlovac i Ogulin kao regionalna središta;
- posvetiti posebnu pažnju prostornom razvitku urbane aglomeracije Karlovac–Duga Resa, koje treba razvijati zajednički, usklađivanjem prostornih i razvojnih funkcija svojstvenih odgovarajućoj kategoriji naselja;
- međusobno uskladiti sustav regionalnog razvojnog i prostornog planiranja s ciljem usklađivanja urbano-ruralno odnosa gradskih centara s okolnim ruralnim područjima, kroz definiranje standarde usluga i gospodarskih djelatnosti s ciljem očuvanja kulturnog krajobraza i struktura naselja

Građevinska područja (GP)

Prema Zakonu građevinsko područje je područje prostornim planom namijenjeno uređenju, izgradnji i proširenju naselja. Kao instrument prostornog uređenja građevinska područja određuju se više od 40 godina, a njihovo određivanje i uređivanje je u nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

Strategija prostornog razvoja RH iz 2017. godine određuje:

„Uz postojeće demografske projekcije, daljnja širenja građevinskih područja nemaju temelja. Može bitno širenje treba temeljiti na stručnoj analizi i argumentaciji uz predočenje razvojnog problema ili potrebe koje trebaju pratiti i programi izgradnje i uređenja zemljišta, kao i na iskazu iskorištenosti postojećega građevinskog područja s obrazloženjem o razlozima nekorištenja

dijelova i poduzetim mjerama za iskorištenje, uz prethodno ispitivanje prostornih rezervi unutar postojećeg građevinskog područja.“

Preporuke Prostornog plana Karlovačke županije za prostorne planove nižeg reda u skladu su s tim odredbama i usmjeravaju da se građevinska područja formiraju kao koncentracije izgradnje uz zatečene strukture naselja, kako bi se poticalo optimalno korištenje postojećih građevinskih područja i zaustavilo njihovo neopravdano širenje, kao i postavili limiti daljnjeg širenja građevinskog područja. (Tablica X.), koji se temelje na određenoj maksimalnoj površini GP po stanovniku, te odnosu izgrađenog i neizgrađenog dijela naselja koji je određen maksimalnim dozvoljenim udjelom neizgrađenog dijela u ukupnoj površini GP, uz dopuštene iznimke.

Veličina naselja i značaj u prostoru	maksimalna površina GP naselja m ² /stanovniku	maksimalna površina neizgrađenog dijela GP
Grad Karlovac (županijsko središte)	250	25%
Gradovi s 7000-15.000 stanovnika (Ogulin – Duga Resa)	275	20%
gradovi do 7000 stanovnika	300	
ostala naselja s preko 1.000 stanovnika	500	
naselja od 500 do 1.000 stanovnika i ostala središnja naselja	700	15%
naselja od 200 do 500 stanovnika	800	10%
ostala naselja	900	

Tablica X: maksimalna površina građevinskih područja naselja i maksimalna površina neizgrađenog dijela građevinskih područja Karlovačke županije; Izvor: Prostorni plan Karlovačke županije, dokumentacija ZPU KŽ

Na području Karlovačke županije površina izgrađenog dijela građevinskog područja po stanovniku znatno je veća od planovima iskazanih i trenutačno se procjenjuje da iznosi preko 2.000 m²/stanovniku. To ukazuje na potrebu revidiranja sustava građevinskih područja, posebice na područjima koja nemaju stanovnika ili je gustoća naseljenosti znatno ispod prosjeka Županije, kako vezano na zakonske odredbe, tako i na revidiranje u smislu građevinskih područja kao područja kojima se dopušta gradnja na određenom prostoru (posebice na demografski ispražnjenim područjima).

Građevinska područja određena u prostornim planovima uređenja gradova i općina su predimenzionirana u odnosu na odredbe PPKŽ-a, ali i realne potrebe demografskog i gospodarskog razvoja.

Kao prvi korak racionalizacije veličina i razmjesta građevinskih područja izvršeno je usklađenje važećih prostornih planova gradova i općina sa Zakonom. Time su redefinirana/razgraničena građevinska područja na izgrađeni dio, neizgrađeni dio (neizgrađeni, infrastrukturno opremljen dio GP) i neuređeni dio (neizgrađeno, bez infrastrukture).

Sukladno Zakonu dijelom građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja naselja ne može se smatrati niti u prostornim planovima određivati jedna ili više katastarskih čestica čija je ukupna površina manja od 5000 m² koje nisu prostorno povezane s postojećim građevinskim područjem istog naselja ili postojećim izdvojenim građevinskim područjem istog naselja.

Nadalje, uz uvaųavanje odredbi Zakona da se građevinska podruća naselja mogu proširivati samo ako je postojeće izgrađeno 50% ili više svoje površine, potrebno je za demografski ispraųnjena podruća kroz dodatne analize utvrditi utjecaj navedenih odredbi Zakona na razvojne mogućnosti tih podruća.

Postojeća komunalna infrastruktura u ruralnim podrućjima „opskrbljuje“ velika podruća sa sve manjim brojem korisnika. Stoga će jedinice lokalne samouprave u budućem razdoblju morati istraųiti mogućnosti racionalizacije komunalnog sustava i alternativnih modela vođenja komunalnih sustava za podruća s malim gustoćama naseljenosti (vodoopskrba, odvodnja, električna energija, gospodarenje otpadom).

Širenja građevinskih podruća u najvećem broju slućajeva su rezultat ųelja vlasnika da posjeduju zemljište na kojem je moguća gradnja, neovisno o realnim mogućnostima i planovima izgradnje. Jedinice lokalne samouprave nisu u mogućnosti infrastrukturno pratiti istovremeno opremanje i održavanje infrastrukture na nuųnoj razini za najveći dio tih neizgrađenih građevinskih podruća.

Racionalno korištenje prostora za građevinska podruća će se, osim kroz prostorne planove, morati osigurati kroz uvođenje drugih fiskalnih instrumenata lokalne razine koji se odnose na neizgrađeno i neuređeno građevinsko zemljište, a koji će morati obuhvatiti i element uređenosti, odnosno opremljenosti tih podruća komunalnom infrastrukturom.

Uz to dodatno je potrebno i izaći iz tih okvira i sagledati nove mogućnosti gradnje samoodrųivih i samodostatnih zgrada, koje su potpuno novi element u prostornom planiranju o kome treba razmišljati. Kako nove tehnologije mijenjaju naš ųivot i gradnju, tako utjeću i na prostorno planiranje. Otvara se niz mogućnosti za kreativno planiranje, ali uz potrebu jasnog definiranja pravila korištenja, ali i zaštite prostora kao osnovnog cilja planiranja.

2.1 Društvena infrastruktura

Izveštajno razdoblje karakterizira značajna izgradnja novih i poboljšanja postojećih zgrada javne i društvene namjene na području Karlovačke županije: vrtića, škola, školskih sportskih dvorana, centara kompetencija.

Dječji vrtići

Na području Karlovačke županije djeluje 12 dječjih vrtića u 22 objekta.

	NAZIV USTANOVE		OBJEKTI	GRAD / OPĆINA
1	Dječji vrtić "Karlovac"			Karlovac
		1	Centralni objekt Vrtić Gaza	
		2	Područni objekt Vrtić Grabrik	
		3	Područni objekt Vrtić Banija	
		4	Područni objekt Vrtić Novi centar	
		5	Područni objekt Vrtić Zadobarje	
		6	Područni objekt Vrtić Hrnetić	
		7	Područni objekt Vrtić Rečica	
2	Dječji vrtić "Četiri rijeke"			Karlovac
		1	VRTIĆ RAKOVAC (centralni objekt)	
		2	VRTIĆ DUBOVAC	
		3	VRTIĆ ŠVARČA	
		4	VRTIĆ TURANJ – Eko vrtić	
		5	VRTIĆ MAHIĆNO	
3	Dječji vrtić "Bistrac"			Ogulin
4	Dječji vrtić "Duga Resa"			Duga Resa
5	Dječji vrtić "Slunj"			Slunj
6	Dječji vrtić Zvončić Ozalj			Ozalj
7	Dječji vrtić "Vojnić"			Vojnić
8	Dječji vrtić "Josipdol"			Josipdol
9	Dječji vrtić "Tintilinić"			Karlovac
10	DJEČJI VRTIĆ "POTOČIĆ" BELAJSKE POLJICE			Barilović
11	Dječji vrtić "Kamanje"			Kamanje
12	Dječji vrtić Pčelica Žakanje			Žakanje

Tablica XI: DJEČJI VRTIĆI U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJ

U odnosu na prošlo izvještajno razdoblje, nove općine u kojima je ostvaren program predškolskog odgoja u vrtiću su Barilović i Kamanje.

Gradovi/općine	2019./2020.			2023./2024.		
	broj ustanova	djeca ukupno	zaposleni ukupno	broj ustanova	djeca ukupno	zaposleni ukupno
Barilović	-	-	-	1	68	8
Bosiljevo	-	-	-	-	-	-
Cetingrad	1	9	1	1	18	4
Draganić	-	-	-	-	-	-
Duga Resa	3	412	51	3	380	52
Generalski Stol	1	40	6	1	41	6
Josipdol	1	110	14	2	108	17
Kamanje	-	-	-	1	38	9
Karlovac	14	1.589	216	13	1.742	264
Krnjak	1	7	1	1	23	5
Lasinja	1	6	1	1	23	8
Netreć	1	62	5	1	60	7
Ogulin	1	282	31	1	332	57
Ozalj	1	195	26	1	227	31
Plaški	1	23	2	1	31	10
Rakovica	1	53	6	1	82	11
Ribnik	-	-	-	-	-	-
Saborsko	-	-	-	-	-	-
Slunj	1	145	20	1	177	30
Tounj	-	-	-	-	-	-
Vojnić	1	38	5	1	52	9
ųakanje	1	71	11	1	55	9

Tablica XII: DJEĆJI VRTIĆI I DRUGE PRAVNE OSOBE KOJE OSTVARUJU PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA, POČETAK PEDAGOŠKE GODINE, Izvor: DZS

Za potrebe izgradnje dječjih vrtića prostornim planovima određena su građevinska područja društvene namjene ili je omogućena njihova izgradnja unutar građevinskih područja stambene namjene, određenih prostornim planovima uređenja gradova i općina.

Sukladno svojim ovlastima, Karlovačka ųupanija uključila se u organizaciju i ostvarivanje programa predškolskog odgoja i obrazovanja radi zadovoljavanja potreba za vrtićima u ruralnim (slabo naseljenim) područjima, u kojima predškolski odgoj nije organiziran, što je riješeno bilo gradnjom vrtića kao samostalnih jedinica, bilo kroz otvaranje vrtića pri školama u nadležnosti ųupanije.

Na taj način otvoreni su vrtići na području općina Tounj, Lasinja, Saborsko, Cetingrad, Bosiljevo, Krnjak i Plaški, a u tijeku je izgradnja vrtića na području Općine Netreć, kao i zbrinjavanje djece predškolske dobi s područja Općine Ribnik.

Osnovne škole

Podaci DZS za osnovne škole po ųupanijama u izvještajnom razdoblju za Karlovačku ųupaniju navode sljedeće pokazatelje:

poč. školske godine	Škole	Razredni odjeli	Učitelji	Učenici		
				ukupno	I. – IV. razred	V. – VIII. razred
2020./2021.	72	538	1017	8197	3925	4272
2023./2024.	70	514	1026	7765	3768	3997
smanjenje/porast	-2	-24	9	-432	-157	-275

Tablica XIII: OSNOVNE ŠKOLE U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI – broj škola, razrednih odjela, učitelja i učenika

Vidljiv je pad broja učenika od 5% – 432 ih je manje početkom šk. god. 2023./2024. u odnosu na 2020./2021.

Na području Karlovačke županije ima 29 osnovnih škola i 41 njihova područna škola, što ukupno daje 70 škola.

1	OSNOVNA ŠKOLA "VLADIMIR	Duga Resa
2	OSNOVNA ŠKOLA "IVAN GORAN	Duga Resa
3	OSNOVNA ŠKOLA BANIJA	Karlovac
4	OSNOVNA ŠKOLA REČICA	Karlovac
5	OSNOVNA ŠKOLA ŠVARČA	Karlovac
6	OSNOVNA ŠKOLA GRABRIK	Karlovac
7	OSNOVNA ŠKOLA DUBOVAC	Karlovac
8	OSNOVNA ŠKOLA TURANJ	Karlovac
9	OSNOVNA ŠKOLA MAHIČNO	Karlovac
10	OSNOVNA ŠKOLA DRAGOJLE	Karlovac
11	CENTAR ZA ODGOJ I	Karlovac
12	OSNOVNA ŠKOLA "BRAČA	Karlovac
13	OSNOVNA ŠKOLA "ŠKAKAVAC"	Škakavac
14	PRVA OSNOVNA ŠKOLA	Ogulin
15	Osnovna škola Ivane Brlić -	Ogulin
16	OSNOVNA ŠKOLA "SLAVA RAŠKAJ"	Ozalj
17	OSNOVNA ŠKOLA SLUNJ	Slunj
18	Osnovna škola Vojnić	Vojnić
19	OSNOVNA ŠKOLA "ANTUN	Lasinja
20	OSNOVNA ŠKOLA BARILOVIĆ	Barilović
21	OSNOVNA ŠKOLA CETINGRAD	Cetingrad
22	OSNOVNA ŠKOLA DRAGANIĆI	Draganić
23	OSNOVNA ŠKOLA GENERALSKI	Generalski
24	OSNOVNA ŠKOLA KATARINE	Krnjak
25	OSNOVNA ŠKOLA NETRETIĆ	Netretić
26	OSNOVNA ŠKOLA "JOSIPDOL"	Josipdol
27	OSNOVNA ŠKOLA PLAŠKI	Plaški
28	OSNOVNA ŠKOLA EUGENA	Rakovica
29	OSNOVNA ŠKOLA ŽAKANJE	Žakanje

Tablica XIV: OSNOVNE ŠKOLE U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJI, Izvor: DZS

Izveštajno razdoblje karakteriziraju projekti za rekonstrukcije i dogradnje s ciljem prelaska na jednosmjenski rad te građenje više školskih sportskih dvorana uz osnovne škole, koji su projekti u raznim fazama (projektiranje, izvođenje,...). Svim navedenim građevinskim intervencijama postignut je značajan kvalitativni napredak u osnovnom školstvu što se tiče kvalitete uvjeta rada u odnosu na prethodno izveštajno razdoblje.

Srednje škole i centri kompetencija

Podaci DZS za srednje škole po županijama u izvještajnom razdoblju za Karlovačku županiju navode sljedeće pokazatelje:

kraj školske godine	Škole 1)	Razredni odjeli	Učenici		Učenici koji su završili školu		Nastavnici
			svega	učenice	svega	učenice	
2019./2020.	28	222	3877	1947	1019	499	874
2022./2023.	29	227	3761	1911	977	478	935
smanjenje/porast	1	5	-116	-36	-42	-21	61

1) Vidi Metodološka objašnjenja

Tablica XV: SREDNJE ŠKOLE U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJ, Izvor: DZS

Metodološko obrazloženje DZS: broj srednjih škola prikazan u tablici veći je od stvarnog broja srednjih škola. Ako jedna srednja škola obuhvaća nekoliko školskih jedinica različitih vrsta, npr. gimnaziju, tehničku, industrijsku i obrtničku školu, svaka takva jedinica smatra se zasebnom školom i tako se prikazuje.

Za područje Karlovačke županije ovaj broj DZS-a je izrazito različit od broja škola koje djeluju kao cjeline - županija ima 14 srednjih škola (odnosno 13 i Centar za odgoj i obrazovanje djece i mladeži).

1	SREDNJA ŠKOLA DUGA RESA	Duga Resa	SS
2	GIMNAZIJA KARLOVAC	Karlovac	SS
3	PRIRODOSLOVNA ŠKOLA KARLOVAC	Karlovac	SS
4	EKONOMSKO - TURISTIČKA ŠKOLA	Karlovac	SS
5	ŠUMARSKA I DRVODJELJSKA ŠKOLA KARLOVAC	Karlovac	SS
6	MEDICINSKA ŠKOLA	Karlovac	SS
7	TEHNIČKA ŠKOLA KARLOVAC	Karlovac	SS
8	TRGOVAČKO - UGOSTITELJSKA ŠKOLA	Karlovac	SS
9	MJEŠOVITA INDUSTRIJSKO - OBRITNIČKA ŠKOLA	Karlovac	SS
10	CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE DJECE I MLADEŽI	Karlovac	OS, POS, SS
11	GLAZBENA ŠKOLA KARLOVAC	Karlovac	OS, SS, US
12	OBRITNIČKA I TEHNIČKA ŠKOLA OGULIN	Ogulin	SS
13	GIMNAZIJA I STRUKOVNA ŠKOLA BERNARDINA FRANKOPANA	Ogulin	SS
14	SREDNJA ŠKOLA SLUNJ	Slunj	SS

Tablica XVI: SREDNJE ŠKOLE U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJ, Izvor: DZS

Smještaj srednjoškolaca moguć je u **3 učenička doma**.

1	UČENIČKI DOM KARLOVAC
2	UČENIČKI DOM OGULIN
3	UČENIČKI DOM u sastavu Srednje škole Duga Resa

Tablica XVII: UČENIČKI DOMOVI U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJ

U izvještajnom razdoblju vrši se rekonstrukcija i dogradnja zgrade Medicinske škole Karlovac, kao najveći zahvat gradnje srednjoškolske ustanove u ųupaniji, dok je Glazbena škola Karlovac od Karlovačke ųupanije dobila na korištenje i uselila u novi prostor na adresi Zrinski Trg 2 u Karlovcu, čime je omogućena kvalitetnija organizacija nastave Srednje Glazbene škole.

Ističe se projekt Uspostave Regionalnih centara kompetentnosti kao mjesta izvrsnosti strukovnog obrazovanja, osposobljavanja i prilagodbe potrebama gospodarstva i tržišta rada (strojarstvo, elektrotehnika, ugostiteljstvo, turizam, poljoprivreda).

Odlukom Ministarstva znanosti i obrazovanja RH Tehnička škola Karlovac imenovana Regionalnim centrom kompetentnosti (RCK) za dva podsektora: strojarstvo te elektrotehnika i računarstvo, a Trgovačko-ugostiteljska škola partner je Ugostiteljskoj školi Opatija u podsektoru turizma i ugostiteljstva.

Domovi za starije i nemoćne osobe i domovi zdravlja

Vezano uz razvoj društvene infrastrukture na razini ųupanije nisu dovoljno istražene potrebe za prostornim razmještajem kapaciteta za brigu o starijoj populaciji i populaciji s posebnim potrebama. Ta tema je određivana kroz prostorne planove uređenja gradova i općina, bilo planiranjem izdvojenih građevinskih područja društvene namjene, bilo omogućavanjem izgradnje unutar građevinskih područja naselja.

	Zdravstvene ustanove	Djelatnosti	Ambulante	Djelatnosti - ambulate
1	OPĆA BOLNICA KARLOVAC	INTERNA MEDICINA		
		KIRURGIJA		
		GINEKOLOGIJA I OPSTETRICIJA		
		NEUROLOGIJA		
		PEDIJARIJA		
		PSIHIJARIJA		
		INFEKTOLOGIJA		
		UROLOGIJA		
		OFTALMOLOGIJA		
		RADIOLOGIJA		
		MIKROBIOLOGIJA		
		TRANSFUZIJSKA MEDICINA		
		PATOLOGIJA I CITOLOGIJA		
		ODJEL CENTRALNE OPERACIJE I STERILIZACIJA		
		LJEKARNA		
		CENTAR ZA HITNU MEDICINU - OHBP		
2	OPĆA BOLNICA I BOLNICA BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA OGULIN	OPĆA MEDICINA		
		DENTALNA MEDICINA		

		PEDIJARIJA		
		ORTODONCIJA		
		PATRONAŽA		
		SANITETSKI PRIJEVOZ		
		MEDICINA RADA		
		GINEKOLOGIJA		
		DENTALNI LABORATORIJ		
		LJEKARNA		
3	SPECIJALNA BOLNICA ZA PRODUŽENO LIJEČENJE DUGA RESA			
4	DOM ZDRAVLJA KARLOVAC			
5	DOM ZDRAVLJA DUGA RESA	OPĆA MEDICINA	BOSILJEVO	OPĆA MEDICINA
		DENTALNA MEDICINA	BARILOVIĆ	OPĆA MEDICINA
		PEDIJARIJA		DENT. MEDICINA
		PATRONAŽA	GENERALSKI STOL	OPĆA MEDICINA
		GINEKOLOGIJA		DENT. MEDICINA
			NETRETIĆ	OPĆA MEDICINA
6	DOM ZDRAVLJA OGULIN	OPĆA MEDICINA	TOUNJ	OPĆA MEDICINA
			OŠTARIJE	OPĆA MEDICINA
				DENT. MEDICINA
			PLAŠKI	OPĆA MEDICINA
				DENT. MEDICINA
			JOSIPDOL	DENT. MEDICINA
7	DOM ZDRAVLJA SLUNJ			
		OPĆA MEDICINA		
		DENTALNA MEDICINA		
		PEDIJARIJA		
		ORTODONCIJA		
		PATRONAŽA		
		GINEKOLOGIJA		
		MEDICINSKO-BIOKEMIJSKI LABORATORIJ		
		RADIOLOŠKA DIJAGNOSTIKA		
8	DOM ZDRAVLJA OZALJ	OPĆA MEDICINA	ŽAKANJE	OPĆA MEDICINA
		DENTALNA MEDICINA		DENT. MEDICINA
		GINEKOLOGIJA		
		MEDICINSKO-BIOKEMIJSKI LABORATORIJ	ORLJAKOVO (priv.)	OPĆA MEDICINA
9	DOM ZDRAVLJA VOJNIĆ	OPĆA MEDICINA		
		DENTALNA MEDICINA		
		PATRONAŽA		
		GINEKOLOGIJA - nema dr.		
10	KARLOVAČKA LJEKARNA			

11	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO KARLOVAČKE ŽUPANIJE			
12	ZAVOD ZA HITNU MEDICINU KARLOVAČKE ŽUPANIJE			
13	Edukacijski centar			
14	SUVAG - Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora			
15	USTANOVA ZA ZDRAVSTVENU NJEGU U KUĆI			

Tablica XVIII: ZDRAVSTVENE USTANOVE I NJIHOVE DJELATNOSTI U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJU na dan 31. 12. 2023.

Centri za socijalnu skrb:

1	Centar za socijalnu skrb Karlovac s podružnicama Vojnić i Ozalj	Karlovac
2	Centar za socijalnu skrb Duga Resa	Duga Resa
3	Centar za socijalnu skrb Ogulin	Ogulin
4	Centar za socijalnu skrb Slunj	Slunj

Ostale ustanove socijalne skrbi:

1	Dom za starije i nemoćne osobe "Sv. Antun"	Karlovac
2	Centar za pružanje usluga u zajednici "Vladimir Nazor"	Karlovac
3	Centar za odgoj djece i mladeži	Karlovac
4	Centar za rehabilitaciju i radnu terapiju "NADA"	Karlovac
5	Centar za rehabilitaciju i radnu terapiju "NADA" – podružnica Vojnić	Vojnić
6	Centar za rehabilitaciju "Ozalj" – Dislocirana jedinica Karlovac	Karlovac
7	Centar za rehabilitaciju "Ozalj"	Ozalj
8	Centar za rehabilitaciju "Ozalj" – Dislocirana jedinica Ozalj	Ozalj
9	Dom za starije i nemoćne osobe "Srećko Badurina",	Ogulin

Tablica XIX: USTANOVE SOCIJALNE SKRBI U KARLOVAČKOJ ŽUPANIJU

Potreba za redefiniranjem mreže građevina društvene infrastrukture mijenja se i raste sukladno današnjim potrebama. Istovremeno, uspostava mreže društvene infrastrukture je jedan od važnih elementa za poboljšanje demografske slike Županije, kako u urbanim, a posebice u ruralnim područjima. Dostupnost školstva te zdravstvene skrbi, kao i sustav domova za brigu o starijim i nemoćnim osobama mora biti osigurana jednako na ruralnom, kao i na urbanom području Županije, a koju mora pratiti ujednačen društveni standard ostalih bitnih sastavnica mreža društvenih djelatnosti.

Osim ustanova predškolske skrbi, evidentan je nedostatak domova za starije i nemoćne osobe, o čemu u narednom planskom razdoblju treba voditi posebnu brigu.

Posebnu temu čine napuštene školske zgrade na ruralnim područjima, kojima treba osigurati novu plansku namjenu prema iskazanim potrebama lokalne zajednice.

Preporučuje se kroz Prostorni plan Karlovačke županije te prostorne planova gradova i općina redovito pratiti i prioritetno osigurati planske uvjete za izgradnju mrežu socijalne infrastrukture prema potrebama pojedinih sustava skrbi (predškolska, školska, zdravstvena, domovi za starije).

3. Gospodarske djelatnosti

3.1. Poljoprivreda

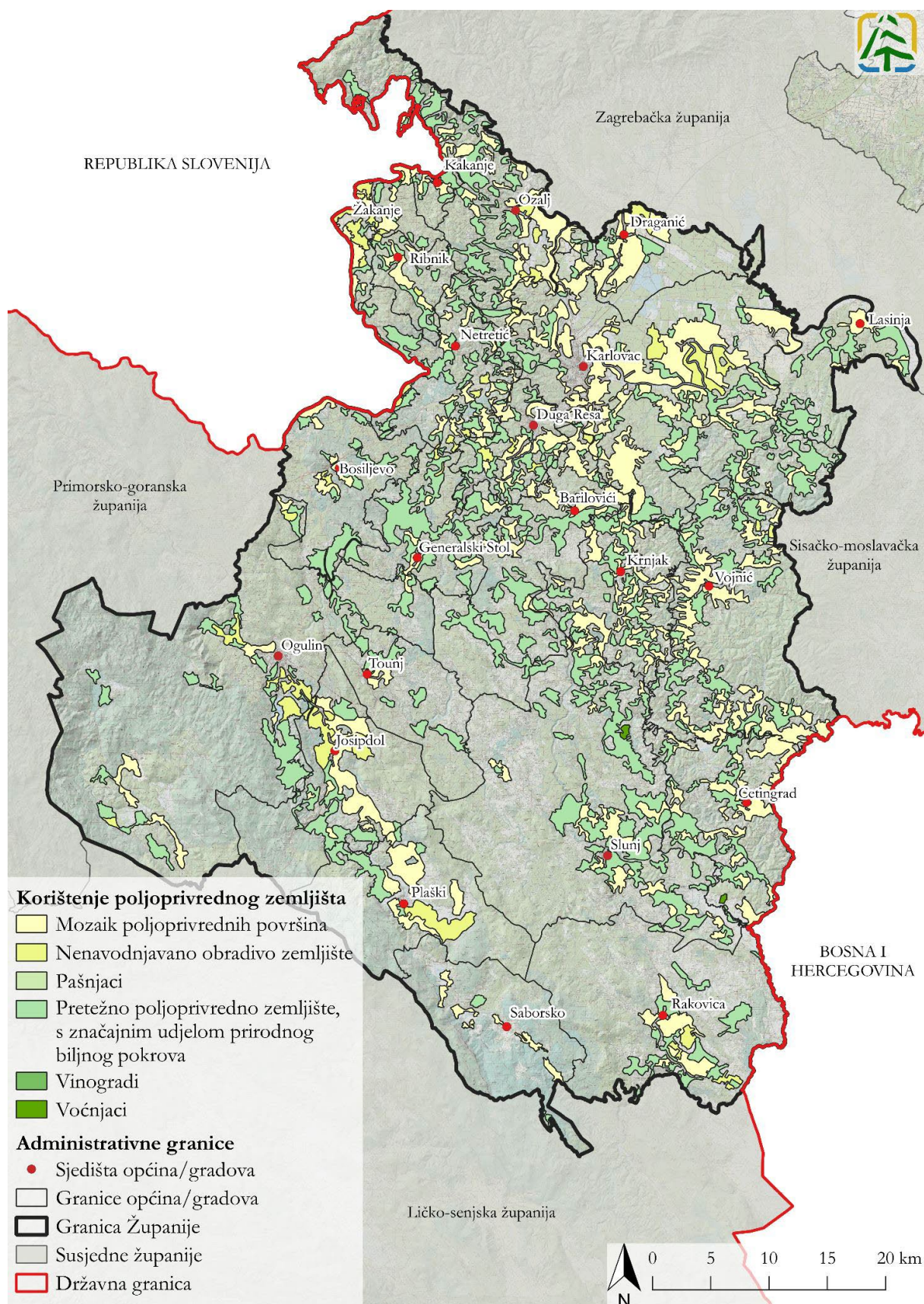
Analiza načina korištenja zemljišta napravljena je prema zadnjim dostupnim podacima programa CORINE (Coordination of Information on the Environment) Land Cover (u daljnjem tekstu: CLC baza podataka) iz 2018. godine koji sačinjava digitalnu bazu podataka o stanju, načinima korištenja i promjenama pokrova zemljišta. Baza CLC Hrvatska je konzistentna i homogenizirana s podacima pokrova zemljišta cijele EU i koristi se kao temeljni referentni set podataka za prostorne i teritorijalne analize.

Prema podacima CLC baze podataka za 2018. godinu, 113.469,19 ha Županije prekrivaju poljoprivredne površine. U odnosu na podatak iz 2012. godine koji je bio 115.896,72 ha poljoprivrednog zemljišta, bilježi se smanjenje poljoprivredne površine od 2.427,53 ha (-2,09%).

Nasuprot tome, ARKOD baza podataka za 2022. godinu bilježi znatno manju površinu poljoprivrednih zemljišta od 33 331,5 ha. Razlog tome je to što se prema Pravilniku o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta (NN 54/19, 126/19, 147/20, 52/21 i 152/22), u Upisnik poljoprivrednika potrebno prijaviti samo ukoliko se potražuju poticaji za poljoprivrednu proizvodnju, što znači da ova baza obuhvaća samo dio poljoprivrednika.

Broj poljoprivrednih gospodarstava na dan 31.12.2023. godine, prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: APPRRR) bilo 6795 (2022. godine bilo ih je 6906 – pad od 1,6%), a prema tipu poljoprivrednih gospodarstava pokazuje da najveći broj registriranih subjekata djeluje kao obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (3718), a slijede ih samoopskrbna poljoprivredna gospodarstva (SOPG) (2859), trgovačka društva (145), obrti (54), zadruge (15), te druge pravne osobe (4).

TIP POLJOPRIVREDNOG GOSPODARSTVA	ŽENE	MUŠKARCI	ukupno
DRUGE PRAVNE OSOBE	1	3	4
OBITELJSKO GOSPODARSTVO	1098	2620	3718
OBRT	10	44	54
SAMOOPSKRBNO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO (SOPG)	819	2040	2859
TRGOVAČKO DRUŠTVO	45	100	145
ZADRUGA	2	13	15
UKUPNO:	1975	4820	6795

Kartogram V: Način korištenja zemljišta na području Karlovačke županije (Izvor: CLC baza podataka i Geoportal DGU)

Najviše poljoprivrednih površina u ųupaniji prema APPRRR 2022. zauzimaju oranice (48,92 %), zatim livade (31,31 %), krški pašnjaci (9,9 %), voćnjaci sa 7,58%, pa slijede pašnjaci, privremeno neodržavane parcele, vinogradi i ostalo. Osnovne karakteristike poljoprivrednog zemljišta su usitnjenost i rascjepkanost, o čemu svjedoči podatak da je prosječna veličina parcele 0,52 ha te da je u ARKOD-u registrirano 63 399 parcela.

Prema Pravilniku o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2023. godinu (NN 25/23), upravo je veličina poljoprivredne parcele od minimalno 0,5 ha bila uvjet za ostvarivanje potpora za uzgoj povrća i većine vrsta voća. Također, 55 % poljoprivrednih gospodarstava raspolaųe između 3 i 20 hektara poljoprivrednog zemljišta, točnije ako se uzme broj poljoprivrednih gospodarstava i ukupna površina poljoprivrednog zemljišta dobije se podatak da svako poljoprivredno gospodarstvo prosječno obrađuje oko 4,8 ha zemljišta.

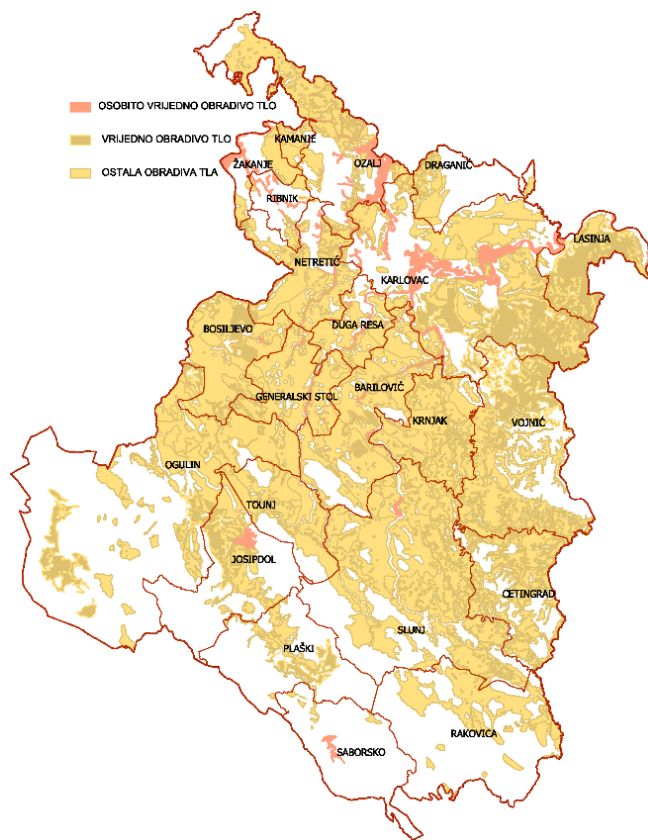
Zbog usitnjenosti i rascjepkanosti parcela dolazi do većih troškova proizvodnje i poteškoća u korištenju poljoprivredne mehanizacije, odnosno neučinkovitosti što oteųava razvoj tržišno orijentirane poljoprivredne proizvodnje. Također, prepreku većem razvoju poljoprivrede predstavlja i nedostatak melioracijskih zahvata te usmjerenost poljoprivredne proizvodnje na vlastite potrebe.

Namjena zemljišta	poljoprivrednog	Udio u ukupnoj površini (%)
Oranica		48,92
Livada		31,31
Krški pašnjak		9,90
Voćnjak		7,58
Pašnjak		1,47
Privremeno neodržavana parcela		0,40
Vinogradi		0,29
Ostalo		0,13

Tablica XX: Način korištenja poljoprivrednog zemljišta prema udjelima na području Karlovačke ųupanije

(Izvor: APPRRR, 2022.)

Praćenje stanja zemljišnog pokrova kroz sustav CLC ukazuje na velike promjene, gdje do kontinuiranog smanjenja površine poljoprivrednog zemljišta dolazi prvenstveno zbog sukcesije šume, odnosno zarastanja poljoprivrednog zemljišta u (najčešće) bjelogoričnu šumu.

Kartogram VI.: Poljoprivredno zemljište; Izvor: Prostorni plan Karlovačke županije, dokumentacija ZPU KAZUP

Iz svih navedenih podataka evidentno je da najmanje pola zemljišta klasificiranog kao poljoprivredno nije uvedeno u sustav ARKOD-a, odnosno isto se najvjerojatnije ne koristi u poljoprivredne svrhe, posebice ne u organiziranoj poljoprivrednoj proizvodnji. To s jedne strane ukazuje na velike rezerve u mogućnosti poljoprivredne proizvodnje, ali s druge strane i na velike rezerve u mogućnosti

dobivanja potpora u poljoprivredi. Kako su parcele upisane u ARKOD ujedno i dio EU mjera Dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta, gdje se kroz očuvanje poljoprivrednih površina čuvaju i obilježja krajobraza radi njegove biološke i kulturne vrijednosti te zaustavljanja procesa sukcesije, jasna je više-funkcijska uloga ovoga sustava i potrebe da se što veća površina poljoprivrednog zemljišta uvede u isti, odnosno obuhvati navedenom mjerom.

Prostornim planom Karlovačke županije poljoprivredno i šumsko zemljište dijeli se prema kategorijama korištenja i površinama prema zadnjim analizama prostornih podataka na:

- poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene P (52.523,60 ha)
- osobito vrijedno obradivo tlo P1 (5.697,89 ha)
- vrijedno obradivo tlo P2 (5.953,17 ha)
- ostala obradiva tla P3 (40.872,53 ha)
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište PŠ (57.906,05 ha).

U odnosu na prethodno izješće poljoprivredne površine smanjene su za:

- P1 – za 632,14 ha
- P2 – za 658,24 ha
- P3 – za 8.211,07 ha

Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište PŠ je povećano za 33.160,55 ha.

Ovo brojčano smanjenje poljoprivrednih površina nastalo je uređivanjem kartografskih prikaza, te usvajanjem podloga Hrvatskih šuma koje su dostavile poligone površina šuma. U ranijim prostornim planovima bilo je preklapanja poljoprivrednih i šumskih površina, a VI. Izmjenama i dopunama PPKŽ površine su izrezane i nema preklapanja.

Na području Karlovačke županije prisutna su tla svih bonitetnih vrijednosti, utvrđena na temelju pedološke studije. Prostor je prirodno podijeljen (poljoprivredno) na tri prirodna agroekološka područja sa tipičnom socioekonomskom strukturom i tipičnim programima poljogospodarenja:

- nizinsko područje, u kojem je raširena stočarska proizvodnja (pretežito mliječnih goveda i svinja), ratarska proizvodnja u funkciji stočarske proizvodnje te povrtlarstvo i voćarstvo;
- brežuljkasto – brdsko područje, s ekstenzivnom vinogradarsko - voćarskom proizvodnjom, stočarstvom i ratarskom proizvodnjom u funkciji stočarstva;
- brdsko – planinsko područje, u kojem je zastupljena stočarska proizvodnja, ratarska proizvodnja u funkciji stočarstva te povrtlarstvo.

Analizom poljoprivrednih površina iz grafičkog dijela PPKŽ-a, utvrđena je neažurnost grafičkih podataka sa stanjem na terenu, odnosno da se na prostoru planske poljoprivredne namjene na terenu nalazi šuma ili neka druga namjena. Kako važeći PPKŽ predstavlja namjenu kao plansko usmjerenje, a ne određenje, ista se detaljnije razrađuje prostornim planovima uređenja gradova i općina. Kroz daljnje postupke u izradi prostornih planova, ali i planova razvoja poljoprivrede treba razmotriti navedeno stanje i dati nova planska usmjerenja, posebice obzirom na činjenicu da se velike površine zemljišta, klasificiranog kao poljoprivredno, ne koriste duži niz godina i da je zbog višegodišnje sukcesije za privođenje osnovnoj poljoprivrednoj namjeni potrebno uložiti značajna financijska sredstva.

Novi brojčani podaci u ovom Izvješću odgovaraju stanju u trenutačno važećem planu. U novim Izmjenama i dopunama PPKŽ potrebno je ponovno razmotriti sve lokacije gdje je došlo do promjena i odlučiti o namjeni, prvenstveno čuvajući osobito vrijedna i vrijedna poljoprivredna zemljišta.

Kroz svake Izmjene i dopune prostornih planova potrebno je pratiti i detaljno razgraničiti površine namijenjene za poljoprivredu od šumskih i ostalih površina, evidentirati trenutačno stanje na terenu (DOF) te po potrebi propisati mjere zadržavanja i očuvanja poljoprivrednog zemljišta za poljoprivrednu namjenu.

Trenutačno nekorištenje vrijednih i osobito vrijednih obradivih tla u poljoprivredne svrhe ne smije dovesti do promjene namjene tih površina u nepoljoprivredne svrhe, već planski treba sačuvati kategoriju zaštite tla i kontinuirano planirati korištenje tih tala isključivo u poljoprivredne svrhe, osim u slučajevima određenim Zakonom.

Stočarstvo

Značajan potencijal unutar poljoprivrednog sektora na području Županije predstavlja stočarstvo.

Prirodni resursi u vidu poljoprivrednog zemljišta i povoljne klime, dobre su pretpostavke za razvoj stočarstva, posebice proizvodnje kravljeg mlijeka te, na određenim lokacijama, voćarstva, vinogradarstva i povrtlarstva.

Prema podacima Hrvatske poljoprivredne agencije, 31.12.2023. godine je na području Županije bilo je ukupno 57 486 grla prijavljenih na 4059 poljoprivrednih gospodarstava, a prema broju grla prednjače gradovi Karlovac i Slunj te Općina Vojnić. Najviše se uzgajaju ovce, a potom slijede goveda i svinje.

Domaće životinje	Broj grla	Broj gospodarstava
ovce	30205	1328
svinje	14750	2252
goveda	13102	1092
koze	1675	203
konji	1527	313
magarci	325	64
Ukupno:	61584	5252

Tablica XXI: Stočarstvo – broj grla domaćih životinja i broj gospodarstava koja se bave uzgojem pojedine vrste

Izvor: Jedinstveni registar domaćih životinja (JRDŽ)

Na dan 31.12.2019. godine je na području Županije bilo ukupno 67559 grla na 6631 poljoprivrednih gospodarstava, pa se uočava pad broja poljoprivrednih gospodarstava koja se bave stočarstvom od 20,8 %, dok se broj grla smanjio za 8,9 %.

Sukladno padu broja stanovnika u posljednjih deset godina, kontinuirano opada i broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja se bave stočarstvom, a samim time i poljoprivredna aktivnost na prostoru Županije. Zato iskorištavanje ovog potencijala mora postati prioritet.

Potrebno je daljnje razvijanje proizvodnje, prerade poljoprivrednih proizvoda i broja registriranih objekata u poslovanju sa hranom životinjskog porijekla. Najvećim dijelom danas se radi o preradi na domaćinstvima, koja obuhvaća proizvodnju mlijeka, sira, vrhnje, jaja, meda i pčelinjih proizvoda, magarećeg mlijeka te mesnicama i ribarnicama, od kojih je samo manji dio u okviru velikih proizvodnih i trgovačkih sustava.

Poljoprivredna proizvodnja odvija se putem obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava te manjeg broja trgovačkih društava i obrta. Prema podacima iz upisnika obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, broj OPG-ova u izvještajnom razdoblju varira od 5.750 do 6.286, sa brojem članova između 5.017 i 5.550. pri čemu oko 45% OPG-ova nema članova, a daljnjih oko 33% ima samo jednog člana. Prateći dobnu strukturu nositelja OPG-ova, vidljivo je da je oko polovice nositelja starije od 60 godina, odnosno da čak 2/3 OPG-ova ima nositelja starijeg od 55 godina.

Otkup poljoprivrednih proizvoda OPG-ova najčešće nije dostatno organiziran te većina proizvoda nema unaprijed poznatog kupca, s izuzetkom mlijeka, što predstavlja najveću prepreku daljnjem rastu proizvodnje.

Mjere Razvojne strategije Karlovačke županije 2020+ koje se tiču oživljavanja ruralnog prostora i uravnotežen razvoj svih područja, uz konkurentno gospodarstvo te razvoj poljoprivrede i turizma, planiraju povećanje broja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, povećanje zemljišta u

vlasništvu JLS te povećanje broja turista i ostvarenih noćenja u Karlovačkoj županiji, uz duže zadržavanje gostiju.

Kroz prostorno plansku dokumentaciju su od temeljnog Prostornog plana Karlovačke županije iz 2001. godine dane mogućnosti razvoja poljoprivrede, a posebice obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava kroz odredbe za izgradnju farmi na većim površinama poljoprivrednog zemljišta, uključujući u taj koncept razvoja i mogućnost bavljenja seoskim turizmom.

Zakon o prostornom uređenju iz 2013. godine u čl. 44 st. 1 točka 11. omogućuje izgradnju van granica građevinskih područja za osobne potrebe na parcelama većim od 20 ha, a za potrebe seoskog turizma na česticama većim od 2 ha, sa čime treba uskladiti odredbe prostornih planova koje se odnose na gradnju van građevinskih područja naselja.

Ta odredba ima uporište u realizacijama brojnih izoliranih poljoprivrednih gospodarstava u EU, dok kod nas još nije zaživjela u pravom smislu. Nove tehnologije gradnje i mogućnosti samoodrživosti zgrada i na područjima bez klasične infrastrukture otvaraju vrata poljoprivrednicima da osmisle svoja gospodarstva proizvodnjom i nadgradnjom u smislu stanovanja i bavljenja seoskim turizmom.

Poljoprivredna proizvodnja na području Karlovačke županije ima velike resursne rezerve u poljoprivrednom zemljištu. Kako se radi o načinu korištenja prostora koji generira očuvanje kultiviranog krajobraza ali i o značajnoj gospodarskoj grani sa značajnim iznosima potpora, jasno je da se kroz nastavak poticanja poljoprivredne proizvodnje i uključivanje što veće površine poljoprivrednog zemljišta u sustav poticajnih mjera mogu očekivati najveći prostorni efekti u smislu demografske obnove prostora i očuvanja krajobrazne raznolikosti, odnosno krajobraznog identiteta prostora.

Analizom dostupnih karti ARKOD sustava uočljivo je zadiranje u evidentirana poljoprivredna zemljišta trajnih nasada.

S obzirom na trend planiranja agrosunčanih elektrana, nužno je omogućiti njihovu gradnju na površinama koje su prostornim planom bilo koje razine određene kao poljoprivredne površine, ali ne na P1 i P2 zemljištima, kako bi se zadržala poljoprivredna namjena tih vrijednih zemljišta te postigli ciljevi razvoja poljoprivrede obradom trajnih kultura upisanih u ARKOD ili uz građevine namijenjene za poljoprivrednu proizvodnju.

Karlovačka županija ima relativno velike poljoprivredne površine koje nisu iskorištene, te bogatstvo čistim i nezagađenim vodnim resursima. Preduvjeti su to za bavljenje različitim sektorima poljoprivredne proizvodnje.

Opasnost predstavlja globalno sve češća pojava prirodnih nepogoda kao što su proljetni mraz, suša, tuča i poplava; isti su uzrok znatnijih ulaganja poljoprivrednika u cilju sprečavanja gubitaka u proizvodnji.

Razvoj i unaprjeđenje tržišta poljoprivrednih proizvoda omogućeni su dobrim zemljopisnim položajem i razvijenom prometnom infrastrukturom. Tako blizina većih turističkih destinacija kao i sami razvoj turizma donose veću mogućnost prodaje kvalitetnih domaćih proizvoda. S obzirom

na povoljnu poljoprivrednu osnovu, u sljedećem razdoblju uložiti će se veći napor za bolje korištenje proizvodnih kapaciteta i stvaranje povoljnih uvjeta za ruralni razvoj. To podrazumijeva prelazak sektora na proizvode veće vrijednosti, uspostavljanje sustava kvalitete, zaštitu proizvoda, brendiranje te razvoj proizvodnje i prerade višom razinom korištenja sredstava državnih potpora i EU fondova.

U cilju unaprjeđenja poljoprivredne proizvodnje i razvoja ruralnog područja, kroz Programe potpora male vrijednosti, Karlovačka županija nastaviti će sa sufinanciranjem kamata na kredite poljoprivrednika i dodjela drugih potpora za ulaganja u poljoprivrednu djelatnost - primarnu proizvodnju te preradu i trženje poljoprivrednih proizvoda. Korisnici potpora su poljoprivredna gospodarstva sa sjedištem i proizvodnjom na području Karlovačke županije. Zahtjev za potporu Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (APPRRR) na godišnjoj razini podnosi oko 75% upisanih poljoprivrednika, s naglaskom na porast ekološke poljoprivredne proizvodnje i mladih gospodarstva. Karlovačka županija kroz usvojeni Program potpora male vrijednosti kontinuirano potiče sve sektore poljoprivredne proizvodnje, a mladim i ekološkim proizvođačima omogućuje višu razinu potpora. Međutim, mjere potpora ovog Programa redovito se, u skladu sa zahtjevima i inicijativom proizvođača, mijenjaju i dopunjuju, a sve u cilju poticanja proizvođača hrane: mlijeka, mesa, voća, povrća i drugih proizvoda, koji svoje proizvode plasiraju na lokalna ili druga tržišta.

Tijekom pandemije koronavirusa Covid-19, Karlovačka županija je 2020. godine s ciljem pomoći ugroženim sektorima poljoprivredne proizvodnje pokrenula inicijativu sa zadaćom dostizanja samodostatnosti u sektoru poljoprivrede. Definirane su kratkoročne i dugoročne mjere pomoći poljoprivredi.

U okviru kratkoročne mjere s ciljem plasiranja poljoprivrednih proizvoda na lokalno tržište, uspostavljena je web tržnica Karlovačke županije za prodaju proizvoda poljoprivrednih gospodarstava (PG) s područja Županije dok je u okviru dugoročnih mjera naglasak stavljen na izgradnju poljoprivredne infrastrukture i to u sektoru mesa i sektoru voća i povrća.

Dosadašnje inicijative rezultirale su izradom idejnih rješenja za Distributivni centar za voće, povrće i industrijsko bilje u Cetingradu te za pogone Mljekare i Klaonice s preradom mesa u Krnjaku, a za koje se u srednjoročnom razdoblju planira ishođenje lokacijske i građevinske dozvole te financiranje kroz dostupne EU izvore. Kapaciteti ovih projekata dovoljni su za potrebe većeg grada, pa bi se na taj način proizvođačima s područja Županije omogućilo korištenje hladnjača, linija za proizvodnju, sortiranje i pakiranje, sušara, rashladnih komora, pogona za obradu i skladišta, uz mogućnost povećanja kapaciteta.

Navedenim inicijativama, odnosno projektima Županije, potaknule bi se i privatne inicijative čime bi se ne samo doprinijelo razvoju poljoprivredne proizvodnje, već i razvoju ruralnog područja općenito.

Prostora za daljnja ulaganja u poljoprivredi ima puno, a jedan od ciljeva je da se državno, neobrađeno zemljište privede svrsi. Dio jedinica lokalne samouprave ima program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države (Barilović, Josipdol, Kamanje, Karlovac, Krnjak, Ogulin, Ozalj, Plaški, Rakovica, Tounj, Vojnić, Žakanje), čime su stvorili uvjete za privođenje tog

zemljišta nekoj namjeni. Također, treba istaknuti i inicijative u smjeru udruživanja poljoprivrednika koje treba nastaviti.

Europska komisija je 2015. godine odobrila Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Izmjenama Programa su se inicijalna sredstva, u prijelaznom razdoblju 2021.-2022. nastavio se provoditi raniji program; sredstva su se povećavala za 901 milijun eura te ukupna alokacija iznosi 3,2 milijarde eura.

Jedno od najznačajnijih područja djelovanja institucija EU, kako u smislu obuhvata zajedničke pravne stečevine, tako i u smislu udjela u EU proračunu, predstavlja Zajednička poljoprivredna politika, sa naglaskom na konkurentnost poljoprivrede. Ruralnim ili mješovitim područjima u RH smatraju se sve jedinice lokalne samouprave osim područja jedinica regionalne/lokalne samouprave gradova Zagreb, Split, Rijeka i Osijek. Razvoj ruralnih područja jedan je od ključnih razvojnih prioriteta kako RH tako i EU.

Zajednička poljoprivredna politika 2023.-2027. država članica EU navodi 10 ciljeva:

- osiguravanje pravednog dohotka za poljoprivrednike
- povećanje konkurentnosti
- jačanje položaja poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom
- borba protiv klimatskih promjena
- briga za okoliš
- očuvanje krajolika i biološke raznolikosti
- poticanje generacijske obnove
- dinamična ruralna područja
- zaštita kvalitete hrane i zdravlja
- poticanje znanja i inovacija.

Ministarstvo poljoprivrede RH donijelo je Nacionalni akcijski plan razvoja ekološke poljoprivrede 2023.-2030., stratešku okosnicu smjera razvoja i daljnjeg napretka ekološke poljoprivrede i akvakulture. Osim razvoja primarne ekološke proizvodnje njime su postavljeni temelji za podupiranje cijelog lanca vrijednosti u ekološkom sektoru, od osiguranja adekvatnih ekološki prihvatljivih sirovina pa do plasiranja ekološki certificiranih proizvoda na tržište i prodaje istih.

Razvoj pratećih djelatnosti prerade, promocije i prodaje ekološki certificiranih proizvoda kroz razne prodajne kanale pa tako i turizam, od ključne je važnosti za osiguranje napretka ekološkog sektora i porasta potrošnje ekoloških proizvoda. Zdravi, domaći proizvodi moraju biti na stolu u svakom hrvatskom objektu za turizam!

Karlovačka županija je za potrebe izrade osnovnog PPKŽ dala izraditi Studiju biljne proizvodnje koja se namjerava proširiti sa Studijom poljoprivredne proizvodnje svih vrsta.

Svjesnost o važnosti vlastite poljoprivredne proizvodnje mora biti praćena kontinuiranim planiranjem i mjerama koje će proizvodnju učiniti sigurnom, kontinuiranom i profitabilnom (okrupnjavanje zemljišta, programi raspolaganja poljoprivrednim zemljištem, zaštita nasada, navodnjavanje, suvremene tehnologije prerade...). Posebno treba poticati razvoj ekološke proizvodnje, za koji imamo nekoliko odličnih primjera u županiji. Sa stanovišta prostornog uređenja, nužna je beskompromisna planska zaštita izuzetno vrijednog i vrijednog

poljoprivrednog zemljišta i njegovo zadržavanje u poljoprivrednoj proizvodnji, uz očuvanje ostalog poljoprivrednog zemljišta. Sa stanovišta uređenja ruralnog prostora treba nastojati zadržati krajobrazni model mozaika poljoprivrednih i šumskih površina.

Šumarstvo

Karlovačku županiju karakterizira iznadprosječna pošumljenost. Više od polovice površine Županije pokrivaju šume i šumska zemljišta. Podaci o šumskim površinama na području Karlovačke županije variraju od izvora do izvora (PPKŽ, DZS, Izvešće o stanju u prostoru RH, CLC).

Podatak iz Corine Land Cover baze 2018. godine o površini od 238.703,20 ha šuma i ostale prirodne vegetacije pokazuje u odnosu na 190.074,15 ha iz 2012. godine rast, odnosno proces širenja šume na neobrađenim poljoprivrednim površinama. Veliki dio te površine su grmolike i travne prirodne biljne zajednice – 52.196,87 ha (14,40%).

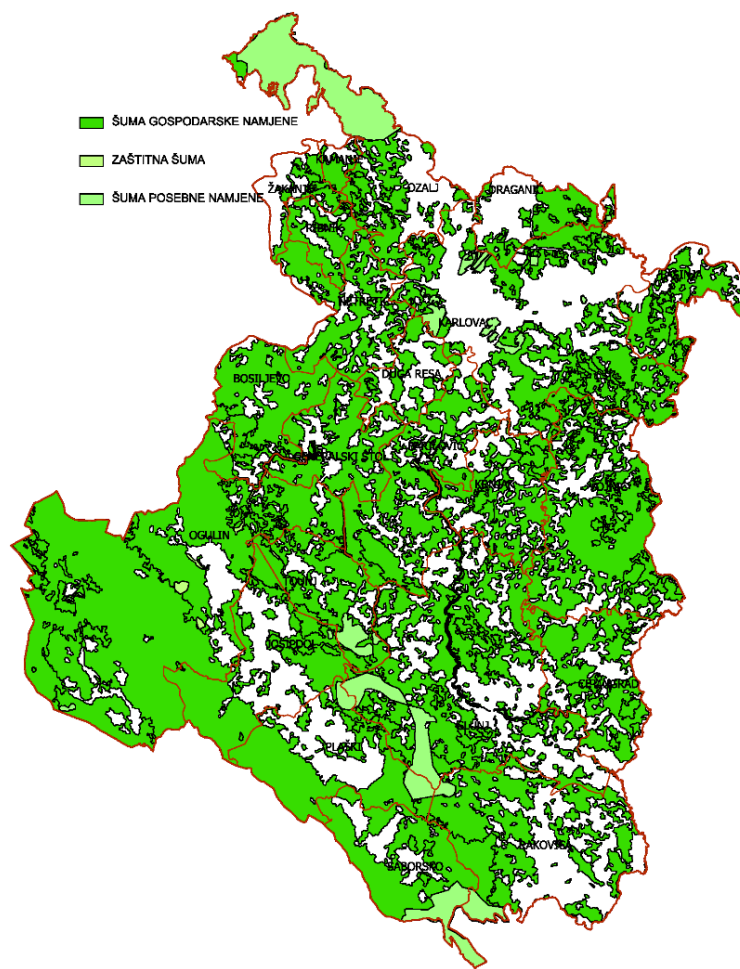
Kako te promjene na terenu nisu evidentirane u službenim evidencijama, može se procijeniti da je preko 60% površine Karlovačke županije (CLC podatak: 65,86%) pokriveno šumama i ostalom prirodnom vegetacijom.

Prema namjeni šume mogu biti gospodarske, zaštitne i šume s posebnom namjenom. Važnost šuma u svijetu raste, ne samo zbog njihovih mnogostrukih koristi, već i zbog njihove uloge u klimatskim promjenama. Evidentiranim šumama i šumskim zemljištem u RH gospodari se na temelju šumskogospodarskih osnova, koje se donose za razdoblje od 10 godina.

Većina evidentiranih šuma je u državnom vlasništvu i njima gospodari JP "Hrvatske šume" d.o.o. Zagreb, UŠP Karlovac i Ogulin, koje na području Karlovačke županije gospodari površinom od oko 150.000 ha s prosječnim godišnjim etatom od 550.000 m³ drvne mase (etat je drvna zaliha ili površina šuma koja je osnovom gospodarenja predviđena za sječu).

Privatne šume se, prema evidencijama, prostiru na površini od oko 57.000 ha.

Dok je u prethodnom izvještajno razdoblju Karlovačka županija prepoznala značajan šumski potencijal te korištenje biomase za daljnji razvoj lokalnog gospodarstva te Akcijskim planom energetske učinkovitosti Karlovačke županije, kao i Razvojnom strategijom Karlovačke županije 2020+ potiče korištenje biomase u javnim ustanovama i kod fizičkih osoba, novi natječaji EU fondova potiču ugradnju dizalica topline i fotonaponskih elektrana kroz projekte zamjene i rekonstrukcije kotlovnica na biomasu u školama.

Kartogram VII: Šume; Izvor: Prostorni plan Karlovačke županije, dokumentacija ZPU KŽ

Šumarstvo i drvna industrija u Karlovačkoj županiji kao jedna od grana sa znatnim potencijalom zasnovanim na bogatoj drvojoj osnovi predstavljaju mogućnosti koje, osim slobodnog pristupa velikom tržištu EU, globalnoj potražnji za drvnom sirovinom i sve većom uporabom drveta u graditeljstvu, posjeduje i mogućnost proizvodnje energije iz obnovljivih izvora biomase.

Uz kvalitetu sirovina, šumarstvo na području Županije karakterizira duga tradicija, prisutnost visokoškolovanog kadra u upravljanju šumama, visok stupanj bioraznolikosti šuma i očuvani šumski ekosustavi. Gospodarenje šumama kroz godine kontinuirano prikazuje godišnju sječu koja je manja od prirasta.

U srednjoročnom razdoblju važno će biti korištenje mogućnosti financiranja infrastrukture i modernizacije kroz EU fondove te državne potpore razvoju zelene ekonomije, kružnog gospodarstva i održive ekološke proizvodnje. Ono na čemu će trebati raditi i što predstavlja svojevrsni izazov je suzbijanje ilegalne sječe šuma, nekontroliranih odlagališta otpada na šumskim površinama, razminiranje šumskih područja te privlačenje radne snage u području šumarstva.

Karlovačka županija redovito provodi aktivnosti u svrhu razvoja i unaprjeđenja **lovstva** sukladno zakonskim odredbama, a dosadašnje inicijative na dobroj suradnji sa stručnim službama u cilju boljeg sagledavanja potreba lovozakupnika nastaviti će se i u srednjoročnom razdoblju.

Kao razvojne potrebe u podruću poljoprivrede i biogospodarstva u srednjoročnom razdoblju izdvajaju se:

- jačanje proizvodnih i prerađivačkih kapaciteta i izgradnja infrastrukture u poljoprivrednom sektoru (klaonice, hladnjače, skladišta, mljekare, sirane, uljare i dr.)
- povećanje korištenja novih tehnologija u poljoprivrednoj proizvodnji
- poticanje korištenja obnovljivih izvora energije
- povećanje korištenja drvnih resursa
- povećanje dodane vrijednosti u drvnjoj industriji.

Krajem 2023. godine Karlovačka ųupanija u djelatnosti: poljoprivreda, ųumarstvo i ribarstvo ima 162 mikro poduzeća i 10 malih tvrtki.

Pri svakoj izmjeni i dopuni plana potrebno je pratiti i detaljno razgraničiti površine namijenjene za poljoprivredu od ųumskih površina, evidentirati trenutačno stanje na terenu (DOF), te jasno planirati ųumske prostore sukladno njihovoj namjeni. Pri tome ne planirati ųume na površinama vrijednih i osobito vrijednih obradivih tala, već ista planirati isključivo u poljoprivredne svrhe.

3.2. Proizvodnja, poduzetništvo, trgovina i obrt

Državni zavod za statistiku (DZS) u Priopćenju POSL-2022-1-2/2; - (podaci za aktivna trgovačka društva) i u Knjizi obrtnika – članova HOK-a; na dan 31.12.2023. (podaci za aktivne obrte) navodi sljedeće podatke za Karlovačku županiju: aktivno je 2.465 trgovačkih društava (51,4%) i 2.331 obrt (48,6%).

Od 2.465 trgovačkih društava pravno ustrojeni oblik njih 1.724 je d.o.o., njih 712 je j.d.o.o., dok je ostalih oblika 29 (komanditno društvo, javna trgovačka društva, podružnice inozem.str.društva i pojedina i ostali).

Cehovski ustroj u aktivnih 2.331 obrtu Karlovačke županije je sljedeći: proizvodno zanatstvo 254 obrta, uslužno zanatstvo 1.223 obrta, ugostiteljstvo i turizam 227 obrta, trgovina 182 obrta, prijevoz osoba i stvari 141 obrt, ribarstvo, marikultura i poljodjelstvo 100 obrta, frizeri, kozmetičari i njega tijela 204 obrta.

Prema spolu vlasnici 879 obrta su žene, a 1.494 obrta muškarci.

Odlukom Vlade RH o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine, br. 03/24), koja se primjenjuje od 3. siječnja 2024. godine Karlovačka županija je prema Indeksu razvijenosti svrstana u nerazvijenu drugu skupinu i ima status potpomognutog područja. Što se tiče JLS-ova u Karlovačkoj županiji situacija je takva da svih 5 gradova i 4 općine ovoj podjeli spadaju u razvijene, a 13 općina spada u nerazvijene po vrijednostima indeksa razvijenosti.

U razvijene JLS-ove spadaju svi gradovi u Karlovačkoj županiji i 4 općine: Grad Karlovac, Grad Duga Resa, Grad Ogulin, Grad Ozalj, Grad Slunj, Općina Rakovica, Općina Draganić, Općina Josipdol i Općina Barilović.

U nerazvijene JLS-ove spadaju ovih 13 općina: Općina Kamanje, Općina Žakanje, Općina Netrećić, Općina Lasinja, Općina Bosiljevo, Općina Generalski Stol, Općina Tounj, Općina Saborsko, Općina Ribnik, Općina Cetingrad, Općina Vojnić, Općina Plaški i Općina Krnjak.

Karlovačka županija opredijelila se za razvitak poduzetničkih zona od županijskog značaja, kao i praćenje većih zona određenih prostornim planovima uređenja gradova i općina.

Za ocjenu trenutačnog stanja razvitka poduzetničkih zona u Karlovačkoj županiji, utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture (NN 93/13, 114/13, 41/14, 57/18, 138/21), Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), Zakon o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske (NN 29/18, 114/18) te ostalih zakonskih i podzakonskih akata relevantnih za poduzetničke zone.

To su sljedećih devet kriterija:

1. Postojanje odluke od strane jedinice lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave o osnivanju poduzetničke zone;
2. Postojanje Studije (pred)izvodljivosti za poduzetničku zonu, dio koje je i analiza potražnje;
3. Upravljanje poduzetničkom zonom;

4. Kategorizacija poduzetničkih zona prema veličini ukupne površine;
5. Kategorizacija poduzetničkih zona prema tipu aktivnosti koje se obavljaju unutar poduzetničke zone;
6. Kategorizacija poduzetničkih zona prema intenzitetu aktivacije raspoložive površine poduzetničke zone;
7. Broj poslovnih subjekata prisutnih u poduzetničkoj zoni;
8. Broj zaposlenih u poduzetničkoj zoni;
9. Kategorizacija poduzetničkih zona prema razvojnim skupinama indeksa razvijenosti.

Iako 2024. godina ne ulazi u ovo izvještajno razdoblje, tijekom izrade ovog Izješća izrađena je Stručna podloga razvoja poduzetničkih zona na području Karlovačke županije s osvrtom na ekološku mrežu, te se njeni podaci koriste kao relevantni.

Za potrebe ocjene stanja razvoja i rasta gospodarske aktivnosti u poduzetničkim zonama u Karlovačkoj županiji autor Stručne podloge je koristio znanstvenu metodu višekriterijske analize. Analizirano je 60 od 106 poduzetničkih zona na području Karlovačke županije kroz višekriterijsku analizu.

Rezultat je definiranje poduzetničkih zona koje imaju najveći potencijal za lokalni i regionalni razvoj, sukladno gospodarskom i socijalnom okruženju i trendovima, a na koje bi trebalo usmjeriti raspoložive resurse za njihovo jačanje i razvoj, s konačnim ciljem realizacije novih investicija i otvaranja novih radnih mjesta.

Kao poslovna zona s najvećim potencijalom u Karlovačkoj županiji izdvaja se Poduzetnička zona Logorište, kao postojeća zona na izdvojenom GP područnog i regionalnog značaja, nakon koje slijede poduzetničke zone Ogulin i Lug.

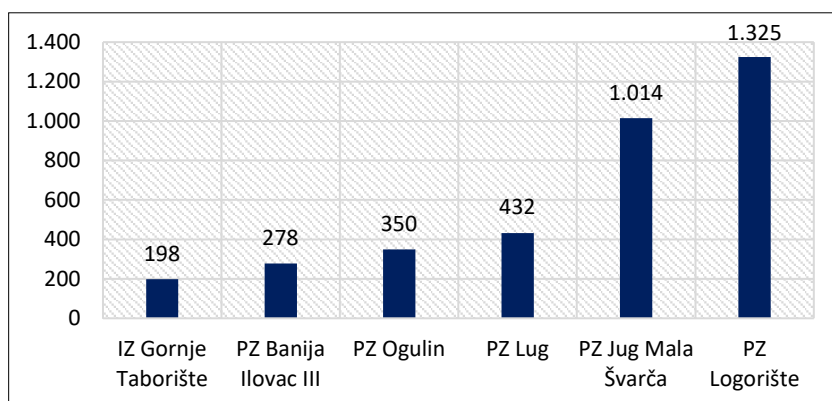
Konačna rang lista poduzetničkih zona u Karlovačkoj županiji

R.br.	Naziv JLS (Grad /Općina)	Naziv poduzetničke zone	Broj bodova	Rang
1.	Karlovačka županija	Poduzetnička zona Logorište	33	1
2.	Ogulin	PZ Ogulin	28	2
3.	Ozalj	Poduzetnička zona Lug	25	3
4.	Karlovac	PZ Gornje Mekuše	23	4
5.	Karlovac	PZ Jug Mala Švarča	23	4
6.	Krnjak	Poduzetnička zona Grabovac Krnjački	22	5
7.	Slunj	IZ Gornje Taborište	21	6
8.	Žakanje	Poslovna zona Žakanje	21	6
9.	Karlovac	PZ Banija Ilovac III	20	7
10.	Ogulin	PZ Ogulin (I1-5)	19	8
11.	Vojnić	Poduzetnička zona I-DIP	19	8

12.	Plaški	Poduzetnička zona Plaški	18	8
13.	Plaški	Bivša tvornica celuloze i papira	17	8
14.	Tounj	Poduzetnička zona Vrtača	16	9
15.	Generalski Stol	Zona gospodarske namjene	16	9
16.	Karlovac	PZ Mrzlo Polje	15	10
17.	Draganić	PZ Draganić 1	15	10
18.	Kamanje	Zona gospodarske namjene Kamanje - Luke	15	10
19.	Netreć	Radna zona Maletići	15	10
20.	Rakovica	Poduzetnička zona Grabovac-Irinovac	15	10
21.	Ribnik	Poduzetnička zona Rosulje	15	10
22.	Vojnić	Gospodarsko-proizvodna zona Kolarić	15	10
23.	Vojnić	Poduzetnička zona K2 -Kolarić	15	10
24.	Cetingrad	PZ Batnoga	14	11
25.	Kamanje	Zona gospodarske namjene Orljakovo	14	11
26.	Tounj	Poduzetnička zona Kamenica	14	11
27.	Tounj	Poduzetnička zona Zdenac	14	11
28.	Duga Resa	Poduzetnička zona Šeketino Brdo	13	12
29.	Josipdol	Vojarna II Oštarije	13	12
30.	Ogulin	PZ Ogulin (I1-2)	13	12
31.	Plaški	Poduzetnička zona Vera	12	13
32.	Lasinja	Gospodarsko-proizvodnja zona "Lasinja"	12	13
33.	Žakanje	Poslovna zona Bubnjarci	12	13
34.	Ozalj	Gospodarsko-poslovna zona Ozalj	12	13
35.	Karlovac	PZ Mahično 1 i 2	11	14
36.	Karlovac	PZ Ilovac	11	14
37.	Bosiljevo	Poslovna zona Bosiljevo	11	14
38.	Ozalj	Zona gospod.-proizvodne namjene Slapno	11	14
39.	Karlovac	PZ Selce	10	15
40.	Josipdol	PZ Vojarna Skradnik	10	15
41.	Duga Resa	Gosp. zona Donje Mrzlo Polje Mrežničko	9	16
42.	Saborsko	Gospodarsko-poslovna zona Krčić K-1	9	16
43.	Saborsko	Gospodarsko-poslovna zona Lug K-2	9	16

44.	Karlovac	PZ Banija Ilovac	8	17
45.	Duga Resa	Poduz. zona Gornje Mrzlo Polje Mrežničko	8	17
46.	Karlovac	PZ Drežnik	7	18
47.	Kamanje	Zona gospodarske namjene Šelebajke	6	19
48.	Karlovac	PZ Skakavac	6	19
49.	Ogulin	PZ Jasenak (I1-4)	5	20
50.	Slunj	Zona male privrede	5	20
51.	Karlovac	PZ Hrnetić	4	21
52.	Ogulin	PZ Zagorje (I1-3)	4	21
53.	Slunj	Poslovna zona K3	4	21
54.	Slunj	Poslovna zona K4	4	21
55.	Barilović	PZ Cerovac Barilovički	4	21
56.	Barilović	PZ Leskovac Barilovički	4	21
57.	Duga Resa	Gospodarska zona Šeketićno Brdo II	2	22
58.	Barilović	Gospodarska zona Belajska Vinica	2	22
59.	Duga Resa	Gospodarska zona Mrežničko Dvorište	2	22
60.	Slunj	Poslovna zona Cvitović	2	22

Tablica XXII: Konačna rang lista poduzetničkih zona u Karlovačkoj županiji; Izvor: Stručna podloga razvoja poduzetničkih zona na području Karlovačke županije s osvrtom na ekološku mrežu

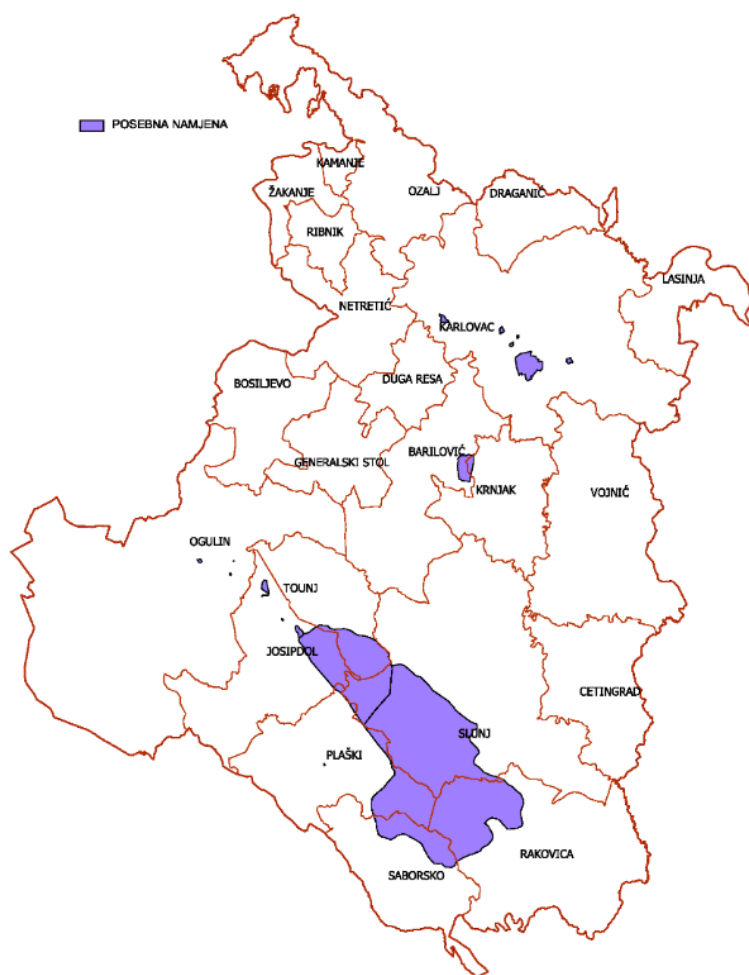
Graf VII: PZ u Županiji s najvećim brojem zaposlenih; Izvor: Stručna podloge razvoja poduzetničkih zona na području Karlovačke županije s osvrtom na ekološku mrežu, 2024.

U postupku izmjena i dopuna prostornih planova svih razina treba kroz planske smjernice i odredbe omogućiti daljnji razvoj i širenje perspektivnih poduzetničkih zona, kao i poduzetničkih

zona značajnih za ujednačeni regionalni razvoj. S druge strane, treba provesti Zakonom definiranu odredbu, da „Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od sedam godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojeg nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje, kako bi te površine prestale opterećivati planske pokazatelje. Aktivnosti JLS i interes potencijalnih investitora u poduzetničke zone treba usmjeriti na manji broj bolje opremljenih zona, s brzim potencijalom stavljanja u funkciju.

3.3. Područja posebne namjene

Područja posebne namjene na području Karlovačke županije su zone od interesa za Republiku Hrvatsku namijenjene za obranu i obrambene funkcije. U odnosu na prethodno izješće, došlo je do povećanja površina posebne namjene u ukupnom iznosu od 167,72 ha.

Kartogram VIII.: Područja posebne namjene;
Izvor: Prostorni plan Karlovačke županije,
dokumentacija ZPU KŽ

Neovisno od navedenoga, još uvijek se više od 50% površina posebne namjene RH nalazi na području Karlovačke županije, prvenstveno zahvaljujući vojnom poligonu „E. Kvaternik“.

NAZIV JLS	POSEBNA NAMJENA (ha)
Grad Karlovac	611,2175
Grad Duga Resa	-
Grad Ogulin	-
Grad Ozalj	-
Grad Slunj	10.248,07
Općina Barilović	-
Općina Bosiljevo	-
Općina Cetingrad	-
Općina Draganić	-
Općina Generalski Stol	-
Općina Josipdol	1.848,43
Općina Kamanje	-
Općina Krnjak	-
Općina Lasinja	-
Općina Netretić	-
Općina Plaški	2.758,05
Općina Rakovica	5.192,18
Općina Ribnik	-
Općina Saborsko	1.843,58
Općina Tounj	1.868,358
Općina Vojnić	4,13
Općina Žakanje	-
UKUPNO	24.374,00

Tablica XXIII.: Područja posebne namjene;

Izvor: Prostorni plan Karlovačke županije, dokumentacija ZPU KŽ

3.4. Turizam, sport i rekreacija

Karlovačka županija sa svoje tri turističke mikroregije – pokupskom, kordunsko-plitvičkom i ogulinskom, nakon Zagreba najjača je turistička destinacija kontinentalne Hrvatske, kako po broju ostvarenih noćenja, tako i po ukupnim prihodima ostvarenim u turizmu.

Veliki potencijal za razvoj turizma Županije leži u izrazito bogatoj prirodnoj i kulturnoj baštini. Prirodna obilježja, koja su prvenstveno uvjetovana vapnenačko-karbonatnom krškom podlogom, bogatstvom površinskih voda i umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom, omogućili su razvoj aktivnog tipa turizma.

Od prirodnih vrijednosti na ovom području ističu se Plitvička jezera (koja se manjim dijelom nalaze u Županiji – 9 % površine nacionalnog parka) kao jedne od glavnih turističkih atrakcija u Hrvatskoj, zatim rijeke Kupa, Korana, Mrežnica, Dobra, Tounjčica sa svojim dolinama i kanjonima na kojima su se razvili selektivni oblici turizma vezani uz rijeke (*rafting, kayaking, kanuing*, kupanje i ribolov) i Rastoke. Osim navedenih, područje Županije obilježava i iznimno veliko područje (oko 25 %) s iznimno bogatom i bioraznolikom prirodnom baštinom pod zaštitom (park prirode Žumberak-Samoborsko gorje, špiljski sustavi...) koja je detaljnije obrađena u poglavlju 3.3.7 *Zaštićena područja prirode*. Osim prirodne baštine, Županija je bogata i kulturno-povijesnom baštinom od kojih su valorizirani, u svrhu razvoja kulturnog turizma, stare gradske jezgre (Karlovac), dvorci i kurije (Ozalj, Bosiljevo, Ogulin, Dubovac, Ribnik i Novigrad), sakralne građevine, svetišta, priče, bajke, legende i zanimljivosti, festivali, manifestacije i sl.

2019. godine izrađena je Analiza stanja i strategija razvoja turizma Karlovačke županije do 2025. godine.

Analiza je ukazala da se Karlovačka županija, unatoč svojim povoljnim predispozicijama u vidu strateškog geografskog položaja, dobre prometne povezanosti te bogate resursne osnove, nalazi na početku svoga turističkog razvoja. Kao resursna i atrakcijska osnova Županije identificirano je kulturno i povijesno nasljeđe vidljivo u ostacima dvoraca, utvrda, postavima muzeja te prirodnim resursima, gdje se danas kao primarni motiv dolaska smatraju:

- Slatkovodni akvarij Aquatika u Karlovcu
- Nikola Tesla Experience Center Karlovac
- Muzej Domovinskog rata, Karlovac
- Speleon - Centar podzemne baštine
- Baraćeve špilje i stari grad Drežnik
- Vodeničarsko naselje Rastoke, Slunj
- Ivanina kuća bajke u Ogulinu
- Rijeka Mrežnica
- Značajni krajobraz Petrova Gora

Nekim od navedenih atrakcija nedostaje dodatnog sadržaja za posjetitelje, te bolji smještajni kapaciteti u Županiji.

Smještajni kapaciteti preduvjet su razvoja turizma na nekom području. Županija je u 2023. godini raspolagala s ukupno 14.568 postelja. Većinu postelja čine postelje u smještajnim objektima u Gradu Slunju i Općini Rakovica - gotovo $\frac{3}{4}$ svih smještajnih kapaciteta. Prosječan broj postelja po km² iznosi 4,02 postelje po km², odnosno 0,13 postelja po stanovniku (izračun u odnosu na podatke popisa stanovništva 2021. godine).

Indikator intenziteta turizma na nekom prostoru najbolje pokazuje broj dolazaka i noćenja turista u nekom vremenskom razdoblju.

Karlovačka županija kontinuirano bilježi rast broja dolazaka i noćenja. Od samo 7.972 noćenja 1994., ratne godine, preko 282.083 noćenja 2010. godine, do rekordnih 626.231 noćenja 2019. godine. Izuzetak i drastičan pad na 179.963 noćenja desio se 2020. godine zbog pandemije COVID-a, nakon čega Županija bilježi ponovni rast, ali se još uvijek nije zabilježio bolji rezultat od onog iz 2019. Prema prebivalištu najviše turista dolazi iz Njemačke, zatim domaći turisti te gosti iz Nizozemske i Poljske.

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOMERCIJALNOM SMJEŠTAJU			
KARLOVAČKA ŽUPANIJA		2019.g.	2023.g.
DOLASCI	ukupno	364517	345613
	domaći	33727	44515
	stranci	330790	301098
NOĆENJA	ukupno	626231	622764
	domaći	62382	84388
	stranci	563849	538376
BROJ POSTELJA		14334	14568

Tablica XXIV.: Dolasci i noćenja turista u komercijalnom smještaju (izvor DZS) i broj postelja (izvor: Ministarstvo turizma)

Hoteli na području Karlovačke županije rekordan porast broja noćenja ostvarili su 2022. godine - premašili su brojku od 100.000 noćenja, što je povećanje od preko 40% u odnosu na godinu ranije.

Najveći broj noćenja i dalje generira obiteljski smještaj, preko 208 tisuća noćenja, dok su na drugom mjestu kampovi s gotovo 152 tisuće noćenja. Ukupan broj kreveta nije se značajnije mijenjao, no očekuje se eksponencijalni rast broja smještajnih kapaciteta u nadolazećim godinama, zbog brojnih investicijskih projekata koji bi trebali biti realizirani uz pomoć Nacionalnog plana oporavka i otpornosti kojeg provodi resorno Ministarstvo turizma i sporta.

Identificirane su najznačajnije turističke atrakcije od međunarodnog i nacionalnog značaja:

- Rastoke
- Vojni kompleks Turanj
- Stari grad Dubovac
- Aquatika

- Ivanina kuća bajki
- Đulin ponor
- Stari grad Ozalj
- Gradski muzej Karlovac.

Za navedene atrakcije treba kroz prostorno planske dokumente i projektnu dokumentaciju osigurati kvalitetan pristup te način uređenja atrakcije koji će omogućiti njezinu kvalitetnu interpretaciju, bez ugrožavanja temeljnih vrijednosti same atrakcije.

Ukupno za područje svih potencijalnih destinacija treba osigurati planske uvjete za razvoj deficitarne turističke infrastrukture (jahače staze, kupališta i pristaništa za čamce, biciklističke staze, odmorišta, tematski parkovi)

Smještajni kapaciteti (postelje) u izvještajnom razdoblju su značajno porasli i na kraju 2023. godine na području Županije imamo 14568 postelja, dok ih je 2020. bilo 8.500. Preko 2/3 postelja je u kampovima i privatnom smještaju.

Za potrebe razvoja novih smještajnih kapaciteta potrebno je osigurati planske uvjete za izgradnju alternativnih oblika smještaja (robinzonski turizam, glamping, renovacija mlinica i sl.).

4 postojeće turističke zone u Županiji iskorištene više od 50% su:

- Jasenak, Ogulin (neaktivna)
- Grabovac cestovno selo, Rakovica
- TN Korana, Rakovica
- Rekreativski sadržaji, Ribnik

Od ostalih planiranih zona samo je manji broj u djelomičnoj funkciji.

Nove turističke zone od interesa za Županiju planirane PPKŽ utvrđene su kao izdvojene zone ugostiteljsko-turističke namjene površine veće od 25 ha, a koje se detaljno razgraničuju prostorno planskom dokumentacijom niže razine, kako slijedi:

- zona Donje Dubrave T2 (Grad Ogulin)	89 ha
- zona Podcetin T2 (Općina Cetingrad)	29 ha
- zona Drežničko Selište T1 (Općina Rakovica)	36 ha
- zona Grabovac T2 (Općina Rakovica)	53 ha
- zona Čatrnja T2 (Općina Rakovica)	44 ha

Za ugostiteljsko turističke zone manje od 25 ha, površine se određuju PPUO/G.

Sukladno Strategiji razvoja turizma Karlovačke županije do 2025. godine primarni turistički proizvodi koje je potrebno razvijati na području Županije su aktivni odmor, ruralni turizam, lovni i ribolovni turizam i kulturni turizam, te specifični touring, enogastronomski turizam, izleti i manifestacije.

Najaktivnije turističko područje u ųupaniji je Općina Rakovica.

U zoni „Dreųničko Selište – Čatrnja“ zabiljeųen je u ovom razdoblju značajan napredak izgradnjom retail parka „Plitvice Mall“ na površini od 4.000m², na koji se naslanja benzinska postaja, pruųajući radna mjesta za 125 osoba.

Općina Rakovica pokrenula je II. Izmjene i dopune UPU-a turističke zone Dreųničko Selište – Čatrnja, ključne zbog planirane izgradnje glavnog ulaza u Nacionalni park Plitvička jezera što će dodatno potaknuti turističku djelatnost. Time se povećava standard usluga za dnevne posjetitelje (ulaz, parkiralište i dr.). Planira se i novi hotel sa oko 250 soba te popratnih objekata smještaja radnika i manjeg turističkog naselja.

U zoni „Grabovac“ – cestovno selo, proteklih je godina ostvaren značajan razvoj.

Plitvice Holiday Resort dodao je nove sadržaje i planira provedbu projekta „Jačanje održivosti i konkurentnosti TN Plitvice Holiday resort 4*“ s ciljem modernizacije i digitalizacije te povećanja smještajnih kapaciteta (sa 68 na 116 leųaja) i uvođenja novih sadržaja: kongresne i multifunkcionalne dvorane, wellness i spa centar, otvoreno-zatvoreni bazen, modernizacija restorana i dr.

Ishođene su građevinske dozvole za rekonstrukcije hotela Grabovac i hotela Crnković.

U fazi izdavanja građevinske dozvole su još neki privatni projekti.

U zoni „Korana“ planira se opseųna rekonstrukcija autokampa Korana u vlasništvu Nacionalnog parka. Predviđena je izgradnja turističkog naselja sa sportskim igralištima, bazenima, adrenalinski park, golf vjeųbalište, hotel i upravna zgrada NP Plitvička jezera. Ovi planovi usmjereni su na poboljšanje turističke ponude, stvaranje novih radnih mjesta i ekonomski rast.

U ostatku ųupanije ipak veći dio planiranih ugostiteljsko turističkih zona nije priveden namjeni, pa se kroz izmjene Prostornog plana ųupanije, ali i PPUO gradova i općina, treba provesti za neka područja odredba da „Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od pet godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojeg nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje“, čime bi se razvoj mogao usmjeriti na manji broj kvalitetno uređenih zona.

Time je u odnosu na prošlo Izješće o stanju u prostoru područje ugostiteljsko-turističke namjene smanjeno sa 382,04 ha na 292,83 ha.

Za turizmom najopterećenije dijelove prostora bit će nuųno izraditi izračun prihvatnog kapaciteta, a posebice za juųno područje Općine Rakovica te područje uz rijeke Kupu, Dobru, Mreųnicu i Koranu, a kako bi se osigurali podaci i smjernice za održivo prostorno planiranje tih područja.

NAZIV JLS	UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA u PPKų (ha)
Grad Karlovac	-
Grad Duga Resa	-
Grad Ogulin	105,65
Grad Ozalj	15,34

Grad Slunj	10,05
Općina Barilović	-
Općina Bosiljevo	-
Općina Cetingrad	28,59
Općina Draganić	-
Općina Generalski Stol	-
Općina Josipdol	-
Općina Kamanje	-
Općina Krnjak	-
Općina Lasinja	-
Općina Netrećić	-
Općina Plaški	-
Općina Rakovica	133,20
Općina Ribnik	-
Općina Saborsko	-
Općina Tounj	-
Općina Vojnić	-
Općina Žakanje	-
UKUPNO	292,83

Tablica XXV: Ugostiteljsko - turistička namjena; Izvor: Prostorni plan Karlovačke županije, dokumentacija ZPU KŽ

PPKŽ-om su utvrđene građevine od interesa za državu, sportske namjene:

- Postojeće:
 - Hrvatski olimpijski centar Bjelolasica
- Planirana golf igrališta s 18 i više rupa ili površine veće od 40 ha, sa ili bez smještajnih kapaciteta:
 - Duga Resa (Pečurkovo Brdo)
 - Ogulin (Donje Dubrave)
 - Cetingrad (Donja Žrnica)
 - Cetingrad (Strmačka)
 - Krnjak (Velika Crkvina/Dvorište)
- Planirani automotodrom Slunj (obuhvaća zonu sportsko rekreacijske namjene automotodrom R i zonu ugostiteljsko turističke namjene T kao područje direktne provedbe PPKŽ).

Većina od nabrojanih lokacija nije u funkciji, gdje je najistaknutija HOC Bjelolasica, dok je djelomična realizacija provedena u organizaciji lokalne zajednice.

Stoga je buduće zone športske namjene potrebno vezati uz razvoj turizma u cjelini, a kroz kvalitetnu prostorno plansku analizu, uz uvažavanje odredbi zaštite prirode, okoliša i kulturnih dobara, osigurati dodatne lokacije sportske namjene vezanih uz vodene športove i kupanje te adrenalinske sportove.

Također su evidentirane sportsko – rekreacijske zone veće od 5 ha, a detaljno se razgraničuju i određuju prostornim planovima niže razine (PPUO/G, GUP, UPU) i to za:

	ha
Grad Karlovac:	
- Karlovac, Ilovac, sport (R)	34
- Karlovac, Gaza, zoološki i botanički vrt (R)	74
- Karlovac, Sv.Doroteja, motocross staza (R)	9
- Karlovac, Korana, sport (R)	43
- Karlovac, Švarča, zabavni park (R)	31
Grad Duga Resu:	
- Pečurkovo Brdo, letjelište (R)	8
- Mrežnički Brig, rekreacija (R)	6
Grad Ogulin:	
- Jasenak, centar za zimske sportove 1 (R3)	610
(+ turističko naselje Jasenak (T2))	17
- Jasenak, centar za zimske sportove 2 (R3)	37
- Ogulin, centar za zimske sportove (R3)	30
- Dujmić Selo, centar za vodene sportove (R5)	88
Grad Ozalj:	
- Polje Ozaljsko – Zorkovac na Kupi, centar za ribolov (R5)	77
- Zorkovac, centar za odmor i rekreaciju (R)	26
- Ozalj, sportski centar (R)	6
- Sveta Gera, rekreacija u prirodi (R)	27
(+ izletišta (T4))	16
Grad Slunj:	
- G.Visočka - D.Visočka - Bukovac Perjasički, autodrom i motocros (R)	36
- Zečev Varoš – Slunjička, centar za adrenalinske sportove (R)	11
Općinu Generalski Stol:	
- Generalski Stol, rekreacija uz AH (R)	47
Općinu Kamanje:	
- Reštovo, biciklistički centar (R)	13
Općinu Krnjak:	
- Velika Crkvina/Dvorište, jahački centar (R2)	
(u sklopu golf igrališta (R1))	
- Budačka Rijeka, jahački centar (R2) (+ ostalo (pansion i sl.) (T4))	6
Općinu Lasinja:	
- Jezera, ribički centar (R5)	10
Općinu Ribnik:	
- Jarnevići, motocross (R)	6
Općinu Rakovica:	
- Rakovica, sportsko rekreacijski centar Nova Kršlja (R)	7
- Rakovica, sportsko rekreacijski centar Grabovac (R)	15
Općinu Saborsko:	
- Krš, centar za zimske sportove (R3)	7

Općinu Tounj:	
- Tržić Tounjski, rekreacija (R)	131
Ukupno ha:	1428

Tablica XXVI: Sportsko-rekreacijska namjena; Izvor: Prostorni plan Karlovačke županije, dokumentacija ZPU KŽ

PPKŽ-om je utvrđeno da je izgradnja zdravstvenih i rekreacijskih objekata moguća i izvan građevinskih područja, na temelju smjernica i kriterija definiranih PPUG/o-ima, za što više ne postoji uporište u važećem Zakonu o prostornom uređenju, te će navedene odredbe trebati izmijeniti i uskladiti sa Zakonom.

Osim zona evidentiranih u PPKŽ, značajna površina ugostiteljsko-turističke namjene dodatno je planirana prostornim planovima uređenja gradova i općina. Njihovom analizom može se zaključiti da u županiji postoji dovoljan broj turističkih zona.

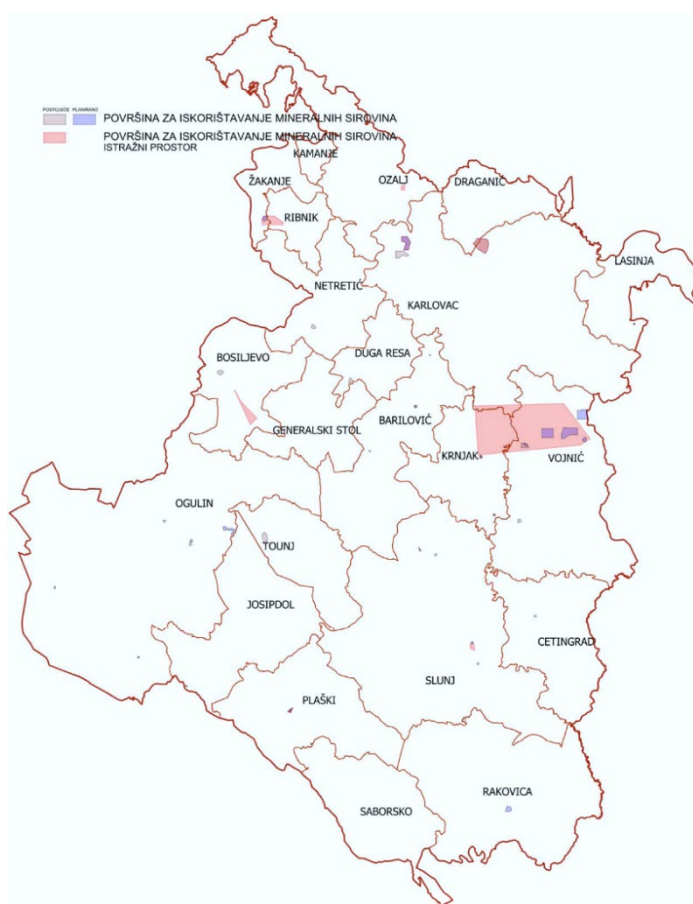
Na temelju detaljnih analiza treba definirati Program razvoja sportskih zona, uvažavajući činjenicu realnih mogućnosti njihova opremanja infrastrukturom. Pri tome treba uvažiti Zakonom definiranu odredbu da „Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od sedam godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojeg nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje“.

Kartogram IX: Sportsko-rekreacijska namjena; Izvor: Prostorni plan Karlovačke županije, dokumentacija ZPU KŽ

3.5. Iskorištavanje mineralnih sirovina

Mineralne sirovine predstavljaju prirodni resurs od interesa za Republiku Hrvatsku, te imaju njezinu osobitu zaštitu i mogu se iskorištavati isključivo pod uvjetima i na način propisan Zakonom o rudarstvu (NN 56/13, 14/14, 52/18, 115/18, 98/19 i 83/23) i Strategiji gospodarenja mineralnim sirovinama RH (2008. godine). Sve mineralne sirovine vlasništvo su RH. Za RH osobito gospodarsko značenje imaju: arhitektonsko – građevinski kamen na obalnom području RH, posebno na otocima, tehničko – građevinski kamen kontinentalnog dijela u blizini velikih gradova i gradilišta velike infrastrukture i građevinski pijesak i šljunak u porječju i drugim lokalitetima u blizini gradova i druge velike potrošnje radi izgradnje. Posebno gospodarsko značenje sve više imaju energetske mineralne sirovine - ugljikovodici (nafta i prirodni plin) i geotermalna voda.

Građevine eksploatacije mineralnih sirovina su građevine od važnosti za Državu.

PPKŽ-om su utvrđene površine za 25 lokacija za eksploataciju raznih vrsta mineralnih sirovina (ukupne površine oko 406,79 ha), od toga je aktivno 274,68 ha.

Kartogram X: Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina;
Izvor: PPKŽ, dokumentacija ZPU KŽ

Do donošenja Rudarsko geološke studije Karlovačke županije (usvojena izvan izvještajnog razdoblja ovog Izvješća, u lipnju 2024. godine, izrađivač: Sveučilište u Zagrebu, Rudarsko-geološko-naftni fakultet) nije bilo moguće povećanje

površina eksploatacijskih polja iz Tablice XVII iznad maksimalnih površina određenih ovim PPŽ-om, osim unutar obuhvata istražnih prostora gdje se mogu se otvarati nova i proširivati postojeća eksploatacijska polja sukladno uvjetima propisanim odredbama PPKŽ-a.

Na temelju VI. Izmjena i dopuna PPŽ moguće je iskorištavanje sljedećih eksploatacijskih polja maksimalne površine:

NAZIV EKSPLOATACIJSKOG POLJA	GRAD / OPĆINA	VRSTA SIROVINE	MAKSIMALNA POVRŠINA (ha)	AKTIVNO / NEAKTIVNO
BARILOVIĆ	Barilović	tehničko – građevni kamen	13,60	AKTIVNO 6,29
BASAROVAC	Vojnić	kremeni pijesak	10,50	NEAKTIVNO
BATNOGA	Cetingrad	tehničko - građevni kamen	3,96	AKTIVNO 3,96
BREZOVI REBAR	Karlovac	građevni pijesak i šljunak	u istražnom prostoru (72,4 ha)	AKTIVNO 22,08
BROČANAC	Rakovica	tehničko – građevni kamen	13,03	AKTIVNO 13,03
BROD	Krnjak	tehničko – građevni kamen	4,43	AKTIVNO 4,43
ČUKUR	Krnjak	tehničko – građevni kamen	3,65	NEAKTIVNO
GAVANI	Ogulin	tehničko - građevni kamen	9,30	AKTIVNO 9,30
IVOŠEVIĆ GAJ	Vojnić	keramička i vatrostalna glina	77,95	NEAKTIVNO
JARCE POLJE	Netretić	tehničko - građevni kamen	u istražnom prostoru (38,5 ha)	AKTIVNO 13,02
JOHOVO	Vojnić	tehničko - građevni kamen	u istražnom prostoru (14,8 ha)	NEAKTIVNO
KOSTELIĆI	Ogulin	tehničko - građevni kamen	9,0	NEAKTIVNO
KREMEŠNICA LASINJSKA	Lasinja	tehničko - građevni kamen	9,95 ha	AKTIVNO 9,95
KREMEŠNICA L. SJENIČAK	Lasinja	tehničko - građevni kamen	u istražnom prostoru (8.7 ha)	AKTIVNO 1,98
LOSKUNJA	Krnjak	tehničko - građevni kamen	u istražnom prostoru (4309 ha)	AKTIVNO 5,69
LOSKUNJA -VOJNIĆ	Vojnić	tehničko - građevni kamen	u istražnom prostoru (4309 ha)	AKTIVNO 6,80
MALI VUKOVIĆ	Slunj	tehničko - građevni kamen	u istražnom prostoru (5,5 ha)	AKTIVNO 3,60
PLAŠKARICA	Bosiljevo	tehničko -građevni kamen	u istražnom prostoru (50,0 ha)	AKTIVNO 15,56
PONORAC	Barilović	kamen dolomit	2,40	NEAKTIVNO
POBIJENKA	Žakanje	tehničko - građevni kamen	u istražnom prostoru (181,6 ha)	AKTIVNO 21,13
REČICA	Karlovac	ciglarska glina	62,95 ha	AKTIVNO 62,95
SMUTA	Ogulin	tehničko - građevni kamen	4,30	AKTIVNO 4,30
TOUNJ	Tounj	tehničko - građevni kamen	48,55	AKTIVNO 48,55
ZORKOVAC NA KUPI	Ozalj	šljunak	u istražnom prostoru (4,25 ha)	AKTIVNO 1,56
ZVEČAJ	Duga Resa	tehničko - građevni kamen	22,80	AKTIVNO 22,20

Tablica XXVII: Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina;

Izvor: Prostorni plan Karlovačke županije, dokumentacija ZPU KŽ

Iako su u PPKŽ na području Županije smanjene površine kamenoloma, pojavila se nova kategorija: istražni prostor geotermalne vode, koji obuhvaća veliku površinu na području Grada Karlovca od 4.353,27 ha.

Postoje odstupanja između podataka o površinama eksploatacijskih polja u prostornim planovima različitih razina (PPŽ i PPUO/G) te također i podataka Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Razlozi tome leže u dvije različite razine prostornih planova koje se ne mogu i ne trebaju potpuno jednako definirati te prikazivati pojedine elemente u prostoru, pa tako niti elemente vezane za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina. Prostorni plan Županije predstavlja plan regionalne razine te je usmjeravajućeg karaktera za daljnje planiranje korištenja, uređenja i zaštite prostora lokalne razine. Prostornim planovima uređenja Gradova i Općina pojedini elementi u prostoru se definiraju detaljnije, što se također odnosi i na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina.

Također, u prostorno planskoj dokumentaciji postoje eksploatacijska polja za koje se predviđa sanacija, a nalaze se na području Grada Ozlja te Grada Karlovca; njihov naziv nije naveden već je samo ucrtana lokacija istih.

Prema podacima Ministarstva gospodarstva, stanje rezervi mineralnih sirovina na dan 31.12. 2023. godine u Karlovačkoj županiji je sljedeće:

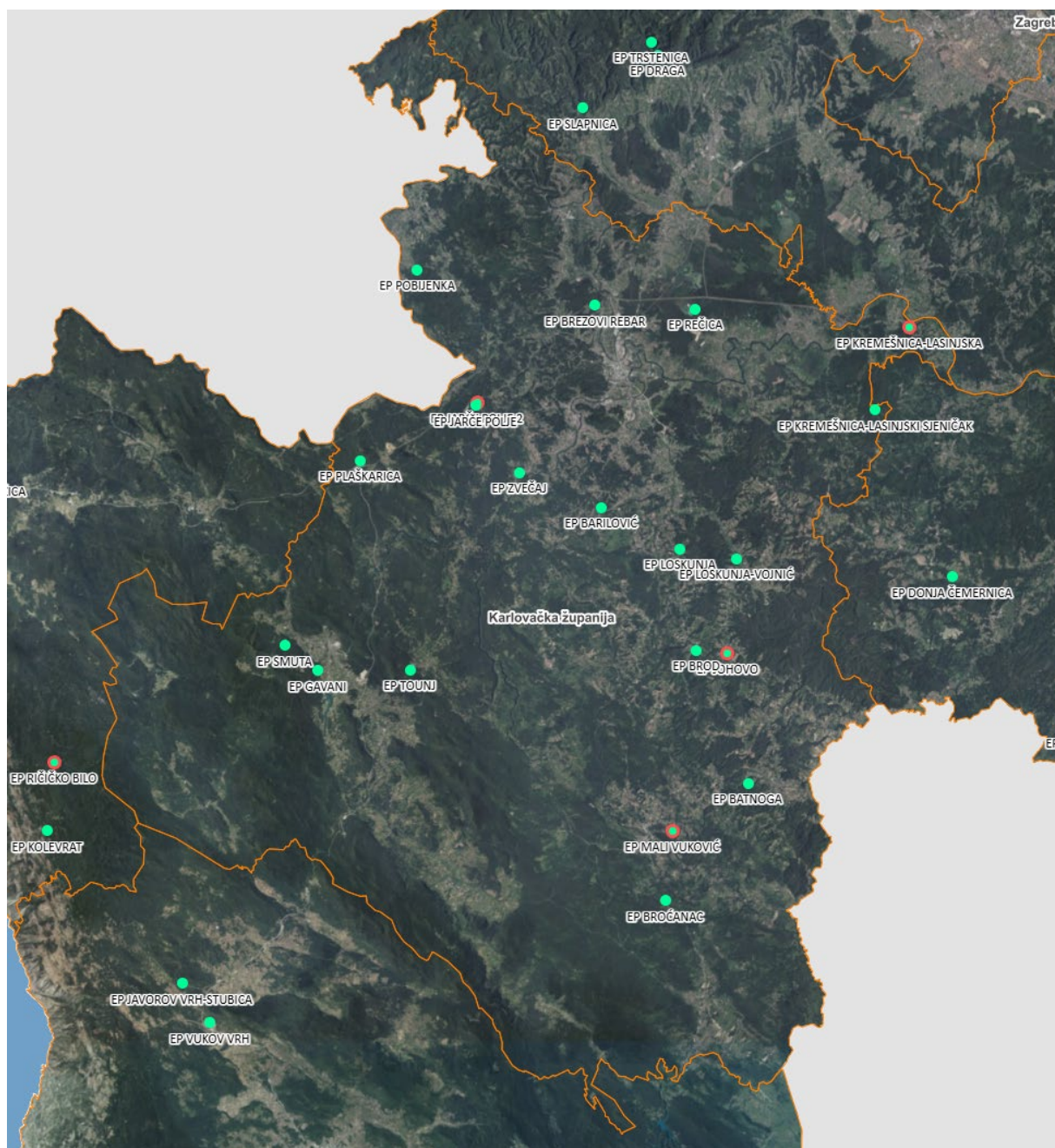
Vrsta mineralne sirovine	Bilančne rezerve	Izvanbilančne rezerve	Eksploatacijske rezerve	Otkopano u 2023. godini
Ciglarska glina	2.875,372	1020,048	2846,618	48,045
Građevni pijesak i šljunak	1.906,274	165,706	1849,086	27,488
Tehničko-građevinski kamen	44.935,998	20.546,799	43.775,657	1.192,879

Tablica XXVIII: Rezerve mineralnih sirovina na području Karlovačke županije (Izvor: JISMS)

U odnosu na stanje rezervi 2022. godine uočljiv je znatan pad iskopa ciglarske gline (35%), blagi rast iskopa građevnog pijeska i šljunka (3%) te veliki rast iskopa tehničko-građevinskog kamena (čak 28%) u 2023. godini.

Kartogram XI: Eksploatacijska polja i istražni prostori mineralnih sirovina i geotermalnih voda na području Karlovačke županije (Izvor: važeći Plan, JISMS i Geoportal DGU)

Kartogram XII: Eksploatacijska polja i istražni prostori mineralnih na području Karlovačke županije;
Izvor: JISMS - Jedinstveni informacijski sustav mineralnih sirovina

	VRSTA	NAZIV	OPĆINA / GRAD	EKSPLOATACIJSKO POLJE	SIROVINA
				Površina (ha)	
1	EP	REČICA	Karlovac	62,95	ciglarska glina
2	EP	TOUNJ	Tounj	48,55	tehničko-građevni kamen
3	EP	PLAŠKARICA	Bosiljevo	23,78	tehničko-građevni kamen
4	EP	EP ZVEČAJ	Duga Resa	22,20	tehničko-građevni kamen
5	EP	BREZOVI REBAR	Karlovac	22,08	građevni pijesak i šljunak
6	EP	POBIJENKA	Žakanje	21,13	tehničko-građevni kamen
7	EP	BROČANAC	Rakovica	13,03	tehničko-građevni kamen
8	EP	JARČE POLJE	Netretić	13,02	tehničko-građevni kamen
9	EP	EP BARILOVIĆ	Barilović	13,01	tehničko-građevni kamen
10	EP	JARČE POLJE 2	Netretić	10,269	tehničko-građevni kamen
11	EP	KREMEŠNICA - LASINJA	Lasinja	9,95	tehničko-građevni kamen
12	EP	GAVANI	Ogulin	9,31	tehničko-građevni kamen
13	EP	LOSKUNJA - VOJNIĆ	Vojnić	6,8	tehničko-građevni kamen
14	EP	JOHOVO	Vojnić	6,34	tehničko-građevni kamen
15	EP	LOSKUNJA	Krnjak	5,69	tehničko-građevni kamen
16	EP	BROD	Krnjak	4,43	tehničko-građevni kamen
17	EP	SMUTA	Ogulin	3,99	tehničko-građevni kamen
18	EP	BATNOGA	Cetingrad	3,965	tehničko-građevni kamen
19	EP	MALI VUKOVIĆ	Slunj	3,59	tehničko-građevni kamen
20	EP	KREMEŠNICA - LASINJSKI SJENIČAK	Lasinja	1,98	tehničko-građevni kamen

Tablica XXIX: Eksploatacijska polja mineralnih sirovina u Karlovačkoj županiji; Izvor: JISMS - Jedinstveni informacijski sustav mineralnih sirovina

Eksploatacijsko polje Mali Vuković osim ove površine eksploatacije evidentirane u JISMS u PPKŽ ima definiranu i dodatnu površinu – istražno polje.

Eksploatacijska polja Jarče Polje 2, Kremešnica – Lasinjska, Johovo i Mali Vuković posjeduju Rješenje o utvrđivanju eksploatacijskog polja, ali još uvijek nemaju Ugovor o koncesiji za eksploataciju mineralnih sirovina.

Eksploatacijske rezerve na korištenim eksploatacijskim poljima s obzirom na iskazanu eksploataciju u 2023. godini zadovoljavaju za period od 36 godina (za tehničko-građevinski kamen) do 67 godina (za građevni pijesak i šljunak).

Sukladno smjernicama Rudarsko – geološke studije Karlovačke županije kroz izmjene i dopune PPKŽ potrebno je osigurati prostorni razmještaj eksploatacijskih polja za pokrivanje višegodišnjih potreba za područje Karlovačke županije. Isto tako, potrebno je uskladiti grafički i tekstualni dio plana te nazivlje pojedinih lokaliteta/polja, kako bi se otklonili problemi pri ishodu akata za realizaciju.

3.6. Ribarstvo i lovstvo

Ribarstvo

Uzgoj slatkovodne ribe na području Karlovačke županije provodi se, sukladno prirodnim uvjetima, na dva načina: uzgoj hladnovodnih (salmonidnih ili pastrvskih) i uzgoj toplovodnih (ciprinidnih ili šaranskih) vrsta.

U Karlovačkoj županiji u prosincu 2023. registrirano je 100 obrta za ribarstvo, marikulturu i poljodjelstvo, što je porast od 8% u odnosu na 2020. kada ih je bilo 92.

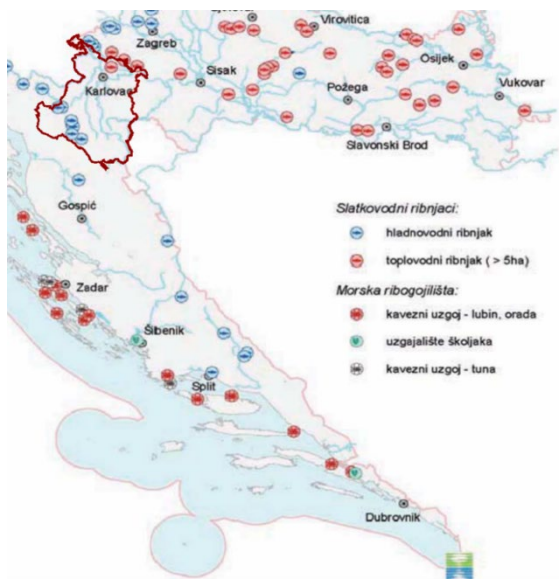
Površine pod ribnjacima u Karlovačkoj županiji 2023. iznose ukupno 392,14 ha ribnjaka (391,77 ha šaranskih i 0,37 ha pastrvskih), stagniraju nekoliko godina. U odnosu na 2018. godinu kada je bilo ukupno 363,52 ha ribnjaka povećana je dakle površina ribnjaka za 28,57 ha.

Evidentirano je 5 koncesionara na području Županije.

U županiji se nalazi cca 3% od ukupnih površina ribnjaka na području Republike Hrvatske, odnosno uzgoj slatkovodne ribe u Županiji je prisutan, ali treba ispitati mogućnost proširenja kapaciteta, uvažavajući potrebe zaštite prirode i okoliša.

Ribarstvo je kao i poljoprivreda, šumarstvo i akvakultura iznimno važno za biogospodarstvo. Proizvodnju treba modernizirati i proizvoditi na biološkoj osnovi, na održivi način, inovativno, štedljivo, iskorištavanjem svih dijelova proizvoda.

U cilju unaprjeđenja stanja u ribarstvu potpisan je 2021. godine Sporazum za formiranje Lokalne akcijske grupe u ribarstvu - FLAG (Karlovačka županija, Regionalna razvojna agencija Karlovačke županije, LAG-ovi Frankopan, Petrova gora i Vallis Colapis).

Kartogram XIII: Toplovodni i hladnovodni ribnjaci te marikulture; Izvor: Strategija upravljanja vodama („NN 91/08“)

Lovstvo

Zakonom o lovstvu (NN 99/18, 32/19, 32/20) uređuje se gospodarenje lovištem i divljači, a obuhvaća uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova.

Prema podacima Središnje lovne evidencije, na području Županije se nalazi 77 lovišta ukupne površine 341.028 ha, od čega se na površini od 112.743 ha nalazi 22 državna lovišta, dok se na površini od 228.285 ha nalazi 55 županijskih lovišta. Lovišta obuhvaćaju gotovo cijelo područje Županije, osim područja NP Plitvička jezera.

Najveća lovišta su Petrova gora (14.010 ha) i Crni vrh (12.507 ha). Lovišta unutar Županije su većinom otvorenog tipa. Prisutna su i uzgajališta kao što su Draganići i Poloj. Otvoreno lovište predstavlja lovište u kojem je omogućena nesmetana dnevna i sezonska migracija divljači dok je uzgajalište lovište ograđeno ogradom ili sličnom građevinom ili prirodnim preprekama koje sprječavaju divljač da napusti to područje.

Glavne vrste divljači u evidentiranim lovištima na području Županije su: krupna divljač (srna obična, svinja divlja, medvjed, jelen obični, jelen lopatar, muflon) te sitna divljač (zec obični, fazan, trčka, prepelice, patke divlje i dr.).

Uz obale rijeka gnijezde se mnogobrojne vrste ptica - patke, guske, vodomari, ronci, liske, čavke, prepelice, jastrebovi, sove, orao ribar, srebrna čaplja, crna roda. Također, tu žive i vidre, žabe (posebno interesantna «cretna» žaba), kornjače, zmiје (neotrovne - bjelouška i vodenjača te otrovne - poskok i riđovka), riječne školjke i rakovi; od riba - klijе, som, mrena, deverika, šaran, štika.

Iz Strategije razvoja lovnog i ribolovnog turizma Karlovačke županije do 2020. godine, koja također prati ciljeve Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine, ali i Analize stanja i strategije razvoja turizma Karlovačke županije do 2025. godine, kao najbitniji ciljevi izdvajaju se održivo upravljanje lovištima i jačanje kapaciteta za lovstvo i lovni turizam i konkurentnosti lovstva i lovnog turizma te razvoj lovno-turističke ponude i usluga.

Na teritoriju Karlovačke županije ustanovljena su 55 zajednička županijska otvorena lovišta, koja su u zakupu lovačkih društava, fizičkih i pravnih osoba kako s područja Karlovačke županije tako i iz najbližeg okruženja. Ukupna površina zajedničkih lovišta Karlovačke županije iznosi 228.825 ha.

Osim navedenih, na području Karlovačke županije ustanovljena su i 22 državna lovišta, koja su u zakupu ili koncesiji fizičkih i pravnih osoba. Ukupna površina državnih lovišta iznosi 107.295 ha.

Kao ciljevi i mjere Programa zaštite okoliša Karlovačke županije 2018.-2022. godine ističu se između ostalog: unaprijediti praćenje stradavanja životinja na pružnim, cestovnim i uslužnim koridorima, unaprijediti lovočuvarsku službu radi osiguravanja zaštite divljači i ostalih divljih vrsta.

Broj lovišta	Naziv	Površina (ha)	Tip lovišta	Reljefni karakter
IV/1	BABINA GORA	5448	Otvoreno	Brdsko
IV/2	BRŠLIANOVICA	7961	Otvoreno	Brdsko
IV/3	BUKOVAČA	7432	Otvoreno	Brdsko
IV/4	CETINGRAD	2137	Otvoreno	Brdsko
IV/5	KLEK	6370	Otvoreno	Brdsko
IV/6	KRPEL	4531	Otvoreno	Brdsko
IV/7	MALA KAPELA I	8159	Otvoreno	Brdsko
IV/8	PERJASIČKA KOSA	2587	Otvoreno	Brdsko
IV/9	POKUPSKI BAZEN	8852	Otvoreno	Nizinsko
IV/10	SKRADSKA GORA	2951	Otvoreno	Brdsko
IV/11	VELIKA KAPELA	5398	Otvoreno	Brdsko
IV/12	VELIKO BRDO	1729	Otvoreno	Brdsko
IV/14	ŠUMBAR	2153	Otvoreno	Nizinsko
IV/15	DRAGANIĆI	424	Uzgajalište	Nizinsko
IV/16	EUGEN KVATERNIK	-	Otvoreno	Brdsko
IV/17	CRNI VRH	12 507	Otvoreno	Brdsko
IV/18	DEBELI VRH	8050	Otvoreno	Brdsko
IV/19	MALA JAVORNICA	5039	Otvoreno	Brdsko
IV/20	CRNA DRAGA	1823	Otvoreno	Brdsko
IV/21	KREMEŠNICA	1555	Otvoreno	Brdsko
IV/22	PETROVA GORA	14 010	Otvoreno	Brdsko
IV/23	KRIVI JAVOR I	3627	Otvoreno	Brdsko

Tablica XXX: Državna lovišta ustanovljena na području Karlovačke županije (Izvor: Središnja lovna evidencija)

Broj lovišta	Naziv	Površina (ha)	Tip lovišta	Reljefni karakter
IV/101	OZALJ	4934	Otvoreno	Nizinsko-brdsko
IV/102	JAŠKOVO	4974	Otvoreno	Brdsko
IV/103	RIBNIK	4484	Otvoreno	Brdsko
IV/104	ŽAKANJE	3872	Otvoreno	Nizinsko
IV/105	VIVODINA	3187	Otvoreno	Brdsko
IV/106	VRHOVAC	1672	Otvoreno	Nizinsko
IV/107	DRAGANIĆ	1856	Otvoreno	Nizinsko
IV/108	BRUSNIK	1608	Otvoreno	Nizinsko
IV/109	POKUPLJE	2757	Otvoreno	Nizinsko
IV/110	DUBOVAC	5239	Otvoreno	Brdsko
IV/111	ORLOVAC	1930	Otvoreno	Nizinsko
IV/112	REČICA	3446	Otvoreno	Nizinsko
IV/113	ŠIŠLJAVIĆ	1952	Otvoreno	Nizinsko
IV/114	KARLOVAC	5509	Otvoreno	Nizinsko
IV/115	SKAKAVAC	5954	Otvoreno	Brdsko-nizinsko
IV/116	BANSKI KOVAČEVAC	6392	Otvoreno	Brdsko
IV/117	TUŠILOVIĆ	5003	Otvoreno	Brdsko
IV/118	SKRAD	3580	Otvoreno	Brdsko
IV/119	KRNJAK	6755	Otvoreno	Brdsko
IV/120	NETRETIĆ	5836	Otvoreno	Brdsko
IV/121	PRILIŠĆE	4137	Otvoreno	Brdsko
IV/122	DUGA REŠA	3727	Otvoreno	Brdsko
IV/123	DRUŽAC	3567	Otvoreno	Brdsko
IV/124	RAVNO	1393	Otvoreno	Brdsko
IV/125	BOSILJEVO	5523	Otvoreno	Brdsko
IV/126	ZVEČAJ	3460	Otvoreno	Brdsko
IV/127	BELAJ	5649	Otvoreno	Brdsko
IV/128	BREZETINAC	4095	Otvoreno	Nizinsko
IV/129	GENERALSKI STOL	3888	Otvoreno	Brdsko
IV/130	BOSILJEVAC	3892	Otvoreno	Brdsko
IV/131	PERJASICA	3704	Otvoreno	Brdsko
IV/132	MEĐUVOĐE	4697	Otvoreno	Brdsko
IV/133	ZALIJE	5874	Otvoreno	Brdsko
IV/134	VELJUN	2937	Otvoreno	Brdsko
IV/135	DREŽNICA	5257	Otvoreno	Brdsko

IV/136	TROJVRH	3777	Otvoreno	Brdsko
IV/137	JANJA GORA	3011	Otvoreno	Brdsko
IV/138	BLAGAJ	3668	Otvoreno	Brdsko
IV/139	GLINA	5148	Otvoreno	Brdsko
IV/140	CVITOVIĆ	5952	Otvoreno	Brdsko
IV/141	SLUNJ	6628	Otvoreno	Brdsko
IV/142	PRIMIŠLJE	6298	Otvoreno	Brdsko
IV/143	BATNOGA	6112	Otvoreno	Brdsko
IV/144	CETINGRAD	5441	Otvoreno	Brdsko
IV/145	MAŠVINA	4976	Otvoreno	Brdsko
IV/146	RAKOVICA	3265	Otvoreno	Brdsko
IV/147	NOVA KRŠLJA	3270	Otvoreno	Brdsko
IV/148	GRABOVAC	3411	Otvoreno	Brdsko
IV/149	DREŽNIK GRAD	3430	Otvoreno	Brdsko
IV/150	KUPLENSKO	5943	Otvoreno	Brdsko
IV/151	RADATOVIĆ	4277	Otvoreno	Brdsko
IV/152	VOJNIĆ	7761	Otvoreno	Brdsko
IV/153	RAVNO ZAPAD	1672	Otvoreno	Brdsko
IV/154	HUM	1399	Otvoreno	Brdsko
IV/155	POLOJ	106	Uzgajalište	Brdsko

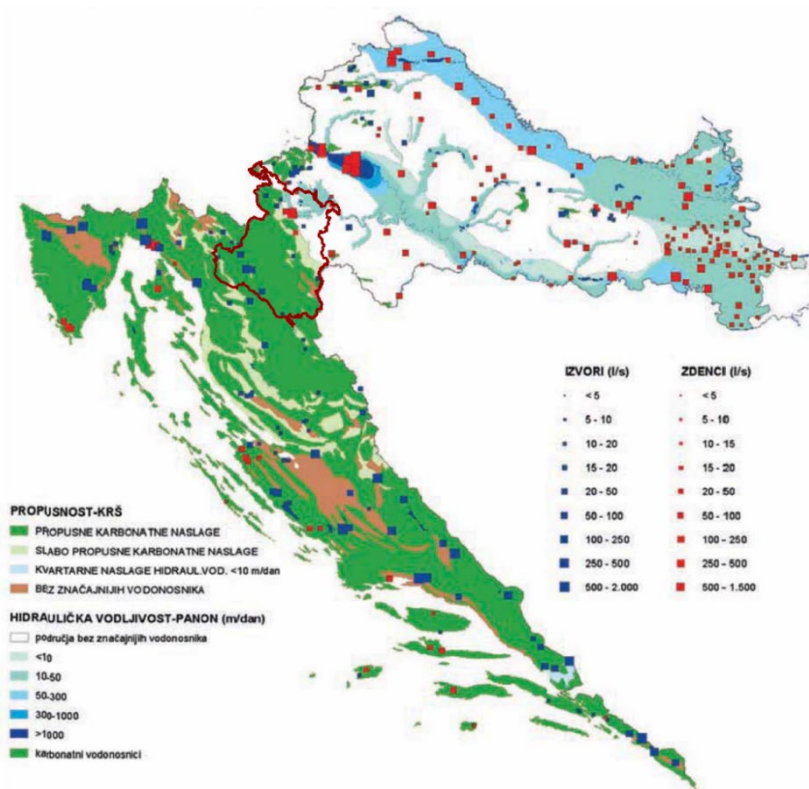
*Tablica XXXI: Županijska lovišta ustanovljena na području Karlovačke županije
(Izvor: Središnja lovna evidencija)*

3.7. Vodnogospodarski sustavi

Vodnogospodarski sustav Karlovačke županije karakterizira složenost hidroloških uvjeta, bogata mreža vodotoka te ranjivost prostora na poplave i erozijske procese. Zakonom o vodama (NN 66/19, 84/21, 47/23) uređen je pravni status voda, vodnoga dobra i vodnih građevina, upravljanje kakvoćom i količinom voda, zaštita od štetnog djelovanja voda, detaljna melioracijska odvodnja i navodnjavanje, posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama, institucionalni ustroj obavljanja tih djelatnosti i druga pitanja vezana za vode i vodno dobro.

Strategija upravljanja vodama (NN 91/08) i Odluka o donošenju Plana upravljanja vodnim područjima od 2022. -2027. (NN 84/23), kao dugoročni planski dokumenti upravljanja vodama, doneseni na temelju prije važećeg Zakona o vodama, ostaju na snazi do stupanja na snagu strategije upravljanja vodama i plana upravljanja vodnim područjima u skladu s odredbama novog Zakona.

Područje Karlovačke županije pripada u cijelosti slivu rijeke Kupe, koja od izvora do Ozlja ima karakteristike krške rijeke, a nizvodno karakter nizinske rijeke. Ostali vodotoci također u gornjem i srednjem dijelu toka imaju karakteristike krških rijeka, a u donjem nizinskih. U krškom dijelu je specifična problematika zagađenja podzemnih voda, gdje zagađenje ima gotovo istovremeni utjecaj na kvalitetu cjelokupnog toka podzemnih voda. U nizinskom dijelu prisutan je problem poplavljanja površina uz vodotok, što znatno ograničava korištenje velikih površina i zahtjeva regulaciju u prostoru i dodatna ulaganja prilikom svakog zahvata u prostoru (hidromelioracije, temeljenje objekata, zaštita od poplava i sl.).

Kartogram XIV: Vodonosnici i zahvati voda za javnu upotrebu;

Izvor: Strategija upravljanja vodama („NN 91/08“)

Južni dio sliva Save pripada kršu Dinarida, a izgrađuju ga dobro propusne karbonatne stijene kredne starosti, u kojima su formirani vodonosnici pukotinske poroznosti. Nizvodno od Karlovca

sliv Save pripada jugozapadnom dijelu Panonskog bazena. Nepropusne paleozojske naslage izgrađuju područje Banovine. Sliv rijeke Kupe u krškom području čine podslivovi Kupe, Dobre, Mrežnice i Korane, koje se spajaju kod Karlovca, upravo na prelasku iz krškog u područje panonskog bazena. Najveći dio sliva pripada Hrvatskoj uključujući i glavni izvor. Sliv rijeke Dobre započinje nizom manjih izvora i površinskih vodotoka na području Skrada, a nizvodno od Vrbovskog poprima formu prave rijeke. Sliv rijeke Mrežnice drenira karbonatni masiv vanjskih Dinarida prema Drežničkom, Crnac polju i Dabru. Sliv rijeke Korane formiran je u graničnom području Korduna, Like i Bosne i Hercegovine. Rijeka izvire iz Plitvičkih jezera, a zatim vrlo brzo ponire, otječući podzemljem prema nizvodnom dijelu korita rijeke Korane i dijelom prema izvorištu Klokot u slivu rijeke Une. Slivno područje donjeg toka rijeke Kupe obuhvaća Žumberak, južne padine Vukomeričkih gorica, Karlovački bazen, Petrovu i Zrinsku goru. U ovom dijelu sliva najvažnija su dva vodonosnika. Vodonosnik međuzonske poroznosti formiran je unutar aluvijalnih naslaga Kupe i njezinih potoka, a vodonosnici pukotinske poroznosti u naslagama dolomita na Žumberku.

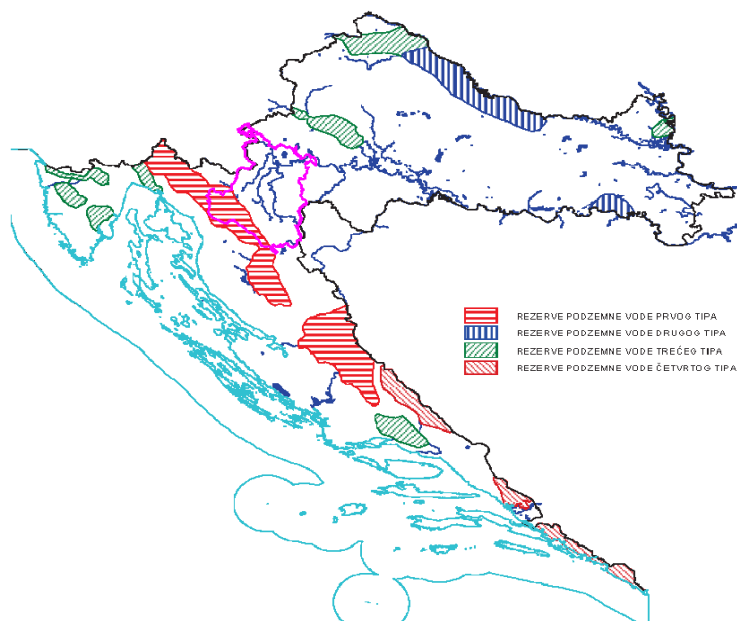
Mineralne, geotermalne i termomineralne vode razlikuju se od ostalih podzemnih voda prema količini otopljenih minerala i temperaturi. Na području Karlovačke županije nalaze se geotermijska područja na savskom slivu (Žumberak i karlovačka depresija, Lešće).

Izvori mineralne vode nalaze se u području savskog sliva: Kamensko (kraj Karlovca) i Lasinja.

Kartogram XV: Lokacije zahvata geotermalnih i mineralnih voda; Izvor: Strategija upravljanja vodama („NN 91/08“)

Strateške rezerve podzemnih voda sukladno Strategiji upravljanja vodama, dugoročno će osigurati potrebe javne vodoopskrbe za vodom na cjelokupnom području Hrvatske. Zaštita i korištenje tih rezervi prvorazredni je nacionalni interes. Ovisno o kakvoći i uvjetima zaštite, podijeljene su na četiri tipa, a u jugozapadnom dijelu Karlovačke županije, nalaze se strateške rezerve podzemnih voda PRVOG TIPa.

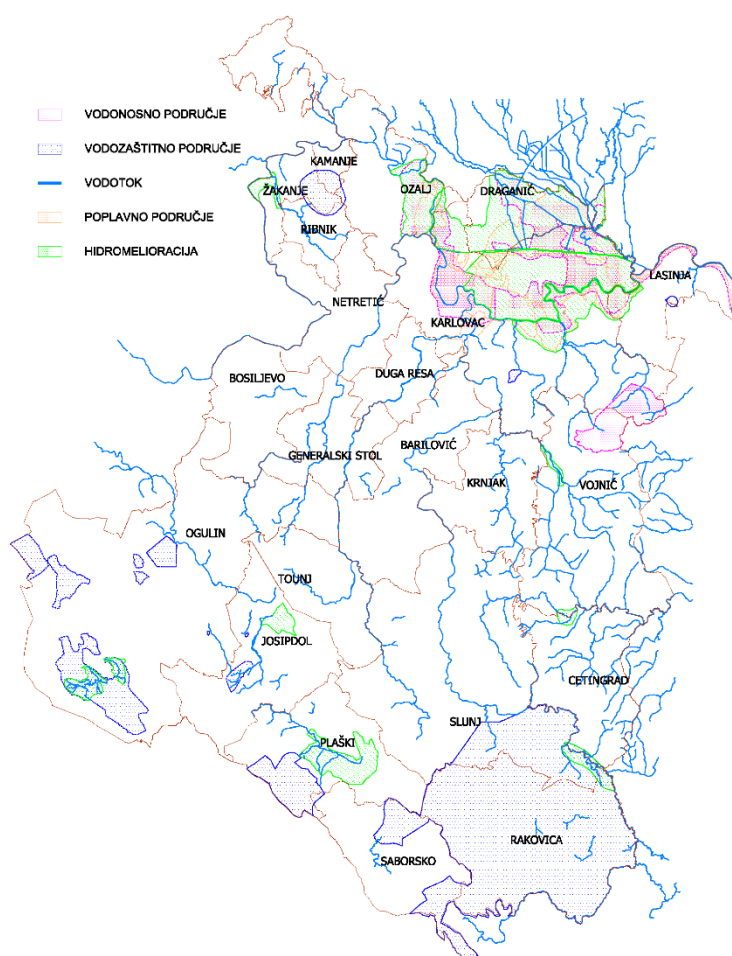
Kartogram XVI: Strateške rezerve podzemnih voda; Izvor: Strategija upravljanja vodama („NN 91/08“)

Prostornim planom Karlovačke županije definirane su:

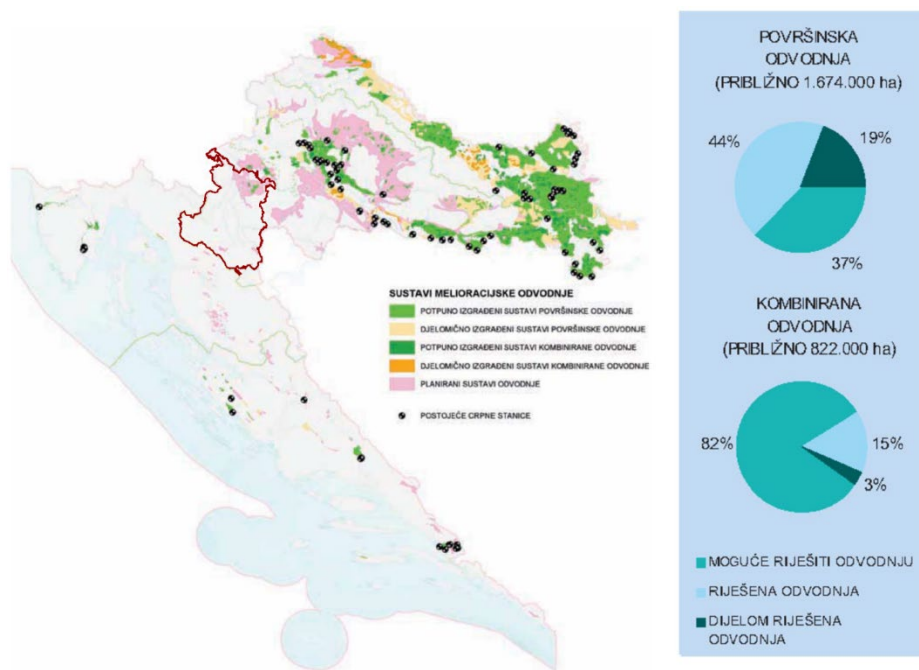
- Hidroenergetske građevine na vodama
 - hidroelektrane s pripadajućim građevinama
 - izgrađene: Ozalj, Gojak, Lešće, Ilovac, Dabrova dolina, Mataković, Pamučna, Križančića mlin
 - planirane: Lučica, Barilović, Turanj, Foginovo, Odeta II, protočne male hidroelektrane u sklopu revitalizacije starih mlinica
- vodne građevine od važnosti za Državu:
 - sustav za obranu od poplava grada Karlovca s pripadajućim građevinama;
 - brane s akumulacijom ili retencijskim prostorom s pripadajućim građevinama koje zadovoljavaju kriterije velikih brana
 - građevine za melioracijsku odvodnju površine 10.000 ha i više (hidromelioracijsko polje Draganić, Zorkovac – Ozaljsko polje, Srednje Pokuplje, Kupčanski šumski bazen, Plašćansko polje;
 - građevine za korištenje voda kapaciteta 500 l/se i više: vodoopskrbni sustav grada Karlovca, regionalni vodoopskrbni sustav Lička Jasenica;
 - građevine za zaštitu voda kapaciteta 100.000 ES i više – sustav odvodnje otpadnih voda Karlovac – Duga Resa
- vodne građevine od važnosti za Županiju:
 - zaštitne i regulacijske građevine na vodama, osim građevina državnog značaja
 - brane s akumulacijom ili retencijskim prostorom, osim građevina državnog značaja,
 - vodne građevine za melioracijski odvodnju površine do 10.000 ha

- o retencija: Jamadol, Smoljanac, Ogulin i akumulacija Okić;
- o vodne građevine za navodnjavanje i drugo zahvaćanje voda kapaciteta do 500 l/s
- o vodne građevine za zaštitu voda kapaciteta do 100.000 ekvivalentnih stanovnika u dvije ili više jedinica lokalne samouprave

Sve planske elemente koji se odnose na vodnogospodarski sustav potrebno je kontinuirano provjeravati, odnosno PPKų u cijelosti uskladiti s najnovijom regulativom o vodama, s obzirom na značenje vode kao strateškog razvojnog resursa.

Kartogram XVII: Vodnogospodarski sustav – vodonosno područje, vodozaštitno područje, poplavno područje, hidromelioracija;
Izvor: PPKų, dokumentacija ZPU Kų

Kartogram XVIII.: Stanje sustava melioracijske odvodnje; Izvor: Strategija upravljanja vodama („NN 91/08“)

4. Opremljenost prostora od značaja za Karlovačku županiju

4.1. Prometna infrastruktura

Zbog povoljno geoprometnog položaja područje Karlovačke županije karakterizira visok intenzitet prometa u lokalnom i tranzitnom prometu - odlično je prometno povezana s lukom Rijeka i centralnim dijelom Hrvatske, posebice Gradom Zagrebom.

Od koridora europskog značaja na području Karlovačke županije prolazi Mediteranski koridor - međunarodni paneuropski prometni koridor Vb (Rijeka-Zagreb-Budimpešta), na kojem se planiraju aktivnosti poboljšanja postojeće prometne mreže, odnosno kvalitetnijeg povezivanja luke Rijeka željezničkim i cestovnim vezama, kao i poboljšanje opskrbe alternativnim gorivima (LNG). Očekuju se radovi na poboljšanju željezničke mreže.

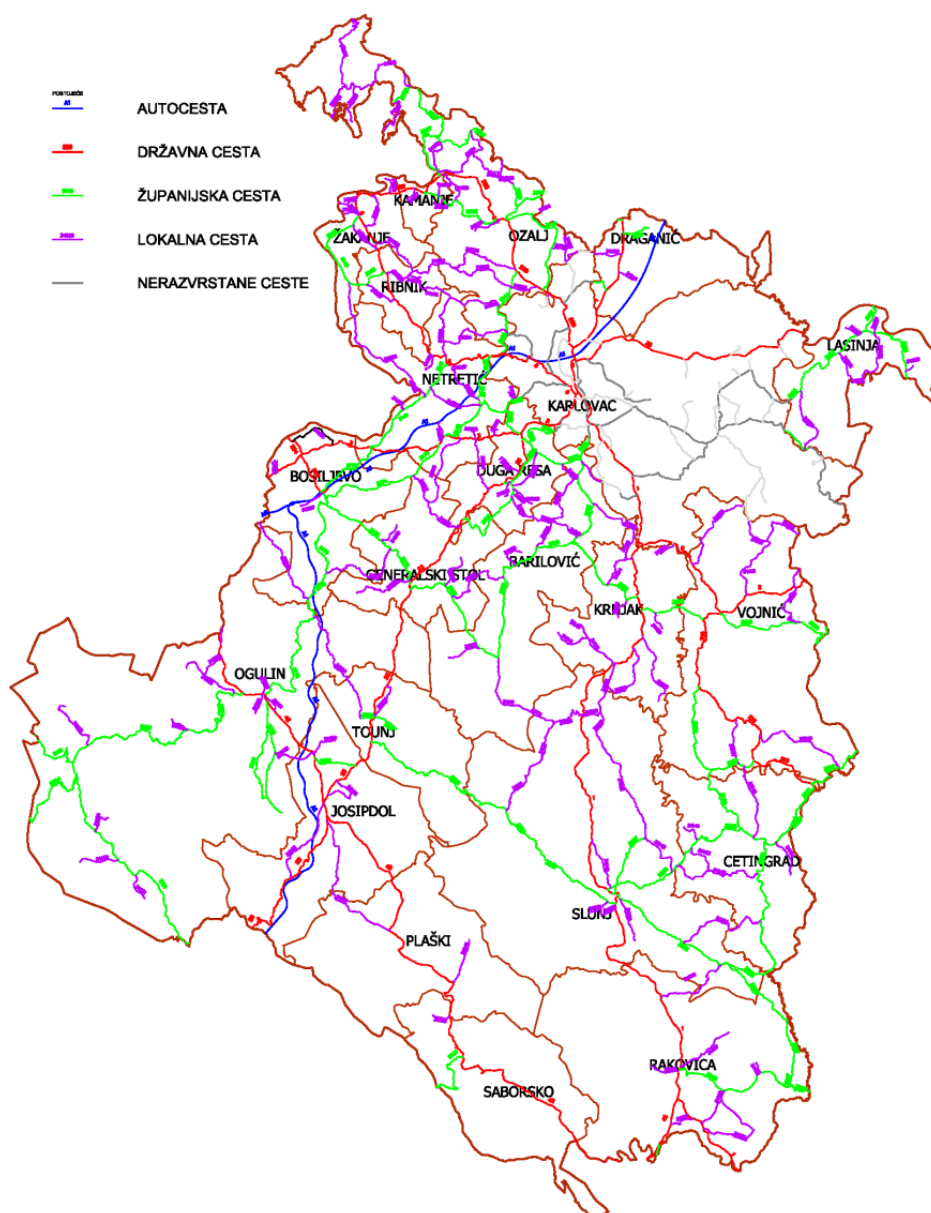
Cestovni promet

Državne, županijske i lokalne ceste čine temelj povezivanja naselja na području Karlovačke županije, kako unutar Županije, tako i prema vanjskom prostoru. Iako postoji dobra cestovna mreža, potrebno je njezino poboljšanje u smislu pristupačnosti pojedinim područjima, kako bi se prvenstveno olakšao život (preostalom) lokalnom stanovništvu, ali i drugim putnicima te omogućio turistički i gospodarski razvoj područja.

Županijska i lokalna cestovna mreža mora ojačati područje održavanja kako bi se poboljšala njihova pristupačnost. Na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta (NN 59/23, 64/23, 71/23 i 97/23) duljine razvrstanih cesta na području Karlovačke županije su:

Kategorija ceste	Dužina u km	Gustoća Km/km ²	Udio u ukupnoj mreži javnih cesta %
AUTOCESTE-A1, A6	83,90	0,023	5,46
DRŽAVNE CESTE	393,93	0,097	25,64
ŽUPANIJSKE CESTE	468,10	0,161	30,47
LOKALNE CESTE	590,50	0,189	38,43
UKUPNO	1.536,43		100

Tablica XXXII: Duljina i udio cesta u Karlovačkoj županiji; Izvor: Hrvatske Ceste, ŽUC Karlovac,

Kartogram XIX: Cestovna mreža u Karlovačkoj županiji; Izvor: Hrvatske ceste d.o.o.

Područjem Županije prolaze sljedeće autoceste:

BROJ CESTE	DIONICA
A1	Zagreb (čvorište Lučko, A3) – Karlovac – čvorište Bosiljevo 2 (A6) – Split – Ploče – Opuzen – Zavalja (granica RH/BiH) – Imotica (granica RH/BiH) – Dubrovnik – Osojnik (granica RH/BiH)
A6	Bosiljevo (čvorište Bosiljevo 2 (A1)) – Delnice – Rijeka (čvorište Orehovica, A7)

Podrućjem ųupanije prolaze sljedeće drųavne ceste:

BROJ DIONICA

CESTE

DC1	Gornji Macelj (A2) – Krapina – Ivanec Bistranski (A2) – Zagreb (A1) – Karlovac – Graćac – Knin – Sinj – Split (DC8)
DC3	Gorićan (GP Gorićan (granica RH/Mađarska) – A4) – Hodošan (A4) – Čakovec – Varaųdin – Breznićki Hum – Popovec (A1) – Karlovac (DC1) – Rijeka (DC8)
DC6	Jurovski Brod (GP Jurovski Brod (granica RH/Slovenija)) – Ribnik – Karlovac (DC3) – Brezova Glava (DC1) – Vojnić – Glina – Matijevići (GP Dvor (granica RH/BiH))
DC23	Duga Resa (DC3) – Josipdol – Jezerane – Senj (DC8)
DC36	Karlovac (A1/DC1) – Pokupsko (DC31) – Gladovec Pokupski (DC31) – ųaųina (DC30) – Sisak – Popovaća (ųC3124)
DC42	Stubica (DC3) – Ogulin – Josipdol (DC23) – Munjava (DC23) – Plaški – Grabovac (DC1)
DC204	Pribanjci (GP Pribanjci (granica RH/Slovenija)) – Bosanci (DC3) – Resnik Bosiljevski (A1)
DC216	Vojnić (DC6) – Miholjsko – Buhaća (GP Maljevac (granica RH/BiH))
DC217	Lićko Petrovo Selo (DC1) – Novo Selo Korenićko (GP Lićko Petrovo Selo (granica RH/BiH))
DC228	Jurovski Brod (DC6) – Kamanje – Ozalj – Karlovac (DC1)
DC429	Selište Dreųnićko (DC42) – Plitvićka Jezera – Prijeboj (DC1)
DC545	Karlovac (DC228 – DC6 – DC3)

Podrućjem ųupanije prolaze sljedeće ųupanijske ceste:

BROJ DIONICA

CESTE

3096	Visoće (ų 3273) - Balići - Belošići - Petruš Vrh (ų 3097)
3097	D 228 - Krmaćina - Vivodina - Dvorište Vivodinsko - gr. Zagreb. ųup.
3099	Vrhovac (L 34013) - ų 3297
3140	D 6 - Pravutina - Velika Paka - Ribnik (D 6)
3141	Netretić (D 6)-Vukova Gorica (D 3)
3142	Donje Stative (D 6)-Novigrad-Jarće Polje (D 3)
3143	Ozalj (ų 3297)-Zorkovac na Kupi-Gornje Pokupje (D 228)
3144	Mali Erjavec (D 228)-D. Stative (D 6)
3145	Tomašnica (ų 3144)-A.G. Grada Karlovca (Zadobarje)
3146	A.G. Grada Karlovca-Lug (D 1)
3150	Draganić (D 1)-Lazina
3152	most Kupa-Desni Štefanki (gr. ųupanije)
3153	Lasinja (ų 3152)-Banski Kovaćevac-A.G. Grada Karlovca
3174	Bosiljevo (ų 3175)-Vodena Draga-Jarće Polje (D 3)
3175	Vukova Gorica (D 3)-Resnik Bosiljevski(D 204)-Orišje-Ogulin (D 42)
3176	Orišje (ų 3175)-Lešće-Generalski Stol (D 23)
3179	Novigrad (ų 3142)-Zagradci-A.G. Grada Karlovac

- 3180 Zagradci (Ž 3179)-Duga Resa (D 3)
- 3181 A.G. Grada Karlovca-Donje Mrzlo Polje-Duga Resa (Ž 3184)
- 3182 Duga Resa(Ž3184)-Belavići (D 23)
- 3183 Belavići(Ž 3182)-G. Bukovlje-Zvečaj (D 23)
- 3184 Duga Resa (Ž 3182)-Belajske Poljice (Ž 3185)
- 3185 A.G. Grada Karlovca-Barilović-Perjasica-Generalski Stol (D 23)
- 3186 A.G. Grada Karlovca-Banski Moravci-Lasinjski Sjeniĉak-A.G. Grada Klĉ.
- 3189 Barilović (Ž 3185)-Krnjak (D 1)
- 3218 Ogulin (D 42)-Gornje Zagorje
- 3219 Ž 3218-Desmerice
- 3220 Tounj (L 34104)-Zdenac (D 23)
- 3221 Zdenac (D 23)-Rebrovići
- 3224 Johovo (D 216)-Dunjak-Klokoĉ-Donja Brusovaĉa (D 216)
- 3225 Vojniĉ (D 216)-Petrova Gora
- 3229 gr.Sisak-Gejkovac-Maljevac (D 216)
- 3254 Ž 5191-Jasenak-Puškarići-D 42
- 3255 Oštarije (D 42)-Skradnik (D 23)
- 3256 D 23-Kamenica Skradniĉka-Gornje Primišlje-Slunj (D 1)
- 3257 Obrovci (L 34142)-Taborište (Ž 3258)-Slunj (D 1)
- 3258 Slunj (D 1)-Batnoga-Cetingrad-Pašin Potok-gr. R. BiH
- 3266 Slunj (D 1)-D. Furjan-Bogovolja-Cetingrad (Ž 3258)
- 3269 Rakovica (D 1)-Grabovac Drežniĉki-gr. R. BiH
- 3270 Klokoĉ (Ž 3224)-Gojkovac-Batnoga (Ž 3258)
- 3271 Maljevac (D 216)-Pašin Potok (Ž 3258)
- 3290 Krnjak (D 1)-Kolariĉ (D 216)
- 3296 Kamanje (D 228) - Police - Ozalj (D 228)
- 3297 granica Zagrebaĉke žup.- Podbrežje - Ozalj (D 228)
- 3303 Donji Lađevac (Ž3266)-Videkiĉ selo-Broĉanac (D1)
- 5094 gr.žup.Prim.Goranska.-Stalak-Jasenak (Ž 5191)
- 5113 gr. žup.Liĉko Senjska-Liĉka Jasenica (D 42)
- 5191 gr.žup.Prim.Goranska-Jasenak-gr.žup.Liĉko Senjska

Prijenos nadležnosti nad upravljanjem cestovnom infrastrukturom na područjima velikih gradova, gdje su na gradskim područjima sve ceste stavljene u nadležnost gradova, doveo je do smanjenja duljine županijskih cesta za 30,68 km - sa 498,78 km na 468,1 km, a povećana je duljina lokalnih cesta.

Razvoj cestovne infrastrukture dio je ukupne prometne politike koja će se također usredotoĉiti na razvoj drugih vidova prometa kao i kombiniranih modela prometa, gdje cestovna infrastruktura Republike Hrvatske već ima važnu ulogu i dobre temelje za daljnji razvoj.

Hrvatske ceste su u izvještajnom razdoblju 2020.-2024. izvele 12 radova na državnim cestama, od kojih je najznaĉajnije izgradnja nastavka brze ceste kroz Karlovac (Mostanje - Vukmaniĉki

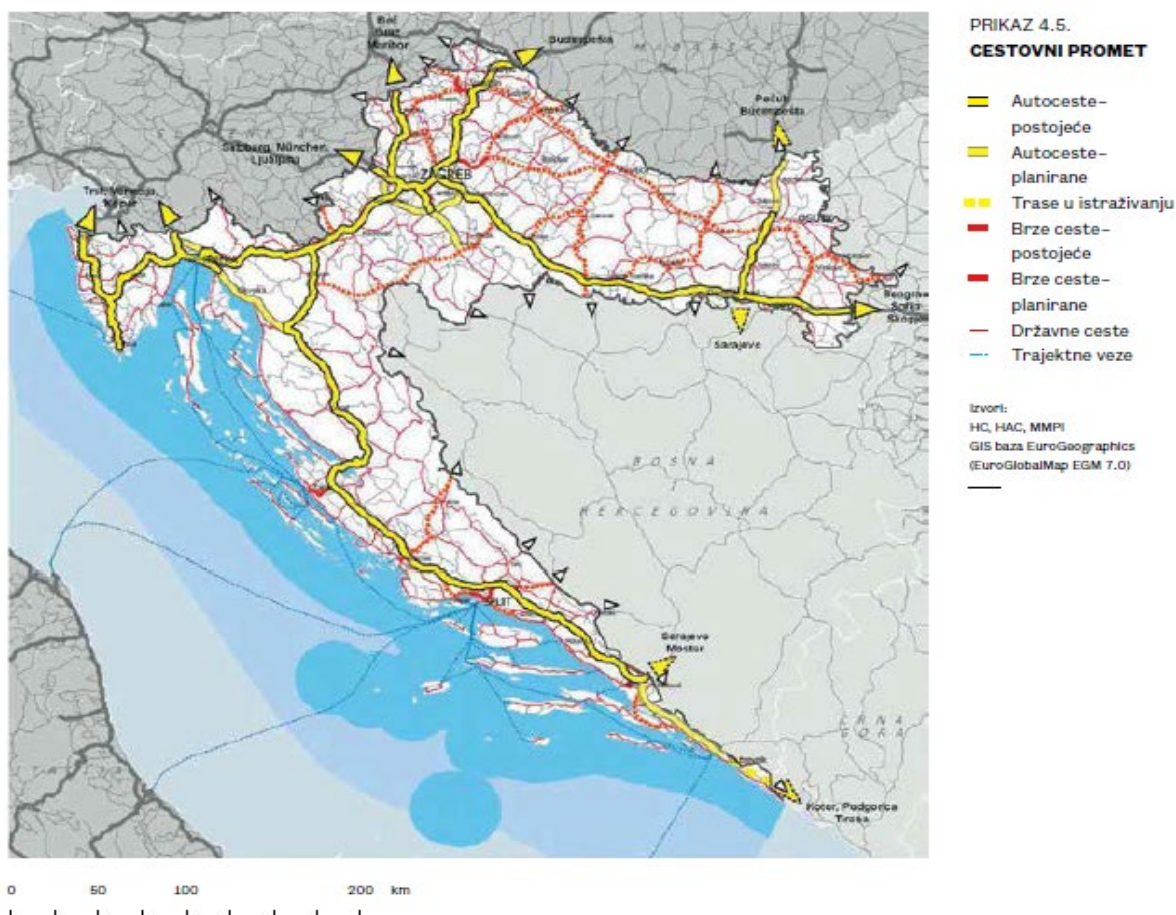
Cerovac). Ovim izvedenim projektom tranzitni promet prema jugu usmjeren je izvan urbanih dijelova Karlovca, čime je smanjen pritisak na lokalne prometnice i povećana sigurnost lokalnog prometa i pješaka.

Važne su i izgradnja novog mosta i pristupne ceste preko rijeke Kupe u Pokupju na DC228, rekonstrukcija DC6 na dionici Stative-Borlin i rekonstrukcija DC1 od križanja s Ul. Kralja Tomislava do križanja s Ul. T. Smičiklasa.

Po pitanju integracije u međunarodni promet valja istaknuti da je Hrvatska već sada, s visoko razvijenom mrežom autocesta, gotovo dosegla europske standarde kad je riječ o međunarodnim cestovnim vezama. Tako je i Karlovačka županija, kao središnje postavljena županija unutardržavnog povezivanja, dobro povezana u smislu međunarodnog prometa, a uz poboljšanje državne ceste D1 i veze prema graničnim prijelazima prema BiH, značajno bi poboljšalo postojeće stanje i veze kako prema BiH, tako i prema jugu Hrvatske.

Područjem Karlovačke županije prolazi međunarodni TEN-T Mediteranski koridor/Paneuropski koridor Vb: Rijeka–Zagreb–Budimpešta; autocesta A6 i A1 su u potpunosti izgrađene i njihovi tehnički elementi udovoljavaju najvišim europskim standardima.

Promet na dionici auto ceste između Zagreba i Karlovca u stalnom je porastu i priprema se projekt povećanja kapaciteta dogradnjom trećeg traka na dionici Zagreb-Karlovac u postojećem koridoru autoceste, kao i izgradnja novog čvora Karlovac (Selce).

Strategijom prostornog razvoja RH (NN 106/17) i Programom prostornog uređenja RH (50/99 i 84/13.) planirana je i brza cesta Sisak – Petrinja – Glina -Cetingrad - Slunj – Josipdol - A1, čiji je koridor detaljno razrađen kroz PPUG Slunja i PPUO Cetingrad kao koridor brze ceste.

Hrvatske ceste pripremaju projekt Obilaznice Ogulina, dugačke približno deset kilometara i definirane kao jednokolnička dvosmjerna cesta 3. kategorije i projektne brzine 80 km/h. Osim idejnog rješenja izrađena je i studija o utjecaju na okoliš te je 2021. g. ishođeno rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš.

Predviđena je i izgradnja nove državne ceste čvor Novigrad – Lišnica u duljini od cca 4.50 km. Predmetna cesta prolazi od čvorišta Novigrad većim dijelom kroz područje Općine Netretić, i spaja se na postojeću državnu cestu DC3 u naselju Lišnica, na području Grada Duga Resa. Iako zahvat nije na području Grada Karlovca, on ima veliki utjecaj upravo na Grad Karlovac, s obzirom da omogućuje preusmjeravanje prometa na relaciji Slovenija – Bosna i Hercegovina sa državne ceste D6 na taj pravac, obilazeći područje grada Karlovca, što će umanjiti uska grla i pozitivno utjecati na promet u Karlovcu.

Željeznički promet

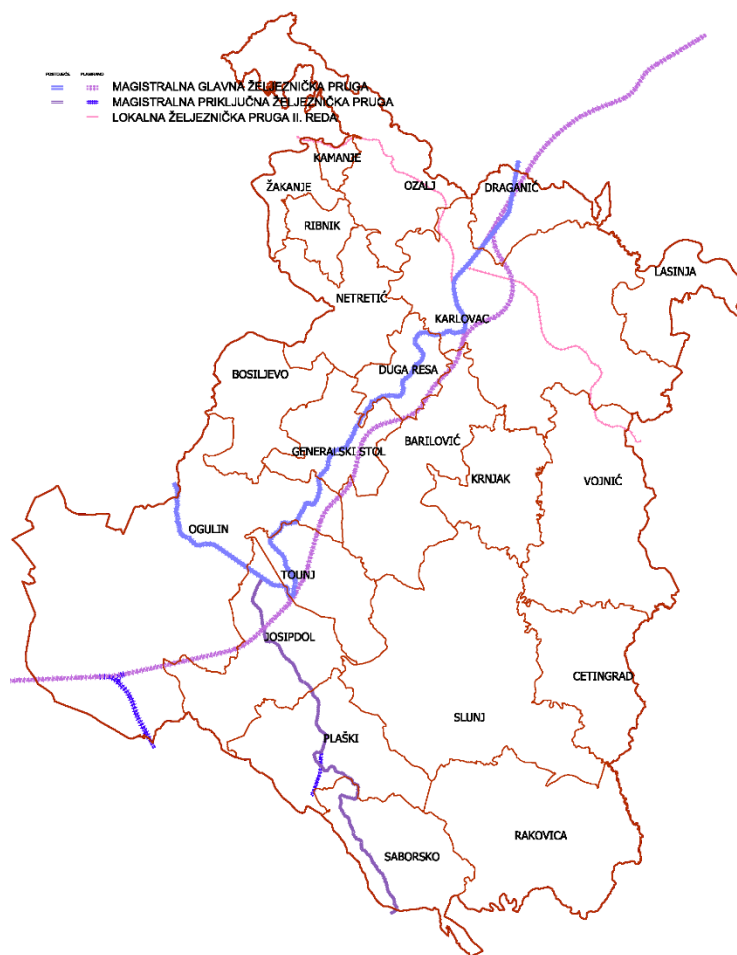
Na prostoru Karlovačke županije nalaze se željezničke pruge razvrstane Uredbom o razvrstavanju željezničkih pruga (NN 84/2021):

Željezničke pruge od značaja za međunarodni promet:

- M 202 (Zagreb GK - Rijeka) dužine 79,19 km
- M 604 (Oštarije – Knin - Split) dužine 47,03 km
- M 605 (Ogulin – Krapelj) dužine 5,85 km

Željezničke pruge od značaja za lokalni promet:

- L 103 (Karlovac – Kamanje – DG – Metlika SLO) dužine 29,42 km

Kartogram XX: Infrastrukturni sustavi – željeznički promet; Izvor: PPKŽ, dokumentacija ZPU KŽ

Koridor koji spaja Zagreb i Rijeku primarno se razmatra kao koridor za promet teretna, a koristi se i za putnički te prigradski putnički promet. Veličine putničkog prometa pokazuju da se prigradski promet najviše odvija na relaciji od Zagreba do Karlovca i Duga Rese, dok je putnički promet dalje prema Ogulinu značajno manji. Kako je ovaj dio pruge M202 jednokolosiječan, to predstavlja ograničenje prometnog kapaciteta, mada se isti niti danas ne koristi u cijelosti. Očekuje se da će važnost ove pruge za teretni promet porasti srednjoročno do dugoročno, s obzirom na činjenicu jačanja, odnosno proširenja luke Rijeka, koja je definirana kao osnovna hrvatska luka u sklopu TEN-T mreže. Trenutačno HŽ - Infrastruktura vodi projekt izrade tehničke dokumentacije za poboljšanja na navedenom koridoru - projekt izgradnje drugog kolosijeka na dionici Hrvatski Leskovac – Goljak – Karlovac, kao dio velikog projekta uspostave dvokolosiječne željezničke pruge visoke učinkovitosti za mješoviti promet na Mediteranskom koridoru Budimpešta – luka Rijeka, a koji bi primarno pratio potrebe teretnog prometa luke Rijeka, odnosno dugoročno proširenje/izmještene luke Rijeka na otok Krk.

Planirana izgradnja potpuno nove elektrificirane dvokolosiječne željezničke pruge na dijelu od Draganića (Karlovca) do Oštarija, kao zamjena postojeće željezničku prugu kao koridorske, značila rasterećenje okolišno vrijednog prostora Županije uz rijeku Mrežnicu od tranzitnog teretnog prometa i omogućila stavljanje postojeće pruge u primarno putničku i turističku funkciju, primjerenu lokalnim potrebama.

Zračni promet

Na području Karlovačke županije planirane su sljedeće zrakoplovne građevine:

- letjelište na području Općine Rakovica
- helidromi – bolnica Karlovac, priručni za bolnicu u Ogulinu, Vojarna Sv. Petar Ogulin, poligon Slunj

Iako postoji više planiranih zrakoplovnih građevina, sustav organiziranog zračnog prometa još uvijek ne postoji. Planiranu lokaciju za gradnju zračne luke 2C/1A kategorije u naselju Luka Pokupska potrebno je dodatno istražiti, kako bi se odredila točna lokacija za detaljnije planiranje i izgradnju.

Riječni promet

Organizirani riječni promet na području županije ne postoji, već je isti planiran državnim razvojnim dokumentima. Trenutačno se planira gradnja pristaništa na rijekama na području županije u svrhu aktiviranja turističkih programa, prema posebnim propisima.

Strategijom razvoja riječnog prometa 2022-2032. (NN 87/22) rijeka Kupa proglašena je državnim vodnim putem od ušća Odre do brane HE Ozalj. Postoji potencijal i izvršene su aktivnosti vezane uz razvoj turističkog riječnog prometa, ali su neophodna ulaganja u infrastrukturu – plovni put. U Brođanima kod Karlovca, Lučka uprava Sisak planira 2025. izgraditi pristanište na Kupi – ponton, na koji će biti moguće vezati brodove duljine do 25m.

Za daljnje uređenje plovnog puta, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture izradilo je „Studiju predizvodljivosti Eko-revitalizacije rijeke Kupe za putničku i sportsku plovību s razvojem prateće infrastrukture EKO-REKUPA“ i Konceptijsko rješenje za „Uređenje plovnog puta i pristaništa za brodove na rijeci Kupi“ uz Elaborat o zaštiti okoliša, te su pokrenuli daljnje postupke izrade studije utjecaja na okoliš i izrade projektne dokumentacije.

Osnovom izrađenog Konceptijskog rješenja Ministarstvo je zatražilo planiranje plovnog puta na rijeci kupi te pristaništa Gaza, Donje Mekuše, Kamensko, Brođani, Luka Pokupska, Zamrše i Šišljavić, kao i skelnog prijelaza između naselja Rečica na lijevoj i Brođana na desnoj obali Kupe sa svrhom prijevoza automobila i pješaka

Biciklistički promet i cikloturizam

Biciklistički promet dobiva sve veću važnost, posebno u gradovima gdje prometne gužve i nedostatak parkirališta vožnju automobilom čine stresnom i suvišnom. Svjesnost o zdravlju i ekologiji dodatni su motiv mnogim biciklistima. Uz bolju biciklističku infrastrukturu i urbanu opremu, te punionice za korištenje elektro-bicikala, očekuje se rast biciklističkog prometa.

Karlovačka županija donijela je 2017. godine operativni plan razvoja cikloturizma Karlovačke županije, uvažavajući činjenicu da cikloturizam predstavlja oblik turističke aktivnosti s izuzetno velikom perspektivom razvoja.

Kartogram XXI.: Karta prometne mreže i postojećih označenih cikloturističkih ruta;

Izvor: Operativni plan razvoja cikloturizma Karlovačke županije (Institut za turizam)

Županijom prolaze dvije državne glavne cikloturističke rute - državna glavna ruta br. 3 koja kroz Županiju prolazi smjerom sjever - jug od granice Slovenije kod Metlike preko Ozlja, Karlovca i Slunja prema Plitvičkim jezerima, te državna glavna ruta br. 6 koja Županijom prolazi smjerom zapad - istok od Bosiljeva preko Karlovca i Lasinje prema Zagrebu.

Uz njih važne su i tri potencijalne državne vezne rute: veza Karlovac - Ogulin - Novi Vinodolski, veza Vrbovsko - Ogulin - Plitvice i veza Karlovac - Vojnić - Topusko - Sisak, te kružna županijska ruta koja bi trebala povezati glavne atrakcije i najvažnija naselja u Županiji, posebice prostore koji nisu obuhvaćeni glavnim državnim glavnim i veznim rutama.

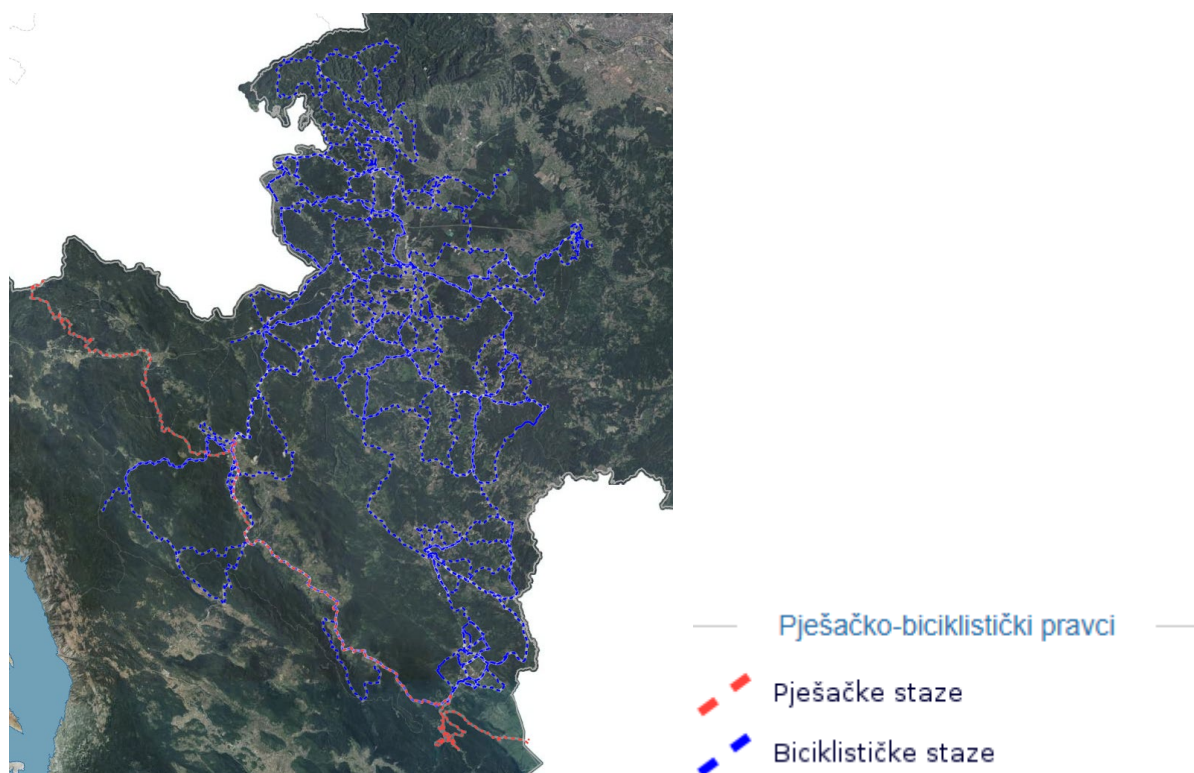
Sve rute trebale bi biti usklađene s važećom hrvatskom zakonskom regulativom i standardima koje inicira, donosi i predlaže organizacija ECF (Europska biciklistička federacija).

Za razvoj cikloturizma Karlovačke županije glavna prednost je bogatstvo raznolikim atraktivnim očuvanim krajolicima i vrlo visoka razina očuvanosti prirode. Puno je slikovitih rijeka s njihovim dolinama i kanjonima, a ističu se četiri karlovačke rijeke: Kupa, Korana, Mrežnica i Dobra. Županiju krasi i obilje očuvanih objekata tradicionalne ruralne arhitekture te brojni lijepi vidici na skoro svim rutama. Osobitost predstavlja i obuhvat više specifičnih povijesnih mikroregija, od pitomog i znatnim dijelom ravničarskog Pokuplja, preko blago valovitog i krševitog Korduna do planinskih područja Gorskog kotara i kontaktnih rubnih dijelova Like i Žumberka. Karlovačka županija ima razmjerno ugodnu klimu u većem dijelu godine, osobito u proljeće i jesen kao godišnjim dobima pogodnim za intenzivnije bavljenje cikloturizmom. Iako u Županiji nema posebno uređenih prometnica namijenjenih biciklistima, zbog mnoštva vrlo malih naselja postoji dosta lokalnih cesta sa izrazito niskim intenzitetom prometa pogodnih za kretanje biciklista, te je većina lokalnih ruta vrlo atraktivna i pošteđena

od motornog prometa. Prednost je i blizina velikih potencijalnih tržišta, posebno obližnjeg Zagreba, kao i odlična opća prometna dostupnost zahvaljujući poziciji na glavnim poveznicama Zagreba i većeg dijela Srednje Europe s Jadranom - autocesti A1 prema Dalmaciji i autocesti A6 prema Kvarneru i Istri.

Slabosti se uglavnom odnose na cikloturističku infrastrukturu - mali broj izgrađenih biciklističkih staza i traka, osobito izvan naselja, te na činjenicu da Županijom ne prolazi nijedna međunarodna EuroVelo ruta niti neka od velikih rijeka poput Drave, Save ili Dunava kao osobito privlačnih okruženja za touring cikloturiste na višednevnim putovanjima. Isto tako mnoštvo brdovitog terena, usprkos atraktivnosti krajolika, može odbiti značajan broj turista slabije fizičke kondicije.

Nepovoljne su i brojne prometnice visokog intenziteta motornog prometa, u prvom redu državne ceste D-1 Zagreb - Karlovac - Slunj - Plitvička jezera, ali i ceste D-3 Karlovac - Rijeka, D-6 Jurovski Brod - Karlovac - Glina i D-23 Karlovac - Duga Resa - Ogulin. Problem su i razmjerno niska razina sigurnosti u cestovnom prometu, niska razina prometne kulture i tolerancije među svim sudionicima u prometu, te nedovoljna uporabljivost postojeće biciklističke signalizacije uslijed malog broja putokaza.

Kartogram XXII : Pješačko-biciklistički pravci Karlovačke županije; Izvor: GIS Kažup

Operativni plan razvoja cikloturizma predviđa sljedeće operativne strategije:

1. Kreiranje državne glavne rute br. 3 Sjever- Jug ('Plitvička ruta') - 139 km
2. Kreiranje državne glavne rute br. 6 Zapad-Istok (Ruta 'Karolina') - 72 km
3. Kreiranje državne vezne rute Karlovac - Jasenak (Rudolfina) - 94 km
4. Kreiranje državne vezne rute Vrbovsko - Ogulin - Poljanak (Plitvice) - 72 km

5. Kreiranje drųavne vezne rute Barilović - Vojnić - Petrova gora - 28 km
6. Kreiranje kruųne ųupanijske rute - 284 km
7. Obiljeųavanje i unapređenje lokalnih ruta za rekreativne bicikliste na odmoru i/ili izletu u ųupaniji
8. Kreiranje ruta, bike parkova i ostalih sadržaja za brdske (MTB) bicikliste
9. Razvoj odmorišta i servisnih stanica za cikloturiste
10. Razvoj i certificiranje smještajne ponude, unapređenje ugostiteljskih sadržaja i izleta za cikloturiste
11. Razvoj informativnih i interpretativnih sadržaja
12. Unapređenje promocijskih aktivnosti i materijala
13. Unapređenje dodatnih usluga za cikloturiste i bicikliste

Elektroničke komunikacije

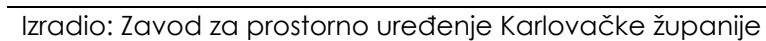
Vaųećim Prostornim planom Karlovačke ųupanije planirana je mreųa građevina elektroničkih pokretnih komunikacija. Generalno, mreųu karakterizira dobra pokrivenost urbanih područja te glavnih prometnih pravaca, dok su ruralna i nenaseljena područja slabije pokrivena. Za buduće razdoblje potrebno je kontinuirano revidirati planove razvoja mreųe elektroničkih komunikacija, poticati pokrivenost ruralnih područja te prema okolišnim mogućnostima pratiti planove izgradnje 5G mreųe kroz prostorno-plansku dokumentaciju i lokalne razvojne planove.

Prema dostavljenim podacima, na području ųupanije nalazi se:

- 158 baznih stanica mobilne telefonije (2020. ih je bilo 172), na 126 samostalnih lokacija (bazne stanice različitih operatera mogu biti na istom antenskom stupu ili zgradi) (2020. je bilo 134 lokacije) koje se dijele na:
 - antenski stupovi – 76 (2020. - 81)
 - antenski prihvatni na postojećim objektima – 39 (2020. – 40),
 - antenski sustavi u zatvorenom – 11 (2020. - 13).

Uredbom o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN 131/12, 92/15 i 10/21) na prostoru Karlovačke ųupanije obuhvaćeno je 150 elektroničkih komunikacijskih zona namijenjenih izgradnji samostojećih stupova.

U funkciji je i 11 lokacija odašiljačkih objekata i 9 koridora mikrovalnih veza u sustavu Odašiljača i veza, a u planu su 3 lokacije odašiljačkih objekata te 3 nova koridora mikrovalnih veza.

102

je u tijeku istraživanje geotermalne vode u svrhu energetike (primarno proizvodnju električne energije, zatim u toplinarstvu).

Elektro distributivna mreža Županije podijeljena je između dva distributivna područja HEP - Operatora distribucijskog sustava d.o.o. Područje Elektre Karlovac pokriva oko 4300 km², dok krajnji južni dio Županije - dio općine Rakovica - spada u nadležnost Elektrolike Gospić.

Opskrba područja se vrši putem jednog 400 kV dalekovoda, jednog 220 kV, 11 110 kV i više 35 kV dalekovoda, gdje se preko pripadajućih transformatorskih postrojenja električna energija upušta u nisko naponsku mrežu. Distribucijska mreža, inicijalno građena na 4 naponske razine (35, 20, 10 i 0,4 kV) planira se optimizirati na dvije naponske razine (20 i 0,4 kV), s izravnom transformacijom 110/20 kV.

Dalekovodi visokog napona prelaze preko prostora Županije te spajaju veće transformatorske stanice uglavnom u većim gradskim središtima. Dalekovod DV 220 kV TS Brinje - TS Mraclin prolazi Županijom od vrha Male Kapele (prijevoj na Maloj Kapeli na staroj Senjskoj ulici) do Jamnice, gdje ulazi u Zagrebačku županiju. Dalekovod DV 400 kV TS Meline - TS Tumbri prolazi sjevernim dijelom Županije, ulazi u Županiju u općini Bosiljevo te izlazi na području grada Ozlja. Distribucijsku mrežu čine dalekovodi naponske snage 35 kV i manje, koji primaju struju od visokonaponskih dalekovoda preko pripadajućih transformatorskih postrojenja. Mrežu transformatorskih postrojenja čine četiri trafostanice – TS 110/xx kV (TS 110/35 kV Oštarije, TS 110/35 Pokupje, TS 110/35/10 kV Švarča i TS 110/10 kV Dubovac – zatim 26 trafostanica nazivne snage 35 kV te više trafostanica nazivnih snaga 10 kV i 20 kV. Dio Županije se napaja iz trafostanica iz drugih županija (TS Zdenčina – Zagrebačka županija i TS Plitvička jezera – Ličko-senjska županija).

Srednje-naponska mreža Karlovačke županije je najvećim dijelom izvedena kao nadzemna mreža. Urbani dijelovi središta gradova su izvedeni podzemnim mrežama.

U narednom razdoblju (2027.) kao opći planirani cilj postavlja se uvođenje unificiranog srednjeg napona od 20 kV te izgradnja više 110 kV dalekovoda kao i poboljšanje kvalitete opskrbe električnom energijom postojećih kupaca. Kako godišnje vršno opterećenje na razini Elektre Karlovac stagnira, dok se za područje koje pokriva Elektra Gospić očekuje rast godišnjeg vršnog opterećenja, evidentan je prioritet u izgradnji novih kapaciteta opskrbe u južnom dijelu Županije, odnosno na području Grada Slunja i Općine Rakovica. Ujedno je uočeno ujednačavanje ljetnog i zimskog vršnog opterećenja, koje omogućuje lakše optimiziranje mreže na godišnjem nivou.

Izvještajno razdoblje i posebno planove za daljnji razvoj energetskeg sustava karakterizira težnja za energetskeg samodostatnosti RH, prema načelima održivog razvoja, u vidu iskorištavanja obnovljivih izvora energije (posebno solarnih elektrana), pa je i osnovni cilj izrade i donošenja VII. izmjena i dopuna PPKŽ koje su u tijeku upravo određivanje uvjeta za neposrednu provedbu PPKŽ i mogućnosti izdavanja akta za njihovu gradnju neposrednom primjenom PPKŽ.

Težište je dakle na zahvatima u funkciji obnovljivih izvora energije, prvenstveno solarnih elektrana državnog i županijskog značaja s pripadajućim građevinama i infrastrukturom s novim propisima,

novoizrađenom tehničkom i prostornom dokumentacijom, stručnim podlogama i studijama, kao i novonastalim stanjem na terenu.

U tu svrhu planirane su nove zone za sunčane elektrane:

Naziv	Oznaka	Površina (ha)
Živkovića Kosa	SE1	53,55
Donja Visočka	SE2	27,73
Saborsko	SE3	72,02
Dugi Dol/Krnjak	SE4	27,90
Dugi dol/Mlakovac	SE5	55,77
Banska Selnica	SE6	77,12
Kutanja	SE7	26,13
Cvijanović Brdo	SE8	17,49
Stojmerić	SE9	18,11
Oštarije	SE10	51,93
Karlovac	SE11	39,26
Belajske Poljice	SE12	54,63
Mlakovac	SE13	38,47
Velika Crkvina	SE14	18,45
Lisine	SE15	24,39
Lisine/Miholjsko	SE16	23,1
Stojmerić/Šlunj	SE17	127,81
Okić	SE18	15,49
Budačka rijeka	SE19	15,69
Hrsina	SE20	67,67
Miloševac	SE21	33,15
Poloj	SE22	494,81
Kosijer Selo	SE23	96,99

Tablica XXXIII: Zone za sunčane elektrane – VII. Izmjene i dopune prostornog plana Karlovačke županije

Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije električne energije.

Povezivanje, odnosno priključak planiranih sunčanih elektrana na elektroenergetsku mrežu, sastoji se od pripadajuće trafostanice smještene u granicama obuhvata planiranog obnovljivog izvora i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu. Priključak na elektroenergetsku mrežu koja je u nadležnosti operatora prijenosnog sustava definira se kao dio zahvata (faza / etapa) u okviru složene građevine – elektrane. Optimalno mjesto i način priključenja sunčane elektrane na elektroenergetsku mrežu te trase priključnog dalekovoda / kabela izvest će se u skladu s Elaboratom optimalnog tehničkog rješenja priključenja, izrađenog u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima i uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.

Naziv	Napon	Status
SE3	2x110 kV	planirani
Poloj	2x220 kV	planirani
Poloj-SE7	2x110 kV	planirani
Spojnik DV SE5-SE4	110 kV	planirani
SE1	110 kV	planirani
SE5	2x110 kV	planirani
SE22	2x110 kV	planirani
SE14	110 kV	planirani
SE19	2x110 kV	planirani
Pokuplje	2x110 kV	planirani

Tablica XXXIV: Novoplanirane trase dalekovoda naponske snage 110 kV i 220 kV

Posljednjim izmjenama i dopunama važećeg Prostornog plana Karlovačke županije, u suradnji s nadležnim javnopravnim tijelom (HOPS) korigiran je planirani 110 kV DV HE Lešće – EVP Katići – TS Švarča te je brisana EVP Katići. Međutim, tijekom postupka procjene utjecaja na okoliš za zahvat modernizacije željezničke pruge M202 Zagreb GK – Rijeka, na dionici Karlovac – Oštarije uočena je predmetna korekcija i brisanje EVP Katići. Elektroenergetskim proračunom predviđena je izgradnja nove EVP Katići jer postojeće EVP Švarča i EVP Oštarije nemaju dovoljnu snagu i kapacitet za samostalno napajanje nove dvokolosijske pruge na dionici Mostanje - Skradnik te je u cilju sprečavanja zastoja provedbe predmetnog projekta ispravljena greška i simbol EVP Katići vraćen u kartografski prikaz 2.1. Energetski sustav.

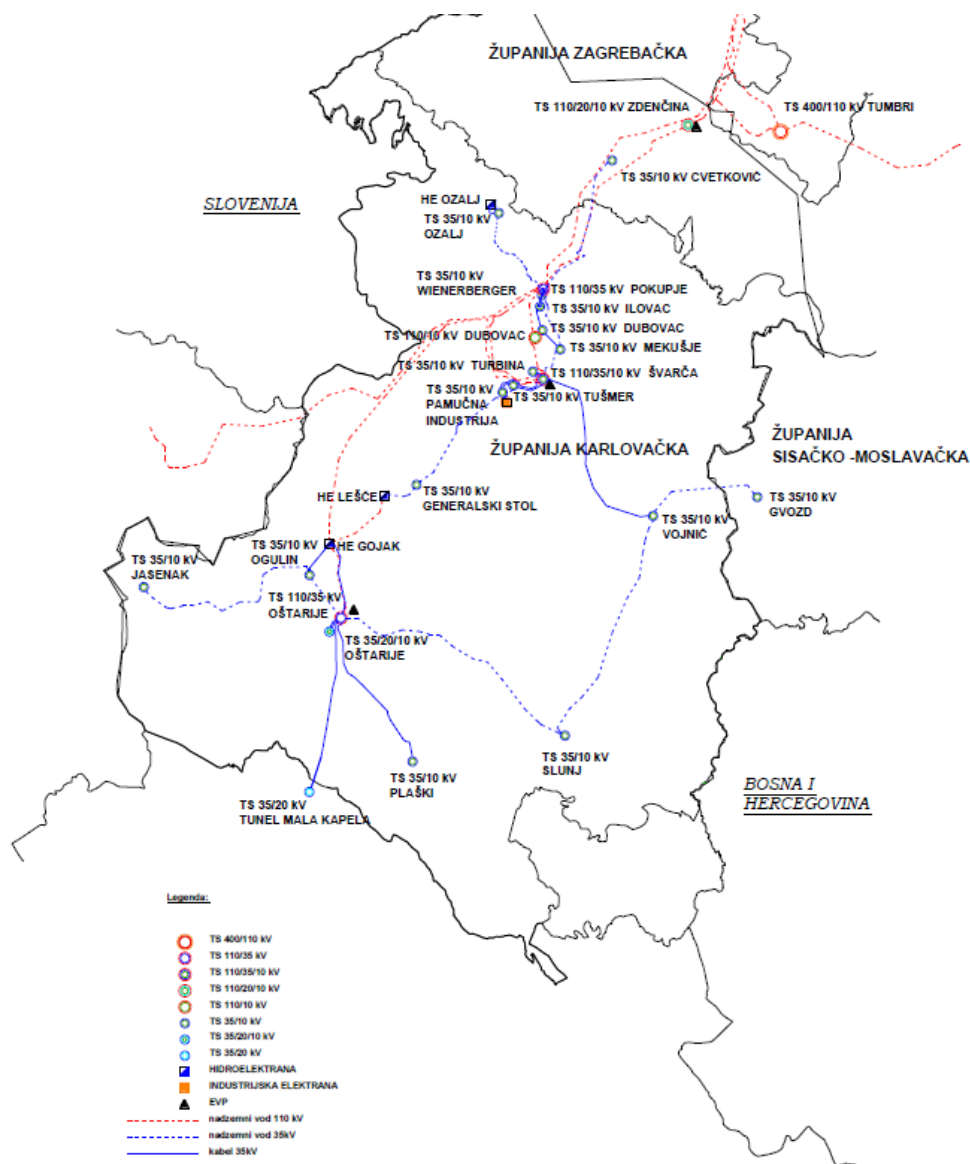
Kartogram XXV: Simbol EVP Katići vraćen u kartografski prikaz 2.1. Energetski sustav (Izvor: ID Plana)

Distribucijsko područje Elektra Karlovac

Tijekom razdoblja 2020-2024. ulagalo se u mrežu radi sanacije naponskih prilika, redovnog održavanja, priključivanja novih korisnika te kroz plan redovnih investicija.

Planiraju se kapitalne investicije: kompletna rekonstrukcija TS 35/10 kV Slunj i kabliranje dalekovoda 35 kV TS Oštarije – RS Bjelin – TS Ogulin.

Za područje Elektre Karlovac izrađena je studija razvoja elektroenergetske mreže 2010. godine za razdoblje idućih 20 godina kojom nije planirano značajno povećanje potrošnje.

Kartogram XXVI: Energetski sustav –HEP ODS Karlovac

Izvor: Desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže HEP ODS 2018-2027

Distribucijsko područje Gospić (općina Rakovica i dio NP Plitvička Jezera)

Napajaju se električnom energijom preko 35kW mreže iz TS 110/35 kV Lički Osik do TS Plitvice vodovima: DV 35 (110) kV Lički Osik – Plitvice i DV 35 kV Lički Osik – Bunić – Korenica – Plitvice. Od TS Plitvice područje općine Rakovica napaja se iz TS 35/10 Rastovača i TS 35/10 Ličko Petrovo selo.

Slika 1. Shematski prikaz 110 kV i 30(35) kV mreže distribucijskog područja

Kartogram XXVII: Energetski sustav – HEP ODS Gospić

Izvor: Desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže HEP ODS 2018-2027

Na području Karlovačke županije postoji i veći broj proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora, a veći broj tih investicija je u pripremi (biomasa, hidroenergija, fotonapon).

Brojne se fotonaponske elektrane grade kao integrirane u građevinu, tako da njihovom izgradnjom nema dodatnih zahtjeva na okoliš i prostor.

S obzirom na kontinuirani nedostatak električne energije, a koja se pokriva iz uvoza, potrebno je poticati izgradnju novih izvora električne energije, posebice onih iz obnovljivih izvora.

KARLOVAC			GOSPIĆ			
Naponski nivo	Duljina (km)	Udio %	Kategorija	Nadzemni (km)	Podzemni (km)	Ukupno (km)
35 kV	641	10,5	DV 35 kV	0	0	0
20 kV	580	9,5	-	-	-	-
10 kV	1914	31,0	DV 10(20)kV	47,10	7,50	54,60
0,4 kV	2978	49,0	-	-	-	-
UKUPNO:	6113	100,0	UKUPNO:	47,10	7,50	54,60

Tablica XXV: Duljina 35kV, 20kV, 10 kV i 0,4kV elektroopskrbnih vodova - Energetski sustav – HEP ODS Karlovac i HEP ODS distribucijsko područje elektrolika Gospić

KARLOVAC			GOSPIĆ	
Naponski nivo	Broj	Udio %	Trafostanice	Količina
110/35 kV i 110/20 kV	4	0,2	-	-
35/10 kV i 35/20 kV	16	1,1	TS 35/10 kV	0
20/0,4 kV	108	6,7	-	-
10/0,4 kV	1492	92,0	Stupne TS 10(20) kV	31
			Ostale TS 10(20) kV	9
UKUPNO:	1620	100,0	UKUPNO:	40

Tablica XXXVI: Broj trafostanica po naponskim nivoima - Energetski sustav – HEP ODS Karlovac i HEP ODS distribucijsko područje elektrolika Gospić

Opskrba naftom i plinom

Sustav plinoopskrbe čine magistralni plinovodi, mjerno reduksijske stanice (MRS) i lokalni plinovodi. Plinacro d.o.o. Zagreb upravlja magistralnim plinovima, a lokalna distributivna poduzeća lokalnim plinovodima.

Područjem Karlovačke Źupanije prolazi magistralni naftovod Omišalj – Sisak s pripadajućim objektom odušne stanice Dobra koji sluŹi za transport nafte iz pravca naftnog terminala u Omišlju na otoku Krku prema terminalu u Sisku kojim upravlja Jadranski naftovod d.d. (JANAF) te magistralni plinovodi Bosiljevo – Karlovac – Lučko i Bosiljevo – Josipdol – Gospić (Zadar, Split) sa pripadajućim lokalnim odvojcima prema Karlovcu i Ogulinu te lokalnom plinoopskrbnom mreŹom na području Karlovca i Ogulina.

U okviru projekata EU JANAF – Adria planira se urediti postojeći naftovod kao naftovod od šireg EU interesa za srednju i istočnu Europu, sa planiranim aktivnostima u smislu rekonstrukcije i povećanja kapaciteta, a po potrebi i izgradnje dodatnog naftovoda Omišalj – Sisak u koridoru postojećeg naftovoda.

Izgradnja novih plinovoda vezana je na:

- dovršenje plinifikacije Karlovačke Źupanije gdje treba opskrbiti juŹni dio Źupanije magistralnim plinovodom Plaški – Rakovica
- plinifikacija susjednog Unsko Sanskog kantona nastavim magistralnim plinovodom Rakovica – Bihać (BiH)
- provođenje LNG projekta, gdje je planirana izgradnja novog plinovoda Zlobin – Bosiljevo – Sisak u koridoru postojećeg plinovoda, odnosno naftovoda.

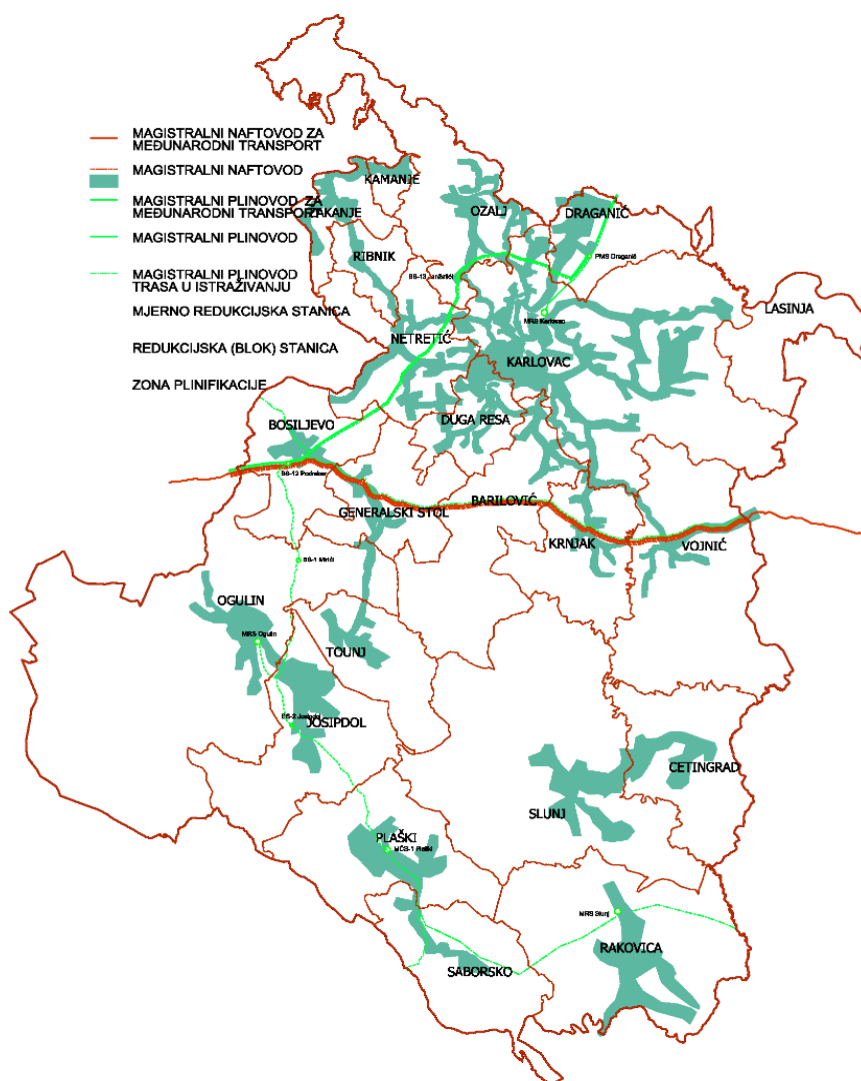
Na području Źupanije se pruŹa sljedeća mreŹa postojećih i planiranih (u izgradnji) plinovoda:

- magistralni plinovod Zagreb - Karlovac (dio BS Lučko - PMS Draganić) DN 700/75
- spojni plinovod PMS Draganić - MRS Karlovac

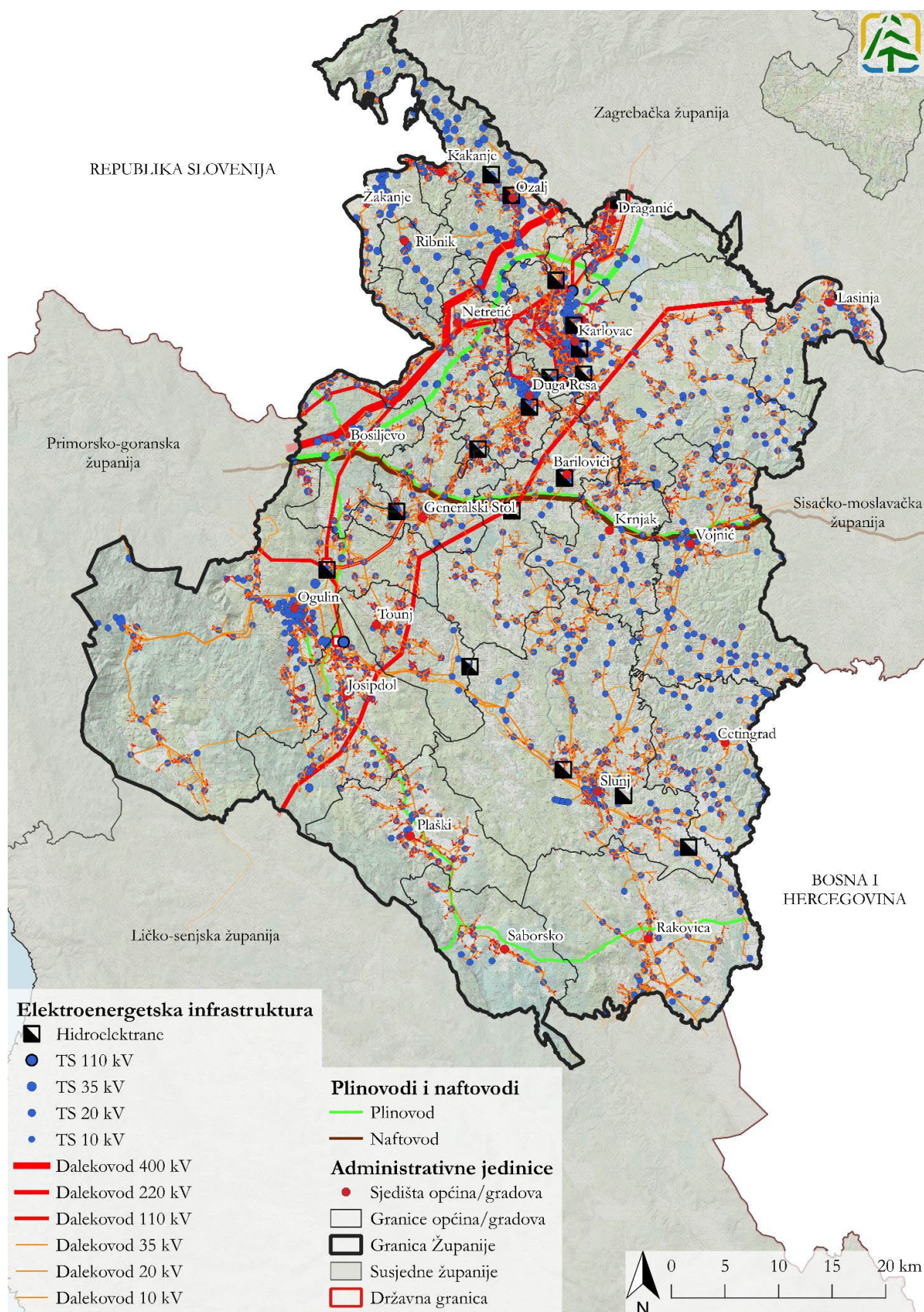
- magistralni plinovod Pula - Karlovac
- magistralni plinovod OPČS Podrebar - BS 2 Josipdol
- odvojni plinovod za MRS Ogulin
- magistralni plinovod BS 2 Josipdol - MČS Gospić
- magistralni plinovod (75 bara) Karlovac - Lučko
- magistralni plinovod (75 bara) Bosiljevo - Karlovac
- magistralni plinovod (75 bara) Bosiljevo - Sisak
- magistralni plinovod (100 bara) Zlobin - Bosiljevo
- magistralni plinovod (75 bara) Lička Jesenica – Rakovica
- magistralni plinovod (75 bara) Rakovica - Bihać (BiH).

Planirani magistralni plinovod Zlobin – Bosiljevo je izgrađen i stavljen u funkciju, a za magistralne plinovode Bosiljevo – Sisak, Bosiljevo – Karlovac i Karlovac - Lučko u tijeku su pripreme za gradnju.

Na području Županije opskrbom plina obuhvaćena su, preko tvrtke Montcogim-plinara d.o.o., područja gradova Karlovca, Ogulina, Duge Rese, Slunja i Ozlja te općina Barilović, Draganić, Netreć, Ribnik i Žakanje.

Kartogram XXVIII: Energetski sustav – proizvodnja i cijevni transport nafte i plina; Izvor: PPKŽ, dokumentacija ZPU KŽ;

Kartogram XXIX : Mreža elektroenergetske infrastrukture, plinovoda i naftovoda u Karlovačkoj županiji (Izvor: Strateška studija o utjecaju na okoliš VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Karlovačke županije)

4.3. Opskrba pitkom vodom i odvodnja otpadnih voda

Vodoopskrba

Prema podacima tvrtke Vodovod i kanalizacija d.o.o. Karlovac, duljina mreųe javne vodoopskrbe iznosi 824 km, a isporuka vode kućanstvima iznosi 2.392.963 m³ godišnje, što za Grad Karlovac daje potrošnju vode od 48.463 l/stanovniku/godišnje ili 138 l/stanovniku/dan. Broj kućanstava koja imaju priključak na vodoopskrbnu mreųu je 16.734.

U tijeku je provođenje projekta „Poboljšanje vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Karlovac – Duga Resa“ u sklopu kojeg se gradi i 5,8 km javnog sustava vodoopskrbe.

Prema podacima tvrtke Komunalno Duga Resa d.o.o. ukupna duljina sustava javne vodoopskrbe iznosi 650,00 km. Broj priključnih korisnika na sustav javne vodoopskrbe je 8910, a prosječna potrošnja vode na godišnjoj razini iznosi 737.937,00 m³.

Prema podacima tvrtke Vodovod i odvodnja Vojnić d.o.o. duljina mreųe javne vodoopskrbe iznosi 177,27 km, a potrošnja vode 3l/stanovniku/dan.

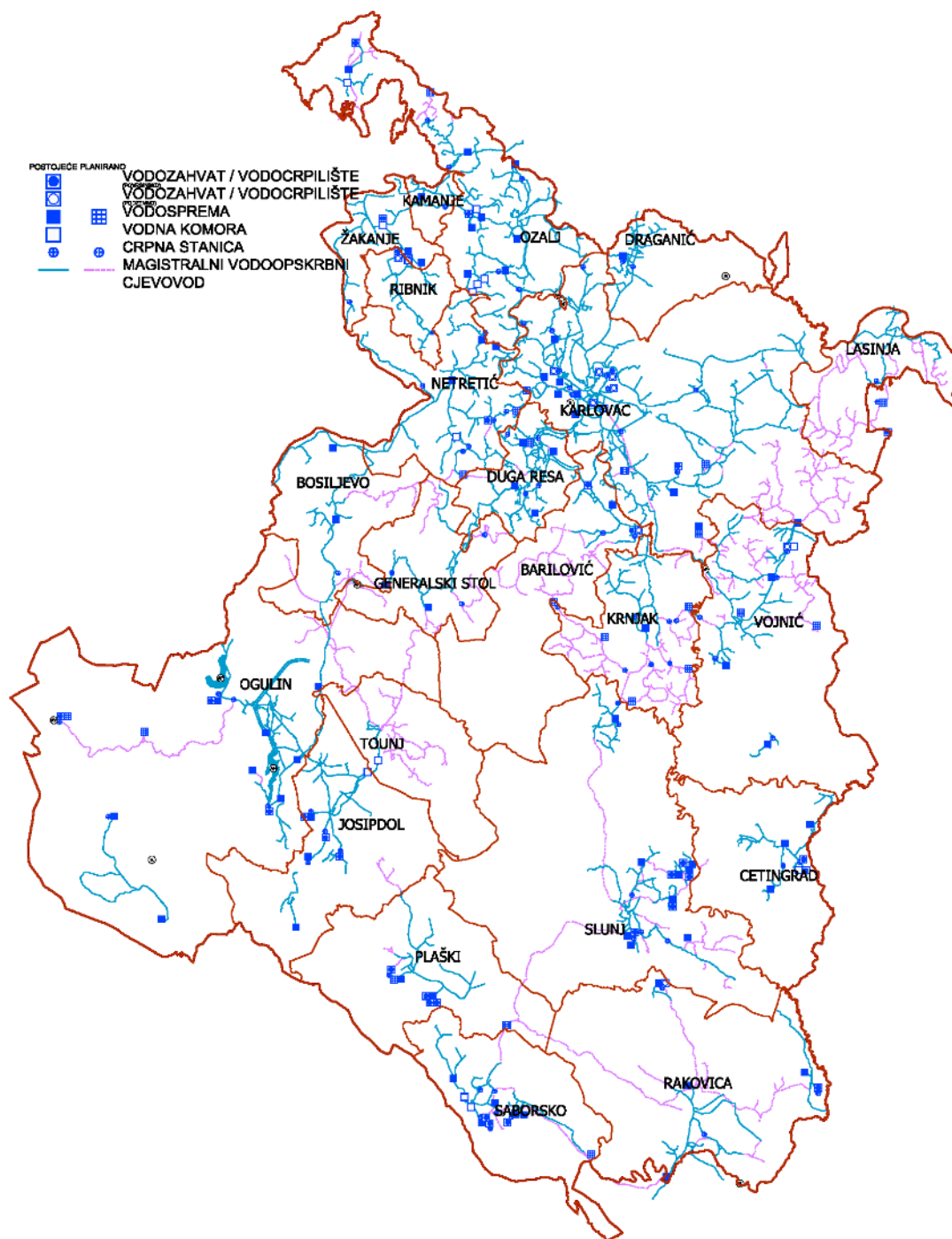
Prema podacima tvrtke Komunalno Ozalj d.o.o. duljina mreųe javne vodoopskrbe (glavnih, magistralnih i razvodnih cjevovoda) iznosi 368 km, a potrošnja vode iznosi 37.950 l/stanovniku/godišnje (104 l/stanovniku/dan), uz priključenost od 99%. Broj kućanstava koja imaju priključak na vodoopskrbnu mreųu je 4.777, a broj gospodarskih subjekata koji imaju priključak na vodoopskrbnu mreųu je 357.

Prema podacima tvrtke Vodovod i kanalizacija d.o.o. Ogulin potrošnja vode u Gradu Ogulinu iznosi 37.600 l/stanovniku/godišnje (103 l/stanovniku/dan), u Općini Josipdol 36.075 l/stanovniku/godišnje (99 l/stanovniku/dan), u Općini Tounj 27.672 l/stanovniku/godišnje (76 l/stanovniku/dan), u Općini Plaški 44.781 l/stanovniku/godišnje (123 l/stanovniku/dan), a u Općini Saborsko 39.762 l/stanovniku/godišnje (109 l/stanovniku/dan). Ukupna duljina mreųe javne vodoopskrbe iznosi u Gradu Ogulinu 267 km, u Općini Josipdol 97 km, u Općini Tounj 33 km, u Općini Plaški 71 km, a u Općini Saborsko 48 km.

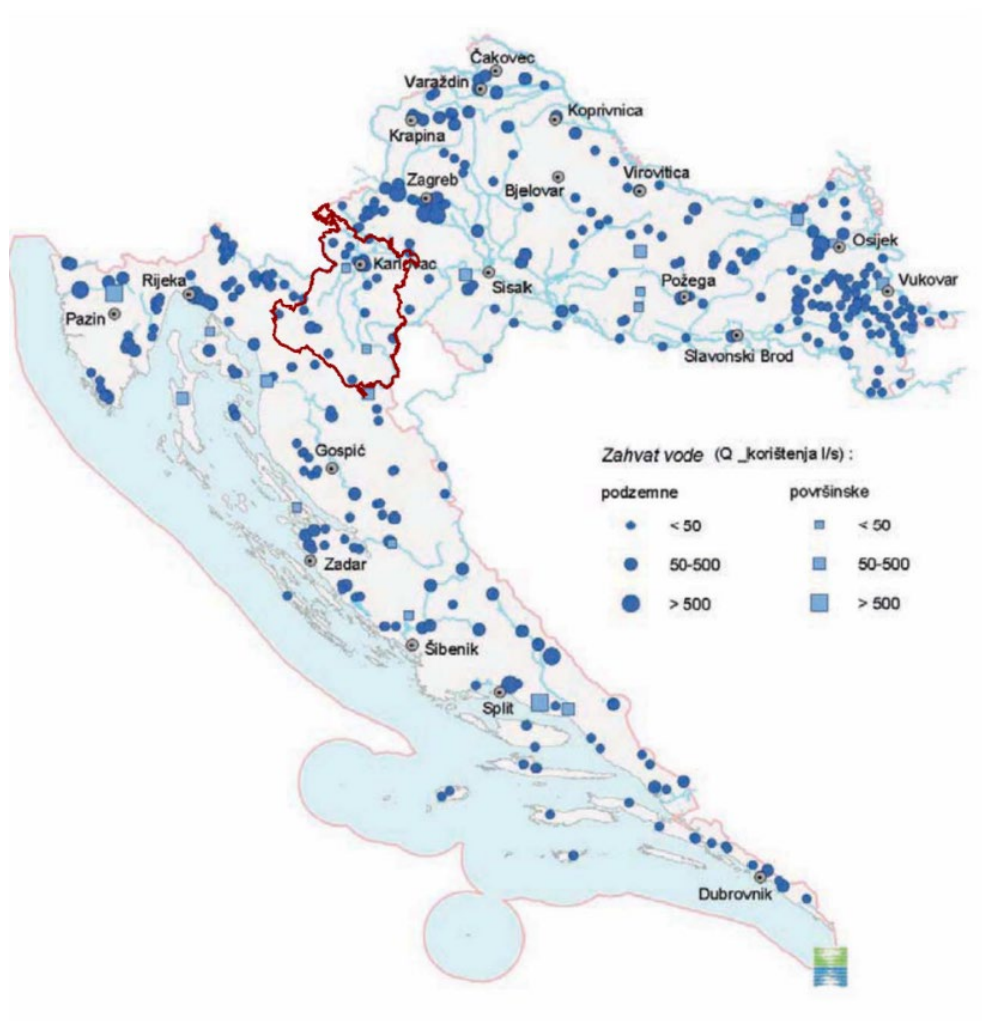
Za razvoj vodoopskrbe u izvještajnom razdoblju 2020-2024. planirana je izgradnja vodoopskrbnog cjevovoda Tounj-Generalski Stol, cjevovod Jasenak-Ogulin, cjevovod Trošmarija-Popovo Selo, cjevovod Jusići, Kukići Mišćevići i Vucelići na području Gornjih Dubrava.

Kako je vidljivo iz prethodnih podataka, vodoopskrbni sustavi su većim dijelom i dalje organizirani da opskrbljuju područje u okviru granica bivših općina. Preko 2.000 km vodoopskrbne mreųe opskrbljuje stanovništvo ųupanije pitkom vodom, sa potrošnjom od 50 do 140 l/stanovniku/dan. Veća je potrošnja vode u gradskim područjima Karlovca, Duga Rese i Ogulina, ali i na području Općine Rakovica, zbog velikih potreba turizma. S druge strane niske potrošnje vode su uočene na područjima s velikim udjelom povremenog stanovanja (vikendice, napuštena naselja). Za sva postojeća vodocrpilišta utvrđene su planske mjere zaštite.

Problem u opskrbi vodom i dalje predstavljaju upitna kvaliteta i nedostatni ljetni minimumi pojedinih vodocrpilišta, a veliki gubici u vodoopskrbnoj mreži (preko 50%) samo potenciraju problematiku nedostatnih kapaciteta izvorišta u sušnom periodu.

Kartogram XXX: Vodnogospodarski sustav - korištenje voda; Izvor: PPKŽ, dokumentacija ZPU KŽ

Kartogram XXXI.: Prostorni raspored zahvata podzemnih i površinskih voda; Izvor: Strategija upravljanja vodama („NN 91/08“)

Za planirani sustav vodoopskrbe za južni dio Karlovačke županije (sustav Lička Jasenica), što je ključan element za daljnji razvoj turističke djelatnosti kao prevladavajuće na navedenom području, u tijeku je izrada projektne dokumentacije.

U narednom razdoblju treba očekivati uključenje svih područja bez riješene vodoopskrbe u proširenje vodoopskrbne mreže, kao i smanjenje gubitaka vode zamjenom dotrajalih i neadekvatnih cjevovoda.

Odvodnja otpadnih voda

Prema podacima tvrtke Vodovod i kanalizacija d.o.o. Karlovac ukupna duljina mreųe javne odvodnje iznosi 155 km, sa brojem kućanstava koja imaju prikljućak na mreųu javne odvodnje od 11.345.

U tijeku je provođenje projekta „Poboljšanje vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Karlovac – Duga Resa“ u sklopu kojeg se gradi 65 km javnog sustava odvodnje.

Prema podacima tvrtke Komunalno Duga Resa d.o.o. ukupna duljina sustava javne odvodnje iznosi 49,0 km. Broj prikljućnih korisnika na sustav javne odvodnje iznosi 3147.

Prema podacima tvrtke Vodovod i odvodnja Vojnić d.o.o. ukupna duljina mreųe javne odvodnje iznosi 3.080m + 640m. U tijeku je izgradnja novog transportnog kolektora duųine 2.200 m i urećaja za proćišćavanje, predvićena aktivacija krajem 2024. godine.

Prema podacima tvrtke Komunalno Ozalj d.o.o. ukupna duljina mreųe javne odvodnje u naselju Ozalj iznosi 15,08 km. Dijelom je izvedena kao mješovita, a dijelom sanitarna. Otpadna voda se odvodi do urećaja za proćišćavanje kapaciteta 2.000 ES.

Duljina mreųe javne odvodnje u naselju ųakanje iznosi 1,04 km, a sanitarna otpadna voda se odvodi do urećaja za proćišćavanje kapaciteta 300 ES. Na sustav odvodnje prikljućeno je ukupno 573 domaćinstava i gospodarskih subjekata.

Prema podacima tvrtke Vodovod i kanalizacija d.o.o. Ogulin ukupna duljina mreųe javne odvodnje u Gradu Ogulinu iznosi 43 km. Za razvoj sustava odvodnje u izvješćajnom razdoblju 2020-2024. planirana je izgradnja sustava zona D (naselja Kućinići, Sabljaci i Salopeci) u duųini od 18 km.

Iz navedenih podataka komunalnih tvrtki u ųupaniji vidljivo je da su sustavi odvodnje otpadnih voda uspostavljeni za područja gradskih naselja, kao i za veća izdvojena graćevinska područja gospodarskih namjena u ukupnoj duljini od preko 260 km. Pri tome se odvodnja otpadnih voda vrši preteųito mješovitim sustavom odvodnje, a samo manjim dijelom i razdjelnim sustavom odvodnje. Proćišćavanje otpadnih voda je riješeno kroz više urećaja za proćišćavanje otpadnih voda ukupnog kapaciteta oko 117.000 ES.

Od urbanih i drugih područja sa znaćajnijom gospodarskom aktivnošću, sveobuhvatni sustav odvodnje te proćišćavanja otpadnih voda nije uveden za područje grada Slunja i Općine Rakovica, što s obzirom na činjenicu da je na tome području zabiljeųeno znaćajno povećanje turistićkog prometa, kao i investicija u turizmu, predstavlja potencijalno znaćajan okolišni, javnozdravstveni problem, ali i gospodarski problem, kako za samo to područje, tako i za područje nizvodno uz rijeku Koranu.

Veći dio ruralnog prostora nema riješenu niti odvodnju niti proćišćavanje otpadnih voda, a sa stanovišta zaštite okoliša na tim prostorima upitna je kvaliteta zbrinjavanja otpadnih voda putem sabirnih jama.

Kartogram XXXII.: Vodnogospodarski sustav – sustav odvodnje; Izvor: PPKŽ, dokumentacija ZPU KŽ

Nužno je planiranje i izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na urbaniziranim područjima na kojima još nije izvedena, kao i na područjima sa značajnijom gospodarskom aktivnošću. Potrebno je nastaviti i radove na proširenju mreže odvodnje na područja koja nemaju razvijen sustav odvodnje, kao i izvršiti zamjenu vodopropusnih i urušenih cjevovoda sa ciljem smanjenja infiltracije stranih voda u sustav odvodnje.

4.4. Gospodarenje otpadom

Akcijskim planom EU-a za kružno gospodarstvo, »Zatvaranje petlje – akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo« iz 2015. godine i »Akcijskim planom za čistiju i konkurentniju Europu« iz 2020., ostvareni su preduvjeti za ubrzani prijelaz na kružno gospodarstvo čiji je cilj očuvanje vrijednosti resursa i proizvoda u gospodarstvu što je dulje moguće, uz najmanje moguće stvaranje otpada.

Akcijskim planom za kružno gospodarstvo nastoji se jačati:

- sprječavanje nastanka otpada s posebnim naglaskom prevencije nastanka otpada od hrane i morskog otpada
- proširena odgovornost proizvođača
- poticanje recikliranja i ponovne uporabe
- postupno smanjenje odlaganja otpada.

Zakonom o gospodarenju otpadom (NN 84/2021) i Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2023. – 2028. godine (NN 84/2023) određen je sustav gospodarenja otpadom bez uporabe postupaka rizičnih po ljudsko zdravlje i okoliš uz korištenje vrijednih svojstava otpada.

Uz sanaciju i zatvaranje svih postojećih odlagališta otpada predviđa se istovremena uspostava mreže županijskih i regionalnih Centara za gospodarenje otpadom (CGO) te uvođenja sustava odvojenog skupljanja i oporabe otpada, a sve sa ciljem ostvarenja načela, ciljeva i načina gospodarenja otpadom strateških dokumenata gospodarenja otpadom.

Definirane su i građevine u okviru sustava gospodarenja otpadom kao građevine za skupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevine za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Kao građevine od državnog značaja u okviru sustava gospodarenja otpadom određeni su centar za gospodarenje otpadom, spalionica otpada i odlagalište opasnog otpada, kao građevine županijskog značaja određena su ostala odlagališta otpada i kazete za zbrinjavanje azbesta te ostale građevine kao građevine od lokalnog značaja (skladišta otpada, reciklažna dvorišta, pretovarne stanice).

Prostornim planom Karlovačke županije osigurani su prostorni uvjeti za izgradnju modernog sustava gospodarenja otpadom, te su određene sljedeće građevine sustava gospodarenja otpadom:

- Regionalni centar gospodarenja otpadom Babina Gora sa građevinom za obradu komunalnog otpada, odlagalištem komunalnog otpada, kazetom za zbrinjavanje azbesta i mjestom prikupljanja i privremenog skladištenja opasnog otpada u svrhu prijevoza na uporabu ili zbrinjavanje; u fazi realizacije.
- Pretovarne stanice kao mjesta prikupljanja i privremenog skladištenja opasnog otpada, u svrhu prijevoza na uporabu ili zbrinjavanje završene su tijekom 2024. te su za njih ishođene uporabne dozvole:
 - Ilovac za Grad Karlovac i okolni gravitacijski prostor
 - Otok Oštarijski za Grad Ogulin i okolni gravitacijski prostor
 - Pavlovac za Grad Slunj i okolni gravitacijski prostor
 - Podum za Grad Otočac i sjeverni dio Ličko-senjske županije.

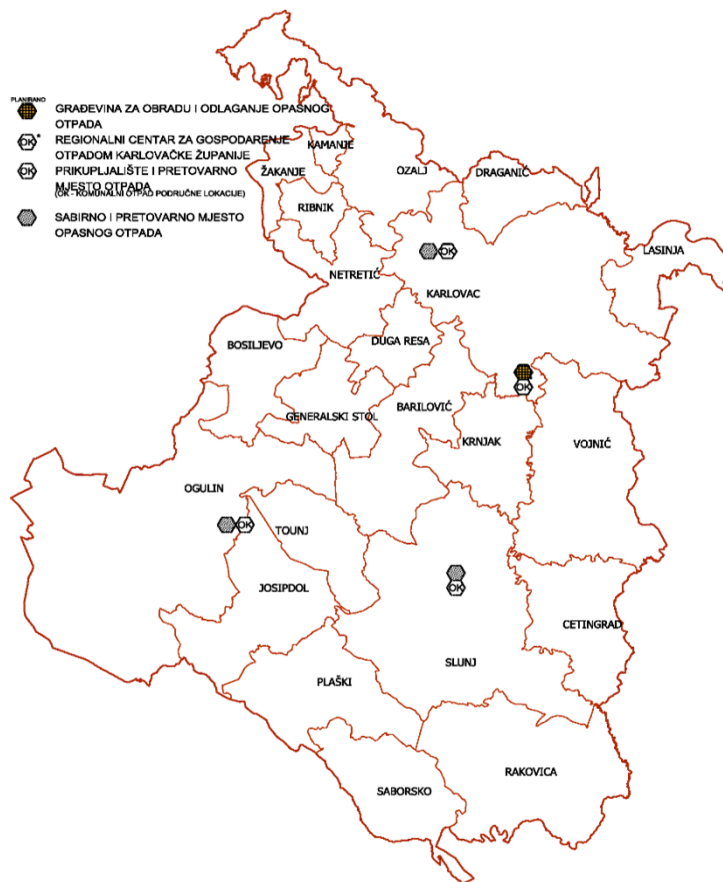
CGO Babina gora služiti će potrebama 138.777 stanovnika, a projektom su obuhvaćeni 7 gradova i 22 općine.

Na razini Karlovačke županije stopa odvojenog sakupljanja otpada u stalnom je porastu.

U izvještajnom razdoblju gradovi i općine radili su po donesenim planovima gospodarenja otpadom

Na cijelom području Karlovačke županije organizirano je odvojeno prikupljanje otpada iz kućanstava putem društava koje su osnovali JLS ili putem koncesionara. Provodi se edukacija korisnika i osoba uključenih u nadzor sudstava gospodarenja otpadom. Može se ocijeniti da su sve JLS relativno aktivne i da su pokrenule i provode mjere za uspostavu cjelovitog sustava za održivo gospodarenje otpadom u cilju ispunjenja ciljeva iz Plana gospodarenja otpadom RH. Svi planirani projekti realizirat će se ovisno o mogućnostima financiranja iz FZOEU i EU.

Godišnja izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom JLS na području Karlovačke županije ukazuju na činjenicu da je stopa odvojenog sakupljanja otpada na razini Karlovačke županije u stalnom porastu, uz iznimku 2020. godine (COVID-19). Stoga se u narednom razdoblju, nakon donošenja Plana gospodarenja otpadom Karlovačke županije, očekuje uspostava cjelovitog lanca zbrinjavanja odvojeno prikupljenog otpada, te po potrebi i dodatno planiranje, odnosno rezervacija prostora u prostornim planovima za izgradnju postrojenja i uređaja za oporabu i zbrinjavanje odvojeno prikupljenih frakcija otpada.

Kartogram XXXIII: Gospodarenje otpadom; Izvor: Prostorni plan Karlovačke županije, dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje Karlovačke županije

5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

Prirodna i kulturna baština

Na području Karlovačke ųupanije nalaze se zaštićeni dijelovi prirode državnog i ųupanijskog značenja, a u značajna područja su zaštićena kao područja ekološke mreųe NATURA2000.

Ekološka mreųa u Hrvatskoj je uvedena u sustav zaštite prirode još prije vaųećim Zakonom o zaštiti prirode (NN 70/05; 139/08), a vaųećim Zakonom o zaštiti prirode je definirana kao koherentna europska ekološka mreųa NATURA2000 sastavljena od područja u kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i staništa vrsta od interesa za Europsku uniju, a omogućuje očuvanje ili povrat u povoljno stanje očuvanja određenih prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta u njihovom prirodnom području rasprostranjenosti,

Sukladno mehanizmu EU Direktive o staništima, Zakon o zaštiti prirode propisuje da se dijelovi ekološke mreųe mogu štiti kao posebno zaštićena područja provedbom plana upravljanja ili postupkom ocjene prihvatljivosti zahvata za prirodu.

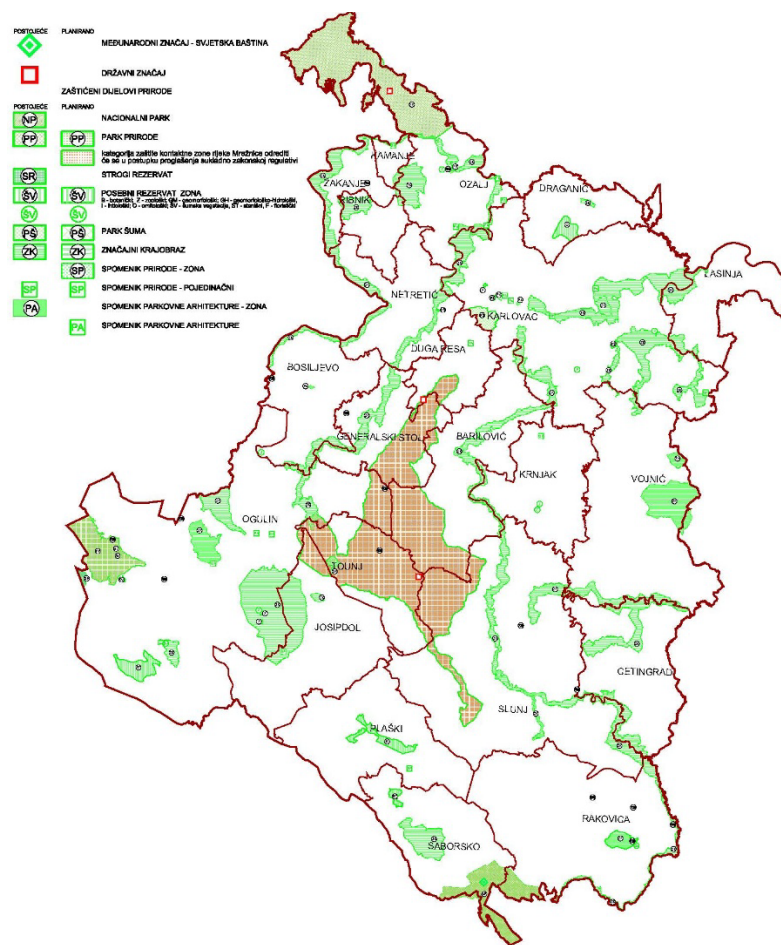
Zaštićenim dijelovima prirode, kao i područjem ekološke mreųe van zaštićenog područja državnog značaja, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, upravlja ųupanijska Javna ustanova „Natura viva“.

Kroz Prostorni plan Karlovačke ųupanije identificirani su i za zaštitu predloųeni izuzetno vrijedni dijelovi prirodne baštine, gdje se kao najvrjedniji izdvajaju planina „Bjelolasica“ te rijeka „Mreųnica“, koji su predloųeni za zaštitu u rangi park prirode/regionalni park.

Ukupan prostor ųupanije krajobrazno je raznolik, a zbog slabe naseljenosti ima veliki udjel prirodnog i doprirodnog krajobraza sa manjim antropogenim utjecajima.

Pokrivenost šumom preko polovice površine ųupanije ima kao rezultat staništa ostalog velikih zvijeri – vuka, medvjeda i risa. Ekstenzivno korištenje travnjaka te nekorištenje uslijed depopulacije doprinosi povećanju površina šumskih staništa.

Od značajnijih dobara graditeljske baštine ističu se urbane cjeline gradova Karlovac, Duga Resa, Ogulin i Slunj, te više poluurbanih i ruralnih cjelina, uz mnoštvo obrambenih, civilnih i sakralnih građevina u široj okolini Karlovca. Povijesne graditeljske cjeline doųivjele su snaųne transformacije urbanim razvojem gradova. Veliki dio tih građevina zahtijevaju obnovu koja je kompleksna i skupa. Najbrojnija i najraznovrsnija je skupina povijesnih sklopova i građevina unutar i izvan naselja. Etnološka baština se u procesima propadanja ruralnih područja smanjila, ali je tradicijsko graditeljstvo još uvijek ostalo prepoznatljivo. Područje je bogato arheološkim lokalitetima, koja su u najvećem broju neistraųena i nedovoljno prezentirana.

Kartogram XXXIV: Područja posebnih uvjeta korištenja – zaštita prostora; Izvor: PPKŽ, dokumentacija ZPU KŽ

5.1. Zašćićene prirodne vrijednosti

Okosnicu ukupne zaštite bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti predstavljaju zašćićena podrućja. U odnosu na prethodno izješće, na podrućju Karlovačke ųupanije evidentirano ih je 17, dok je u ranijem Izješću bilo 15 zašćićenih podrućja.

Tih 17 zašćićenih podrućja prirode odnose se na kategorije: strogi rezervat, nacionalni park, park prirode, posebni rezervat, znaćajni krajobraz, park ųuma, spomenik parkovne arhitekture, spomenik prirode i geomorfološki spomenik prirode.

Zauzimaju površinu od 15.993,67 ha, ųto u odnosu na ranije izještajno razdoblje 13.682,02 ha znaći povećanje zašćićenog podrućja od 2.311,65 ha.

Od prirodnih dobara drųavnog znaćaja na prostoru ųupanije nalazi se

- dio strogog rezervata Bijele i Samarske stijene
- dio Nacionalnog parka "Plitvićka Jezera"
- dio Parka prirode "ųumberak - Samoborsko gorje".

Od ųupanijskog znaćenja, proglašena su sljedeća zašćićena podrućja:

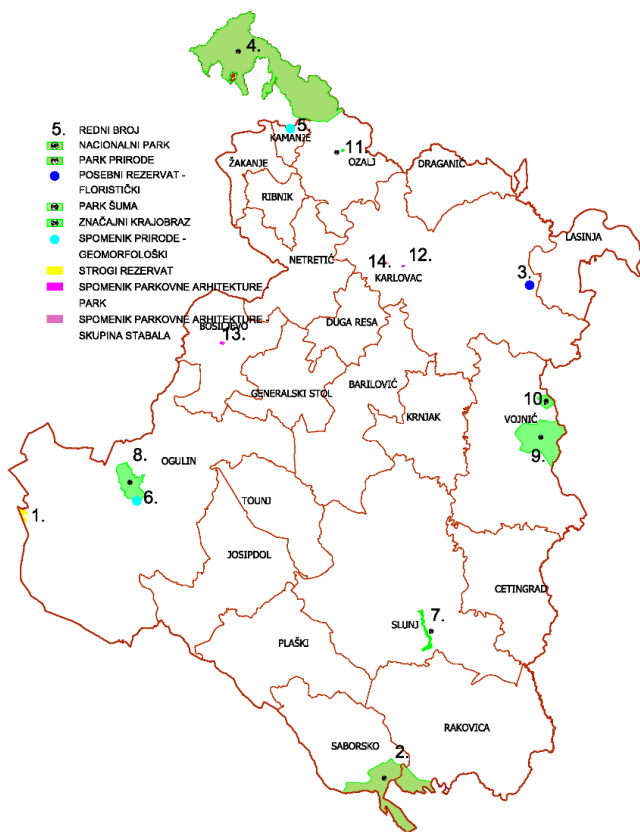
- spomenik prirode – geomorfološki - ųpilja Vrlovka
- spomenik prirode – geomorfološki – Visibaba (soliterna stijena)
- znaćajni krajobraz Slunćica
- znaćajni krajobraz Biljeg
- znaćajni krajobraz Petrova Gora
- znaćajni krajobraz Klek
- znaćajni krajobraz Baraćeve ųpilje
- posebni botanićki rezervat – floristićki – cret Banski Moravci
- park ųuma Ozalj (uz stari grad)
- spomenik parkovne arhitekture Marmontova aleja (skupina stabala)
- spomenik parkovne arhitekture Vrbanićev perivoj (park)
- spomenik parkovne arhitekture Bosiljevo (park uz stari grad)
- spomenik prirode Mreųnica-Tounćica
- znaćajni krajobraz Mreųnica

Iako će to biti obraćeno u sljedećem Izješću o stanju u prostoru jer pripada u novi izještajni period, vaųno je barem spomenuti 2 znaćajna dogaćaja u kategoriji zaštite „spomenik prirode“ koja su obilježila 2024. godinu u podrućju ulaska u ekološku mreųu Natura 2000:

1. Rijeka Mreųnica je proglašena znaćajnim krajobrazom, ćime je zašćićena njena temeljna prirodna vrijednost: oćuvani krųki vodotoci rijeke. Površina zašćićenog podrućja iznosi 1401,79 ha.
2. Mreųnica-Tounćica je proglašena spomenikom prirode. Površina zašćićenog podrućja iznosi 653,60 ha.

Redni broj	Naziv područja	Kategorija zaštite	Godina proglašenja	Površina (ha)	Površina u Županiji (ha)	Upravljanje područjem
1,	Baraćeve špilje	Značajni krajobraz	2016,	520,04	520,04	Javna ustanova Baraćeve špilje – za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Općine Rakovica
2,	Bijele i Samarske stijene	Strogi rezervat	1985,	1114,25	83,02	Javna ustanova Nacionalni park Risnjak
3,	Biljeg	Značajni krajobraz	1969,	194,46	192,82	Javna ustanova NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije
4,	Bosiljevo - park uz stari grad	Spomenik parkovne arhitekture (park)	1974,	8,95	8,95	
5,	Cret Banski Moravci	Posebni botanički rezervat	1967,	1,81	1,81	
6,	Karlovac - Marmontova aleja	Spomenik parkovne arhitekture (skupina stabala)	1968,	1,89	1,89	
7,	Karlovac - Vrbanićev perivoj	Spomenik parkovne arhitekture (park)	1970,	4,58	4,58	
8,	Klek	Značajni krajobraz	1971,	881,43	881,43	
9,	Ozalj-grad	Park šuma	1970,	4,92	4,92	
10,	Petrova gora	Značajni krajobraz	1969,	2734,91	1768,27	
11,	Plitvička jezera	Nacionalni park	1949,	29.581,71	2706,31	Javna ustanova „Nacionalni park Plitvička jezera“
12,	Slunčica	Značajni krajobraz	1964,	147,89	147,89	Javna ustanova NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije
13,	Visibaba - soliterna stijena	Geomorfološki spomenik prirode	1966,	-	-	
14,	Vrlovka	Geomorfološki spomenik prirode	1962,	-	-	
15,	Žumberak - Samoborsko gorje	Park prirode	1999,	34.225,97	7616,35	Javna ustanova „Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje“
16,	Mrežnica - Tounčica	Spomenik prirode	2024,	653,6	653,6	Javna ustanova NATURA VIVA za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Karlovačke županije
17,	Mrežnica	Značajni krajobraz	2024,	1401,79	1401,79	
Ukupno u Karlovačkoj županiji (ha)					15993,67	

Tablica XXXVII: Zaštićene prirodne vrijednosti Karlovačke županije

Kartogram XXXV: Zaštićene područja u Karlovačkoj županiji;
Izvor: PPKŽ, dokumentacija ZPU KŽ

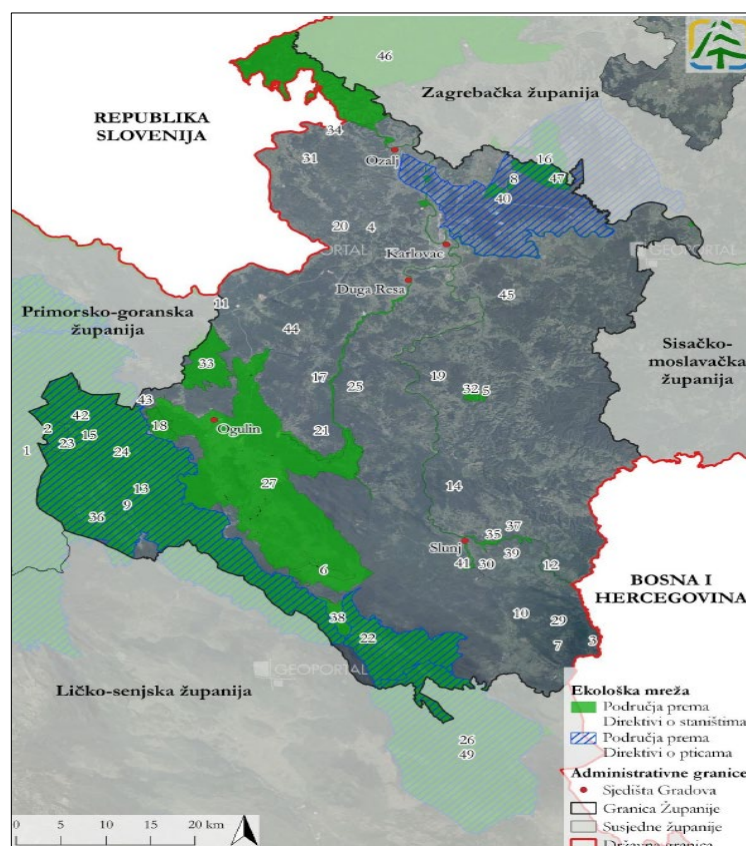
Ekološka mreža I NATURA 2000

Ekološka mreža/NATURA 2000 je model zaštite uveden tijekom pristupanja RH Europskoj uniji i danas je, sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18 i 14/19, 127/19, 155/23) te Uredbe o ekološkoj mreži (NN 80/19) uz zaštićena prirodna područja uvedena dodatna zaštita prirode na velikom području Karlovačke županije proglašenjem ekološke mreže, koja se ujedno smatra i područjem mreže NATURA2000, kojom se štite vrste i staništa od važnosti za EU.

Ekološku mrežu čine područja očuvanja značajna za ptice (POP) i područja očuvanja značajna za ciljne vrste i stanišne tipove (POVS). Na području Karlovačke županije ekološka mreža rasprostire se na 49 područja, ukupne površine 114.990,45 ha, odnosno obuhvaća gotovo trećinu teritorija Županije.

Ekološka mreža je proglašena i za područja koja su važećim prostornim planovima evidentirana i planirana kao građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja izvan naselja, što se u postupcima strateških procjena pokazalo kao otežavajući faktor za planiranje daljnjeg razvoj datih područja.

Osim unutar šumskih ekosustava, mnogobrojna staništa i zaštićene vrste vezane su na poljoprivredne površine i njihov opstanak uvelike ovisi o poljoprivrednim aktivnostima na tim površinama. Kako se udio poljoprivrednih površina smanjuje, očekuju se aktivnosti u dijelu zaštite prirode koje bi imale za cilj očuvanje poljoprivrednih površina.

Kartogram XXXVI: Područja ekološke mreže u Karlovačkoj županiji; Izvor: IRES ekologija: Strateška studija o utjecaju na okoliš, VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Karlovačke županije, 2024.

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH (EU EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000)			
R.Br.		Naziv područja	Oznaka
1.	Područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja posebne zaštite - SPA)	Pokupski bazen	HR1000001
2.		NP Plitvička jezera	HR1000020
3.		Gorski kotar i sjeverna lika	HR1000019
4.*	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (Predložena područja od značaja za Zajednicu - pSCI)	Baraćeva špilja donja	HR2000004
5.*		Božićeva špilja	HR2000066
6.*		Dumenčića špilja	HR2000026
7.*		Đutno špilja	HR2000030
8.*		Jama pod Debelom glavom	HR2001172
9.*		Jazbina jama	HR2000057
10.*		Ledenička špilja	HR2000072
11.*		Luška špilja	HR2000078
12.*		Ozaljska špilja	HR2000094
13.*		Panjkov ponor - Varićakova špila	HR2001180
14.*		Pivnica jama	HR2001162
15.*		Ponor pod Kremenom	HR2001177
16.*		Privis jama	HR2000108
17.*		Špilja pod Mačkovom dragom	HR2001156
18.*		Špilja pod Zimzelom	HR2001440
19.		Bijele i Samarske stijene	HR2001299
20.		Bjelolasica	HR2000645
21.		Brajakovo Brdo	HR2001390
22.		Brebornica	HR2001391
23.		Dolina Dretulje	HR2000609
24.		Draganićka šuma - Ješevica 1	HR2000234
25.		Drežničko polje	HR2000648
26.		Gorski kotari i sjeverna lika	HR5000019
27.		Jasenačko polje	HR2000652
28.		Jastrebarski lugovi	HR2001335
29.		Klek	HR2000591
30.		Kupa	HR2000642
31.		Gornji tok Korane	HR2001504
32.		Korana nizvodno od Slunja	HR2001505
33.		Ličke Jesenice	HR2000654
34.		Lug - Jasenak	HR2001432
35.		Mrežnica - Tounjčica	HR2000593
36.		Nacionalni Park Plitvička jezera	HR5000020
37.		Ogulinško - Plaščansko područje	HR2000592
38.		Pećina - pritok Slunjičice	HR2001401
39.		Područje oko Jopića špilje	HR2001339
40.		Područje oko Kuštrovke	HR2001340
41.		Područje oko Matešića pećine	HR2001336
42.		Područje oko špilje Vrlovka	HR2001372
43.		Polje Lug	HR2000646
44.		Povremeno jezero Blata	HR2000594
45.		Radočaji	HR2001402
46.		Ribnjaci Draganići	HR2000450
47.		Slunjičica	HR2000596
48.		Vukmanić - cret	HR2001381
49.		Žumberak - Samoborsko gorje	HR2000586
Ukupno: 49 područja 114990,45 ha **			

* točkasti lokalitet

** površina je dobivena izuzimanjem zona preklapanja Područja očuvanja značajnih za ptice i Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove te zona međusobnih preklapanja pojedinih Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove

Tablica XXXVIII: Područje ekološke mreže RH u Karlovačkoj županiji; Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode

5.2. Krajobraz

Zavod za prostorni razvoj pokrenuo je u prosincu 2022. godine izradu Analitičke podloge za izradu Krajobrazne osnove Republike Hrvatske (KORH) s krajobraznim atlasom na makroregionalnoj i regionalnoj razini. Navedeni projekt jedna je od aktivnosti koja se provodi u okviru investicije „Unapređenje sustava prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine kroz digitalizaciju“. 2023. godine provedene su radionice s institucionalnim dionicima nacionalne razine kojima je cilj bio provesti raspravu o prijedlogu metodološkog okvira.

Predmet projekta je identifikacija i vrednovanje krajobraza te posebno određivanje ciljeva kvalitete krajobraza kroz novi prijedlog krajobraznih atlasa makroregionalne i regionalne razine.

Karlovačka Županija se, prema Krajobraznoj regionalizaciji Hrvatske s obzirom na prirodna obilježja (Bralić, 1995), nalazi unutar šest krajobraznih regija: Nizinska područja sjeverne Hrvatske, Panonska gorja, Žumberak i Samoborsko gorje, Kordunska zaravan, Gorski kotar i Lika.

Određivanje općeg okvira za zaštitu kvalitete krajobraza u nadležnosti je javnih vlasti, premda svaki pojedinac ima svoju ulogu u očuvanju kvalitete krajobraza.

Hrvatska je potpisnica Konvencije o europskim krajobrazima, čime je prihvatila obvezu da krajobraze zakonom priznaje kao sastavnicu čovjekova okruženja, izraz raznolikosti zajedničke kulturne i prirodne baštine te kao temelj identiteta područja. Time je preuzela obvezu prepoznavanja karaktera krajobraza na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te uspostavljanje instrumenata za njegovu zaštitu, upravljanje i planiranje. Sukladno Strategiji prostornog razvoja RH, krajobraz predstavlja osnovni životni, identitetski i gospodarski resurs Hrvatske.

Koncept karaktera krajobraza osnovno je načelo za klasifikaciju krajobraza koje je prihvaćeno na najvišoj europskoj razini, a podrazumijeva svojstvenu, prepoznatljivu i konzistentnu kombinaciju elemenata koji čine određeni krajobraz različitim od drugih. Krajobraz ima svoje prirodne i kulturne (antropogene) karakteristike.

Krajobrazi u RH štite se posebnim zakonima, između ostalog Zakonom o zaštiti okoliša, Zakonom o zaštiti prirode, Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te Zakonom o prostornom uređenju.

Vrijednost krajobraza na terenu se često umanjuje značajnim intervencijama, posebice na investicijski privlačnijim područjima, gdje se novom izgradnjom zauzimaju krajobrazno atraktivniji prostori.

Nasuprot tome krajobraz demografski ispražnjenih područja mijenja se kroz nestajanje mozaika naselja okruženih poljoprivrednim i šumskim površinama, pa mu se također umanjuje vrijednost.

Nužno je očuvati posebnost svake krajobrazne jedinice, jer se time određuje vrijednost i bogatstvo zemlje, a Hrvatska neosporno posjeduje nebrojeno posebnih krajobraznih cjelina.

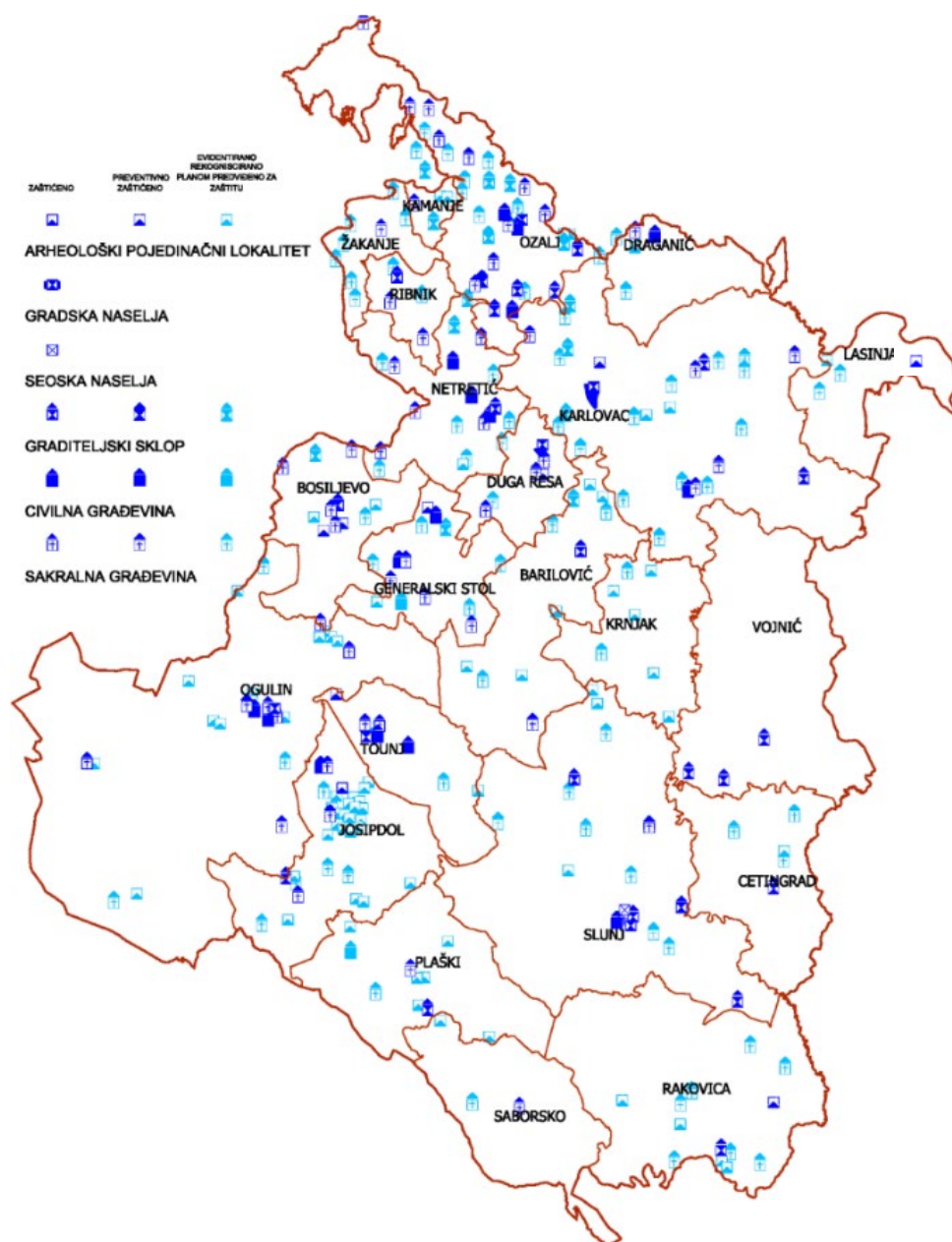
5.3. Zelena infrastruktura

Vlada republike Hrvatske je u prosincu 2021. godine donijela Odluku o donošenju Programa razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godina (NN 147/21). Slijedom provedbe navedenog Programa u izvještajnom razdoblju donesene su strategije zelene urbane obnove više općina (Josipdol, Bosiljevo, Plaški, Tounj, Slunj, Netretić i Generalski Stol) dok je u izradi dodatnih 3 strategije (Draganić, Lasinja i Karlovac).

Jedan od osnovnih zadataka prostornog planiranja je očuvanje krajobraza i afirmacija njegovih prirodnih i kulturnih vrijednosti te stavljanje prostora u funkciju.

5.4. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara

Na području Karlovačke županije trenutno se nalaze ukupno 222 zaštićena nepokretna kulturna dobra: 16 kulturno – povijesnih cjelina, 5 arheoloških lokaliteta i 201 nepokretno pojedinačno zaštićeno kulturno dobro. Popis svih zaštićenih kulturnih dobara dostupan je na web stranici: <https://registar.kulturnadobra.hr> te je zona obuhvata istih također dostupna na web – u: <https://geoportal.kulturnadobra.hr> Svi postupci i radnje na pojedinačno zaštićenim kulturnim dobrima, kulturno – povijesnim cjelinama, te prostornim međama kulturnog dobra podliježu odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" br. 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15-Uredba, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22).

Na području Karlovačke županije nema kulturnih dobara pod zaštitom UNESCO-a i od nacionalnog značaja.

Kartogram XXXVII: Područja posebnih uvjeta korištenja – kulturna baština; Izvor: PPKŽ, dokumentacija ZPU KŽ

Ministarstvo kulture i medija svake godine raspisuje poziv za predlaganje Javnih potreba u kulturi koji se odnosi na zaštitu i očuvanje kulturnih dobara. U nastavku se nalazi popis nepokretnih kulturnih dobara, te objekata smještenih unutar zaštićenih kulturno – povijesnih cjelina na kojima su u traženom razdoblju (2020 – 2024.) izvršeni konzervatorsko – restauratorski radovi:

- Karlovac, Mrtvačnica na Židovskom groblju (2020., 2023.)
- Ozalj, Stari grad Ozalj (2020., 2021., 2022., 2023.)
- Slunj, Stari grad Slunj (2020., 2021., 2022., 2023.)
- Karlovac, Palača Vranyczany, Zrinski trg 7 (2023.)
- Cetingrad, Stari grad Cetin (2020., 2021., 2022., 2023.)
- Bosiljevo, Stari grad Bosiljevo (2020., 2021., 2022., 2023.)
- Modruš, Stari grad Modruš (2020., 2021., 2022., 2023.)
- Batnoga, Arheološki lokalitet Pećina (2023.)
- Drežnik, Stari grad Drežnik (2020., 2021., 2023.)
- Ogulin, Stari grad Ogulin (2021., 2022., 2023.)
- Tounj, Crkva sv. Ivana Krstitelja (2022., 2023.)
- Rečica, Crkva sv. Ivana Krstitelja (2022., 2023.)
- Ogulin, Crkva sv. Križa (2020., 2021., 2023.)
- Karlovac, Barako palača, Ulica Ambroza Vranyczanya 6 (2020., 2021., 2022.)
- Perjasica, Crkva Arhanđela Mihajla i Gavrila (2020., 2022., 2023.)
- Novigrad na Dobri, Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije (2020., 2022.)
- Karlovac, Upravna zgrada Karlovačke županije, Ulica Ambroza Vranyczanya 2 (2021.)
- Karlovac, Stambena kuća, Ulica Janka Draškovića br. 8 (2021.)
- Karlovac, Kompleks Križanić – Turanj (2021.)
- Novigrad na Dobri, Stari grad Novigrad (2020., 2021., 2022.)
- Karlovac, Drvena kuća, Jurja Haulika br. 6 (2020.)
- Rastoke, Slunj, Rastoke 28 (2020.)
- Šišljavić, Crkva sv. Josipa (2020., 2021.)
- Josipdol, Crkva sv. Josipa (2020.)
- Kolarić, Ostatci pravoslavne crkve sv. Petke (2020.)
- Draganić, Kapela sv. Trojstva (2020., 2022.)
- Karlovac, Župna crkva sv. Franje Ksaverskog (2020., 2022.)
- Vojnić, Centralna partizanska bolnica (2021.)
- Karlovac, Eparhijski dvor i parohijski dom (2021.)
- Slunj, Pravoslavna crkva Arhanđela Mihajla (2021.)
- Gornja Trebinja, Crkva Roždestva Presvete Bogorodice (2021., 2023.)
- Srednji Poloj, Crkva Uspenja Presvete Bogorodice (2021.)
- Ozalj, Crkva sv. Vida (2021.)
- Lović Prekriški, Crkva sv. Križa (2021.)
- Karlovac, Crkva sv. Tri Kralja (2021.)
- Orišje, Kapela Uznesenja Blažene Djevice Marije (2021.)
- Johi, Kapela sv. Mateja (2021.)
- Zadobarje, Crkva sv. Antuna Pustinjaka (2021.)
- Vrhovac, Crkva sv. Kuzme i Damjana (2021.)
- Modruš, Fontana Rožići (2023.)
- Plaški, Hram Vavedenja Presvete Bogorodice (2022., 2023.)
- Novigrad na Dobri, Most na rijeci Dobri (2023.)
- Svetičko Hrašće, Crkva sv. Ivana Krstitelja (2022.)

- Jaškovo , Crkva sv. Petra i Pavla (2022.)
- Ladvenjak, Crkva sv. Vida Mučenika (2022.)
- Slunj, Stambena kuća, Frankopanska 5 (2021.)
- Ogulin, Parohijski dom uz crkvu sv. Georgija (2021.)
- Rosopajnik, Crkva sv. Antuna (2021.)

Godine 2021. Ministarstvo kulture i medija financira provođenje hitnih mjera zaštite na oštećenim kulturnim dobrima u potresu 28. i 29.12.2020. godine:

- Karlovac, Crkva Presvetog Trojstva s franjevačkim samostanom
- Karlovac, Zgrada „KAMOD“, Josipa Kraša 2
- Karlovac, Zgrada, Trg bana Petra Zrinskog 21
- Karlovac, Spomenik Glorijeta na Vojnom groblju
- Slunj, Ruševine Starog grada Slunja
- Reštovo, Crkva sv. Filipa i Jakova
- Svetičko Hrašće, Crkva sv. Ivana Krstitelja
- Karlovac, Kapela sv. Margarete
- Karlovac, Eparhijski dom i parohijski dvor
- Karlovac, Crkva Majke Božje Snježne
- Jaškovo, Crkva sv. Petra i Pavla
- Karlovac, Župna crkva sv. Franje Ksaverskog
- Lipnik, Crkva sv. Ilije Proroka
- Ladvenjak, Crkva sv. Vida Mučenika
- Kunić Ribnički, Crkva sv. Katarine i kurija župnog dvora
- Gornja Stranica, Kapela sv. Petra
- Donje Prilišće, Crkva sv. Leonarda
- Kašt, Crkva sv. Antuna Velikog
- Rečica, Crkva sv. Ivana Krstitelja
- Donji Zvečaj, Crkva sv. Ivana Krstitelja
- Oštarije, Crkva Uznesenja Marijina
- Novigrad na Dobri, Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije
- Gornje Stative, Crkva sv. Marka
- Ferenci, Crkva sv. Duha
- Trg, Crkva Svih Svetih

Za obnovu potresom pogođenih građevina na području Karlovačke županije iz Fonda solidarnosti financirane su građevine na sljedećim adresama:

- Karlovac, Crkva Presvetog Trojstva s franjevačkim samostanom
- Reštovo, Crkva sv. Filipa i Jakova
- Kašt, Crkva sv. Antuna Velikog
- Kunić Ribnički, Crkva sv. Katarine i kurija župnog dvora
- Lipnik, Crkva sv. Ilije Proroka
- Oštarije, Crkva Uznesenja Marijina
- Karlovac, Zgrada, Gornja Gaza 3
- Karlovac, Zgrada „KAMOD“, Josipa Kraša 2
- Karlovac, Zgrada Gradskog muzeja, Trg Josipa Jurja Strossmayera 7
- Karlovac, Hrvatski dom, Frana Kurelca 4

- Karlovac, Mala zgrada gradske uprave

Građevinska inspekcija Državnog inspektorata uklonila je zgrade unutar Kulturno-povijesne cjeline grada Karlovca temeljem rješenja građevinskih inspektora na sljedećim adresama:

- Ivana Šimunića 15
- Ivana Šimunića 21
- Marmontova aleja 55
- Janka Draškovića 8
- Ivana Banjavčića 26
- Banija 19
- Dubovac 12a
- Dubovac 18
- Gornja Gaza 11
- Ljudevita Gaja 16
- Ljudevita Gaja 20
- Jurja Križanića 36
- Rakovac 20

Vidljivo je da izvještajno razdoblje u značajnoj mjeri karakterizira obnova zgrada oštećenja od potresa.

Kulturna baština pruža mogućnosti gospodarskog i društvenog razvoja kroz različite modele uključivanja iste u turističke ili druge razvojne programe od značaja za lokalnu zajednicu. Potrebno je iznaći modele upravljanja kulturnom baštinom koji bi odgovarali poslovnim / gospodarskim mogućnostima, čime bi se postigla gospodarska korist u smislu razvijanja inovativnih usluga i proizvoda temeljenih na kulturnoj baštini, doprinoseći razvoju i zaposlenosti, te socijalnoj koheziji zajednica.

U tijeku je izrada konzervatorskih podloga u okviru uspostave digitalne infrastrukture i sustava konzervatorskih podloga, čije će smjernice biti potrebno integrirati u prostorne planove nove generacije.

Zaštita i očuvanje kulturnih vrijednosti kontinuirano dobiva na važnosti kao inicijator kulturnog turizma i prateći sadržaj sportskom turizmu, cikloturizmu i drugim oblicima turizma. Stoga je važan zadatak prostornog planiranja zaštita - ne samo spomenika kulture, već i okolnih prostora koji su s njima nedjeljiva cjelina.

6. Obvezni prostorni pokazatelji

Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj	Vrijednost	Jedinica
1. OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA				
1.1. Demografska struktura	A. Razmještaj i struktura stanovnika	1. Broj stanovnika	112.195	broj
		2. Indeks kretanja broja stanovnika	87,04	broj
		3. Prirodni prirast stanovništva	-16.704	broj
	B. Razmještaj i struktura stanovništva	1. Broj kućanstava	42.685	broj
2. Prosječna veličina kućanstva		2,60	broj	
1.2. Socijalno – gospodarska struktura	C. Ekonomski razvoj	1. Indeks razvijenosti	97,951	%
		2. Stupanj razvijenosti	2.	broj
2. STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA				
2.1. Obilježja sustava naselja	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1. Broj naselja	648	broj
		2. Gustoća naselja	0,18	br.naselja/1000 km²
		3. Gustoća naseljenosti	30,94	st/km²
2.2. Korištenje zemljišta u naseljima	A. Površina naselja	1. Površina naselja	362.763	ha
	B. Građevinska područja (GP)	1. Površina GP naselja – ukupno planirana	16.831,34	ha
		2. Udio GP u odnosu na ukupnu površinu Županije	4,64	%
		3. Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu Županije	3,72	%
		4. Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	19,72	%
		5. Broj stanovnika/ukupna površina GP	6,67	stan./ha
		6. Broj stanovnika/izgrađena površina GP	8,3	stan./ha
2.3. Izdvojena građevinska područja (Izvan naselja)	C. Izdvojena građevinska područja (GP)	1. Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja – ukupno planirana	29.701,20	ha
		2. Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP		
		2.a. Ugostiteljsko – turistička namjena	912,95	ha
			3,07	%
		2.b. Gospodarska namjena – ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE i dr.)	2.344,91	ha
			7,90	%
		2.c. Sport i rekreacija	1.826,15	ha
			6,15	%
		2.d. Područja posebne namjene	24.374,00	ha
			82,06	%
		2.e. Površina groblja	243,19	ha
			0,82	%
3. POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST				
3.1. Prometna infrastruktura	A. Cestovni promet	1. Duljina javnih cesta – ukupno	1536,43	km
		1.a. Duljina i udio autocesta	83,90	km
			5,46	%

		1.b. Duljina i udio ostalih državnih cesta	393,93	km
			25,64	%
		1.c. Duljina i udio županijskih cesta	468,10	km
			30,47	%
		1.d. Duljina i udio lokalnih cesta	590,50	km
			38,43	%
	B. Željeznički promet	2. Cestovna gustoća (dužina cesta / površina područja)	0,42	km/ km ²
		1. Duljina magistralne glavne željezničke pruge	85,04	km
		2. Udio magistralne glavne željezničke pruge	52,66	%
		3. Duljina magistralne priključne željezničke pruge	47,03	km
		4. Udio magistralne priključne željezničke pruge	29,12	%
		5. Duljina lokalne željezničke pruge II. reda	29,42	km
		6. Udio lokalne željezničke pruge II. reda	18,22	%
		7. Gustoća željezničkih pruga (dužina / površina područja)	0,045	km/km ²
	C. Zračni promet	1. Ostale zračne luke (pristaništa i letjelišta)	1	broj
		2. Površina zračnih luka	0,80	ha
	F. Elektroničke komunikacije	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	1,58	broj/ 100
3.2. Energetska infrastruktura	A. Opskrba električnom energijom	Duljina elektroopskrbnih vodova – ukupno	3.459,30	km
		Duljina i udio 400 kV elektroopskrbnih vodova	35,40	km
			1,02	%
		Duljina i udio 220 kV elektroopskrbnih vodova	70,80	km
			2,05	%
		Duljina i udio 110 kV elektroopskrbnih vodova	163,50	km
			4,73	%
		Duljina i udio 35 kV elektroopskrbnih vodova	641,0	km
			18,53	%
	B. opskrba plinom	Duljina i udio 20 kV elektroopskrbnih vodova	580,0	km
			16,77	%
		Duljina i udio 10 kV elektroopskrbnih vodova	1968,6	km
			56,90	%
	B. opskrba plinom	Duljina plinovoda – ukupno	113,80	km
		Magistralni plinovodi	103,10	km
			90,60	%
		Lokalni plinovodi	64,93*	km
			9,40*	%
	C. Opskrba naftom	Duljina naftovoda	48,90	km
3.3. Opskrba vodom i odvodnja otpadnih voda	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1. Duljina javne vodoopskrbne mreže	2.535,27**	km
		2. Potrošnja pitke vode	120,20**	l/st
	B. Pročišćavanje otpadnih voda	1. Duljina kanalizacijske mreže	266,84**	km
			8	broj

		2. Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – broj i kapacitet	116850	ES
3.4. Gospodarenje otpadom	Odlagališta otpada	1. Broj i površina odlagališta prema vrsti	3	broj
			25,56	ha
		2. Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)	29	broj
			--	--
4. KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA				
4.1. Korištenje prirodnih resursa	A. Poljoprivreda	1. Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	52.523,60	ha
		2. Udio poljoprivrednog zemljišta	14,48	%
		3. Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	0,47	ha/st
	B. Šumarstvo	1. Ukupna površina šumskog zemljišta	201.349,61	ha
		2. Udio šumskog zemljišta	55,50	%
		3. Površina šumskog zemljišta po stanovniku	1,87	ha/st
	C. Vode	1. Površine površinskih voda	4197,15	ha
		Ribnjaci	392,14	ha
		Akumulacije, jezera i vodotoci	3826,96	ha
		2. Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu Županije	2,32	%
		3. Dužina vodotoka	1454,19	km
	D. Mineralne sirovine	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralne sirovine		
		Tehničko-građevni kamen	233,27	ha
			57,34	%
		Građevni pijesak	22,08	ha
			5,42	%
		Ciglarska glina	151,44	ha
	37,24		%	

4.2. Zaštićene prirodne vrijednosti	A. Zaštićena područja prirode	1. Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti – nacionalni park	1	2706,31	ha
			2,07		%
		2. Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti –park prirode	1	7616,35	ha
			5,81		%
		3. Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti –strogi rezervat	1	83,02	ha
			0,06		%
		4. Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti –posebni rezervat	1	1,81	ha
			0,0024		%
		5. Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti –značajni krajobraz	6	4912,24	ha
			3,75		%
		6. Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti –spomenik prirode	3	653,60	ha
			0,50		%
		7. Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti –spomenik parkovne arhitekture	3	15,42	ha
			0,01		%
4.3. Kulturna dobra	B. Struktura registriranih kulturnih dobara	1. Broj zaštićenih nepokretnih dobara	222		broj
		2. Broj obnovljenih kulturnih dobara	84		broj
		3. Broj ugroženih kulturnih dobara	11***		broj
5. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA					
5.1. Pokrivenost prostornim planovima	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1. Broj donesenih PP	22		
		2. Broj donesenih izmjena i dopuna PP (u izvještajnom razdoblju)	26		broj
		3. Broj PP u izradi	4		broj
5.2. Provedba prostornih planova		Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama	u tekstu		broj
5.4. Urbana sanacija		1. Broj izdanih rješenja o ozakonjenju	u tekstu		broj
		2. Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	-		-

* - podaci iz prethodnog izvješća

** - bez Slunja i Rakovice

*** - zgrade unutar Kulturno – povijesne cjeline grada Karlovca

Tablica XXXIX: Obvezni prostorni pokazatelji

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

1. Izrada prostornih planova

Za područje Karlovačke ųupanije kao krovni prostorno planski dokument Strategija prostornog razvoja RH (NN 106/17.), Program prostornog uređenja RH (NN 50/99, izmjene i dopune NN 84/13). Donesena je i odluka o izradi Drųavnog plana prostornog razvoja (NN 39/18), pristupilo se provođenju postupka strateške procjene utjecaja Drųavnog plana, gdje je u svibnju 2019. godine donesena Odluka o sadržaju strateške studije utjecaja Drųavnog plana prostornog razvoja na okoliš.

Od prostorno planskih dokumenata niųeg reda, primjenjuju se prostorni planovi drųavne razine (PPNP Plitvička Jezera i PPPP ųumberak-Samoborsko gorje), Prostorni plan Karlovačke ųupanije, prostorni planovi uređenja gradova i općina te urbanistički i drugi planovi lokalne razine.

Za područje NP „Plitvička jezera“ donesena je odluka o izradi Izmjena i dopuna PPNP Plitvička Jezera (NN 32/18) te je započet postupak strateške procjene za Izmjene Plana.

Za Prostorni plan Karlovačke ųupanije (GKų 26/01, 33/01(ispravak), 36/08 (pročišćeni tekst), 56/13, 07/14 (ispravak), 50b/14, 6c/17, 29c/17 (pročišćeni tekst), 8a/18, 19/18 (pročišćeni tekst)), u izvještajnom razdoblju donesena je VI. Izmjena i dopuna 2022. godine (‘‘Glasnik Karlovačke ųupanije’’, broj 57c/2022).

Planom su preispitani i osigurani prostorno planski uvjeti za izgradnju hidroelektrana i drugih energetske gradjevina, javnih cesta i ųeljeųničkih pruga, zona istraųivanja i eksploatacije mineralnih sirovina te geotermalnih voda, gradjevinskih područja naselja i izgradnju izvan gradjevinskih područja, mreųe gospodarskih (proizvodnih, poslovnih i turističkih) zona, mreųe sportsko-rekreacijskih djelatnosti, zona posebne namjene, vodnih gradjevina, zona sanitarne zaštitе, komunikacijske infrastrukture te obnovljivih izvora energije.

Od prostornih planova lokalne razine gradova i općina, u izvještajnom razdoblju donesene su ili su u izradi sljedeće izmjene i dopune prostornih planova:

GRAD / OPĆINA	NAZIV PROSTORNOG PLANA	DONESEN / U IZRADI	ODLUKA O DONOŠENJU / IZRADI
Grad DUGA RESA	IV. Izmjene i dopune PPUG Duge Rese	donesen	"Službeni glasnik Grada Duga Resa", broj 07/22
	V. Izmjene i dopune PPUG Duge Rese	donesen	"Službeni glasnik Grada Duga Resa", broj 08/23
	II. Izmjene i dopune UPU Grada Duge Rese	donesen	Službeni glasnik Grada Duga Resa", broj 08/20
	III. Izmjene i dopune UPU Grada Duge Rese	donesen	Službeni glasnik Grada Duga Resa", broj 09/23
Grad KARLOVAC	III. Izmjene i dopune PPUG Karlovca	donesen	"Glasnik Grada Karlovca", broj 17/20
	IV. Izmjene i dopune PPUG Karlovca	donesen	"Glasnik Grada Karlovca", broj 21/23
	UPU "Poslovna zona Mekuše – 2.A etapa (2.18 A)"	donesen	"Glasnik Grada Karlovca", broj 19/22
Grad OGULIN	IV. Izmjene i dopune PPUG Ogulina	donesen	"Glasnik Karlovačke županije", broj 72/20
	Izmjene i dopune UPU naselja Ogulin – UPU-1	donesen	"Glasnik Karlovačke županije", broj 50/20
	II Izmjene i dopune UPU naselja Ogulin – UPU-1	donesen	"Glasnik Karlovačke županije", broj 52/23
Grad OZALJ			
Grad SLUNJ	II. Izmjene i dopune PPUG Slunja	donesen	"Službeni glasnik Grada Slunja", broj 08/20 i 02/21
	II. Izmjene i dopune UPU grada Slunja	donesen	"Službeni glasnik Grada Slunja", broj 02/21
OPĆINA BARILOVIĆ	UPU "Komunalno-servisne zone u K.O. Kosijersko Selo"	donesen	"Službeni glasnik Općine Barilović", broj 05/21
	Izmjene i dopune UPU Belajske Poljice – UPU – 2	donesen	"Službeni glasnik Općine Barilović", broj 04/22
	II. Izmjene i dopune UPU 2 BELAJSKE POLJICE I VII. Iid PPUO Barilović	u izradi	Zajednička odluka o izradi II. Iid UPU 2 Belajske Poljice i s tim povezanih VII. izmjena i dopuna PPUO
OPĆINA BOSILJEVO	IV. Izmjene i dopune PPUO Bosiljevo	donesen	"Službeni glasnik Općine Bosiljevo", broj 04/22
	V. Izmjene i dopune PPUO Bosiljevo	u izradi	"Službeni glasnik Općine Bosiljevo", broj
	UPU poslovno – industrijske zone Bosiljevo – UPU – 9 – I. Izmjene i dopune	u izradi	"Službeni glasnik Općine Bosiljevo", broj 06/23
OPĆINA GENERALSKI STOL	V Izmjene i dopune PPUO Generalski Stol	u izradi	"Glasnik Općine Generalski Stol" broj 03/23
OPĆINA JOSIPDOL			
OPĆINA KRNJAK			
OPĆINA LASINJA	UPU gospodarske ugostiteljsko-turističke zone "Lovački dom"	donesen	"Službeni glasnik općine Lasinja", broj 05/22
OPĆINA NETRETIĆ	PPUO Netreć – usklađenje s PPKŽ	donesen	"Glasnik Općine Netreć", broj 02/22
	UPU ugostiteljsko turističke zone Vinski Vrh	donesen	"Glasnik Općine Netreć", broj 02/22
OPĆINA PLAŠKI	II. Izmjene i dopune PPUO Plaški	donesen	Glasnik Karlovačke županije", broj 19/21
	III. Izmjene i dopune PPUO Plaški	donesen	"Glasnik Karlovačke županije", broj 41/23
OPĆINA RAKOVICA	VII. Izmjene i dopune PPUO Rakovica	donesen	"Službeni glasnik Općine Rakovica", broj 04/22
	VIII. Izmjene i dopune PPUO Rakovica	donesen	"Službeni glasnik Općine Rakovica", broj 08/22
	Elaborat pročišćenog teksta odredbi za provedbu i grafičkog dijela plana		Službeni glasnik Općine Rakovica", broj 06/22
OPĆINA RIBNIK	II. izmjene i dopune PPUO Ribnik sa smanjenim sadržajem	donesen	"Službeni glasnik Općine Ribnik", broj 10/23
OPĆINA TOUNJ			
OPĆINA VOJNIĆ	III. Izmjene i dopune PPUO Vojnić	donesen	"Službeni glasnik Općine Vojnić", broj 2/23
	Elaborat pročišćenog teksta odredbi za provedbu i grafičkog dijela plana		"Službeni glasnik Općine Vojnić", broj 5/23
OPĆINA ŽAKANJE	III. Izmjene i dopune PPUO Žakanje	donesen	"Službeni glasnik Općine Žakanje", broj 06/20
	IV. Izmjene i dopune PPUO Žakanje	donesen	"Službeni glasnik Općine Žakanje", broj 09/23

Prema podacima Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), na području Karlovačke županije, važećih je:

- 2 prostorna plana područja posebnih obilježja
- 5 prostornih planova uređenja gradova (22 izmjene i dopune);
- 17 prostornih planova uređenja općina (70 izmjena i dopuna);
- 1 generalni urbanistički plan;
- 24 urbanističkih planova uređenja;
- 31 detaljni plan/provedbenu urbanistički plan uz pripadajuće izmjene i dopune.

Broj planova i njihove ućestale izmjene pokazuju stalan interes investitora za gradnju, s obzirom na to da je najveći broj zahtjeva onaj koji se odnosi na povećanje građevinskih područja, koje je ogranićeno Zakonom o prostornom uređenju.

Postupak transformacije planova u sustav ePlanova i otvoreni poziv Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, kojim se bespovratnim sredstvima financira i potiće izrada prostornih planova nove generacije putem elektronićkog sustava "ePlanovi", potiću stvaranje prostornih planova nove generacije. Na taj poziv prijavio se veći broj JLS sa područja ųupanije, ćime se oćekuje transformacija velikog broja prostornih planova te time ubrzanje izdavanja akata za gradnju i realizaciju investicija na tim područjima.

Prostorni planovi uređenja gradova (PPUG) u Karlovačkoj županiji:

	Grad	Naziv	Naziv revizije	Datum objave	Izrađivač	Glasnik
1	KARLOVAC	PPUG Karlovac	PPUG Karlovac	7.2.2002	ADF d.o.o., Karlovac	GGK 001/2002
2	KARLOVAC	PPUG Karlovac	PPUG Karlovac - I. ID - detalj G. Mekuše	3.5.2010	ADF d.o.o., Karlovac	GGK 005/2010
3	KARLOVAC	PPUG Karlovac	PPUG Karlovac - I. ID	11.5.2011	ADF d.o.o., Karlovac	GGK 006/2011
4	KARLOVAC	PPUG Karlovac	PPUG Karlovac - III. ID	18.12.2020	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	GGK 017/2020
5	KARLOVAC	PPUG Karlovac	PPUG Karlovac - IV. ID	06.12.2023	URBING d.o.o., Zagreb	GGK 021/2023
6	DUGA RESA	PPUG Duga Resa	PPUG Duga Resa	18.11.2005	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	SGGDR 009/2005
7	DUGA RESA	PPUG Duga Resa	PPUG Duga Resa - I. ID	3.6.2008	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	SGGDR 005/2008
8	DUGA RESA	PPUG Duga Resa	PPUG Duga Resa - II. ID	18.5.2012	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	SGGDR 003/2012
9	DUGA RESA	PPUG Duga Resa	PPUG Duga Resa - III. ID	12.7.2019	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	SGGDR 007/2019
10	DUGA RESA	PPUG Duga Resa	PPUG Duga Resa - IV. ID	7.10.2022	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	SGGDR 007/2022
11	DUGA RESA	PPUG Duga Resa	PPUG Duga Resa - V. ID	17.10.2023	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	SGGDR 008/2023
12	OZALJ	PPUG Ozalj	PPUG Ozalj	11.9.2006	ADF d.o.o., Karlovac	SGGO 004/2006
13	OZALJ	PPUG Ozalj	PPUG Ozalj - I. ID	21.12.2015	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	SGGO 005/2015
14	OZALJ	PPUG Ozalj	PPUG Ozalj - II. ID	15.9.2022	URBING d.o.o., Zagreb	SGGO 008/2022
15	SLUNJ	PPUG Slunj	PPUG Slunj	20.7.2006	ADF d.o.o., Karlovac	GKŽ 023/2006
16	SLUNJ	PPUG Slunj	PPUG Slunj - I. ID	27.3.2012	ADF d.o.o., Karlovac	GKŽ 009/2012
17	SLUNJ	PPUG Slunj	PPUG Slunj - II. ID	24.9.2020	INSTITUT GRAĐEVINARSTVA HRVATSKE d.d., Zagreb	SGGS 008/2020, 02/2021
18	OGULIN	PPUG Ogulin	PPUG Ogulin	1.3.2005	ADF d.o.o., Karlovac	GKŽ 004/2005
19	OGULIN	PPUG Ogulin	PPUG Ogulin - I. ID	9.9.2011	ADF d.o.o., Karlovac	GKŽ 030/2011
20	OGULIN	PPUG Ogulin	PPUG Ogulin - II. ID - ciljane	15.4.2013	ADF d.o.o., Karlovac	GKŽ 019/2013
21	OGULIN	PPUG Ogulin	PPUG Ogulin - III. ID	7.6.2018	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	GKŽ 022/2018
22	OGULIN	PPUG Ogulin	PPUG Ogulin - IV. ID	17.12.2020	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	GKŽ 072/2020

GKŽ	Glasnik Karlovačke županije
SGGO	Službeni glasnik Grada Ozlja
SGGDR	Službeni glasnik Grada Duga Resa
GGK	Glasnik Grada Karlovca
SGGS	Službeni glasnik Grada Slunja

Prostorni planovi uređenja Općina (PPUO) u Karlovačkoj županiji:

	Općina	Naziv	Naziv revizije	Datum objave	Izrađivač	Glasnik
1	BARILOVIĆ	PPUO Barilović	PPUO Barilović	20.9.2007	ADF d.o.o., Karlovac	SGOB 003/2007
2	BARILOVIĆ	PPUO Barilović	PPUO Barilović - I.ID - ciljane	20.3.2014	ADF d.o.o., Karlovac	SGOB 001/2014
3	BARILOVIĆ	PPUO Barilović	PPUO Barilović - II.ID - ciljane	1.4.2015	ADF d.o.o., Karlovac	SGOB 001/2015
4	BARILOVIĆ	PPUO Barilović	PPUO Barilović - III.ID	17.6.2016	ADF d.o.o., Karlovac	SGOB 002/2016
5	BARILOVIĆ	PPUO Barilović	PPUO Barilović - IV.ID	17.5.2018	ADF d.o.o., Karlovac	SGOB 002/2018
6	BARILOVIĆ	PPUO Barilović	PPUO Barilović - VI.ID	22.12.2022	ADF d.o.o., Karlovac	SGOB 004/2022
7	BOSILJEVO	PPUO Bosiljevo	PPUO Bosiljevo	23.10.2007	ADF d.o.o., Karlovac	SGOBo 037/2007
8	BOSILJEVO	PPUO Bosiljevo	PPUO Bosiljevo - I. ID - ciljane	21.12.2015	ADF d.o.o., Karlovac	SGOBo 16/2015
9	BOSILJEVO	PPUO Bosiljevo	PPUO Bosiljevo - II. ID - ciljane	23.8.2018	ADF d.o.o., Karlovac	SGOBo 006/2018
10	BOSILJEVO	PPUO Bosiljevo	PPUO Bosiljevo - III. ID	8.5.2019	ADF d.o.o., Karlovac	SGOBo 003/2019
11	BOSILJEVO	PPUO Bosiljevo	PPUO Bosiljevo - IV. ID	4.8.2022	ADF d.o.o., Karlovac	SGOBo 004/2022
12	CETINGRAD	PPUO Cetingrad	PPUO Cetingrad	1.1.2007	ADF d.o.o., Karlovac	GKŽ 036/2007
13	CETINGRAD	PPUO Cetingrad	PPUO Cetingrad - I. ID	16.9.2020	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	GKŽ 051/2020
14	DRAGANIĆ	PPUO Draganić	PPUO Draganić	16.10.2006	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 030/2006
15	DRAGANIĆ	PPUO Draganić	PPUO Draganić - I. ID	8.7.2010	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 026/2010
16	DRAGANIĆ	PPUO Draganić	PPUO Draganić - II. ID	19.4.2017	ARHITEKTONSKI FAKULTET, Zagreb	GKŽ 013/2017
17	GENERALSKI STOL	PPUO Generalski Stol	PPUO Generalski Stol	17.9.2007	URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o., Zagreb	GOGS 003/2007
18	GENERALSKI STOL	PPUO Generalski Stol	PPUO Generalski Stol - I. ID	16.4.2009	ARHITEKTONSKI ATELIER DESET d.o.o., Zagreb	GOGS 003/2009
19	GENERALSKI STOL	PPUO Generalski Stol	PPUO Generalski Stol - II. ID	10.6.2014	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	GOGS 003/2014
20	GENERALSKI STOL	PPUO Generalski Stol	PPUO Generalski Stol - III. ID	23.12.2017	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	GOGS 005/2017
21	JOSIPDOL	PPUO Josipdol	PPUO Josipdol	4.10.2005	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 036/2005
22	JOSIPDOL	PPUO Josipdol	PPUO Josipdol - I. ID	25.7.2012	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 026/2012
23	JOSIPDOL	PPUO Josipdol	PPUO Josipdol - II. ID - ciljane	21.4.2017	GRAĐEVINSKI FAKULTET Zagreb, Zagreb	GKŽ 014/2017
24	JOSIPDOL	PPUO Josipdol	PPUO Josipdol - III. ID	22.9.2021	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	GKŽ 40/2021

25	KAMANJE	PPUO Kamanje	PPUO Kamanje	28.9.2009	APE d.o.o., Zagreb	SGOK 004/2009
26	KAMANJE	PPUO Kamanje	PPUO Kamanje - I. ID	13.4.2013	APE d.o.o., Zagreb	SGOK 002/2013
27	KAMANJE	PPUO Kamanje	PPUO Kamanje - II. ID	7.8.2019	APE d.o.o., Zagreb	SGOK 004/2019
28	KAMANJE	PPUO Kamanje	PPUO Kamanje - III. ID	27.10.2022	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	SGOK 004/2022
29	KRNJAK	PPUO Krnjak	PPUO Krnjak	17.3.2005	URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.o.o., Zagreb	GOK 002/2005
30	KRNJAK	PPUO Krnjak	PPUO Krnjak - I. ID - ciljane	26.11.2012	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	GOK 006/2012
31	KRNJAK	PPUO Krnjak	PPUO Krnjak - II. ID	9.9.2016	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	GOK005/2016
32	LASINJA	PPUO Lasinja	PPUO Lasinja	13.8.2001	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	GKŽ 022/2001
33	LASINJA	PPUO Lasinja	PPUO Lasinja - I. ID	22.10.2007	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 034/2007
34	LASINJA	PPUO Lasinja	PPUO Lasinja - II. ID	16.5.2016	ARHITEKTONSKI FAKULTET, Zagreb	GOL 003/2016
35	NETRETIĆ	PPUO Netretić	PPUO Netretić	29.10.2007	ARHITEKTONSKI FAKULTET, Zagreb	GON 011/2007
36	NETRETIĆ	PPUO Netretić	PPUO Netretić - I. ID	14.11.2012	ARHEO d.o.o., Zagreb	GON 010/2012
37	NETRETIĆ	PPUO Netretić	PPUO Netretić - II. ID	24.12.2019	ARHITEKTONSKI ATELIER DESET d.o.o., Zagreb	GON 009/2019, 006/2021
38	NETRETIĆ	PPUO Netretić	PPUO Netretić - Usklađenje s PPKŽ	31.3.2022	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	002/2022
39	PLAŠKI	PPUO Plaški	PPUO Plaški	22.12.2006	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 042/2006
40	PLAŠKI	PPUO Plaški	PPUO Plaški - I. ID - ciljane	6.2.2014	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 005/2014
41	PLAŠKI	PPUO Plaški	PPUO Plaški - II. ID	31.3.2021	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	GKŽ 19/2021, 42/2006, 5/2014
42	PLAŠKI	PPUO Plaški	PPUO Plaški - III. ID	13.10.2023	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	GKŽ 19/2021, 42/2006, 5/2014, 41/2023
43	RAKOVICA	PPUO Rakovica	PPUO Rakovica	15.7.2005	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	GKŽ 030/2005
44	RAKOVICA	PPUO Rakovica	PPUO Rakovica - I. ID	22.2.2013	JURCON PROJEKT d.o.o., Zagreb	GKŽ 007/2013
45	RAKOVICA	PPUO Rakovica	PPUO Rakovica - II. ID	5.6.2015	JURCON PROJEKT d.o.o., Zagreb	GKŽ 001/2015
46	RAKOVICA	PPUO Rakovica	PPUO Rakovica - III. ID	19.12.2017	JURCON PROJEKT d.o.o., Zagreb	SGOR 007/2017
47	RAKOVICA	PPUO Rakovica	PPUO Rakovica - IV. ID	20.2.2019	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	SGOR011/2019
48	RAKOVICA	PPUO Rakovica	PPUO Rakovica - V. ID	20.12.2019	AKTERACIJA d.o.o., Zagreb	SGOR 010/2019
49	RAKOVICA	PPUO Rakovica	PPUO Rakovica - VI. ID	11.12.2020	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	SGOR 009/2020
50	RAKOVICA	PPUO Rakovica	PPUO Rakovica - VII. ID	7.9.2022	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	SGOR 004/2022, 006/2022, 006/2022
51	RAKOVICA	PPUO Rakovica	PPUO Rakovica - VIII. ID	29.12.2022	ZONA STO d.o.o., Zagreb	SGOR 008/2022
52	RIBNIK	PPUO Ribnik sa SS	PPUO Ribnik	9.10.2007	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 032/2007

53	RIBNIK	PPUO Ribnik sa SS	PPUO Ribnik - I. ID - ciljane	6.2.2014	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 005/2014
54	RIBNIK	PPUO Ribnik sa SS	PPUO Ribnik - II. ID	29.12.2023	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	GKŽ 05/14
55	SABORSKO	PPUO Saborsko	PPUO Saborsko	2.8.2007	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	GKŽ 026/2007
56	SABORSKO	PPUO Saborsko	PPUO Saborsko - I. ID	21.12.2015	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	GKŽ 039/2015
57	SABORSKO	PPUO Saborsko	PPUO Saborsko - II. ID	10.2.2017	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	GKŽ 003/2017
58	SABORSKO	PPUO Saborsko	PPUO Saborsko - III. ID	31.3.2021	CENTAR ZA PROSTORNO UREĐENJE I ARHITEKTURU d.o.o., Zagreb	GKŽ 19/2021
59	TOUNJ	PPUO Tounj	PPUO Tounj	31.12.2005	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 055/2005
60	TOUNJ	PPUO Tounj	PPUO Tounj - I. ID	13.9.2011	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 031/2011
61	TOUNJ	PPUO Tounj	PPUO Tounj - II. ID (ciljane)	10.3.2014	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o., Zagreb	GKŽ 009/2014
62	VOJNIĆ	PPUO Vojnić	PPUO Vojnić	18.4.2005	STUDIO URBANA d.o.o., Zagreb	GKŽ 014/2005
63	VOJNIĆ	PPUO Vojnić	PPUO Vojnić - I. ID	23.10.2007	ARHITEKTONSKI ATELIER DESET d.o.o., Zagreb	GKŽ 035/2007
64	VOJNIĆ	PPUO Vojnić	PPUO Vojnić - II. ID	25.11.2016	AKTERACIJA d.o.o., Zagreb	SGOV 014/2016
65	VOJNIĆ	PPUO Vojnić	PPUO Vojnić - III. ID	24.1.2023	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	SGOV 002/2023
66	ŽAKANJE	PPUO Žakanje	PPUO Žakanje - IV. ID	30.10.2023	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	SGOŽ 009/2023
67	ŽAKANJE	PPUO Žakanje	PPUO Žakanje	1.1.2008	APE d.o.o., Zagreb	SGOŽ 001/2008
68	ŽAKANJE	PPUO Žakanje	PPUO Žakanje - III. ID	1.7.2020	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	SGOŽ 006/2020
69	ŽAKANJE	PPUO Žakanje	PPUO Žakanje - II. ID	29.3.2019	Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac	SGOŽ 002/2019
70	ŽAKANJE	PPUO Žakanje	PPUO Žakanje - I. ID.	26.6.2015	APE d.o.o., Zagreb	SGOŽ 003/2015

SS	smanjeni sadržaj
GKŽ	Glasnik Karlovačke županije
SGGO	Službeni glasnik Grada Ozlja
SGGDR	Službeni glasnik Grada Duga Resa
GGK	Glasnik Grada Karlovca
SGGS	Službeni glasnik Grada Slunja
SGOB	Službeni glasnik Općine Barilović
SGOBo	Službeni glasnik Općine Bosiljevo
GOGS	Glasnik Općine Generalski Stol
SGOK	Službeni glasnik Općine Kamanje
GOK	Glasnik općine Krnjak

GOL	Glasnik općine Lasinja
GON	Glasnik općine Netretić
SGOR	Službeni glasnik Općine Rakovica
SGOV	Službeni glasnik Općine Vojnić
SGOŽ	Službeni glasnik Općine Žakanje
GON	Glasnik Općine Natretić

2. Provedba prostornih planova

Izdavanje akata za provedbu prostornih planova

Na temelju usvojene prostorno planske dokumentacije različitih nivoa izrade, najčešće prostornih planova uređenja općina/gradova te urbanističkih planova uređenja za urbana područja, kao i Prostornog plana Karlovačke županije za zahvate od županijskog značaja ishode se dozvole za gradnju za realizaciju pojedinih zahvata u prostoru. Na području Karlovačke županije, za izdavanje akata u nadležna su dva upravna tijela - Grada Karlovca i Karlovačke županije.

Prema podacima Upravnog odjel za graditeljstvo i okoliš Karlovačke županije, nadležnog za provođenje prostornih planova za područje Karlovačke županije izuzev područja Grada Karlovca, broj izdanih akata u sustavu eDozvola u razdoblju od 2020. do 2023. je 12.960, od čega 959 građevinskih dozvola (cca 7,3% akata su građevinske dozvole).

Upravni odjel za prostorno uređenje i poslove provedbe dokumenata prostornog uređenja Grada Karlovca u tom periodu izdao je ukupno 6948 akata, od čega 813 građevinskih dozvola (cca 11,7 % akata su građevinske dozvole), te bilježi kontinuirani rast broja riješenih predmeta od 1619 akata 2020. godine do 1728 akata 2023. godine, gdje je u zadnjoj 2023. godini vidljivo smanjenje broja izdanih građevinskih dozvola i Rješenja o izvedenom stanju, dok su u rastu uporabne dozvole, lokacijske informacije i neki drugi akti.

Usporedbom broja akata može se zaključiti kako je područje Grada Karlovca aktivnije u smislu nove gradnje, što pokazuje veći udio građevinskih dozvola u ukupnom broju akata odnosno malo manji broj izdanih dozvola za gradnju na teritorijalno puno manjem prostoru.

Ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada

Postupak ozakonjenja je u opadanju, te je Upravni odjel za graditeljstvo i okoliš Karlovačke županije u izvještajnom razdoblju izdao je 1054 rješenja o izvedenom stanju (u prethodnom izvještajnom periodu 4.616), dok je Upravni odjel za prostorno uređenje i poslove provedbe dokumenata prostornog uređenja Grada Karlovca izdao 631 rješenje o izvedenom stanju (u prethodnom izvještajnom periodu 5.599).

U prvom krugu legalizacije nadležnom Upravnom odjelu Karlovačke županije predano je 17.663 zahtjeva za legalizaciju, te novih 2.137 zahtjeva za legalizaciju u drugom krugu (do 30.6.2018.).

Nakon toga, uključujući i danas, u regularnim postupcima izdavanja građevinske dozvole i dalje se pojavljuju zgrade koje su zapravo nelegalno sagrađene, što znači da na terenu postoji značajan broj zgrada sagrađenih bez dokumentacije i protivno važećim zakonima.

Praćenje provedbe prostornih planova

Jedna od djelatnosti Zavoda za prostorno uređenje županije, koja je definirana Zakonom o prostornom uređenju, je praćenje provedbe prostornih planova područne (regionalne) razine.

U tome smislu Zavod prati postupke izrade i donošenja prostornih planova lokalne razine kroz davanje planskih zahtjeva i mišljenja u postupku njihovog donošenja te prati provođenja zahvata u prostoru u okviru informacijskog sustava prostornog uređenja.

Nadalje, prilikom izrade izmjena i dopuna Prostornog plana Karlovačke ųupanije detaljnije se prate i obrađuju teme koje su predmet Odluke o izradi Izmjena i dopuna PPKų, sa ciljem njihove kvalitetne implementacije u postupku izrade Izmjena Plana.

Za područja za koja se praćenjem provedbe utvrdi da su značajno više opterećena izgradnjom od prosjeka ųupanije, dodatno se traųe modeli uređenja prostora kojima se neće narušiti zatećena kvaliteta i „genius loci“ prostora.

3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor

U proteklom razdoblju izrađeni su sljedeći strateški, razvojni i programski dokumenti za Karlovačku Źupaniju, a koji bi mogli imati utjecaja na prostorne planove:

- Razvojna strategija Karlovačke Źupanije 2020+
- Studija prometnog razvoja Karlovačke Źupanije
- Analiza stanja i Strategija razvoja turizma Karlovačke Źupanije do 2025.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Karlovačke Źupanije 2019. – 2024.
- Strategija lovnog i ribolovnog turizma Karlovačke Źupanije do 2020. godine
- Strategija Karlovačka Źupanija – Pametna Źupanija
- Akcijski plan provedbe strategije Karlovačka Źupanija – Pametna Źupanija do 2022. godine
- Operativni plan razvoja cikloturizma Karlovačke Źupanije
- Provedbeni program Karlovačke Źupanije 2021.-2025.
- Plan razvoja Karlovačke Źupanije 2021.-2027.
- Procjena rizika od velikih nesreća Karlovačke Źupanije 2024.

Uz navedeno tijekom izrade konzultirani su prostorno planski dokumenti, a najveći utjecaj na buduće planiranje prostora, kao i na prostorne planove sljedeće generacije imat će Razvojna strategija Karlovačke Źupanije, kao i ostali strateški razvojni dokumenti pojedinih resora kao npr. Strategija razvoja turizma Karlovačke Źupanije.

Kroz ukupnu analizu prostora u svrhu provođenja čl. 43. Zakona o prostornom uređenju biti će potrebno implementirati odrednice razvojnih dokumenata te ukupno preispitati planirano korištenje prostora građevinskih područja izdvojenih namjena.

4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprijeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog izješća o stanju u prostoru

Izješće o stanju u prostoru iz 2020. godine prepoznalo je urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju izgrađenog dijela građevinskog područja i urbane mreže javnih površina devastiranih nezakonitom izgradnjom kao novine u sustavu prostornog planiranja, koje bi trebale poboljšati kvalitetu izgrađenog prostora.

Taj potencijal u ovom izvještajnom razdoblju nije dovoljno iskorišten. I dalje je znatan dio inicijativa za izmjene prostornih planova orijentiran na širenje građevinskih područja, a ne na, recimo, promjenu provedbenih odredbi koje bi olakšale sanaciju izgrađenih područja.

Također je novost tada bilo sve šire uvođenje izrade Strateške procjene utjecaja na okoliš u postupak prostornog planiranja (u daljnjem tekstu: SPUO), kojom se u ranoj fazi prostornog planiranja procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš i zdravlje, uz Glavnu ocjenu prihvatljivosti izmjena plana za ekološku mrežu (Zakona o zaštiti prirode NN 80/13), odnosno utvrđivanje utjecaja na koji mogu nastati provedbom prostornog plana ili njegove izmjene na područja očuvanja obuhvaćena ekološkom mrežom.

U periodu koje obuhvaća ovo Izješće provedeno je ili je u tijeku nekoliko postupaka strateške procjene utjecaja na okoliš izmjena prostornih planova u Karlovačkoj županiji. S obzirom na činjenicu da je značajan prostor Županije pod nekom vrstom zaštite prirode, a posebice da su prostori Grada Ogulina te općina Josipdol, Tounj, Plaški i Saborsko gotovo u cijelosti zaštićeni kao ekološka mreža Natura2000 (uključivo sva građevinska područja), rezultati strateške procjene za određena staništa već sada pokazuju ograničenja za potencijalno širenje građevinskih područja na području tih jedinica lokalne samouprave.

Nedefiniranu zonu u postupku strateške procjene predstavljaju neizgrađeni dijelovi infrastrukture određeni planovima višeg reda, kao i neizgrađenih građevinskih područja, a koji su određeni prije stupanja na snagu Uredbe o ekološkoj mreži, pošto se ista strateškom procjenom razmatraju kao gubitak staništa, iako na njima postoji pravo gradnje stečeno prije proglašenja zaštite. Uredbom o proglašenju ekološke mreže Natura2000, ta područja nisu posebno obrađena niti evidentirana, te retroaktivna primjena zaštite danas dovodi donosiocice odluka u dilemu što planirati na lokalnoj razini kad su npr. sve prostorne rezerve za širenje područja građenja iscrpljene neizgrađenim infrastrukturnim koridorima državne i županijske razine planiranih planovima regionalne razine.

Kako je prethodno Izješće naglasilo: „Jedna od bitnih mjera za unaprijeđenje prostornog razvoja je izrada kvalitetnih prostornih planova svih razina. Prostorno planiranje je stalni proces. Kvaliteta izgrađenog prostora i očuvanje kvalitete neizgrađenog prostora, rezultat je poznavanja, provjere i procjene mogućnosti korištenja, zaštite i razvoja prostora.“

U izvještajnom razdoblju izrađen je veliki broj izmjena i dopuna prostornih planova lokalne razine te jedna izmjena i dopuna PPKŽ. Njima je omogućena realizacija prioriternih projekata kako na

razini RH, tako na razini jedinica lokalne i regionalne samouprave, infrastrukturne, gospodarske, poslovne, ugostiteljsko – turističke, sportsko – rekreativne, društvene i drugih razvojno značajnih sadržaja.

Uočeno je da dio prostornih planova lokalne razine ima propisanu obvezu izrade prevelikog broja urbanističkih planova uređenja, što u konačnici anulira pozitivan segment planiranja šireg područja i osmišljavanja cjelina, zbog ograničenja nove gradnje do donošenja tih urbanističkih planova. S druge strane, na dijelu prostora određenog za izradu UPU-a, a koji je infrastrukturno opremljen, sukladno Zakonu može se graditi, što najčešće u potpunosti anulira očekivane pozitivne efekte urbanog planiranja. Dodatno situaciju otežava činjenica da JLS ne mogu izraditi UPU u investitorima prihvatljivom roku, što dovodi do čekanja projekta, ali i do mogućeg odustajanja od istoga. Obveza provedbe minimalno postupka ocjene o potrebi strateške procjene ukoliko se radi o područjima koja imaju ili bi mogla imati utjecaja na područje ekološke mreže, dodatno produžuje rokove i smanjuje atraktivnost područja za investiciju.

Neke od smjernica i preporuka za aktivnosti dane u Izješće o stanju u prostoru iz 2020. godine vrijede i dalje:

- Usklađenje digitalnih granica sa službenim evidencijama u katastru, kao i dogovorno usklađenje susjednih jedinica lokalne samouprave gdje su evidentirani problemi i nelogičnosti, a sve u skladu sa Zakonom o područjima županija, gradova i općina.
- Pokazatelje demografskih kretanja Karlovačke županije možemo smatrati jednim od većih ograničenja daljnjem razvoju, zbog kojih treba preispitati dio prostorno-planskih mjera i rješenja. I dalje je prisutan znatan pad broja stanovnika u Županiji – pozitivan trend migracija u zadnjem razdoblju trebao bi biti znatno veći, a da bi promijenio demografsku sliku, odnosno posljedično tome i stanje u prostoru.
- Usporedbom podataka o korištenju zemljišta iz različitih izvora, odnosno baza podataka, uočavaju se velike razlike u evidencijama korištenja prostora, posebice za poljoprivredno zemljište i zemljište koje je izgrađeno kao i za neizgrađena građevinska područja na kojima se tek planira gradnja. Stoga je prilikom svake izrade, odnosno izmjene prostornih planova potrebno maksimalno uskladiti namjenu površina sa stvarnim podacima (DOF 5) i na taj način pratiti stvarnu namjenu površina s konačnom svrhom realnog prostornog planiranja, uvažavajući potrebu zaštite izuzetno vrijednog i vrijednog poljoprivrednog zemljišta.
- Izmjenom i dopunom prostornog plana Karlovačke županije potrebno je sukladno stanju na terenu razgraničiti površine korištene za poljoprivredu od šumskih površina, uz zadržavanje kategorija izuzetno vrijednog i vrijednog poljoprivrednog zemljišta bilo kao ograničenje za moguću promjenu namjene, bilo kao jednu od temeljnih namjena prostora.
- Prostorni planovi JLS usklađeni su sa Zakonom o prostornom uređenju, građevinska područja jasno su razgraničena na izgrađeni i neizgrađeni, kao i na neuređeni dio, čime su se stekli uvjeti daljnje racionalizacije postupanja JLS u smislu planiranja infrastrukturnog opremanja pojedinih dijelova građevinskih područja. Time je ujedno olakšano provođenje zakonske odredbe da se GP naselja mogu proširivati samo ako je postojeće GP izgrađeno 50% ili više svoje površine.

IV. PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE

1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Karlovačke županije obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Zakonom o prostornom uređenju uređeni su uvjeti planiranja prostora, a Strategijom prostornog uređenja RH dan je prostorno planski okvir za usmjerenje razvoja u prostoru. Prostorni plan Karlovačke županije je najvećim dijelom usklađen sa danim planskim okvirom i temeljenim razvojnim dokumentima, a kroz postupke izrade njegovih izmjena i dopuna vrše se fina usklađivanja kroz suradnju sa nadležnim javnopravnim tijelima po pojedinim temama, koje se dalje prenose na prostorne planove jedinica lokalne samouprave, uz uvažavanje potreba prostornog i gospodarskog razvoja regionalne i lokalne razine.

Strategija prostornog razvoja RH temelji prostornu organizaciju na policentričnom modelu razvoja, uz optimiranje sustava naselja, usklađivanje razvoja gradova i njihove funkcionalne regije, razvijanje ugodnih i uređenih gradova te unapređivanje vitalnosti i privlačnosti ruralnog prostora, smanjivanje regionalnih razlika i održivo planiranje razvojno specifičnih područja, unapređenje dostupnosti društvene i prometne infrastrukture i opremljenosti komunalnom infrastrukturom, te odmjereno korištenje prostora.

Uvažavajući zakonska ograničenja za širenje građevinskih područja naselja, demografski ispražnjenim i slabo naseljenim područjima Karlovačke županije potrebna je kvalitetna analiza zauzetosti prostora gradnjom te prijedlog izmjena i mogućnosti nove gradnje.

Korištenje i zaštita izuzetno vrijednog poljoprivrednog zemljišta temelji se na podacima studije bonitetnog vrednovanja tala, gdje zakonski okvir još uvijek nije omogućio plansko određivanje izuzetno vrijednog i vrijednog poljoprivrednog zemljišta na razini katastarske čestice. Ali niz dostupnih sustava praćenja korištenja zemljišta mogu se iskoristiti za planiranje i unapređenje poljoprivredne proizvodnje.

Napuštene izgrađene prostore i zgrade (na ruralnom području najčešće iz demografskih, a na urbanom području iz gospodarskih razloga) treba, sukladno Programu razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine (NN 143/21), prostornim planovima planirati i prilagoditi, odnosno kroz rekonstrukciju privesti novoj namjeni, uz korištenje poticajnih mjera kako kružne obnove, tako i zelene urbane obnove.

U konačnici, prostorni planovi moraju osigurati najvišu moguću razinu samoodrživosti i energetske neovisnosti lokalne zajednice i Karlovačke županije u cjelini, što je realno dosegljivo s obzirom na prirodne i tehničke potencijale prostora. Racionalizacija i ponovno korištenje i privođenje prostora i napuštenih zgrada novim namjenama, plansko očuvanje poljoprivrednog

zemljišta i njegovo privođenje poljogospodarskim programima primjerenim prostoru Županije, vlastita proizvodnja hrane i vlastita proizvodnja energije neki su od glavnih pravaca kojima treba težiti u osiguranju samoodrživosti lokalne zajednice.

Na tome tragu su i akcijski planovi održivog razvitka i prilagodbe klimatskim promjenama gradova, kao i izrađene strategije zelene urbane obnove. Vezano na ruralna područja, jedinice regionalne i lokalne samouprave moraju nastaviti i prema mogućnosti pojačati programe potpore obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, posebice programima poljoprivredne proizvodnje koji vode računa o očuvanju bioraznolikosti i ekosustava te pomažu u dekarbonizaciji.

Ograničenja postavljena definiranjem pojedinih oranica kao livada ili krški travnjak kroz sustav zaštite prirode, iako se ta čestica u službenim zemljišnim evidencijama vodi i pretežito koristi npr. kao oranica, treba razjasniti i nedvojbeno utvrditi koji službeni registar se primjenjuje. U ovom trenutku, vlasnik zemljišta, ukoliko želi iskoristiti poticaje APPRRR za oranicu (kako se i vodi u zemljišnim knjigama), treba provesti postupak ocjene o prihvatljivosti za ekološku mrežu i dobiti odgovarajuće rješenje da smije orati – oranicu.

Na temelju detaljnih analiza treba definirati mrežu sportskih i rekreacijskih zona značajnih za Županiju, uvažavajući činjenicu realnih mogućnosti njihova opremanja infrastrukturom. Pri tome treba uvažiti Zakonom definiranu odredbu da „Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od pet godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojeg nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje“.

Sve planske elemente koji se odnose na vodnogospodarski sustav potrebno je kontinuirano usklađivati sa Planom upravljanja vodnim područjima do 2027. (NN 84/2023), tekućim projektima, kao i važećom zakonskom i podzakonskom regulativom. Voda kao strateški resurs važan za održivi nacionalni razvoj traži posebnu zaštitu.

Sukladno važećem Zakonu o prostornom uređenju, na Državnoj razini izrađuju se novi dokumenti prostornog razvoja Republike Hrvatske. Pri tome;

„(1) Do stupanja na snagu Državnog plana prostornog razvoja i prostornih planova županija prema ovom Zakonu, prostorni planovi županija doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona mogu se mijenjati i/ili dopunjavati sukladno Zakonu o prostornom uređenju (NN 153/13., 65/17., 114/18., 39/19. i 98/19.) na način da se istima s detaljnošću neposredne provedbe planiraju i zahvati u prostoru i građevine infrastrukturne namjene državnog i županijskog značaja.

(2) Do stupanja na snagu Državnog plana prostornog razvoja i prostornih planova županija prema ovom Zakonu mogu se donositi prostorni planovi uređenja grada odnosno općine (kao planovi nove generacije) prema ovom Zakonu na način da isti, osim sadržaja iz članka 76. Zakona o prostornom uređenju (NN153/13., 65/17., 114/18., 39/19. i 98/19.), određuju i propisuju uvjete provedbe zahvata u prostoru i građevina državnog i županijskog značaja preuzimajući planska rješenja iz važećih prostornih planova županija, uz uvjet poštivanja odredaba ovoga Zakona kojima su određeni uvjeti planiranja prostora.

(3) Do stupanja na snagu Državnog plana prostornog razvoja akt za provedbu prostornog plana za zahvate u prostoru linijske infrastrukture državnog značaja izdaje se na temelju prostornog plana županije.“

2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova, drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Karlovačke županije

Izmjene i dopune Prostornog plana Karlovačke županije kao i ostalih važećih dokumenta prostornog uređenja, moguće su do donošenja prostornih planova nove generacije sukladno Zakonu o prostornom uređenju, dok je mogućnost izrade novih planova trenutačno ograničena Zakonom.

Iako je važećim prostornim planovima zaokružen i generalno usmjeren prostorno planski okvir lokalnog i regionalnog razvoja, daljnje izmjene planova u okviru ove generacije prostornih planova mogu biti vezane uz preispitivanja planskih rješenja važećih planova po pojedinim temama, detaljiziranje pojedinih tema, odnosno planskih rješenja, planiranja sa ciljem omogućavanja provedbe utvrđenih prioritetnih razvojnih potreba te kao rješavanje uočenih konflikata u prostoru.

U dijelu preispitivanja planskih rješenja, zbog demografskih i gospodarskih te razvojnih pokazatelja, sukladno utvrđenome ovim Izješćem, kao i izješćima o stanju u prostoru jedinica lokalne samouprave, potrebno je pratiti i preispitati sljedeća planska rješenja:

- određivanje građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja;
- izgradnju izvan građevinskih područja s temeljnim ciljem poboljšanja uvjeta za poljoprivrednu proizvodnju;
- eksploataciju mineralnih sirovina
- proizvodnju energije, osobito energije iz obnovljivih izvora;;
- državnu i regionalnu infrastrukturu svih vrsta;
- zaštita okoliša i prirode te preventivne mjere otklanjanja rizika od izvanrednih događaja.

Nadalje, kontinuirano je potrebno pratiti i vršiti usklađenja s odredbama zakonskih i podzakonskih propisa od utjecaja na prostorno planiranje.

3. Preporuke mjera aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

Mjere i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja mogu se podijeliti na mjere za urbana (gušće naseljena) i ruralna (rjeđe naseljena) područja.

Mjere za **urbana područja** bi trebala prioritetno biti usmjerena na poboljšanje urbane strukture te privođenja namjeni napuštenih stambenih i gospodarskih zgrada i zona. Prostorni planovi moraju

uzeti u obzir mjere kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, odnosno planirati da se navedeni prostori kroz rekonstrukciju privedu novoj namjeni uz minimalno uklanjanje zgrada ili njihovih dijelova. Nadalje, nužno je u okviru izmjena prostornih planova planirati mjere zelene urbane obnove i zone zelene infrastrukture, s naglaskom na usklađanju tih mjera s mjerama otklanjanja rizika od izvanrednih događaja.

Mjere za **ruralna područja** trebale bi prioriteto biti usmjerene na ponovno korištenje i privođenje prostora i napuštenih zgrada (uključivo napuštene komplekse bivših farmi) novim namjenama, plansko očuvanje poljoprivrednog zemljišta i njegovo privođenje poljogospodarskim programima primjerenim pedološkim karakteristikama zemljišta i prostoru, poticanje proizvodnje hrane i energije. Nužno je realno sagledavanje ruralnog prostora, bez njegovog „preplaniranja“ u smislu neracionalno velikih građevinskih područja naselja.

U konačnici, za cijeli prostor Županije prostorni planovi moraju nastojati osigurati najvišu moguću razinu samoodrživosti i energetske neovisnosti lokalne zajednice i Županije u cjelini, uz ujednačavanje razine pružanja javnih usluga zajednice, odnosno ujednačeno planiranje elemenata društvene i gospodarske infrastrukture kako za urbani, tako i za ruralni prostor Županije.

Nužno je uvažiti sva razvojna usmjerenja Strategije regionalnog razvoja RH i Razvojne strategije Karlovačke županije, kao i drugih stručnih podloga i strategija pojedinih područja (razvoj poduzetničkih zona, zaštita okoliša, zelena infrastruktura, biciklizam...), sa naglaskom na digitalnu povezivost na bilo kojem dijelu Županije.

Održivom razvoju urbanih područja, koja predstavljaju pokretač razvoja u regijama i državi, treba osigurati ravnopravnog takmaca u razvoju ruralnog područja. Kod prvog zbog koncentracije stanovništva i gospodarske aktivnosti treba pronaći odgovore na gospodarske, socijalne, demografske, klimatske i ekološke izazove; a kod drugog treba uložiti poseban napor i dobrim primjerima uspješnih OPG-ova potaknuti razvoj prvenstveno poljoprivrede (stočarstva i ratarstva) kako bi županija postajala što više samoodrživom – vlastita proizvodnja hrane i energije moraju postati prioritet.

Poseban izazov u prostornom planiranju predstavlja razvoj najatraktivnijih turističkih i vikend područja Karlovačke županije uz sjeverne granice NP Plitvička Jezera te uz riječne tokove, koji već sada ima potencijal da kroz daljnji razvoj i građenje na tim prostorima uništi temeljne prostorne fenomene koji čine taj prostor turistički atraktivnim. Stoga u planiranju toga prostor treba prioriteto izraditi izračun prihvatnog kapaciteta prostora te sukladno rezultatima osigurati mjere zaštite okoliša i mjere zaštite prirode te prilagoditi opterećenje prostora gradnjom. Gradnju mjerilom treba prilagoditi povijesnom lokalnom nasljeđu, a veće komplekse planirati i graditi u manjim cjelinama, koje neće narušiti krajobraz.

Preporuke mjera za **poboljšanje uvjeta života i rada** razini Županije su:

- prostornim planiranjem odnosno definiranjem sadržaja i parametara prostornih planova osigurati željene gustoće gradnje, kao i standard prometne i zelene infrastrukture

- planirati i poticati sve vidove gospodarstva i poljoprivrede na lokalnom nivou, kako bi stanovništvo imalo interes ostati u svojim mjestima stanovanja i raditi u neposrednoj blizini
- u prostornim planovima odrediti javni prostor kao prioritet, te osigurati uvjete za stvaranje kvalitetnih javnih prostora.

Preporuke mjera za **razvoj društvene infrastrukture** na razini Županije su:

- planirati prostorni razmještaj građevina društvene infrastrukture (predškolska, školska, zdravstvena, briga za stare i nemoćne,) prema planiranim potrebama
- planirati prostorni razmještaj građevina športa i rekreacije za potrebe stanovništva, kao i za potrebe društvenih događanja i drugih aktivnosti.
- poticati izgradnju sadržaja društvene infrastrukture u malim mjestima kako bi ona zadržala postojeće i privukla novo stanovništvo.

Opće preporuke

Potrebno je provesti: usklađenje digitalnih granica sa službenim evidencijama u katastru, kao i dogovorno usklađenje susjednih jedinica lokalne samouprave gdje su evidentirani problemi i nelogičnosti, a sve u skladu sa Zakonom o područjima županija, gradova i općina.

Kroz izmjene i dopune prostornih planova potrebno je detaljno pratiti i evidentirati minski sumnjivi prostor te ga prikladno planski valorizirati.

Novi prostorni planovi ili izmjene postojećih moraju uvažiti sva razvojna usmjerenja Strategija regionalnog razvoja RH i Razvojne strategije Karlovačke županije, kao i drugih stručnih podloga i strategija pojedinih područja (razvoj poduzetničkih zona, zaštita okoliša, zelena infrastruktura, biciklizam...).

Usporede li se podaci iz prostorno planske dokumentacije Zavoda s podacima iz baze CLC, mogu se uočiti znatne razlike površina za pojedine namjene. Riječ je i o različitim kategorijama namjena, pa ih je teško apsolutno usporediti. Za prostorno se planiranje koriste podaci o korištenju zemljišta, pri čemu se težište stavlja na zemljište koje je izgrađeno i na kojemu se planira gradnja. Stoga sve podatke treba uzeti oprezno, razlučiti njihovu bit i tek tada mogu služiti kao polazište za analize budućih racionalizacija građevinskih područja naselja, ali i racionalnog i održivog planiranja kroz održivu namjenu i korištenje prostora.

Građevinska područja određena u prostornim planovima uređenja gradova i općina su predimenzionirana u odnosu na odredbe PPKŽ-a, ali i realne potrebe demografskog i gospodarskog razvoja. U cilju racionalizacije veličine i razmještaja građevinskih područja izvršiti usklađenje važećih prostornih planova gradova i općina sa Zakonom, redefinirati/razgraničiti građevinska područja na izgrađeni dio, neizgrađeni dio (neizgrađeni, infrastrukturno opremljen dio GP) i neuređeni dio (neizgrađeno, bez infrastrukture). Sukladno Zakonu dijelom građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja naselja ne može se smatrati niti u prostornim planovima određivati jedna ili više katastarskih čestica čija je ukupna površina manja od 5000 m² koje nisu prostorno povezane s postojećim građevinskim područjem istog naselja ili postojećim

izdvojenim građevinskim područjem istog naselja. Nadalje, građevinska područja naselja mogu proširivati ako je postojeće izgrađeno 50% ili više svoje površine, te je za demografski ispražnjena područja kroz dodatne analize potrebno utvrditi utjecaj navedenih odredbi Zakona na njihove razvojne mogućnosti. Građevinska područja u najvećem broju slučajeva su rezultat želja vlasnika da posjeduju građevinsko zemljište, bez stvarnih potreba i planova gradnje. Jedinice lokalne samouprave nisu u mogućnosti infrastrukturno pratiti istovremeno opremanje i održavanje infrastrukture na nužnoj razini za najveći dio tih neizgrađenih građevinskih područja.

Postojeća komunalna infrastruktura u ruralnim područjima „opskrbljuje“ velika područja sa sve manjim brojem korisnika. Stoga će jedinice lokalne samouprave u budućem razdoblju morati istražiti i planirati mogućnosti racionalizacije komunalnog sustava i alternativnih modela komunalnih sustava za područja sa malim gustoćama naseljenosti (vodoopskrba, odvodnja, električna energija, gospodarenje otpadom). Posebnu pozornost treba posvetiti zbrinjavanju otpadnih voda postojećih zgrada izgrađenih van područja opremljenih javnim sustavima odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja, koje treba privesti današnjim standardima zaštite okoliša. Bit će nužno planski izaći iz sadašnjih okvira građenja i sagledati nove mogućnosti gradnje samoodrživih i samodostatnih zgrada, kao potpuno novog elementa u prostornom planiranju građevina. Nove tehnologije koje mijenjaju naš život, isto tako utječu i na prostorno planiranje. Otvara se niz mogućnosti za kreativno planiranje, ali uz potrebu jasnog definiranja pravila korištenja, ali i zaštite prostora kao osnovnog cilja planiranja.

Izgradnja društvene infrastrukture, sukladne suvremenim potrebama, jedan je od važnih elemenata za poboljšanje demografske slike Županije te ju treba nastaviti i nadograditi.

Kroz svake izmjene i dopune prostornih planova potrebno je pratiti i detaljno razgraničiti površine namijenjene za poljoprivredu od šumskih i ostalih površina, evidentirati trenutačno stanje na terenu (DOF) te po potrebi propisati mjere zadržavanja i vraćanja poljoprivrednog zemljišta poljoprivrednoj namjeni.

Današnja zapuštenost vrijednih i osobito vrijednih obradivih tla ne smije biti razlog promjene njihove planske namjene u nepoljoprivredne svrhe. Nužna je beskompromisna planska zaštita izuzetno vrijednog i vrijednog poljoprivrednog zemljišta i njegovo zadržavanje u poljoprivrednoj proizvodnji, uz očuvanje ostalog poljoprivrednog zemljišta. Sa stanovišta uređenja ruralnog prostora treba nastojati zadržati krajobrazni model mozaika poljoprivrednih i šumskih površina.

U postupku izmjena i dopuna prostornih planova svih razina treba kroz planske smjernice i odredbe omogućiti daljnji razvoj i širenje perspektivnih poduzetničkih zona, kao i poduzetničkih zona značajnih za ujednačeni regionalni razvoj. S druge strane, treba provesti Zakonom definiranu odredbu, da „Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od sedam godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojeg nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje, kako bi te površine prestale opterećivati planske pokazatelje. Aktivnosti JLS i interes potencijalnih investitora u poduzetničke zone treba usmjeriti na manji broj bolje opremljenih zona, sa brzim potencijalom stavljanja u funkciju.

Na temelju dodatnih analiza treba definirati Program razvoja sportskih zona, uvaųavajući činjenicu realnih mogućnosti njihova opremanja infrastrukturom. Pri tome treba uvaųiti Zakonom definiranu odredbu da „Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od sedam godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojeg nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje“.

Sukladno smjernicama Rudarsko – geološke studije karlovačke ųupanije kroz izmjene i dopune PPKų potrebno je osigurati prostorni razmještaj eksploatacijskih polja mineralnih sirovina za pokrivanje višegodišnjih potreba (40 godina) za područje Karlovačke ųupanije. Isto tako, potrebno je uskladiti grafički i tekstualni dio plana te nazivlje pojedinih lokaliteta/polja, kako bi se otklonili problemi pri ishodenju akata za realizaciju.

Sve planske elemente koji se odnose na vodnogospodarski sustav potrebno je kontinuirano provjeravati, odnosno PPKų u cijelosti uskladiti sa najnovijom regulativom o vodama, s obzirom na značenje vode kao strateškog razvojnog resursa.

Nuųna je izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na urbaniziranim područjima na kojima još nije izvedena, kao i na područjima sa značajnijom gospodarskom aktivnošću. Potrebno je nastaviti i radove na proširenju mreųe odvodnje na područja koja nemaju razvijen sustav odvodnje, kao i izvršiti zamjenu vodopropusnih i urušenih cjevovoda sa ciljem smanjenja infiltracije stranih voda u sustav odvodnje.

Godišnja izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom JLS na području Karlovačke ųupanije ukazuju na činjenicu da je stopa odvojenog sakupljanja otpada na razini Karlovačke ųupanije u stalnom porastu, uz iznimku 2020. godine (COVID-19). Stoga se u narednom razdoblju, nakon donošenja Plana gospodarenja otpadom Karlovačke ųupanije, oćekuje uspostava cjelovitog lanca zbrinjavanja odvojeno prikupljenog otpada, te po potrebi i dodatno planiranje, odnosno rezervacija prostora u prostornim planovima za izgradnju postrojenja i uređaja za oporabu i zbrinjavanje odvojeno prikupljenih frakcija otpada.

Jedan od osnovnih zadataka prostornog planiranja je oćuvanje krajobrazu i afirmacija njegovih prirodnih i kulturnih vrijednosti.

Zaštita i oćuvanje krajobrazu te kulturnih vrijednosti kontinuirano dobivaju na vaųnosti kao inicijator kulturnog turizma i kao prateći sadržaj sportskom turizmu, cikloturizmu i drugim oblicima turizma. Stoga je vaųan zadatak prostornog planiranja zaštita ne samo krajobrazu i spomenika kulture, već i okolnih prostora koji su s njima nedjeljiva cjelina.

Velik broj legaliziranih građevina na cijelom području ųupanije nameće urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju izgrađenog dijela građevinskog područja i urbane mreųe javnih površina utjecanih nezakonitom izgradnjom kao jednu od značajnijih tema u sustavu prostornog planiranja, s konačnim ciljem bolje kvalitete izgrađenog prostora.

Dodatno razmotriti ograničenja kod izmjene prostornih planova u postupku strateške procjene koja postavljaju neizgrađeni dijelovi infrastrukture određeni planovima višeg reda, kao i neizgrađenih građevinskih područja, a koji su određeni prije stupanja na snagu Uredbe o ekološkoj mreųi, pošto se ti koridori i područja strateškom procjenom razmatraju kao gubitak

staništa, iako na njima postoji pravo gradnje stečeno prije proglašenja zaštite. Uredbom o proglašenju ekološke mreže Natura2000, ta područja nisu posebno obrađena niti evidentirana, te retroaktivna primjena zaštite danas dovodi donosiocce odluka u dilemu što planirati na lokalnoj razini kad su npr. sve prostorne rezerve za širenje područja građenja iscrpljene neizgrađenim infrastrukturnim koridorima državne i županijske razine planiranih planovima regionalne razine.

V. IZVORI PODATAKA

- Prostorni plan Karlovačke županije (Glasnik Karlovačke županije 26/01, 33/01 - ispravak, 36/08 – pročišćeni tekst, 56/13, 07/14 - ispravak, 50b/14, 6c/17, 29c/17 - pročišćeni tekst, 8a/18, 19/18 – pročišćeni tekst, 57c/22)
- Dokumentacija i analize Javne ustanove Zavod za prostorno uređenje Karlovačke županije, Karlovac
- Državni zavod za statistiku, Zagreb
- Državna geodetska uprava, Zagreb
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Zagreb
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Zagreb
- Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Zagreb (HCR)
- Karlovačka županija – Upravni odjel za graditeljstvo i okoliš, Karlovac
- Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU)
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
- ARKOD – nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela
- Hrvatske auto ceste d.o.o., Zagreb
- Autocesta Rijeka-Zagreb d.d., Zagreb
- Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb, Zagreb
- HŽ Infrastruktura, Zagreb
- Plinacro d.o.o. Zagreb
- Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije, Zagreb
- Odašiljači i veze d.o.o., Zagreb
- Montcogim Plinara d.o.o. Sv. Nedjelja
- Hrvatska elektroprivreda, Zagreb
- HEP ODS d.o.o. Elektrolika Gospić, Gospić
- Vodovod i kanalizacija d.o.o. Karlovac
- Vodovod i kanalizacija d.o.o. Ogulin
- Vodovod i odvodnja d.o.o. Vojnić
- Komunalno d.o.o. Duga Resa;
- Komunalno d.o.o. Ozalj;
- Komunalac d.o.o. Slunj; Vodovod d.o.o.
- VEKS d.o.o. Plaški;
- Spelekom d.o.o. Rakovica;
- Vojnić – Krnjak komunalac d.o.o.,